

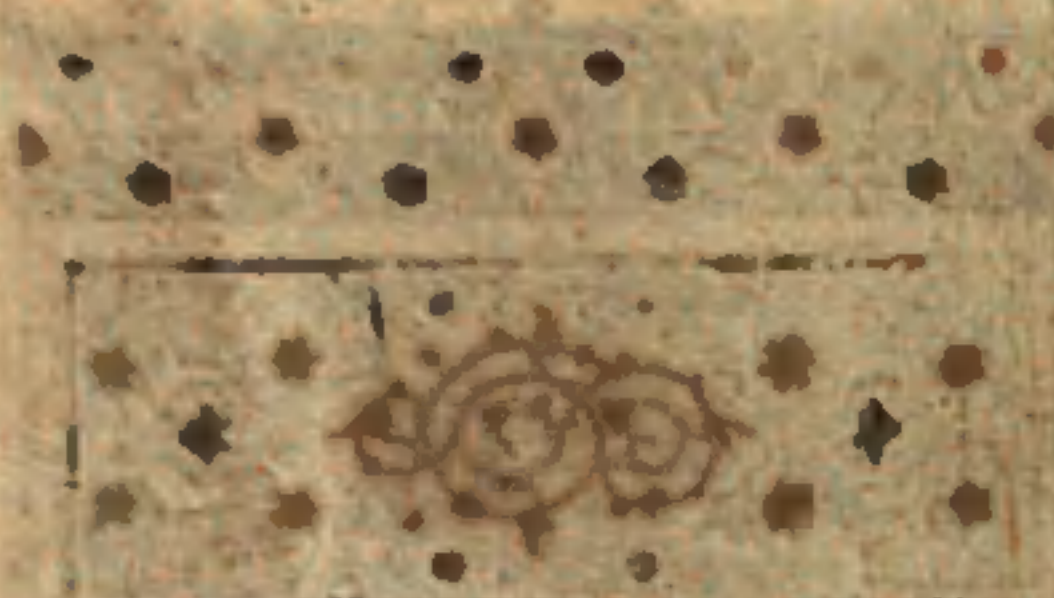
نخاع و جوان کمال
مست

I

کتابخانه
۲۹۶۲

و در قدس
۴۹۶

دیوان کمال

۴۹۶۴

راستی یزدانی
راستی

آسان سخن آن که گشته دل کال	پرنمای ملک ملک خداست
پادشاهی که بر این پادشاه	از ازل آید در صفت نقصان و ذل
بر او بر بلاش نهایی	شیران جهان را بخوار صفت خال
در حرم ملکش که ملک را پادشاه	عقل و حسن از محال است که یابد خال
آستینهای چو کار شد و نسیم	یک آتش در این دایره آید خال
ست و چشم را قصه و عقل	هر که مقرون بحسن ذات کند خال
قدت اوست که پرده و پند	طوطی خانه او شکرتان خال
ملکت اوست که پرده و پند	بندش دایه و شبستان خال
که بزرگانی مثل اوست حدس برک	بار شکستنی از برای خال
پیش صاحب یقین بران ناسخ زبان	پنهانست که باشد بان آب خال
برده و زامیه دل خست از کین حزن	دوخته از کوهستان خال

پند و اندیشه بجا جو کمان شمشیر	در سواد حسن رحمت او فارغ بال
گر شامت بنویسم که طبع پس	والی و بر کجی میاست او باشد وال
یارب آنکه که بسلامت اجل خاند	پندیر و غفلت آن شود از غم و خال
بجای رخ آن که بر انداخته	مشت قیل و دانه و دانه و خال
بکافات محو که می یافت اند	چاره یار از سرست محبت او خال
که از اینجا که نیست خداوندی	غله رحمت غله از کهری ز کال
شده از ساق طفت و جانی برب	
پنهان صبح زبان بحر کرم الال	
ای ذات ترا تصور عالم	چون غفلت حسی و آلام
بر لوح زبان چو قطره سر	افا و سوخته و سدم
در خانه حروف است	مکتوم خواص ترا عظم
در داعیه دوام خد	از حی و زشته زنده ملهم
امران ترا ملک میخیزد	اقبسم دل ترا ستم
شکر نعم تو امر کجی	تسلیم در رب اعظم
در شکل ملک مثل دلا	با وی تو گشته است اعظم

در بخت کلام شوق تو	دانا که گفته است ایتم
گلک مردان را زوار	در مشورت ملک عزم
پیر خردست برای انوار	چون صبح با قاف هم
تردیک پر که کوس سبحان	انگه قان بشت عزم
بر کشت قصه و حای	
خاندان غزل خیز تر نم	
ای بسته دم بنا دو کم	بر چسته لای نه میس ارم
از طره قریب در میان	وز ابروی زج پشته نام
زبان خسته نشسته بر لب	پیکان توام بجای حرم
بالا از ابرو و دست بر نو	منسید بر آسمان دلی کم
صاحب نظران آواز دو	دور از تو جبهه های بزم
نمون شده ال شکم از او	زین روی شش فدا در هم
جان از غم دور و پی شارس	که شکست بس ز صد یکی
از جور تو بنس حق	شیر در خواجسته منتظم
دستور عاکف انکه خوانده	شان ذکر عیش کرم

۲

آن علم حنا سر او	شد کسوت انوار حرم
افسان شریف عطر سایش	بسمه و او وقت شرم
از شرف و نب و دو ج	باب صبر کرد و ذوق نظم
در روز نشاط و لب عالم	از تخته نشستی فرا هم
همین به یابی خاشاک	مانگر و سوال کشته طرم
زین غم که در دست بازو کم	بر چمن شد و زوار دلی هم
ای با کرم رخک لب لبم	
وز فیض خفت خام با غم	
با رکب تو فیض افسار	چون رخساره او ان مرم
با این عطای بیم می ده	چون مشهور بیم چسبوی نم
کرده طاعت چو تیغ در مخ	با کبر خالفت ترا ختم
در بیان دل عید روی	خفای مضاعف تو در غم
از درج به بنده ادرست	بر بام خلک نشاء بشم
افسان من آید قدی	عصیت گزافان زنده
از گلک و شاخ سوز و دوح	ریزان غم جو بخشل مرم

بروز کمال گری و موی	نظم تو شر سر و با هم
این از شمشیر و آتش	و ان از فضل و مآدم
ایران تو کر کے بخواند	در پیش کن و دران عالم
زین کشته رود و ظلم ازینا	چو بای ظلم سیر از روی
کند خیمه و ترغاب است	بخش حسان ناسلم
این خام ولی و چشم ز نام	وان چنه ولی و بخت سلیم
اشک و من و اب و ایران	بر جنبه مائیه و هم
زرق ز ریش و آثار	و ذلطف سار و مایه سبزم
چون کو و خجسته و این	آب و بنه ام و کم
مکالم است و دست بر کمر	ای تفر که سیدی تو دم
آتش و دمان ملک بخت	در دست سپ آرد و خاتم
با و اچ و درات و شاد و شاد	پیش تو خا و دست بر هم
در دست یکن دولت تو	خاصیت قش و خاتم هم
باغ طرب به اب این شهر	چون رو مننه غله سبز و هم
از صفت عروشان با	کردیم کلام تو به هم

از زبان

۴

از تو بگفت بدای خوشی آید مرا	با دیگر کس نشنای خوشی آید مرا
کریم و دوزی و دوستی و خیرش	به سلطان که ای و شش می آید
با کزانت را بگویم که خاک آن دم	با دیگران غواستای خوشی
کوش و آب و قش و کس و دوست	کنت سر و دم خود بای خوشی
از لب لعل و سر و دم و دران	پیش سان و سپای خوشی
نکره و هم و دوست و اخذ و آدم	با کز زمین و خای خوشی
<p>مویان کونه و چون سیر و در و قش و کمال</p> <p>حالت و در و دای خوشی و کمال</p>	
از عاشقی میوه و نشت پر ما	خالی به عاشقی جان از ضحیر ما
با کز چون و خجسته و جوانه و کمر	هم در زیست مدعی و دیر ما
مده جان و دست از دیک و در و دای	بسیار بخش و بهر از کس و دیر ما
دال و نسه و رفته و کج خال و سیر	کز مهر او پرست و ضحیر ما
با کز دای و صفت کانی و دران کم	چون بر نشانه و بیج و نشانه و تیر ما
با کز و نشت از تو و دران و کز و	از آب و سر و دای و کز و تیر ما
و درم صبر و کس و پیش از مار و شوق	پوشیده و نشت از تو و قش و کثیر ما

روز حساب غم محرم از کمال کرده زلف آید بود	
از پرست بوی آمد بخت نا	کرده بر باز بخت کلماته
در شیشه چاک شده و خنده دین طرز	کرده زلف از خاک کربانها
تا خوان راحت را راست بختی	انگیزد بخت شوری بخت نا
کرده زلف برافشای هر دلی	چون لب به سیاه روی بر روی
دیدار قیام از راه فرود آمد	از بر سر آید زلفی بار
بوی زلف در شربت و مدسم	بی جاشی دست فرود در نا
بخت و کمال زلف و سر در نا	
اتر کی با شیم از جلد زلف	
ای پرده سلطان خیالت دل	کرده و غم و خانه باب دل
در بند و پس نیایم حوزت تو	تا خاک بر کوی تو و تر
سکلی او من نیست که است آن با	خبر بخت لب زحل بخت سکلی
شمع خود را سوزد از بخت و دل	شب چو از حلقه خود زده می بخت
بکن ای شمع دمای که می رسم	تا که رنگ چنین بخت فغان

دیده چنانکه برافشای از کمال	
ای سیل شر و در می کمال آن مدد	ای در کوشش نیار من نازل
در جهان بر دایه گریه کسایل	
انگیزد و پس زلف صاپا	خواب خوش در سر اگر مست
دل ز چشمی چه شد که در سپردن	خود نظیر است دران جای است
خال لبش بخون دل صاحب	تشت از بخت چو در پیش کمال است
آفتاب از پس آنکه شود بزم	ایستاده است وزان بزم زوال است
دل بیارین از دال و الف خالی	اندر چون الف و زلف جود ال است
بجگر خوران بسیار بخت کرد	خون عیناق بخور که کمال است
بکمال است و پس این جود و جفا و کس	
این صفتا که شنیدی بکایت اودا	
ای روشنی از روی چشم کزنا	این روشنی چشم با و آن کزنا
با حسن تو و ناز تو پاسوزی و ناز	جان کزنا دل صاحب نظر ازنا
تا به ز تو شود نظر و زده زود شد	این خورشید از کزنا بی بصر ازنا
از پس من آن و جان کزنا	تا خوش که ز نیم حجب آن کزنا

جان از سر کوی زنده بستر	برخی که چمن یافت بخورد طیر از
نخاکال لب و خون حزن آرد	کان ... حالت چنین شل خرد
گفتم بخی آن دل پسنگین و دمای دنی نبود پیش تو سوخته کران	
ای بادکش طره جانانه مارا	ز بجزیر عجب آن ل دیوانه مارا
آن شمع چهل کوی برقص و برف	این سوز و دلای هر پادشاه مارا
کردند زان آنکه بیدار بخت زدند	کردند با کوه مرگیت از مارا
ویند پر شکم و مسایه و کشد	این سیل عجب کرب و خانه مارا
دل کرده خوابت زخم خون و دردا	آباد کنی کلبه ویرانه مارا
خواب خوشی صحت بر آید و بخور	شب کز شوی نفس پستانه مارا
خواه کلا کرد کال شب ازان لب بشاید چنین کوشش کن شبانه مارا	
ای غمت یار سینه یار	با من از ویرت آسایا
از چراغ زخمت بخانه جسم	در شب تیره روشنایا
کنت پای از زخمت کز زخم	تا کی این کرب و پشایا

سک کوبت من نور یق	بوسش اینا ز خود نمایا
منه نیم ست و اطلب	ی کینم از لب که ایسا
نه سیر قدی نه زاده	نخک و یار یاحب
ای زلفت دل بر جا بستا	پی تو به صد کوزه بلا بستا
ساکن کوی تو بیک قیاس	چون به یک خانه که استا
پودل خون شده از دست	بارخ آان کت با بستا
با تو چسکویم که جای کشد	وایم ازان زلفت دوتا
که وایسته نظر پس آید	دید بخود تیر ترا بستا
بجز پیر شد به نیاز کال یافت دای عیسا بستا	
ای خط تر سبزی خان	خال سیاه تر نشان
صلبت کان آنگی که خون	خوانش از درد و ترکان
زاده خود بین با سید عطا	ماشتی میکن کران با
وایستم کمر زان	میس ترا یسرا زان با

چون که چشم از کرب کشتی		از تر آتش دستان بد	
درد عاقر ز چشمش کال		تاری از فتنه زبان بد	
ایا اعلیٰ بن زواله امرا	جی جو این جانب دریا بیا	قالت الاکواب علی بزیلیا	آبروشان بر تشنه
از سحاحم و بهارستان	آب شرب و سنا	پیش خست آب خجی بر	کرید آنچه از عطش ای زخم
لوه بدت الحفر فتابنه	کشت یحیی النون فی مین البعا	پیران ای بختری اشنا	از سبب محنت اگر یادت
گر طلب کاری شود دراز کال			
لم تجد مبدی دنیا مرشد			
از چو علاج بشین و معایست	هر با سنی زنج تالی بچاپست اینجا	دویتی که بر کجاست ازین در کجاست	شادی که نه کجاست غداست
هر نادای بطر بخانه تابا غم دل	هر که خسته و زخم که در است	ایام سنگم از بر که بر هیبت	بهر آهسته که بایم و لب است

ز

نیت در مجلس نمیکه و من حال		بیا و در پیش میز نشین که کال	
صفت عود و سحر خست اگر دم		بخرازا زاده نرسوز که خاست	
چند بری چه ستاست کالی این که ترا		این معایست که نه متر ل و ستاست	
به از ارموز اسکار دوست میدارم	از تو جن پر ششم نگار دوست	در دو جو من ز کستی سر سوری که	دوست میدار و در آن دوست
خواه در دلش ساکن خواه در جان	کرد این خجاست از اینجا دوست	تا آن رخسار و بالا دوست	خود من بیدل نه ستاد دوست
کشته خون ریز مست با دشمن داری کال			
من خود از بهر خجاست دوست میدارم			
که در دوران کوی من استک فشانرا	تا دین و در آب کل سپرد و دوا	پسته بران رخ که نه سایه بکمر که	کجاست تحمل کف و بار که ترا
دشوار که نقش و ابروی زنا	آسال نوازند کشیدن و دکان	کنتم که بخت زبرد و دانه آن جو	دارم کشش کن کج از زبان

این که در این کتب است
 این که در این کتب است
 این که در این کتب است
 این که در این کتب است
 این که در این کتب است
 این که در این کتب است

تو بگویش که بیاورم چو باری	که از تو که ز کمر دست در کاری
نسیمم اندک شادی زبانم	غریب من چه گشاید ترا ز خاری
کرای نسیمم شبی که ری بانم	بگویش ابر پان که بستی براری
نزداد ز بمان بار غمت بزم	بمسح بر کمر نیستی تو بر باری
اگر چه از در جان کرده ایم طبع	بلطف و رحمت دوست ایمه باری
نزد که ذیل کرم بر کنه بیاورم	بروز شرح مستی شرمساری
کمال از یک کویس طلسمت چمن که عار آید شش از مری دیاری	
جان از کرد و گوشت پیراهن ما	وین الی که ز خورده بعد پاره ما
دل ساکنی ندارد بی خاک است	ای خاک استانت آخر چمن
چشم غمش و دوش دین یارم	آز سبزه نشین چشم درمن
کنیم تیغ بر کس گمش کنای	با داین که میشت از تو کزین با
دی چشمه دران کو آمد از من سو	کای عاشق سرو از که بکشش
هانی چو گشت عین باستان	چندین جلاب فیه از من سوزن
سبب اکالی ای تن در خواب سرکان	آیه بدزدی دل در بام دروزن

جست بخت گشت من بیکنا را	خود زلف را چه کرم و خال سپیاد
آه دوری ز در خالت شدیم	با آه دوری از حساب اگر کما را
مردم زنده حساب گرفته اند	مگرفت در حساب حال تو ما را
جوهر کفایت گشت شش	من هم به بیعی کشم آن خاک را
از دست کرای تو باشه فرو بسوز	بر عیش اگر کشند شان آید
سلطان حسن کو سدی دما نظر	لغت آن لغت کو بنواز این سپیاد
نام کمال خواج که در ویش غلظه در ویش غلظه جلاط پادشاه	
جست از کشته توی بد را در	ست و سلطان سوی دل نظر اورد
خود از دق من بازی گلگون شد	عین حسرتم بر کز یک اورد
آه شش از دران جامم سم	نسکی علی سگر میسر اورد
خواج آه بدم مست و صوفی	سوی ات غیب این خبر اورد
سوز از سرب و کوی بن ای دوا	که غیب ای اگر در دهر اورد
خواج آه بدم مست و صوفی	سوی ات غیب این خبر اورد
ست و در دوزخ چون ز کس کمال	ستی آن ی ز لب برین شکر اورد

چشم تو از سپهر باستان بیدار	از اندر خان جو غم آن لایه بیدار
درم به روی او که گریه اندازد	شرطت به آن رخسار درم کلان
کنستی ز بنیاد ملکم از که دل برین	گر کم این باشد پست از من بنیاد
حاشا که از فطای قوس نند به سم	ست از لبت آزادی هم نند به سم
روی بشیری کاری اگر کم تراش	پس نباشد روی تو پیشه زان تراش
نکرند فاششینه آیدم در گوش	ای ایست استه خوان بهره دار

شع کال از ماستی جان برادر کی توان
 نه در رخ نه رسد ای او زار

چشم او بی تو گنید که در غم	حق بود کشین عاشق عید انتر
باز لب او بر من و بسوزن آری	اویا که بر من دوستی تو پیا
ملت این که بود دوست نه ای	کشت غم دامن و خون و گشت تر
سجده خواهم از آن تو بلاغ	بخششی کن که ای که گدای
که پس از تو جویند چون من بنیاد	را شام تو خواهم نه چون من
به سبابت که بخوابم که بپسوی تو	چونم آید که درستم سپاس
تقصیر به ای جو زلمه و کال	دل حبه اند که جا جدا

چو زلف تو بود از گیسو	بیا بی نیست و بگین زاپ
که کشن زلف تو که شکلی	چین شیر روی شکلی
بگین این حسن چون کج بود	که برکت تو و خدای این قبا
کس آن خاک رو جزو کان	بخشم از پست آن دو تیا
و آن تو هست و با آن	خدا از یر این دو از
کن شیش تا کر علوی	چو که یکه بکن و حتی بر

کرای و است کسی کال
 چنین است شی و ای پاشا

چو را کنی بسوی من زلف در بار	که از دم برای من وقت صفا را
به و عداوت بران در چو خطاب	حرکات نامناسب ز به و صبارا
شب او ز غیر او ای خودم بر است	که ای غریب رویان در سپهر
نشو ز کز خنده سر کوی دوست خالی	به و زلف اگر چه در هر خاک ادا
ذی الم محبت ز طای خود اناست	بسطا کن حالت به با سپار
جو بدست خویش تنیم برفی ای را	که ز سادست بگیرم بکواله غنبار
به سید که طمس از کال مرسم جان	چو سیر جان بجان حله و کار

طالی ای دغد و درد را قبح
 بر زکون صریحی نه قاصد
 زاکر و فکراغ لطف است
 بر غم زاده نوین چو شمع از جام
 شو بیکه بنایب ز چشم پریشان
 عجب که شعله شعله ام اداست
 که داکه شست برزدان شربت است
 کونایب و کون تسلط را
 بکیر جام و بان فکر ای کاس پدر
 بایکیند کسم میل چشم حار را
 که بمرید نظرات پرور شد
 که خنجر کزایی آفتاب سپهر را

کمال و کرامت بخت که چشم بان
بیک نظر از دره هزاره رسد را

و امم معاست زلفت و لبر
 صید از آن ام زلفت چون
 آید اسپای حق ز بند دور
 گو کسم ناز که کشم زلفت
 ریخت خونهای دور و دور
 که در آن زلفت لاجر خواهم دل
 خاک راه ترشد کال خور
 خاشاکش ام خند ابد
 زانکه است چرخ و آفتاب
 دل من پیاختی ز بند جدا
 بنکر از تو چو کشیم جا
 آید ز بند سودن دور
 چند کردی سیاه لاله
 خنم کردی بخاک راه دور

در چمن سیرت و گزهاست و لاله ها
تا چرخ من اول آن تن نایک بسود
تا که دایم شکر صفت و حق مکن
گفت دست بر من تا مر جا خای زین
و لایک تحصیل بر گردن سیکه
و حسن نایم گرای این رفا خیر

چند کری شد بدینا سیل زکات کمال
ای ماست که در کن کوی امان

جهان پر ز شکرست برای او شن و سپهر
 کیکی که هست خورشید جز که این می باشد
 بر وی وصل او میوز غم جهان که خوشن شد
 بنیاد عشق بر این است حسی است یاد
 چه با غم و سفسه ای بدین در یاد
 کرت با شن علم خرافت آلود صورت
 ز جسته زلف او عاشق بجای از خنود

دنیا نشد لب غایبم درون بر لب
 و لاله زرد در آتشش که در به خشم این
 کسین زحمت خارا از برای راحت
 که نشان بر جهان طوری شدن است
 که با دست انگشت او دست بر خارا
 تحت افعال نیکو کن چه سود از عاقل
 که در سر که زرقعت در درم

زهر دشت مال او شبنم خورده امان روین	دور فد او گرفت کار جهان با
کو کار و لب از تنه و شرفش نه خا	جهان بخت بر پست روی که جوهر با
کجی ای نرانیشت از چشم زدن او	که در کشته قفس و در سر خا
بنام نشتان ماهی کال از خاک	کشته ی کجی نیا یی دل و چشم
دل می کشد بدخ تو سر خط سینه	
دانی کجی پسته غلام کینه را	
دندان که شکست زلف تو خا	کران کسی چو است به تو خیر را
ترسم بر روی تو خا دل	کز خط قنات کت بر بخت را
ناله زنده به زنده غمسل وین	شب با چرخ یافت متاع سینه را
در لطف اگر خوشش ان لب	اچشم کردیم به خاتم کینه را
در است در سینه شدم که شش	آتش کشم سینه خشت خرنه را
شاه از تو کر سینه طلب میگردان	
باید در دانه کرده بدایینه را	
دل و جان تاده از بند کج زلف شکین	بپایست زنده لغز دکن کج و شکین
زندان تیر کز سوزنی ز غم بر ترا	یکی بر جان من آتش کج غم بکوز خرنه

چو زلفی خن چمن بدین صورت نکین	چو ابروی کشد چمن صورت چمن
په بخیر خیال آن پری بکوش جان	در چشم و فشان کن فدا آورده وین
سیان کریمای تلخ از دل که رایش	کوترا ن که زیندن سنی جان شیرین
کمال از سر مرثا شکست کمر بزرگ سنان	
کروان شمشیر بر دم جانشینای	
دل بر روی و دین و دوست اینا	ای جان جان جاست اینا
بندم زلفت جدا شد از بند	از جور و پستم جاست اینا
کینی اوست مزار و ششام	اشام کم کرد عاست اینا
خاک و دگر باش کرد آرد	ای دید که تو بیاست اینا
بر روی تو خامای شکین	برال مسدود عاست اینا
چشم غمش خال غم خور	از جد جان کراست اینا
دل شد ز کال غایب و عقل	
کرمیت ترک کاست اینا	
دل فتنه کم شد دهان کرم	زان یافت کراست و لرم
صفا و عقل رستم یار	ز زلف که آرد این و را

دین نداشت نیکو را	دین مکت و نداشت
خین گریخته یکشکر	مراقبت خادان عزت
کوبیارسدنت او را	سنگین گریستن محسب
چرا زنده داد و باین بود را	چرا من نخواست که برایش
کین بخت ماست گشتن کال	
کست این تشریف از کور	
یازش در بین بخت میدان کم	دوش از خیم خرم و خرم
یکی نبوده سپهر و اند قلم را	زبان خود بر دل شیار نو سینه
شاق لب بام بیا بی لب جم را	ایست گرافستی بر رتبه شان
شوخن راست بسین لب غم را	خک خبر را طرب و از سپهر
آری غم بسیار بود و دست کم	دشمن گریخته کیست فی
صبح است کالی و آواز فغانی	
بر خیز و غمت بفرین یک دردم	
دست از جان و سر و دایه	دوست پیدا و دلم برود جای او
آب سازد و جاره و دل و ای	زحمت خود با طیب دخی و انم

چون مرا دوست جان نداشت از دست	زود تو در آب جان من رخسار
دردی بود ترا زده و طاق سپهر	لیک ترا نه شاد از سپهر
کر دل گریه جد تو پس خاک گریه	زیکه ز از دست دادی خاک پای او
دست بر من است بخوابی دست از	دست آوردی دست پیر جانی دست
دوستیای همه عالم بود به اول کال	
یک با دشتن غمت برای او	
ای پاشک زجه بکنده ی خاب	شانه سپاسی صوره زای
تبع ترا به حیات رخت بخون	بر من تشنه حکم و دانت آب
بنیم خیمت تو چاره سپهر	ایناست پیش مردم بیار و خور
دل برخت و سوغ دلی ایست ز چرخ	قیست گرم بر دشتی کاب
ای پرده دار حال عالم من و سر	باشد یار تشنه غمت در آب
خاش گشتی خواب برود کتاب عشق	ان شمع هم ز دست نذر این نوا
رگفتی جز بصورت من ماسی کال	
صورت ندیده چون خویم بوی	
شانه به زلفت یار	اصلاح است ز ابد

گر خدایت آرد آید راست	سر و طو سپی خرام ابردا
دل چو کسریا من تری بود	گر تو بگذرد نسیم سبا
تا بیا لقا پست چون آ	ما چو لایم در میان با
دیده که از آفت مبت	که بر طوب بر بود سدا
دل زده و تر شد دست چنان	که بکنج در دو خیال دوا
دل در جهان بدو دوست	فرمایا است زین سفا

سیر نه از لب شیرین تو کس را	کس سیر نه دید از مگر تاب کس را
سیر کوین تو ایچم که دوست	در قافله کسب روان با یکد بر
اصح کج بید که بدقت منم	شب شب وصل است کجده ایچم
زلف و کج شهود شد از زلف	از خرقه پسینه عین ساخت مس
خرامم که بنم آینه کسپن قیام	در چشم خزان تا کجتم این خشت
کذاست که خال منج او بجز این	آن خان خلعت است و نکست حد

چون دید کالان سپر که در وطن	چون دید کالان سپر که در وطن
بیل چون دید اگر قفسی را	بیل چون دید اگر قفسی را

کبر و در او سپیدی بینا که آرد و را	آسود خاطر که زان جهان غم زود
نایک که نفسین ز سر و از دیده	از نایه آردی دوسته از دهر هم
بسل است که خاقانست سوز و باغ	از کسب حوای تران برودن جانی
کشتن از دانه نسیم طاقن کران	رشت چنان کرسینه باره دل
کرامه و عده پند زلفت بدست	با او چپ پای کوی خنای سپر
دستین ز فاسن کس بر روی زود	اندر دانه نسیم طاقن کران

کفستی کالان ز حاسنی بسخ من سوز تو
خبر من آتش سوختن بی تاب

کری چون پند زلف این سر و ای	بای بوس ز کشته ایزال شیدا
نزد این در خرم نه بکنه بجای	بیج کاری بطلب طش بر جای
روی تو که فرستم که روی از	کجا یسه غناین خبری زیاسی را
چه در قفا که کن کرد به فقر کل سپن	تا بیا سوخت ز رویت حن آری را
خار مرگان نسک پای نه بر دوشم	که زان ز سپه باز خنای را
دو زاده کنه آرد این چشم بر	میل شکی نه مردم دیار
دکینه و صحت ای ناصح از کمال	تا بر آتش تنی فسترد نای را

کر بخش یافت کسی را با	بهر چه هست نهی کار با
دل دران گرفت و شد آواره	تا از آن آواره تر سپاسم لاله
کر بخش کسینه زخمی زخمی	باز می هر قسم لاله کار با
کس را دل آواره و آواره	چند می بود طیب آواره
جان و سر در حلقه سردای تو	کر بسج اینه زدی باز آواره
مر حکایت کر لب ای کیم	بوی جان می از گشت آواره
<p>یاد چون بشنید که کمال</p> <p>گفت سوادایی و عطار</p>	
گفته کوشش مراست این دل آواره	با طراوت پان یارب من چاره
دل دران گرفت و شد آواره	تا از آن آواره تر سپاسم لاله
در میان خاوه خاوه اگر تو همراه	کل شناسم خاوه و پان
کر از آن دامن این درویش و صبی	باز می هر قسم این جان پاره
سوز زلفش زخم آید هر که در بند	جز من شب و روز که اندک گریه
<p>پیش نهادن چو حسن کر زانی کمال</p> <p>باز کر حسن و زری مرغ از آن خوان</p>	

کتابخانه

کس بر سر دلی تیر و کس باز از جبهه	کر از آن کان خندادک صد و کس
بهران جنگ و دهم به ششم	از آن بیم و دال امروز می باید
بیا چند چون آب از توشایی من نوز	و اکن باخان کیم پای سپرد
نی خسته مرغان من از در اسم	که با لاد است شده از حرم من
ز کس بر کن گری اگر با خود توان	دهی از دهنه بجانید بر خاک طلا
<p>کمال این ریش صورت خنده و هم در</p> <p>بر این داغ از ازل در سپرد و تا ابد</p>	
طیب شری و قدیم می شد	اگر نشانت بخت علاج سپرد
ز خاک به سرم که به تیغ بر آرد	نم سپرد و تمام از سپرد این تبار
بسی تدهان بشت آید و با بر	چو سایه در قدم او گشته با
ما هم چه کنی کر از آن نگاشته	بنام اهل نظر نقش روی زیبا
<p>بسی در صف دانت کال بر کانت</p> <p>نیافت کیم نقش این معمار</p>	
از این سخن میخند او شاه	و از کز او میخند و پند را
دل جای چه هست چو پنهان کنم	چون دوست می توانی الصیفا

بماند به یکم سیر به دنی برد	جلالت بی بره از ستار سیر
و حسن حسن حد بنامیم	سم ناطق سیران مردم و نظیر
کشم زوشت نادر کی از کیش خوش	تو هم که با چشم بد زنی زیبا
تا راج قمر به سیر و اگر بی وصل	سکین زادی دل جان اسیر
دست کال گیر که بی تو ز پاش	
ای رحمت تو در ده جان دستگیر	
یار بجز به سینه نه دانی	رفت و سیر به آشنایی
مر خدا جدا جدا کشیم	بخزم و غصه جدا می
یسی و سر از روی نکوست	من گوی کنم که ایست
خاندان که نباشد از تو جدا	جست دیده و روشنائی
بر تر از دست پاسبانی	که گزیریم پاسبانی
زاده از سر عشق و غمت	عقل پیشه دوستی را
کنش خاک به دست کال	
گفت که از رخ غابی را	

او دخت بهر ای تو غزل	نبرد ای چپسته سحر خدا
ولی هیچ کدی	باری نجای
او سحر از ده منده رضوان	ای بهر دروان ست گرین
اما بجزار	اگر بی تو ای
گرفت که بر روی پستان جان	چون کار ز غم خاک زده چنان
در باغ طرب است	و انکدن گاه
زنجیر مرد زلف ترا بهر خوش	مرکز به هیچ کسی شک خدا
نبش نشان کند	نیت بجای
شکست و شکر پندن کرکب	کان زلف زده پوش از هزار
بر هر طرف امروز	آورد اسپای
در این خوش نظران باز صبا	در دور و دور ایدم کارا
حقا که نیاید	مانند تر با
بیمات که در در تر نکند	آدم که در دم ذل سوخته ایر
آیند رخسار	بین و اقدای
از حال در پستان کالت خبری نیست	آن کیست که تغیر کند حال کرد

<p>سیاحت چو مهر آن رخ نیم ادب زلف در آفتاب برگشته خادوست خط چشم و ندان نماند یک آن چو زلف در کین بس از ملک تو است از جانش سوق رخ و لب تو ز دل خون چکان نقش دست صیقل بخون بر که شکست</p>	<p>در حضرت سایه شب منع گشته دین آفتاب تو یک جیج از پان سیر و خواب ناش خطا بس که خواندیم شکست ای سیر از رز چو شکست تاب از آتش و نمک که این کربا کباب بحون مهران که پیر خنی کشند تاب</p>
<p>خطای اشک بر دوق مرگال کرایست چشم روان خافین خواب</p>	
<p>ای رخ آن مهر جوی که بر آفتاب سرختم از سرست ای از شک ای آفتاب خود ای دیوان که سبزه دیوان مه اندان کان روی و شکست تاب آفتاب اگر که دست من با تو ایلم در زلف گرفت آفتاب انداخت</p>	<p>کی ناید زده مهر جوی که بر آفتاب تا که بر خاک آتش رخ سایه آن ی شیم خشم خنده که آید آفتاب که بروندی در آندونی در آفتاب خود بخاک رست خود ای سبزه حلقه یکش از آن رنگا بافت</p>

<p>یکش بر ز کسرم ده سوره ایم کمال</p>	<p>کشت نشیمنی کده سوره ایم کمال</p>
<p>بجانب از دست یی اید که بی از دست دری از دست یی اید که بی از دست</p>	
<p>بر تاج جان اده سپهر کس کرم چون کیست خوان بلا پیش بکرم رجی کر یک چشم از آن دکان که بخوب آید ز رخسار خوانم ام برم جان تن سیه آیدم چون</p>	<p>ی شیم زده دل زده خیرای این کدای کترین و بیشتر زده در اشک من حقیقت و من بکرم آتش آمده در دهن من از آفتاب با طایب و قنای آه از زلف تر</p>
<p>چست این تیری و سبزه زان کمال میش کل ی غنایان از غار منور</p>	
<p>بر تاج جان اده سپهر کس کرم چون کیست خوان بلا پیش بکرم رجی کر یک چشم از آن دکان که بخوب آید ز رخسار خوانم ام برم جان تن سیه آیدم چون</p>	<p>ی شیم زده دل زده خیرای این کدای کترین و بیشتر زده در اشک من حقیقت و من بکرم آتش آمده در دهن من از آفتاب با طایب و قنای آه از زلف تر</p>

سایه از غم و جان از غم بخت آید
شده و در این شهر و کوه و بیابان

کر بر سر ای از غم او از آن بخت آید
کر در جان بر سر و روی کن چو بخت

و لم از غم رفت و تابست قر و غم و غم و دل و دیر و غم	جانم از کس است تو خوابت کلاه و شش و بر سر آبت
ز غم غم و سر از سر و دل و غم سایه شمع چو این غم و غم	کر بیان من و او و این غم و غم تا بداند که ای سر و غم
در دل شب و روز و غم و غم چشم و تر و غم و غم	کر از دل تو بر این غم و غم از سر و غم و در غم و غم

دوست کالت بیاید و غم
کوه و شش و غم و غم

ز غم از غم و غم و غم کر و غم و غم و غم	پادشاهی و غم و غم چشم و غم و غم و غم
ز غم از غم و غم و غم کر و غم و غم و غم	کر و غم و غم و غم غف و غم و غم و غم

و غم و غم و غم و غم
کر و غم و غم و غم

کر و غم و غم و غم
کر و غم و غم و غم

کر و غم و غم و غم
کر و غم و غم و غم

کر و غم و غم و غم کر و غم و غم و غم	کر و غم و غم و غم کر و غم و غم و غم
کر و غم و غم و غم کر و غم و غم و غم	کر و غم و غم و غم کر و غم و غم و غم
کر و غم و غم و غم کر و غم و غم و غم	کر و غم و غم و غم کر و غم و غم و غم

کر و غم و غم و غم
کر و غم و غم و غم

کر و غم و غم و غم کر و غم و غم و غم	کر و غم و غم و غم کر و غم و غم و غم
کر و غم و غم و غم کر و غم و غم و غم	کر و غم و غم و غم کر و غم و غم و غم

زنجیر پیران اندام نازنین پس	خاک از شیشه سیاه طهرای کمال
اگر چه بخشن خون حکم شمع خفاست	بریز خون صراحی کست من صواب
پیشینه میان هر کس شمشیر	کست تشنه لعل ز کمر هر مرد
کزن که در فراق از تو بر کمال آمد	دست آید شام چکار بر سر
منبر است آن دام دل شکناست	یا ز سبیل رکل پسوری تا
یا ز شمع پندیده سپیدان	یا در پستان کبره آتش
هر چه یاقوت است یاقوت حیات	یا نشان و لعل یکون و تا
روم از لعل لب جان رود	میرد در چشمه حیران آفتاب
دام از جنت بجایب طاقی	من غراب است و دوست خراب
دل ندارد دل لب لعلت نک	پی نکت خونی سیاه یاد کباب
طریح طبع کمال از وصف و	
یوسف در لعل در خوشا	
طرح افراشته آن رخ درون افرا	مطهر چشم من چون که یکوید خرا
با تو چون زلف جوهری باشد آفرین	کاکلی این دولت پیدا در غم خرا

کمال

کران چشم بخت این و چشم اندوی لعل	ز کمر پستان پس من نک واره کج
در میان آید و در جان از زای قد	خدا خدای شوری باد برب بر منی ای خدا
چشم از خاک و دست جود فکین	مردان کرید شکوی کن واکمن
ایام آن بیدار کرده غزای چشم	بها زین کز است چون چشم از منی غزا
کنش و عشق و دست نوری دارد	در چکان سینی بوی کوه بر باد تا
خدا پروانه فراداد پرسند از طایع	
کست ن از روشنی دانه طمعه	
مطلب کرام و صالت و دوز	یا فخر خسر حکم من طلب
معدن کشتی من شمع	بزم کباب و در ای طرب
از دین شمع کسب و در آغ	خدا سیه آید خد من از
کعبه و راز آتش عشق و دوست	دست بست تن صد بر طلب
بین از عاشق آفرید عشق	خدا خوانی سینه و لب طم
در کتاب عرفان این انتخاب	که رسول داری اینک شخب
در چشم رخ من کوی کمال	
خدا بواب العالی فی العز	

<p>آن چشم نیم است جانی تراب است سیاه و در غمزه خوش تراب است نرمند و انداز رخ ز پاشش و خطا از فضا تاباخت شراب آن لب است در حقه که او برود آن ترابستان در گریه یار و یار بر این سرش</p>	<p>و با سرخت نی و نی کباب است بنا و دام اواده و خود با نخاب آوی سیاه و در غمزه تراب است از فضا تاباخت شراب آن لب است آن لب مغزی که زیادت تاب است بمکن جاسب خانه بیالای است</p>
<p>لب با کال و چه ز جان اندر کشیده شانی شراب و در که مطرب باب</p>	
<p>آن چه سرایت و خوش رخسار آن چه شوق و چه شربسار دل داده است از زلف نگاه پیش چشم آن لب شیرین گری عشق شیرین و سنان گل کبر نیز سبزه ای تر سانه حرا بر رخسار آن بر و مرغ از غدا</p>	<p>آن چه چلی و چه شکر گنار آن چه خوشش و چه خوشی مایه بنگر به شکر چه خوشش و گنار سبزه و نظر سبزه است کار زاده است آن کار است بر روی تاباخت باز است در دودل خسته انگار است</p>

<p>نقد و پیش اگر بودی</p>	<p>بند و بی دوری و نیار است</p>
<p>نیه و نیت که از تو بین پیش شکی و ز زحمت</p>	
<p>آن شوخ گرفت از تراب گرفت جان نماز بکان بر سپر این ضعیفان در دل بخور مرغان لب جان بخش آن شمشیر که زو خانان نشانیست بشایست که بی سیدال و باز الذات پیری تو ز سحر بخت است</p>	<p>در راز نفس را و غایب گرفت نماز بکان بر سپر این ضعیفان نماز بکان بر سپر این ضعیفان آن شمشیر که زو خانان نشانیست بشایست که بی سیدال و باز الذات پیری تو ز سحر بخت است</p>
<p>هم یکدم هم حسد خالی ز کلفت از از تو بزاری و لب از کجاست</p>	
<p>آن چه دولت که حسن مرعالم باور هم میسی که بر بخور شمشیر خانه الی خیال لب او او است دست که چه که او خاتم الما و زور</p>	<p>ولی در آن کوفت شاکه جان هم باور هم نقد از لب او جوی که این نام باور بند و بی دوری و نیار است چون بخشد مرعالم که خاتم باور</p>

که بیاورد باشت ای برنج را	چشم شاه بی دوست که صدم باد
صاحب در دهن طوفان با جان	نوح بر خاک رود از بدو بر نم باد
دوی زیبا کی تر در دید بکران کمال	
که چو حسن و جمال است که از هم باد	
آن رخ از غنچه خال است	لب ز کزین رخسار خال است
زان سنه لبت چون بر طاق	منج جانم شکسته ای ترا
دل اندین که سحر جادو خال	که زودی ضعیف حال ترا
پیر و یارین بخت ایمنش	ای سر زلف پایا ترا
مسرور دل در آورم او را	هر از یک که حال ترا
خون آن پسر جان ندهد	که ز مال بدو حلال ترا
فتش جن کرد چه کشتی است کمال	
فتش ملک تر خیال ترا	
کشت یک لاله ازین صبر ترا	آن هم از شکست ای بود که نیم خست
که صبا غنچه از لطف و کمال از غایت	هم ازین مستی شو خاطر از کج هم
من دیداری شب از روی شمع	من دیداری بار یک شبی است

که چرخ خاتم و کبر و جلال است	دو ناله بریم و سحر از ترانیت
کشته بروی چو سوزی سیج بر نی	من شدم سیج اکنون سیج کج بود
و بخت آن تیر غم خون کمال از غم بود	
چشم آینه از آن کشته که از تیر و کمال	
کدام که زودت تری در کمال نیست	چو بکر تو بر استخوان پیکر
زلفت زام از غم کی مال گرفت	که در میان از غم سیج حاصل
میدانست که در طبیعت حیوان	کسی که روی تو دید و طبع ابل
زلفت سیل سر شکم ایستاد تو را	که رفت از در دولت طریق سیال
حال عقل است نامحسوس	تو که ضعیف شستی کنی که قابل
کمال حسن تر بود چون کنم رخت	که سیج آید با درخت ن سیال
بنای بر رسید اتصال بنی است	
که خرد کمال سبک دیده حاصل	
حسن و زهر و دوا گرفت	شیر عاشق کمان شیر خاگر
در پر او این که دین خون مار است	کشته راوان لب اید و جگر
عزت عیش بیان با عاشقان جفا	عیش و عشرت باش که اید و جگر

مت سبب پس نامه رویش است	شمع و بیداریان جمع گرفت است
خاک پیش از گریه چون گل برآید	دیده گرفت از تو یار نیست
روزد شب دیو نه که پس کوی کال	
برو سلطان بیکر که گرفت نیست	
میانی لب زیک کرم ازین دروغ است	میسا که داشت یکا هم ازین دروغ است
نبرد کرم بخوان نزار حیف	روی منیر بر قدم ازین دروغ است
کیشش کز لب خدیجه من بد	آن مثل شمس ز جبین هم ازین دروغ است
من مردم و کین هم لب خوب	که خانم و کین هم ازین دروغ است
پشت امیر طاق و ابروس خشم گرفت	زین غم که زلف خشم غم ازین دروغ است
ای بر باری زاری سپاسم خست	که یار و غم غم ازین دروغ است
برو غمات تا شوم پس گل	
بکب که بر تر حرم ازین دروغ است	
غش آهین یار سپاس	غریب و رسم خندان
بوی صبر سیاه در گران صبا	در غم حال سپه خندان
کمر آنال که بر تر افتاده	دافت از حال این نیست

۷۱

یار بیکانه شد چنان امرو	کش بگریه است بیان است
انکه شغل غمت و ناز است	پیشش از روی ناز است
دولت و صلح و پستیم گفت	سلطنت در غم که این است
در بهی جو کمال کین و در	
سازد فتنه از درایان است	
آن پس که در بر آید سخن کیت	آن سخن که از غم ازین سخن
آن میوه که از باغ بهشت است	ز یک نمن آن یس فتن است
چون طاعت خورشید که پوشید خورشید	زیر خطریان دروغ چون این کیت
دو امن دل پاک فداست نه	ای با صبا بری ترا ازین کیت
آن خرد که دوست ز صدها ناست	در صومعه از کور نشینان کیت
هر جا که باشد تن از آب شود	آن آب از چهار نشتر چون کیت
احسنت کال این در غم آب جاست	
امروز دین لطف و روانی سخن کیت	
آن نوزدین یک نظر ازین دروغ است	تیره ز غم و بر جگر ازین دروغ است
ی شعله که بر زخم بگریه کین است	درد که در هم بگریه ازین دروغ است

آه از دست دشمن شتری در رخ	کمان در قیب بدگزاران در رخ
دشمن گشت خانه بشیر صید پران	تا خاک کوئی نگردد ازین رخ
نام کال طری شیرین رخ	
دین طرز کار از لب بکازین در رخ	
آن کل از کاین بر پستان رخ	کز نسیم از شتر پیروی جان بر
فدایان تا کایت کرده زان رخ	از دون پر فریاد تان بر رخ
کز سگ از شتر گشته رخ	خاموشی کز جسم زان بر رخ
از راه نشین از در شیشه رخ	بر سپر صدوی کاین رخ
شوق خال زلف در رخ	اینک ز جان ماستان بر رخ
مست و مستی رخ	از رخ مستی از زبان بر رخ
هر کسی که میزد سر بر رخ	
سرچشما از سر جات و جان بر رخ	
آه که از حال بن صیب ندانست	مردم در دلم طیب نداشت
کل کمر آن سیه و فای از آن	کز دل بحسب روح فدی نداشت
عقل کس که ای تو رسید	بکس این قفسه غیب نداشت

آه از دست دشمن شتری در رخ	کمان در قیب بدگزاران در رخ
دشمن گشت خانه بشیر صید پران	تا خاک کوئی نگردد ازین رخ
نام کال طری شیرین رخ	
دین طرز کار از لب بکازین در رخ	
آن کل از کاین بر پستان رخ	کز نسیم از شتر پیروی جان بر
فدایان تا کایت کرده زان رخ	از دون پر فریاد تان بر رخ
کز سگ از شتر گشته رخ	خاموشی کز جسم زان بر رخ
از راه نشین از در شیشه رخ	بر سپر صدوی کاین رخ
شوق خال زلف در رخ	اینک ز جان ماستان بر رخ
مست و مستی رخ	از رخ مستی از زبان بر رخ
هر کسی که میزد سر بر رخ	
سرچشما از سر جات و جان بر رخ	
آه که از حال بن صیب ندانست	مردم در دلم طیب نداشت
کل کمر آن سیه و فای از آن	کز دل بحسب روح فدی نداشت
عقل کس که ای تو رسید	بکس این قفسه غیب نداشت

از باد کس که چنانکه شمس آید	همه کس که چنانکه شمس آید
و طلب تو رخ چو حاجت شب آید	همه کس که چنانکه شمس آید
چون عابد پر حیدر که در آن	پوشیده که کشته عابد که
زاده که عیسای دوزخ و کفر گشتی	باید که جامه ای لب که
نبرد کمالین و نول تر سیدی بزرگ	
چون سلیم نکست و در تاب که	
از آن بختیدن حکایت خوش	عجای شیرین بنایت خوش
باز خوشش آید حسن خواهد	که خواندن که آب آید خوش
نیاید ز تو خوب بود و چشم	که از تو لب و عایت خوش
برای تو شمر است از دست	زنده پستیای روایت خوش
رویت گویم ز افروخته و بوی	که این بار و کنایت خوش
به دروغ خوب خوش که	که در آن کل است و عایت خوش
روایت اندکن از کل کمال	
کز آن صودق این روایت خوش	
از پیش من آن شرح و مجلس که	دل نبرد از او که جان رفت و در آن

که خامه بر اند کندی سپیدی	که خامه بر اند کندی سپیدی
بر اند که مرد از غم روی بر خاک	شمس خروزی که با سوز نشان
از او که از سپهر و پاش بود	پسوی نکند و عید که نور شمس
در چاه خاک کت پای گریستند	و این گرفت اشک و در آن
روی زو پانید زو دست بزرگ	این فخره از آن آفتاب جاسر در آن
بزرگ ز کندی کمال از سبب عالم	
آند که از جان و جان دست نشان	
دلایه از لاف او بر چش چمن گرفت	شمس و شمس بیان جع و زبون گرفت
شب خیال روی او که کاه و چشم گرفت	اشکم از شادی و در آن بر روی فحیدر
روی که در پیش از آن کت	آفتاب از دود و در شمس
سما بر سید و پاشی بر اند	آفتاب و سپید و آید و بر
آفتاب حیران است و از روی بر اند	
انکه و در حیرت و سبب و شمس گرفت	
کاستان در طلب جامه و	انکه و در غم و جان و در
ای که گرم و در عالم و نیکو آید	کوکی چون من دست گرم و در

هشنان کز یک غزای جوی دما خایان	کریان آب پس پر کرد روی زود است
سپیل نمک بر یکب بدش خدیو	پیش این شخص آب آورد ای آورد
کر بر چپه ی زان غریبه یکدیم	کاکم بر برب دل اهل غلظت آورد
بر دست جز چشم پیدا و دل جان	عاشقی کرد دنیا و سر خواب طرد
ماده غم غریب با یاران کسین با کال	
تا شود معلوم کز حق دوست در است	
ایچ از هدای جیت ال غریب باز است	خود انجمن است تو دهن با نیا است
از عشق خواه دولت باقی که در جان	عمر هر چو افت ز زلف الیزبافت
آن سپه قدم که در هم عشق یزد	آمد بیدست مملکت فراز است
بر کز و صل آب حیات	و انگر کز دید تو عسر در ازیست
میسوز دل کال کسین نزع	
رخسار شمع نور سوز که از ناست	
ای ز شش نگرستن بت رستنا	تست به نگرکت آب حیات
پروم چنگ که در این دنیا	راستی نیستش اینهاست شیرین جاکان
خود نام شربت محبت تجاری حال	اوده ام عسر کز غایب باید و ناست

منع ال مشیه چنان پند لفت تر شد	کشتن این دامن نباشد اگر اسید بجا
هر که نیست رخ زیبای تو خواند کیم	هر که چنیده رسته و دای تو که وصل است
بخای تو که کشته شوم میل کسیر	کشتن تیغ و راستند دفع الله است
ترا اند که کند دست بحال تر کال	
زانکه مست یی حسن تو بر دین صفا	
است ز خالکس سپه خواب هر که	وز عاقلین او چشمم تم آب و کمال
رخسار ساقی دلب جام و رخ	هر یک ز فروغ رخ او تاب و کمال
مناب شد از دوزخ و تیر نشد	کین خانه از دهر ز سحاب و کمال
دعوت قلاب بادل و بخورد	از خون جگر شربت قلاب و کمال
ناقصه این کریم جان کس در است	بر سر و چشمم شربت کمال
دوشین کال از دیوینا نیم سپید	
کز شوق لبش از دق یاب کمال	
ای که از زلف تو خون ده کیک رنگ	در دیوینای ز شیشه الطاف خدا
مادر او شش از روی تو یی باید	سر دراز سیتی از دقت تو یی باید
مرخیز ز سوز دست که در جان	خط سبز ز قمار دست که در خاطر

که توانی بر رخسار سستی آید	ای بهشتی که از چشم تو برآید
چو در دل من پیکر تو خون جگر است	که چو کسب کسری تو دوست است
چو مبعس از اندر بر رفت جان بد	هر که از غمش آدم از صدق دست
آنچنان زار و زار است ز سواد کمال	
که جوامه و از ابروی تو گشت آفتاب	
این چه چمن چمن در دست	این طلب کیت چه پدید است
بر سپهر تن کوی که گزیم کم	بانت نه این چه خواهی دست
دلخ که امید چه سوز است	بج زود یک چه چون دست
عش تو در سپهر چه است	نه خرم که خور و در چمنه تالید
آینه خواند شاد و آواز	نست چمن این چه رود دست
وصل سیر نشو و خبر قطع	قطع غمت از هر سیر دست
و بهر این ره طلب سید از کمال	
لی و بهر این چه او اندک	
این من مکت در چمن است	وین همه عطر در باغین است
این من تراست زان سر ز	که در فکری دوازده زین است

بدر

که بجز بیم به ایدیه ای	اوه را خط و مال سبک
اکر است بر بوستان خاتم	بر سر و سب سبک
با خیال تو خواب و شب	ماید در دین جان بد
رای با این فیکت در	سر عاشق برای بالین
میں که غمت می آرد	انحن آید و شیرین
آفرین بر طبعت ز کمال	
خوار و قانع غمت نیست	
این چه صید جمیع زبان توان است	که توان ساخت چو نه زردان
آن در روی تو کس و گانه بد	که بعد تو از این طرز کان توان است
کشم این غم ز شمع از تو زار دست	کنت باله ترا تا کست و دکان
بت توان ساختن و ساختن از	مخت زار و دل سب و چمن
نست از من ناغی است	مخت ساخته شیرین زردان
چشم غم غم است بر و دفع	که قلم زنی قند تو زردان
در سخن لطف ای تو زیاده کمال	
در نه صد سال شک این تکران	

ای تندی دوست هر دو نیست	عشق ترانه لغز در ترانه غایت
زوق مدح است که بیکانه رجاست	از دست تو ایست این حد است
در برای عشق علم و عمل کن	انجا که قصه است چه جای این عکاست
در پیش دانش تو چون طفل واده نماند	پیران با کرامت مهان با دلان است
کز قول سپه یا معلوم نماند	معلوم این حد شد از خبر حق است
گرفتند هم بر غنای دل نبرد	این گشتا گمراهی در راهی است
<div> <div>دال کال چون دست از تیر و دزدگان</div> <div>بر برده آفا سینه از مشرق غایت</div> </div>	
این میوه شیرین که از باغ بهشت	دین و بهشت از کبریا است
در باغ بهشت این درخت خار نبرد	این سر که میانه دین دارد
اود خنده نخواستیم که با تو دوست	سر که بخاکه که گیت که بهشت
خطی که بست در حکم و در پادشاه	احضات توان اگر پادشاه
حق در غم و سر حاسن زن است	از سر دین چه غم حیف ز بهشت
از غم	<div> <div>از غم و غمت دید کالان پدید</div> <div>این بهشت با یک دین خدای است</div> </div>

این چه پسر دزدان چه دزدان	این ز شیرین امن و گداز
این چه خال این چه عارض زیبا	این چه خدایان چه زلف و رخسار
این چه دوست این چه زلف و دانه	این چه ابله این چه دلدار
این چه مدد چه منشین درین	این چه فرس چه جان چه غمخوار
این چه طوطی است این چه گنج	این چه دل دزدان چه طرار
این چه حشمت این چه لب و شکر	این چه ادا این چه تیار
<div> <div>این چه حشمت این چه خال کال</div> <div>این چه خوش طبع این چه گنج</div> </div>	
عشق دین بجان آفرینان است	خاصه این چهار پا که خود که جانان از
نزدیکای نهی از بیان پستی من	نزد کاسه نه کوان از خوی پستی
یکدیگر بگذر ز عین بر روی چشم	یا که بر آب روان سر و خزان
کل نذر او پیش سر و سیمبر هم باز	کرده ی که بشد کلر که گشتان
<div> <div>در هم خرابان جان عاشق کسی نه کال</div> <div>کار هر سبکین که شش شد رایشان ماند</div> </div>	
که قصه ز نداشت بر اندل و بهشت	نماند آن رخ از بهشت نداشت

عش شیرین عجب پسندید	بهین صفت چه داشت این شکر استخرا
ذات کون یک از ملکات عالم	جسته و یافت ز نرنگ کون و از نسا
زین پیش من انبش ادبی نرنگ	کم گرام آن نرنگ می فستیم نسا
دور رخسار چو نرنگ است	دوازده باز پوشی چون به ام عیا
می شد ز نرنگ نرنگ	خوش میروی به نرنگ نسا نسا
دیدی ز نرنگ نرنگ دارد کال نرنگ	
گر که شش واری آن در آید نرنگ	
انجان ما نشان غریب است	غرایب سرگردان بازار
گر کنی قصه گشتن یاران	دو چشم کاه اسم یار
تا تو آرام جان زار نیستی	دست آرام جان زار نیست
ز نرنگ شده یک نرنگ	کاشکی ایی در کرب
جان شیرین تو نرنگ نیستی	جان شیرین خای کرب
چشم نرنگ بر عیادت نیست	نظری کن به چشم نرنگ
ز نرنگ و سر از نرنگ کال	
کریمه دای دیوار است	

با نرنگ

با چشم من این نرنگ	با جان من کچه ز نرنگ نسا
که خون در دهان کرب است	این دایه نرنگ چکان نسا
که نرنگ به نرنگ نسا	با سر من این نرنگ نسا
از پای گرفت دم دوازده نرنگ	این کیسوی به پای کسان نسا
پیش نرنگ نرنگ نسا	با روی تو چشم کرب نسا
ای رانده پس نرنگ نسا	کر دست این کسان نسا
دجان کال و نرنگ صد نرنگ	
یارب نرنگ نرنگ نسا	
بازم باز گشتن صد جان خای نسا	من دزد نرنگ نرنگ نسا
نرنگ نرنگ که از نرنگ نسا	نرنگ نرنگ که از نرنگ نسا
واقع نرنگ نرنگ نسا	اگر نرنگ نرنگ نسا
آن نرنگ نرنگ نسا	آن نرنگ نرنگ نسا
دشمن نرنگ نسا	پیر نرنگ نسا
این نرنگ نسا	طلق اگر نرنگ نسا
پیش نرنگ نسا	کرب نرنگ نسا

از هم برادر سپهر کامل سکین است	بست بر دل بندیکر کامل سکین است
درد لایق و دیند یسر کوب است	از کند زلف کمر کامل سکین است
کرده شاد است کز باد صبا در آب	از چه چه صبر بر کامل سکین است
پروغ نوری که از قتل خطا کرده غل	شده خون ماستان ز کامل سکین
نست لعل او دی زین	نست نازیکه کمال
که بند ی زوری بر کامل سکین است	
ببین زلف تو کان رنگ صورت	ز وقت سیر زین لب زین است
وی ز دیده پر خون می شود برون	بدان سبب که زلفی عاید زین است
که فریب پس کنانم که که زان تمام	که سوختم زور زان سستی است
زمر کرده غا تو به آن دل سکین	چگونه تو به او شکم که سکین است
بر ده غم چه نمی خستم ز تو سستی	کرم های که زلفی برون است
برم سپهر از آن در زان است	که شش خواب بینم که سل است
برای وصل ز رخ اند کالی در دو	
نخوان که دایا بای آیین است	
تا بگو سپهر در از ش سکین کم نازما	لعل بیان سگ و غنیه کامل سکین است

بزدان سپهر در زین چکار	سپهر این در زین چکار
بیا لعل و لبر خون دل و شیش	شراب لعل ز ششیدن چکار
بسر و سست از جان قطع کن	بسی است پیرین چکار
کر آرد جان حب عاشق دین کار	لب مستوق بر سیدین چکار
پساج آسان بود بر صول کرم	چو آتش مست جوشیدن چکار
بدان سبب زان بر من زان	بایس زان پوئیدن چکار
کالی از سر و	کالی از سر و
بسر و سست بر عهدن چکار	
تمام شش تو به ستر لخطا	خدا ی یک سر بیت کرم خرد
به حالت که بر ایم مرغ و کج	کبوی دست گرفت یک نام
سبب خدایان ره به او لین	بیتیم کی سلامت زمر این سر
نظر برقی مرقع کن که زیر کلیم	شان صورت پر شیدگان حق اگر
کس که ره بخوابت سر زندان	بدار چشم ز کرم نیست بخر
بیا و سپهر چشم سعادت نشین	که بر و بر طرف جویار خوب است
اگر کالی لعل لب تو جوید کام	جب دار که سه ای طریان

بهر گشت خند و خال زده خاطر مست	کردم از تنگ نند خاطر و حایر
سورت خند مست و لی این معنی	چو سپین بکران بر سر کس غایت
ساکن کوی ترک زده رفت بنید و سا	با غایت که بزرگ کی غایت
دل کو نه بدیش کمرق نکند غایت	زان لب خوشتر که به نظر غایت
ست و لاله با حاشی و خاطر غایت	لیک از غزوه کج و دل غایت
ناکر رندی که در دیر ز غایت غایت	که به جا گفتد غیر تر غایت
<p>اگر با وصل قدرت است خود مهرت گال</p> <p>حق کان تو مهرت بود حاضر -</p>	
بر لب لعل خط سبز تو از مهر و زیت	برزخه ان چو به خال تو از مهر و زیت
که به روشن بر افان بخت خست	عادت طفت خود شد جان غایت
بر عالم تبااهی تو شانه آری	تو به دی و دی تو کل غایت
دل چاره همیشه ز تو صد بار و چرا	تیر تر کان تر آقا صد و چو غایت
بر سیر ز تو ای غایت غایت	شمع را برین خاکی به ارن و لک غایت
<p>سر ز قدرت نکشته باز تو غایت گال</p> <p>مهر و مهرت که قار و زیت غایت</p>	

۲۱

بخت است برادر غایت	گشت برادر سبیل غایت
بست آن یاقین آن و ج غایت	که در روز و ماهان غایت
بلاست بر روی و غور غایت	عادت او که سیر و در غایت
و لم زلف پر شاست غایت	به شنگی کار ازان غایت
سیاه روی تو سترق غایت	که میداند که آن بر این غایت
تا سر دم کن قصد و غایت	اگر چه حکم تو برین و دان غایت
بجواز من جدا سیاه ای غایت	که در دامت و آرام جان غایت
نیم از غزوات این ز غایت	چو چیت غزوات غایت
<p>کال از سرق لعل غایت</p> <p>بغایت طوطی شیرین ز غایت</p>	
نزد زلف او که است غایت	عین سودا که در هر است غایت
خان دولت از اول غایت	بست و این در دست غایت
مگر را کو پست غایت	که صبر از بکین کار غایت
منینی رخت من اشب غایت	که جز جشی که پر غایت
اگر دایم که در رو صند غایت	مان دایم که ششی غایت

بسیل از کمال است	دل مرغی جود شیرین نفس
ما که سپاس و خیر از غم تو خون است	
چو جای سیاهی و جام شراب لکون	
بکایت ز غم شیرین سخنان کرد	که جو در غمت سخنان زود صبر کرد
بجان رسیدم کار از غم تو کیج	ز راه طلف نیری که مال تو چو پست
چو عتاب و عجز و حسن بیسی	که زیر هر خم و بست هزار بخون است
چو جان من لب آوردی به در خیم	که من شیرینم و او بر کن بر چگون است
ز آن ناله مرزبان سحر ز دل زود	علی مخصوص سیه که هیچ سود
خوشت اگر عجب است کمال اری کس	
لغات حقش جود کز آن است	
برده و رخ من جویان که دوست	از تو مرا پس رخ بوی او جاست
نیت کسی دنیا عشق تو باد	و از تو جان و دل و طینه رساست
دو چشمم سوز و گش و شمع که کما	سخت ترین بر او کشته است
زده شمرم زده سپر زبانی دل	تا کنی پی غم که ماه مان است
ز غم غم قسم دای تو بردم ز	که مژده ک کشت بد کردان است

دیدم بران پای سپهرم کمدار	
اگر ازین سود بود و راجه زیادت	
بکویت دل غلام خانه زود	چو سپهر بر او نه تسل خا
دقبت آزار کار استعد	که او دویس اندک افتاد
ز دزدان زبانی رخ و لب کرد	ز دانه که نه ده رخ زیاده
که از روی زمین رویدم دور	دل عاشق بر روی دوست شاد
ز شهادت کفایت میکن	که هر جا هست میکن نامزد
ز دوست کنم گفتا بزود	مرا زار که این نکند یاد
کمال از دین وصلت بهر سوخت	
که جانش آتش عشق زبادت	
بگو دیدم بر دست دین اسکا	که سپهر بر او نه تسل خا
و درون پرده و رخ او خراشیده	نموده بر از آن آستین کینه
داستان تو نهاد امک غمزد	بخون و خاک سر دایده نیز خا
ز کبر بر سر مردم تیس که خانه	ز دور و شب همچون زبس که باز
اگر نکست ز تیرت جبهه بکا	نموده دین و کبر برای تاوان است

دولت زویدی کوشن بر سپید	ولم زوت برفت و حدیث بر با
ز شوق آری تو در قفس حدیث گال	مردی لب که بر کسزد کای خوش طالعان
بی حدت تو کنن بجان غرق نیاست دانه سادست خود در دند تا غم نخورد و در دین نه بود الان لب و دامن شرافت بران بی حدت تو کان ملک خان در حدت	سای که چاک زشت در حسی نیاست بی اغ غنسی و قلم و بی نیافت تا بسل خون کمره جگر نفس نیاست و در شش جان ننگ کمر زنی نیاست جان از غم سر در جهان کد
چند اگر بانه چست در احوال خود کمال	شیرین ز زک بیاطاعتی نیاست
پلی سر دوی تو در چشم زریا کجاست کرد بد معزل و در مسدودین که صبا آمد و بوی تو نداشت چون جان در غنچه شد و بی شکست بس که زو هم از ان لب ال خود را	ایده باشد و در قطره زده با کجاست تا که جری بر تران دوم و بیانا کجاست شیرین از زو بر حال که بر با کجاست چون حال از صفت عدل شد با کجاست موسیقی شرافت ز طرا کجاست

این که گنسی بر هم قصه زو پس طیب	بهر این کار که به غم زده با کجاست
این بران خاک از جان ریتی و است کمال	جلالت شرافت از انجا کجاست
دو در چشم جان بین تراست در غم خبر تو لب و چشم چرخ بر سر پست در شکر یغن زو آب غم طیقا زو شدیدی میج که جمل شد برن زو شده	غمر و خون مرده بر کین تراست یک اسم از شک ای جان ایده غنچه که کالین تراست ایب ز جامه زو درین تراست نیک ز شیرین لب شیرین تراست پس زشت زان کل و کین تراست
در صفت خال و خط و دو کمال	ام و هم انفس تر سنگین تراست
موسیقی که از دال و فکر است شیرین عن ازو بسلی گویم که کم کله فاشن خالان ز غم بی تو خوا از تو هم سر شرافت و قد کوی با کجاست	نخود غنچه شمل مکار با کجاست قد سوزن گویم زو چون بسیار خدا لب از بوی کل به شب بیدار قیمتی نیست زو من تر این مقدار

روز وصل توام بکسر خمارم	کاج سپهر نیرودی بود چشم عیار
کر چه دیدار تو صد بار سودید	این را اگر آرزوی دیدار است
مویان است سده از سخن و کمال	
که در اخلاص زوی سخن عطار است	
ترا در رخ بدو خط فن و لبر بی است	بر آرد چشم و در چشم چو
ز طفلت حسن چشم تو در چشم	سخت بر شوی و بسری است
ز لب اگر غنچه چو بدی چشم	بگو شکر حاجت خود تر است
بگو دست کند اهل زلفش	که شکست میرود در کوی است
بدو حسن روان عارف و حجت	که لوح زده پند و ظن بری است
یکی که قبت خاک درش بماند گشت	
باشش نای جز بگوهری است	
زادگی جان خاد است	بر کسی چو بیرون بود است
زین چو پیش کده است آن روز	برست از دست چو بیست است
سوزش در دیت دید بال نیز	کران روز در سر خاد است
بمان آن که آن رخ ز چشم چو	بر آن پیش از آن است

سراج دوزخ هرگز نگیرد	درین صحبت کمر و دواز
شیرنای غم شکن بر صوفیان	که زهر چشم تو دام عیار است
کمال نیست بخت یار دوست	
غریبی تر ز خداوند است	
تا جانت را اهل متبرک است	از روز منزل می برد است
کر لب برسم و بیل عیار است	کافق باغ از چشم اید است
بیش بانشین گردود	بیش نیت است آن هم گدا است
عفت جز صاف است	دولت وصل تو کار است
من بدوی کی سرم تن چار	کاکه عقل کل جز است
بجز چشم زین خون کال	
تا گویند این چو خون چو است	
زبان سپهر پای خاد است	چو سپهر و خاداری خاد است
مرا مردوز بازو خاطر بی نغمه	کوی بر جیب پادشاهی خاد است
خادم اکرم کی نویدی	که با تو بوی از یاری خاد است
برون آید ای شب حیران	چو چشم تاب بیداری خاد است

بآوردن کف و غای	کوتاه دست پنداری نماند
بر سپردن قریه و در من حد	که بیشم طاقت زاری نماند
کال عیسه	که او در خبری
کران خبری در دست تری نماند	
غم فتنه ایسیج فیه نیست	بجز وصل آن جز نبند نیست
بمثل بجان فضاخ است	و کرد و خبرست قصیر نیست
که دستم که بر دل زدی و کم	و نیست هیچ لغز از تیر نیست
راکن پر زلف است دل	که او از دایره خبر نیست
مکن ناصحا ذکر خلوت من	که بیشم سر زده و تیر نیست
بپاک و دشمن ای یار من	ی ساخو زدم کم از کس نیست
تصوره زو در قدم ز کال	
که زلفت از دست تا خبر	
لب ز من بجانم بکام جان انداخت	بخند و گین شود در جان انداخت
گرفت ویدی زمین غمزات میخ	کنده زلف سوئی آه آکان انداخت
چو دل برفت در آن زلف غمزات	زیاد و است بر شب جز در کان انداخت

پشت نیست جز سخن فی قصید	بکبر بملطه خود را در آن بیان انداخت
پرازه خوان چو فست صیبه من سپید	خطه تر کین سبزه سبزی بر روی خوان
برقت نویس بر و غلبت از کرای	پری که سپید بران خاکست نشان انداخت
کال از دست پر چگونگی انداخت	
زاد و در من نظری هم نمی توان انداخت	
ترا یک دو خط صطیح قصری صفت	اموال علم به بیست و بیست و بیست
کلام خواندی حکمت کرد و شوی	ازان در حاصل ز غیر بصیرت
ز عرصه قدر و عمل نفع گشتند	سپاسی چه بود کردی و معلول
و لا شیندن و آن کبر است بر تو	چو اطلال و کلام هست معلول
براه خبر یک نظر اوقات حد	برست این درین مبر و مبر
مهران حدایت در آن روز	ترا ز جدای چنین دوری در سول
چو اطفال در دست حبست کال	
بین دست هم ز کم نای و محولی هست	
چشم شوخ و تیر گشت	اول از شکست این
بیکر گفته اند و شش کشت	دوست از لب جرات

خودست گریان است	که چو مردم بریر گشت
گشته نو بنای گشته هم	بر دشت خویش گشت
خسته غریب ز راه	خسته گمان ز راه
آفتاب از رخسار سید	صبح از آفتاب سید
و من گشته من بکال	
جان من بکال گشت	
بشم سگان گشت ز کار گشت	سند دین زلف ز آفتاب گشت
دل چو دستم برفت و با تو داد	زود افتد ز پا چو زلف ز دست
زلف تو در چشمم ای غنچه	زلف تو در چشمم ای غنچه
با و بکلا از زلف تو ای زلف	شاخ گل زنده زلف تو گشت
بش زگر و ز صفت زلف تو	من بیاکت زلف تو گشت
زلف تو گشت بر من گشت	زلف تو با من گشت
غزده اش زلف کان باغ و گل	
شسته گشته از زلف حریف گشت	
مجم ز خیال تو پر از محبت	جسمی که خشن است بدیدار تو گشت

صورت کر از ان صورت دینی	تا بچرخ صورت پنهان گشت
بر طرف چو مردم شرم بر آید	از پنهان ز کمال گشت
زبان عاق و ابرو که بخون شده	کریت دران عاق که صرب گشت
خویش که بگو میرود از دیده بخون	سیح که از کده شش بر گشت
زان زلف جدم شده ز بجز پویا	از لب شکر و کشته خاند گشت
بر غوب که در چشم کال بر غوب	
کویر با زلفی که زلف کهری را زلف	
دست زلف زلف و زلف	دین زلف برین خدایم
حلقه بکوی هر دو محبت زلف	کر زلفی حاصل است زلف
دشمن شایسته زلف زلف	آب کمره زلف زلف
هرم عیان زلف زلف	زلف زلف زلف زلف
زلف زلف زلف زلف	زلف زلف زلف زلف
کشت زلف زلف زلف	زلف زلف زلف زلف
پای زلف زلف زلف	
مست زلف زلف زلف	

تیر که بر سینم آن نه که اگر انداخت	جان من گرفت آن چه چون بر پیر انداخت
دخست نه عاشق ازین سیر نیافت	دخست نه از آن شد که برودن اگر انداخت
ز آن تیر که انداخت کسی در دوی	از آن خود آن شوخ انداخت و تیر انداخت
از آن تیر که اگر خشم نظر درخت	هر کسی که آن غرور بفرزند انداخت
تا میخ در آبست بر خوشین بمان	میخ و دم از حرست آن بال در انداخت
عاشق بد و صدمه زخم و غایب نشد از دلی	یک تیر و باشد سوزی در آن اگر انداخت
تیرت بدل از کال مد کم شد	
خواهی که سر و افت با بد اگر انداخت	
طلعه برادر نیز در دم خیال در دلی	کرش در این طلعه خیال گفت سردای او
بهمان بگویم غمت که کینه شوی	از آن است خیال بگویم بگویم
ال که چون کویست در میان خوش آنرا	کز بگویم کانی سبب در غمت که بود اگر
سرنویدی من که از آن دوست در دلی	بر سپرد و بی گمان بجا بود و داشت
لافت بگویم نرن بلادت سبب کال	
تا حاکم بیرون بجای خرم و خندان او	
خاک در دست غم من از صدمه من به آ	باغی خوش است عادت از آن به آ

کوتاه

کوی ز خواهد این دل ادا در آن	سوغ غیب از کجاست آن درین بهار
سازد روی قیامت به از کله خان	روی ز سر ز جگر شک خن ببار
کمن بدست بر روی تو روی زبان کنم	دوست کجاست سوز شکری من آ
چون چشم سوز نیست آن تو در حال	از امید چشمم در آن در غم ببار
اول حدیث دوست بر آنرا	این نکته که کشیک که زنده در آن است
کجاست نکست تو بود از تو به کال	
من بگویم سبب غم من زنده	
خواب دل من پر شد از جگر دوست	بیا پیش و لی خالی از دوست دوست
کدام دولت و فرصت یافت هر کجا	سعادست شرف و دل در جگر
اگر چه در خور او حدیثی نیست آید	شیرین سبب است انسان محض در حدیث
در نهایت است خاک که دل خراش	از آن دوست و دل من ز کفر گفت
کمال خسته دل و سر او در جاسل	
چه باشد از بهر او در سبب دولت او	
خفت چه خفت از جیات خرد	بان بان چون شکر نبات تو
ز خاک پای تو سپهر سبزه ایست	این سخن سوزانست و آت تو

نشان که زده سین که میوه مند از دقت	بچشم او نه در بات تردیست
حکایت دل پر خون با پس ز جام	که پیش لب با ترات تردیست
اگر چه که ریگ ن دور از ان بسم دگما	بچشم نشسته خیال ذات تردیست
بزم جگر ز زانم یا ای رنگ	چنین که شاه دل ز غم هات تردیست
کمال جان بس آرد و در لطف دفا	
اولش بجوی که وقت زفات تردیست	
غارت چشم و زار غنچه ای باره	مر سنا ز کا زین از خان و ان آواره
از لب شیرین ترش بر کسی که ی که کن	که زانستی دل سپه آرد از خار
هر چه خورد آن ز شلب غن دل زاده	و غن شیرین چون ز چشم غن خان زاده
و اندک کران چو سپ از زده ام	طنبی و در گریه باید ترا کوان
سوی ز زاده مجرب از زده ام	اگر آن طاق او بر دست آن زاده
از قاشای زده منبت شمع خان	چون سوز و درد غم از زده
که حایل کیشی که سر است کال	
آن حایل را ز غیرت خواستم می آرد سا	
سے ترا زده ام آرد تن	و ز تو ام طاق بر زده است

کذبت

کر ز شیری کشی آرد	زده آرد بر کشیدن
آرد با تو کی رسد کاجا	با ورا ممکن رسد نیت
یا زده پیش چشم تایی	عاجت به طرف او بدین
خواستم بر پس از ان و ان	هم خوان سخن شنیدن
چون در باره میگذرد کنت کال	
نخستین جن خبر برای دیدن	
خط بر لب سنگ و کلاب	دانت زده روت افاب
ترک کج چینی و بر غانه ال	که از شوق چمنین کجی غراب
دل من از سر روی تر پسوزا	چو گمان از وجود است
شی کان آستان این من	چو جای بستوبه جای خواب
بر دماغ ترسان از غم زده ام	که دیدار تو غم زاده را خواب
بچه زده ام دامن تر	اگر برده انتم داغ شراب
کال آن خاک در از گریه تر ساز	
که در باران اسیر منج بابت	
دفع غم زده ام جانان او	که کلدوست ازین دولت نرایی

کرمان فرستی برین دینت سنوز	سکه سیکویم که ذکرت بزرگست
از دینت مراد از حساب و حسد	نوشتر از خوار و ذلت و دهمیان
از بزرگی که سکه خواریم که کم ز دور	هر که شد خاک دست او را به از حد
که بر منی تا بشی در گریه ای زاده	از نظر بگریز کان باران او بر
رفت آن در ده پای سپهر خاک	از گرافی بسیر که بر گستان خد
نیست جز وسیله از دین و دین جان کال	
آفرین بر جان و دینی که صاحب هست	
در زلف تو شانه دل شیر دشت	باز دله و دهم که سپهر این سر دشت
رفت الی یک نه چون باور دران طوط	شب یک زدی دل که چنین شاد رفت
از زلف از دهم سینه حکایت	هر که دلی از صبا خوشدشت
بر دست که بر زدم خاک بهمان	حیف از آن پوره که در آید بهمان
دانه خالی بیا لای بست چست	زین الی سخت دشت که بر آید
روی نموده بکس زاده و بخار	از دهم صومعه و سکه میبده و خد
در پای که غش ز لای تو خواند کال	
صوفی از مراد سر سپهر طوار	

دینت که نیند بیدان که دین بیا	بار و دشت و دین چست جان ان
ال سکه را از خوار و ذلت لب جان	از دشت شش چن نشان آب چنان
بر جراتی بکون چست آن غم	دشمن او چون دران بیا بیا
کس نیند که می بر خیزان	کویا در سر خزان یک سکان
دین که سینه باینده چون دشت	خدی بی سینه چون من که پستان
میش بایست صحتی راست که بر	انجین سر دوان در سبب بستان
کند الی خاک نیم چند بیالی کال	
برن تا لم چون طوط چشم کران	
دانه از دهم باب خرد ناگه دشت	بر انداز دل و دشت خسته اده دشت
چو آفتاب نشست و چرخ از دشت	درون خلوت اما زدی چون دشت
هر که سر دل آید میباید ز دشت	سکون که بکند دای او پستان برین
هر که ز دشت دشت دشت دشت	کان هر که ز حال دشت دشت
هر که نشین بدست دشت دشت	که در یک دشت دشت دشت
هر که غش به سر دشت دشت	هر که غش به سر دشت دشت
کند پر کشش من دشمن که گیت	درون جان تو به صیب و باد دشت

دعای صلوات بر اهل بیت	از علم راه حسن و عیال
کنش خضر و محسن ای پری	شاید است دایه سل
کر فکر کنی برین چه باشد	زین سنگ روانی را غفلت
از آب غنچه که در کور	در سیر تو این بجز مثل نیست
این دره دران خیر دایه	درین لعل کجاست برده غفلت
که در چه رکنی بنیادش	که سرور و عاود و عیال نیست

ایمانه ساز کمال است
امر او خداست این غفلت

در زمان زمان زود است	دین سوزیدن زاده است
مصلحت پس از پیر است	الد طلب تو بی سکن است
دشمن تو دشمنی ما	آنان ملاست بمن است
دوست تو دل که خویشی	خایست بر من زدن است
آبجان تو یافت بر من است	دوست من بدان زبون است
قامت تو درین ابرو است	بر من زبانت کست و خون است
تا از تو کمال حکمت آید	در حکمت من ده خرد است

دو کز دل خاست در این نیست	خون که بهر کف تو افش نیست
از لب دردم که بهر دم زود	جان خاوار و در که جان نیست
بد نیست شمع و نه دانت نیست	کلیک حشرات آنکه بت نیست
باده آمد پیش زان غفلت	لادم خورشیدم که با من نیست
نیست سبکی که بر روی تو	سوز پناه در غیب نیست
هر ابروی زان لب بر کند	چون که عجب راه و دامن نیست

در سپیده مایه تو کمال نیست
در مست بودن از دل و کمال نیست

دل از چه بخت زان یاد که امروز	خزانه دین سوزی و پیرانه کس
دیده تویی در ملک آنی که تو	در خانه و از دردم پیکار نیست
این جرم که عاشق تو خورده است	شمع پس که بر چه پیرانه کس
پیشم زبانت نشینان تو	در صومعه سین من زبانت کس

ای ز شش کمال از لب ساقی که درین دور
مستی جو تو بی سوز و پیرانه کس

در دود تو زاده است ای او	از دود تو جانم است ای او
--------------------------	--------------------------

خود را با غریب است ای دوست	بویزه که کار عاشق از تو
چیزی که تر از است ای دوست	من آنکه رخصت شد ام
گویم نظر صفاست ای دوست	میش تو نمم و چشم روشن
کرد دست کشته رو است ای دوست	کینش گشت دل رواست
آورد خانه شامت ای دوست	دایم در دست وقت گشت
که هم بقصد زبان نزل است	
بزرگس کمال است ای دوست	
نکته زان لب سینه و جانب میخاورد	دیده زنجیر زلف او دل و روان
گرم شد مشک و خرامم بر لب	سر که شکی گشتم از دل آتش دل
شیخ و اندامی شبها بر سر روان	آنگاه از سر زلف عاشق بنامه بکس
انجمن کز اسبک او خاک چیدن	بر خیزد و گیرد و زانم از گشت ترا
دست بایکج مانده که در ویران	و دل بيشم خیال آن و در زلف چرخ
کس نیست آرد بران راه چو جگر	جای پاکت زلف بی شمع است
بر دوست آرد بر جان و سر جزو با کمال	
عاشق و دویش هر جا رفت درویشانه	

در کلبه شامای بیاد روی تر است	در بست بدن جای مهر از گریه تر
بارادون از پیشانی باز در ظاهر	هر که امروز بسشن چو ز کس نمی از روی تر
بر اسبک نه بان خوانند ز در بر روی	علقت هر کس که در آب زاب روی تر
ماجد جان بر روی زلف از صبا چون	چون دوست ایام یک سوی تر
دل گرفتار است در دام با شکسته	دل بکس خود در عهده کسوی تر
گفته خاک و پای و زان کینه کمال	
انجمن تقیبا در کار گری تر	
رخساره لغز دست خورشید بی زلف	پیدا کن که پنهان از سرم آن حال
آن رخ کشیده دوری کز افر که	و آن لب نهاده وانی بر جان که
چون زلف و عارض تو در و شمس	آن بر او که چشمت اهل نغمه است
در وقت نشاید بر ابرام کرد	کام تمام پادشاهان و ویش احاطا
صد جواب سخنان بود کمال	در خدمت ساجین رسم که است
نشی از آن جماعت در حسن مطلع	
خود شعلش حکیم در غایت کمال	
در صفت و نام تو صد نشین است	در تبه آله از تو برتر ازین است

کمر نشسته سیر کند ز دستانم	خاصیت غمناک بر من است
بر تو نه تنها نسیم شاد دل	دایه نیست هر کز دل
پست بر خشت زدن بر من	فتنه چو باشد بجای روی
عکس حالت ز من زلف تو آن	طبع غریبه چون ز جیب نیست
مهر رقیب و منو ز من کجاست	بخت جوان دارد که با تو نیست
شهرت که بخت کوه	چست آن جوان که بر من است

کرچه زخم پر شد کال برین ده	
پیر نباشد چو دهشت برین است	

دکوی ز خون تر غیبت که نیست	مقطره از دق بل نیست که نیست
سست چشم من اگر هیچ تر است	پیش که کشش که تابان نیست
بر طاق ننگ نه خور که زخم و گشت	ماندجوی با غم بر روی ز نیست
شعور و در عالم سپهر کین در بر است	نمود روی سر چو درای ز نیست
جز زلف درخت دل کشیدیل شام	فرخ ترا ز نیم نه نای نیست
منه انهم دل خورشید وصل که بخون	دلف سبب که یکی را نیست
دیده بکران کال بر روی دشت	بر بسته به زنجیر با بر نیست

دل ملک زنده ز بخت لغت و عتاب	شایسته ان فتنه دشمن بر است
تراقی از دست و بر روی تو آن ز	بچون پر طراپس نشان بر سر است
با پسته که کین من من تو ماند	تر سپهر به ان تو را آید عجب است
جور سگ کوی تو کوریم بر قفسبان	از دست به دشمن توان بردن است
کجی چشم هر که را تو پست ز نیاید	بنیاد من کن اگر نیست جفاست
کرده مصلحت خون غم و ای ای پست	کامم که گشتی غمنازی بجاست

براه کال ادلی تو سرخت جیب نیست	
دست کند تا زده او پیر است	

دل بخت بلند ای بخت یار است	دانت دایان پس باز دار است
بر آن خاک قدم جان نشین است	بان ماه و قن دل ای غار است
ز بار جود و پای نسیم تریم	رخ دوان آستان چه انکه بار است
چو بر کل سیاه خرابی پاکه دار	کر کل بیشتر زحمت ز غار است
بخلق ابر بیان در دشت کار است	بند لغت و لی مرغ ساد و کار است
کر دست این نقش طبع ازین	کتاب است در وی اسکار است
کالی از گفته او در حیره دار	تخصای تو بسپار نام دار است

دل بده خو خاک بر کوی تو است	جان طمحت احسن سوکسی تو است
محراب دوشه زاده بجاده شیش	زبان روز که عراب دای تو است
ماش ز دل دین نظر عقل برود	تا کاری سینه بجاده تو است
عقل بس پیش عشق جان باز	تا پس بد جانی کیسری تو است
و به نظر در پسین برید	عقل از نظر روی تو روی تو است

پیش است کمال از همه زان روز که خود را
در مرتبه کمتر ز سبک کوی تو است

دل از وصل خفت در جان نمایا	وید از دیار تو خسته نشد
عقل با درخت خفا که سر کمر است	چون سوزنت بری خالی ز تو است
چون زان وصل نایت بر بازگشتی	چو عاشق ز دست رسیدن پا
بجز کسست عشق از صدف بر خوش	تا سر خود ز برای سپردن پا
آخیا کشا نشسته دید بکران و	چو این که هر کس در پیج دریا
دل چه داند زان میان تان انشای	کی کند نسیم دقایق چون سحای
یافت جانی شتر از خفت و دورا	لیکن از پسیناری نه خوشی
این بخت که کس با تو در یکی بود	اندیک تو دقت دل از بهر

دل ز دستم جگر یاری است	دیر خواهر من آمد چه بجای تو است
هر تراری که بدل دادم از تو خوا	که به لادم ازین کوزه تراری تو است
رفت در کوی تو صدم جان گرفتار	تا به باه از کوزه زلفت تراری تو است
آخیال خد شکن من نکس تو ام	کی بشود دید و دیده و بهر خاری
هر کجا زلفت گمان رفت برای	کج رفت بر من راه که ادای

اگر از صفت نیار و برادر رفت کمال
بر دوش محسری ناله و زاری تو است

دل ازان غمزه قوی سا که در خوشد	که چون رخ نه در کرم ز تو است
کشته عشق رخ اوست کل بکین نیز	دفعش بی سببیت که خون آرد
کف سینه پاک در خوشی ز نسیم کوی	چنان چشم دجا بر کرم موجود است
بخش از آن غایت به جگر ز حکان	بد اندوز که طوای لبست بی است
بجاده رشن از تو نباشد محود	هر کجای ای زنت سر خود است
سفر عشق تویی واسطه راه بر	نشان رفت که آن دور و ناخدا
کر بسپو ای جان عزیزان کرد	این که هر دو قدست که در پیر سو
به دکت بر روی دس و زنگ	نشینم کنی بفرستی تو است

اول از آن است و در دانه نام نزع است	ایست کائنات من و خدا ان نزع
کی یا بر آن ان و از آن لب نشان	بر تر غیب جان مرا اطلاع
پی بری صحبت تو رفیق زان را	کز بخت کل است از در جاد
عاشق جو غلب بری کل است	جوش و خروش او از شراب و سماج
نیکو فتاده اند بزم آن در زمین	خود شید و راه را بر این باجماع
چشم زمر که دید ز جان باید شن	چون کرشمه گزید به از انقطاع
کک وصال دیدت از جان که ز کال	
خلعت لشکری ز سر و سماج	
دل بر آه و زنجیری بایست	نیک رفتی قدری تیر ازین بایست
بر سر زوال صحاب بخروغ زان	بره حاصل بر باب زمین
در عذر دی نگری تو صاحب	با گمازی به روی زمین بایست
تا چشم است غلبه یی حور	بر کسی تو در خط برین
از تنهای تو این کفست که زین گرد کال	
در دست و پا از تو تنهای کرین بایست	
دل زمر شد از روی تو بری	خاصیت خاک سرگرمی تو مر اس

زیر ترم از عذر و نای رسد روز	بنگر که چکوه چشم روی تو مر اس
زین پیشانی ساخت مراحج سراج	اکون سو پس روی نگری تو مر اس
جوش تربت نجی که بر بخود رسا	شکام تسم نه روی روی مر اس
برستی خزان جو قدیست عزت	آن چشم خوش عهد به روی تو مر اس
بگوشت کال از سپهر جان در طلب او	
صد شکر که باری تک روی تو مر اس	
دل در طلبت حیات جان است	جان از خوابی جاده ان است
کم کرد نام و تک و سیستی	تاجت ز تو نشان نشان
و کنت تر خاطر زمین جو	خود خمیسی ترا از کان یافت
قتل این قدر از حسرتیم و	دیافت کردنی تران یافت
دیافت مرا که خود را	پیر بر دروغ بر پستان یافت
عاب بد و دیده فتنش	مطلوب بر زمین شد جان یافت
در خاک طلب کال شایسته	
در بستن صد هزار کان یافت	
هر یک روی تو و از آن سر خست	تا بست بویک بر روی تو مر اس

دل زلف و خال و زلف آینه است	خازن دایم دست بار لاجرم دارد
چو از عارض نکند روز آینه است	آب روشن از دل هرگز نکند آینه است
جزیریت کی گشاید دل و آن بند	بنی که پست و ناخاکه شکست
ده زرق رویی بر سر این آینه	هر کس که بیاورد در آن مجنون کی خرد
یست در عاشق بی خبر عشق آینه	گرچه گشت مشرب از یک کوزه
وصف لعل کردیم در حکم سوراخ	
زیر لب کمال از عشق این در سوراخ	
دل هر که چاد شد غمش است	بشاید تن کرد فلک و آینه است
دو جان چو سکان و خیال تبر	چو بایست آن گران رنگش است
بساط شمعان زیر پا خنک	ز خاک دست هر که از غمش است
پیر او از دم من از دست و د	که کار شایسته آنش است
دشمن و ابرو زلفت کوا	که غمش در دوزخ و آینه است
برودانه کش بر کجاور مست	ولی هر خط لبش انگش است
بدان لب سیاه و جوری کال	
که جان دارد و جان شیرین خال	

دوست در جان ویت زود خیزد	شسته برای دایم در تهر
نام و دایه وسیله برادر دی	طراوت کنایه نیست در جگر است
بس که پیش آوردت ذکر و زار	صفت آب کرد زلف تر است
بر چه جانت از عطش آب	کر بر وقت یابنده که دست
بچه او بشت مراد و بان	بچه امید حسنه در پیر
آدم از خود بشت نیک	مرداد بخت در دست
بدو عالم فکر کن چو کال	
تا نماند عالم در کت	
دلم بدان که ز تو خاکیست غلام خوش	که نام بندگی ایجاب بر بی غم خوش
میشه خاسم و پیر پسته و اغر غنچه	که پادشاهی و دولت علی آردم
بدو در حسین و لب باده می ازان لب	چو در اوان گل و ناله غزل و بام
خوش است از تو بکلی مراد و لغز	چو از هر وقت در انام و سپاسم
کمال حال دل زلف او بنور خوش	
چون نظم و شعر شورش درین مقام خوش	
دل صفت حال تو باز زلف کت	دانه زرد و سب تا رنگ است

روقت دست چن سروست	کسین راست بناوست
تا زو که کعبه سر آید	ایده دست آب و زنگه بر آید
ناز من خواب بخت بردار	چون بکشم تا که چشم غمت
بند خال ز زانده حسود	طریق باز و دوخ برده غمت
ای دل اگر سر و دست آید	چون سلفش شد غمت
هر کشید این سخنان کمال	
سله ابر و آب بکشت	
دوستان این لبر و لعل را من آید	من که دوست تمام بختان بر آید
مگر بی رحمت او چشم من آید	کریمم که در نظر من و کوه
زبان و خطه طریقت که آید	طریق آن قامت بهر دست آن
بجز غمش سلاسل نواز آید	هر که بپسند جان لی آن سلاسل
بار خاد کشیدی مدتی او ششم	دست بکفونی در و دوی خسته
بر که دای گمان کرد سیر گمان	زلف شکفتن ازین شرم نکند زود
زاد هم کنت که شرف غافل شد کمال	
هر که مشرک است از مرد و روانه تر	

دوستان کرکشت با دوست آید	چون یک باضی دوست آید
کر زانده که از جان کسین آید	در جهان دشمن شود دوست آید
دیده کر این دای سر بر دوی	کر بخت و جوی او چون دوست آید
کسین زانده از برای کسین آید	اکلام بر سپهران کرست آید
چند چون دین غم کنت شد	کر ازین غم کم زنا دوست آید
این سخنان کنت کشتن که بی دست و	
کر بکشتن لنت کنت دوست آید	
دوستان خد است خواجه کوبی آید	خدمت خیب بند محاسن آید
از عشق نام من خوشی عشق	دوستان این تمام دوست آید
بکشتن بت خود که دین عا	یک بت که بکشت به از صد عباد
زاده شد میان کلاه و عا رقا	سکین بنزد و عجب بهم دعا
باز طیب و حکمت بر کشید	ای که از طیب امید یار است
باجور و دل نشو سخت کمال	ای که خستای کمال آید
کوچه در پیش کن جهان خوشی	
چند آنکه جویش محبت زیاد	

دیده دگر می زده است با خیال تر است	عمر کان کجاست بری روی تو می رست
جان گرفت از پیش رخسار دین لب لب	چون باصل خویش هر چو که بنی را
شعله خال و خط آیات خسته و حال	یک کیه آن آیات از روی پانجا
بی سحر در طالع زمان که پانی آفتاب	بر پرانست یارب صاب
شبنم بر رویان چو باران چاه پاره	هر قفسی که نه شامش از زمانا
هر گاه لب ببرد در دست و جوی	میس و دانست و انجا و کارا
ز لب خست کشت طمانی که در رخ کمال	
نیست اغراق درین مستی پانی و	
روی ز لبه شادان است	دیدت احسن ابراست
اگر از زبان و آن دیان	عالم آسیر و انجاست
نفس ازاد صالت خیال	فلسی با جث خیال
بر پادشاه من به رخ کل	شش شش رخ تو رخ کاست
نور وانی به به رخ جاتا	زندگی تو از حال است
کرنازم بکسی که کنایه	که نه خیر سیم آفت
زندگی تر شد ز کشتن کمال	عاشق از بسی کراست

روزی که بن تا زو قیامت محبت	از روی که بن تا زو قیامت محبت
آورد مرا روز حسابست و خداست	آورد مرا روز حسابست و خداست
نمی پس قری ز جایت کشم	فکر یا دین از کویست قیامت
که جانم شدن تا نیست صید زان	که عارضه دلت تو نیست در آفت
خواستن شان رسید ترا از آید	که با من از لب تو نیست در
کرد لب در رخسار تو جان بر کشم	از ذوق نکت نفس کنان محکا
من نه چون بشنم ای شیخ که چون	چشم بسوی مطرب و کرم بر است
پرخشتم وین من کمال و بخشش	روزی که جوهر را به روز شربت
از غنیمت دیدن کمال و کسب آن نیست	
که بر رخ سیر دام که مسیبا و خراب است	
روز کاریست که میست نظری	وین شب وقت از سحری بد است
از سوز دل عشاق که در کمر	ز انچه میست عجز و خستنگان
خستی شمع که از روی تو خشم	خی تر است که در علم نظری
اگر گوی پس شش برین کنایه	بچه کار آدم آن سر که در سوره است
ن تر کمرست سوز از رخ جان با	از کلاه از فلجخت بدست

مسل آن قدر بخت بود که	این اضافت که با لاترین باشد
بر هر کس که بدو خست آمد	که چون که نظر منظر است
زادان که بخت نماند از او	
بهر زاده که بدو سپردای تاشی بکشد	
داعضا و طوت کن از بفرود بیاید	کاستن است صاحب نشان زان
که بران از خاتم بر طوت پاک	دیگر از طاعت و ایفایت بهر
ی بر روی کمران حوزان نوشت	کین ساحت و جهان نهر او که
بازدی و بساط قرب و قریه	بجای هر که است که برین
چون قلم گشت بر دم صوفی گشت	خود که هم درین پستان زمین
داشت آن سر که پایت سرافرازان کال	
سند و بختش این تن در است	
ذکری نوزاد پس از علی در	نماد است بر جاست
و هزاران و شین بی و شتر	ز دست تو هر قطره گوشت
و از رحمتی است و بند	و طاعت پس بر روی است
برو محو بنای از پیش	درین که ششین که خوش

کجای که من تو را بدید	که هر سوزی ترا سوز نیست
ز دهانم بر هر سوز که سوز	بر حضورش آتش بکشد
بجای آتش آتش دل کال	که در رخ ازان شد خاک نیست
زلفت کن افکند اندیم جان گرفت	
بآن کند روی زمین سوزان گرفت	
زبان به سان بسج بکشد	چشمش نیز بکشد دل ازان
این دل نه پس از آن که گشت	اینک ز فرزند تیر و ابرو کان گرفت
بر پیش او نهادم که گرفت	جان سوز چن بنام دهان گرفت
از غوی گشت بیکت که بکشد	خنده یار دکت که بکشد
و بدید عاقبت جانی بکشد	یغشش که رخ تو بران آستان گرفت
ز عفت بی کس و سکیم ای او	
بر دل نم سوز و نیم ای او	
ز صدای گشتی بکشد	بکشد که بکشد چشم ای او
ز دشمن دو سپهری دو بیت	و سینه در دامن انیم ای او
بر دشمن گشت جبین با	ز جان بر خیزم و بکشد ای او

بشایع است پروا نشان دوست	کس نه بال بر بالینم ای دوست
کمال از ضعف سرچ دو پیش	
نی منی چنین سبب بنیم ای دوست	
زلف مشرق کز شش افکند	ماشا ز این خوش افکند
بیکشم منشش اگر چه بجان	عاشق او پاکش افکند
دل مین ریخ دل لیس و نه	چون کجا بدوشش افکند
دیده روانه نفاذ سیر کجاست	لوح خویش نه شش افکند
نرس زلف تراست توان ترا	که سوادش شوش افکند
زلفت از باد و دشت جانم	از سوادش کس افکند
آدیت بر زاید کمال	کان خبا بر پیشش افکند
زلف نواز غایب مشکین تر	انگش من از جمل تو کین تر
بیکشم منشش اگر چه بجان	عاشق او پاکش افکند
از کجا که زهر قند بیان	سبب ز غدا ز تو خیر تر
و از دست که ز ترکان	جشم خاکش ز تو این تر

نبت خایه بیکشم با دوست	چون دل سینت دهم و مشکین تر
کر بیکم نقش سری سبک	بر دل من کز هر سبکین تر
کر بد عشق دکان میری	خاطم برین از هر کسین تر
کر چه بخت خنک شد از غم کمال	جود است از این هر کسین تر
سری که عشق ز پادشاهان خدمت نیست	
سری که کند زاده و دایه خدمت نیست	
جود و جدی سپر کجا شد و صحت	که در بپوشان بر پس دولت
جشم اهل نظر سر کم بود ز پرده	دل که سوخته آتش محبت نیست
ز غماست ز بدی که دل لایق	کس که عشق نداد و دل به نیست
ز اشک ناله و دگر من خانه با رخ زود	ندید که سیخ نباشد جان نیست
که ام کشته بخت است از تو زود کجا	که جان سپرد بخوش و غمی رحمت
کمال طالب ددی نبضه ناکر با شش	
که در زنگر کسی دانه و نم نیست	
سودت روان بت جاست	جان من این روان من نیست
یاد کارم ز تیر عشق زود	بر دل خسته دانه بکاست

عشق من با نیت کز نیت منور	سوز چو آتش در پنهانیت
دیده ده علم دیده دریا	این سحابیست ز خدایا
کنش مرغ ز کبک	کنت عیال و تیر و دلا
کنتم آن بیم داشت	بکده پیش کی چون سخن
ختم شد بر کمال لطف سخن	هر چه عید از کمال نتوانست
سردش قد با پای تو ایتم	عقد زلف تو با کشت کز نیت
قد بی که خدمت دیده پر سپرد	ساخت در دست تو یک خاک
کرد و صفت زده خوان کز نیت	کوبن زمر طبری کز نیت
ایستین ماه سپهرن جهان نای	تا به نیت کز نیت بدنی نیت
زلف آبی کسی از کوش و کاشی رخا	دانش سپهری بر کوه دل
گفتش بر سر قبا به نیت	کنت چاه ترا به نیت
است بر و آرد و صافش و عازا	زا که دایم بر خاک در نیت
سند زلف تو زده و سبای است	
کراوی از کز کز نیت	

یادای لب لبه حال بر	خداست آن که نیت
صداست آن در رخ	خداست آن که نیت
بد و ز صوفی تا بر پیش	که از جوهر پر مشاب
زین کشت صبر کن نیم	از آرزوی ندین صبر کرد
جدا میکند ز نیت جان	قصر ام زلف تیر این عود جدا
بکاشد زلف با نیت کمال	تو عود یک دانی بر دل کمال
سودا زده با نیت	دین آن کل تا نیت
نام دریا به نیت	صفت آب کز نیت
بر و جانت از نیت	کر به وقت نیت
نخدا و نیت	نخدا و نیت
آدم از نیت	مرد و نیت
بر کشت ز نیت	صفت آب کز نیت
بد و عالم نیت	
تا نیت	

دلم بجز که ز غم خویش غم خویش است	که نام نه کی اینجا برای نام خویش است
بیشتر ز نام و چو چست و داغ است	که پادشاهی و دولت علی الدوام است
سودا زنده و دای خوش است	زانکه در دین زبانی خوش است
تا رخس فیسیم که دای غای	دین زاکل و شای خوش است
از سرای او نه گرفت	که زین صوفی چنین پای خوش است
سویب حشیش است بکینه	کانه بدست سلوایی خوش است
از بهر دور جان غالی مباد	سایه زلفش که سر دای خوش است
کشتن بکونه او را دوزخ است	آوردی او شای خوش است
کرد و پر هم مرد از چاکال	
بای بر جای چنین جای خوش است	
شوال بر پس که کردم را جواب خوش است	اگر شکر ز پستی را جواب خوش است
چایم و دین از لب که سوخت لبم خوش است	بکباب است و دود و شراب خوش است
بروز جگر دمار من مرا هم رسان خوش است	تشنه کن نیست دود و شراب خوش است
سایح خوش صفا ز آب و دود خوش است	نیم زلف من و شک آب خوش است
اگر زکات که این چنین پستی خوش است	غنت بر من اگر با قاف خوش است

روایح خوش صفا ز باد و باران خوش است	بسم زلف من و شک آب خوش است
صدای نه سک او را زنده ز	برنج که در سیر از دیده اس طاعت خوش است
سک که کس من در بند پای است	
غزری یا سر و سروای خوار است	
زلفت از کس صفا چشم می خوش است	که کار از روی شک است
چو آید در هر دم دل خیاش خوش است	بر آن در کار دیده و پرده دار است
لبش خواهم سپهر اکنون به ندان خوش است	که رسم دماه عاشق جانبار است
بیای سپهر و کل از لطف سیر خوش است	ستو ز آب روان در شرب است
اگر صفا بر من در کن سوختن خوش است	به دور روی تو از پسین عار است
کمال از سپهر آرد با نور خوش است	غور بازی که آن از شاه کار است
شوخ چش خاندان اینجا برود خوش است	
دیده قنصلی و دلی سواد یکی بر دور خوش است	
بر سر خاکین از غیب آمد خوش است	چو جان تنها و سوکس از جلد شاد خوش است
خواستم زلفش گرفتن از سر و بار خوش است	او را دیوانه تر از بخیرد پا بر دور خوش است
در دودن آمد خیال روی او نه خوش است	برود دودی با چراغ افروغ کالی از دور خوش است

مردم نظاره خشک که در سحر از سر خود	هر چه بیدیدیم به حال صبح و بامداد
عاشق روزی صفت و اندیشه	یک بیک انگشتی پاش برادر دوست
آفت اندر قد و با شفت خود	جان غری را ز پستی سری با برادر
شید رخ عشق از بی گشت بخت جای اندیشه گشت	
ز عشق امروز سر کز سرخ دوست	بجز شادان من فریاد است
عجب راه روز عمر روز مجر	که هر عشقش بر روی کوا
شب کی شود روشن	شب عاشق سیاه از دور است
بر روی زرد مسر کردی این	که می سپی نشان مرده است
خیال خاک پای او که دارا	انکه در سر برد صاحب کوا
کمال از یاد شاد و ز غمت وقت خوش و هم به شاد	
سوزی که در چشم تو برد جان بسلامت	سری که آفتاب است ز غمت
امروز که ان لب کنه زاده خود	سیر از دندان کز و انگشت
در دیده خیال من تو روز جدا	چون سایه طریقت بگری قی

کز لطف بخت بیند امام از حم و حم	حسن مودت و دلیل نخواهد است
دیو پیغام تو مردان بخاری	قد قامت او بر زبان آید آن قد و قامت
از پس صد پرده تنای تو کز کیم	صاحب نظری نیست ز انواع
بر خیز کمال از سر تا پسر که دندان که ز قامت بر کوی هست	
طبع لطف و اندک لطف بسود و بای	فکر دقت یا بدست شسته بای
می شدی خسران جز بر طبل	خوش میروی بسناتنا نه ای جا
و انی پار قیبت که از تو دور	کدامت تائید کردی برات
دل تیر غمزه ات با که جان سپرد	آن که گوشت کسیر ز باری و ن
پارس صبور می کردیم با پرده پاره	تا دیده ایم چون کل است این
لطف جانشیدم با است	آب حین دیدم محبت با است
د پا به شپلاطین باشد کال سکین کر بشیر زاده را از خیل بند کانت	
ما شتم بر لبه های کس سپید گویم	و که باری قیسم تا ترا گویم
آنکه سو شتم بر دامن گشت پر است	که سیاه باز با ما مسبا گویم

چون ز روی خوب نسیم عکس آید	نبد و عجب من کی با خاکم که گیت
عاشق خود را چو امیر بدارد که سیاه چو	که بر جبهه خاطر تو سپو خاک بر گیت
عاشق من کیست که بی تو بزم خردا	حائب من حلقه کن شمشیر گیت
در میان پر خایان و بتان شوخ	که بگیری چشم شوخ پر خایان گیت
گویم هر دم بر قیامت که ز کد ایانی	که پس کی و جنگ بکند او که گویم گیت
عاشقم بر تو ز عاشق گشت	
دوست گشت از دست در دست	
هر طلب از من که او هم نظر	بر سپهر آن هم و چشم دوست
که ای خون شکا غشی سن	من شکار عشق صید گیت
ماه زدی یکند و خوبی ز تو	زان در آید هر شبی از دست
دیده اویم بر روی تو پاک	پاکتر از دیده ما داشت
آستین که سادست پوشید	خون مادر کردن بر دست
سیر و دولت تو در خون گال	خون اخوی می کند در گشت
عاشق بی درد را بدول او باریست	
هر دم این ای که سبزه خیال بیدار	

ست منجسته را پیش تو در دست	خبر منی بپشتن دور سر باریست
عقل نیاید و خیار بر من بدل سپاس	بر سر از او کان نشت دست باریست
دل بجز از نگاه ز هر که از دانه	کار تو اوی و ما چون به اذن کار
نیت من کرد یار گشت نیز زود	بهر از این بند و رای هیچ خریدار
تغیر روی خود ماند ز روی تو	دیده خالی ز تو در خور دیدار
که چو خوش آمد چشم کلشن گال	و نظیر ما به از خاک در ایست
عاشق چنان ز پند خوشتر	
کنج را بکنج نه با او خوشتر	
عالم از او که خوش مالیست	ای دل انجاده که آغا خوشتر
اندین پستی دولت گرفت	سوی بازو که با او خوشتر
عاشق از دل بر حدت بکشد	منع آینه را به او خوشتر
خواجگ انکار قیامت بکند	زاکه امر ده شش از او خوشتر
کینظر قانع شود از عالم	نخل بر من را غاشا خوشتر
عشق تو مرا سرحد سه زدی دارد	
این شیوه با نه اندر بیت که دارد	

اگر کسی درین حرف گرفت بر سر	چاره از انم که هر کس را بدو است
زاده چه عجب که کند از عشق و آرزو	اول است این باور چه اندک که در حوز
عاشق که در است چون از سر سوزی	کراتش غنچه جان تو که در است
اشکی که بر پیشین رخ نه خوار تو دیدم	از دو تفریق نه تان رخ زود است
بر لب که بران درین خاکی ز صفتی	بشیم و بیاد است یقین که اگر است
<p>کرست کمال از او جهان در لب نیست</p> <p>این نیز گویست که از او در و ز است</p>	
عجب آن دهر جا در کجا رفت	از سودا دل و دهر آن سر کجا رفت
ایه از ناک یمنه که چو آمو	نیاید پس شرا او کجا رفت
بره که یی بجای نادر غنچه	چنین و پاکش ن کیسه کجا رفت
رفیقا آید حیت یار پرست	پرسیده آن پر یار کجا رفت
ناده در کان تیر از پا مسید	آن چشم جان ابرو کجا رفت
کمال از غم چو زلفش بریزان	رفیق و یار هم زان کجا رفت
<p>عشق تو تو به آگین و سنگ است</p> <p>نام نگردد تو موجب شکست</p>	

آب و تاب آید است با می شکست	آب و تاب غنچه از همه دور م
طرب مجلس در جای نزهت شکست	بانگ یکی بر سر زگر شده آن با
کام دل طایبان بکام شکست	تصویر باب عشق با خطری است
ست که چون در کو شای شکست	کرش کجا بکند پند از راه
کف که در عشق است شکست	سری شکم بریده و نه ای رخا
دین آن زلف هر که شکست	بخت و سعادت زلف و این او شک
دست و این کفن کو تاز شکست	در من زلف او کمال سپیدی
<p>عشق و طینت و ناکست</p> <p>آب و تاب از ناک شکست</p>	
کادو لا محب و صفت شکست	بر پر از عشق بهای شکست
عشق بی زلف و صفت شکست	ناله و طرب و سره عالم را
عین از عشق بهام شکست	سر بند و طینت عشق کزین
که حدود و پاکان شکست	حد ای زاده ازین راه بر شک
دخالت و درویش شکست	عشق در میدان و درویش شکست
<p>صفت است تو درین کمال</p>	

<p>هر یک از این هفت گشت</p>	
<p>علم و تقوی بر هر دو است سنی اگر است عاشق ارادت کجاست شش اینی و عشق خوا حسن و دیان جویست ماز تروی از دشت آرزو زنت از دین تاهان کر چه پر نیز از بشت و دست از جسم بر فغانه چون زاهدان ویدار کردت بکست لبرستی از دین گن</p>	<p>لا سیلین ویک ویدان دوی دیگر است بجانب از دین تسموایی دیگر بر تو و یکدو نو و تجبلی دیگر هک این که دیگر دزد و ساعی دیگر دو است و دیم این تویست توی دیگر بر کشا ارد و شش کارایی دیگر گشت بام چون خدیلی دیگر</p>
<p>عزیزت که با او دل سگین کرد است با غنم ادشادی جان و کرد است</p>	
<p>ای با بهر خاک گشت پانی بر سپو تا بیل و گل یافته بویست بکستان کر بر بال مسروح و سدی تو دافت نژاد انکت که برین غذا کو برین غن کاست مراد است</p>	<p>کاف و دشمنی وید صاحب بطرافت این فرزند ان از غنم او جاده آن هم که چون بر چری کرد است برست نژاد ان دید که برید دیگر است بران باشد که او خوش بخت این را طلب را که او دیگر است</p>

<p>کر غنم با فرس و تصبه طمان این را طلب را که او دیگر است</p>	
<p>به سه خواهم این ماه من روی به از دیم و در دست و جوی یونان روی که روی بود علقه طمان پیش این شت است خلقی سرخ از ان با و سپای علم شش کسان در عهد عید اگر بازی کند چو کان دگر تا ناز عهد در یابی سر دین و کمال</p>	<p>روند و اوان ماه تربیه و تاب روی عاشقان از بستی و بلا بخت و جوی یا فتم اشعار و در طقسی روی است کر و رخ بر قرآن سایه کیسوی است اکه عود را بکشد با قات و بلی باز تیر شمشیر سپهران از سر کوی عید کاه عاشقان جز نیست الا کوی</p>
<p>عهد زنت و عهد ما خاست چشم شریف است میان و باد است</p>	
<p>غزوات رخ زلف و خال است زلف تو بهر عهد از عهد را جای و مایه نازک است آن لب اگر که نیشد گرم دوست روی</p>	<p>غون عاشق یی دلبست جاست چشمه بر کشا و چون جواد است بهترین آبکیست و شاست پیش روی و نقشش جاست</p>

این صنایع شش دانگ است	برخ آب ان داشت
آدمی خشن و دیر خون کال	بعد از این رسم است
فت پخت خون شاد است نام و در سپهر جا کرده نخوابی می بی خواب شاد چو بیم زد و ناست که بر نادم اگر بر دست باز نام بخد هانک من از عشق رفت ارادت	شاد است چو باشد شاد است ترا سعادته که عادت نیست ازین پو غای مژده نیست مرا از تو چشم عادت نیست نشان قبول عادت نیست مرد طلب را ارادت نیست
کال از شک کوشش آموختن	کرد عاشق استغاثت نیست
فت درم میثاقی است ز پادشاهت غلبه آید دل اگر بیداد شودان کرد عشقی ترا در دل زاکنی چو شاد است	ز بختم جای آزادی نیست درین دیر از آدای نیست مرا از بیدادی نیست فغانمست ال سادی نیست

نکر است جنت زردی است	این سگرای استادی نیست
زیر پرست چون جگر زم	چو کرم خد سیاه نیست
کال از خود پیرا که داین راه که قطع این چنین دای نیست	کاف عشق از کاف ناما برتر از عشق دوزخا برتر عزت این از عا ابرتر زاشتی این ابر اختر کز نا این اند اختر انچنین در دوزخا برتر
مزدان جنگیست او را با کال	مرد جنگی کز صفا اختر است
کر صورت چن باغ غلبه زود است این ابراز دوی نکرین مسیح از پرتوان دوی جناب سران	آغا یکی صورت دایا نیست و نیست کزان دم براد اختر طریقت کز انجا برادر غلبت

زیر غم ابروی زان طبع است	که نه که در دوا خند در خوان در طوط
بر که ترا که مکس نه زان خند	کوی تماش که طاق آه که است
کستی چه بی ل بر زلف سیاهی	بمنین چه کنه این کشش از جانت
دکب حشمت کالام حشمت	
خلفی که روان که بکیر الف است	
که چه از ابدان دیده خاک آن که است	پای عاشق در گل از است دل از است
بند و با که کشش غرض از میان خوانی	که که در بر قلب دوی تو آه و محبت
دل بر تن اشک غمین گشت و اندر	آهسته دایره دایره جان هر جا که او است
در شکم دید بر خاک در گشت این که	روز کاری رفت هم ز میان چوین
میساوار و رنگ دایه آن سپهر	سرو آب و سوار جا که باشد است
ز کجوه دور از تنگی حسرت	کرین این سستی که بیم آن و آن خوان
تخ و خمر چوین حق آه و دیر غن	که ریزه خون عاشق حق بدست فانی
نیست شکل دل ز جان بر آستان	دیده اند و بار غبار بر کفن سکنت
سیدی پندم ز روی خوب و بیکر کال	
هر که از این صفت میکند یا صفت	

۵۶

که زاده کم خوار محبت عیادت	فرمانده خوار است در دست کعبه است
پس از ترسی غمی ازین خوان غشید	ز اندوی که خورست و جگر از رسید
که به چه بهیم آنا ز روی پر سپید	که گشت به بیم جدا به سحر خیز
بر سینه زاده از زخمی آنان سیاه	این تیر شایست که از خود بهر است
هیا که زید است بمرت انگشت	یکم در صبر است لب ساغر گزید
کرات بهر بصیرت طلب دور	اوه این دینگر که کلاه طلیه است
نپاشت که آواز کالست ز فقه	
آواز نیستی حق آفرینید است	
که ز سر دور اند فم جان غم است	عاشق سر خسته و در اندر از عالم
هر که روی که در از تو سپهر اول	ترسم آنست که جان بجان حکم
جز جوئل نه اول پس کین نه	ببیل سوخته باغ و کستان کم
که این نظم سری و داند نشان جان	شکر نه که ترا قاهره آن هم
لعل سیرب و جاست بر زبانه	چنان که ز که با سستی هم
دو نیست شمر لرد از کال این ام را	زاده حاصل جان خوشتر ازین که کم
که حال است از اسکان گشت	

در این کتاب است و در این کتاب است

در شرح سوزینه بر انداخته است

ازین بگو به ای ایایا	من غم ز قصد چون دوست با
از کمال سربس تو بگو به جام	بر دوستی است از که نرسد بگر با
بان که از کوی ترکان خدایت	در نیست کس خفیم با دخی نیست
عاشق تنگ تپان تو در نیست	بر بافتن دلف تر سیکن نیست
ای دل پر بشوی من وصل از آن	با در کن گمان من تا نیست
آن در بسته از تر جدا میکند مرا	آن هم بخت صحبت دین که نیست

نام کمال رفت بیا کز وداست
آورد رفت بجز آن آرد وداست

در جانب محب نظیری از حبست	غم نیست که نماند از دین حبست
با کس که چاره کف در عشق	ای خواهر که طیب بنام حبست
سر کیش زانو ای در خست	هر جا که هست شاخ گل فدای حبست
کوشی که شد جلست عشق تیان کران	تشنه نام که قابل ندای حبست
کوشی به سر و اعطای تیغ کند	شمیر رنگ خود در بدست حبست
در خور و کوشاید دست من خوب	کفایت کوهی سخنان خوبست

از جام وصل هم در دست نظر کمال
کز جسته خاک را بر دخی نصیب است

هر جای که رسیده از تو دایه اگر	کرمان قطره از حق آن هم قطره نیست
که سپهر از دم خاص تو را در که نیست	دل بسروح دوست بر آن تیر نیست
که از آتوز ز سوز آن رخ زیبا چشم	با شمع چسب از روی بطور ایجاد
عجب خمی بین که ترینه اش کین سوز	ای حسره از کین عیب بمانا نیست
عسفر زاکرت از آن آید وداست	بر ساینده زین با یک کوهی کاش نیست
دخس پر زنگار که این خوشی خبر	ای دقیب از لب او داد و این مراد نیست
کمان قنار با ناله مر فطرت	اصل او میطلعی غمخیز است کمال

هر کزدم غم بجز به چشمت
نست در این عشق نادر است

که در احوال کیه چکانست	بر دم آدم است تیر تر حین
ششکان چو زنگه است	لبت با به حیات ترکست
نیت قد چسپن مر ویداست	سره اگر ده چمن کشیدیدان
کر ویدی غرور دستانت	عشق بر کل ز دی صید کجاست

لب تر آفریده اند از جان	آسیرین قادی بر جانت
زاد انگشت یکیزه پر کال	کچه شیرین لبست و انداخت
کریار حبیب دهن نیست دور اگر مسد زین نیست	
بیمار تر از بن ده پستی	جز ناله و درون پهرین نیست
سر سپر که برود از دریا	اند سپری که بر بدن نیست
توبه ز تو بود بت شکسته	روین بود که بت شکن نیست
دیت سر با چراغ جستم	این شمع محبوس این نیست
ماند تو غمخیز این قدر	کود سخن در ترا من نیست
عالم من کال گرفت	امروز جز این سخن سخن نیست
کریار مرا با من پس کین نظری است ای که از بخت عذبت از درگاه	
اندیشه ز نیست که شد در دو کاش	اندیشه از نیست که با من نیست
بی برادر و متی شستم از جان	عالم در خانم که از من نیست
سر تربت راحت که رسید از کف جفا	بی جاشنی خنده و زون بگریه نیست

کشم

گفتی ز من بهتر یکی دوستی است	پروست که در کز شب اراغی نیست
دوام که جان ساکن متر که خاک است	دلازم که روی تو عسکرم سفری نیست
ز خار کال از گریه بر سپر کوشش	از سر که ز اول که ازین به گریه نیست
کر عشق تو داغ جان که از دست صد شکر که داغ و نواز دست	
کرده تو یار محبت است	غم نیز ز محبت آن باز
دل کم گفته نیاز مندی	سرایه عاشقی نیاز است
عمر که بر یک خود مرد	گر گفته غمخیزد از دست
پاکین رخ و پاک این	شایسته آنکه پاکیزه است
باز دست تو قضا که اوم	کوتاه کنم که شب و روز
حلقه چه ز در کال برود	دایم در رحمت تو باز است
کس چاره نداده من چاره ندانست دل خن شد ازین در و در این چاره	
دو غم محبوس از چو بدین گونه	چون در که از کوه رخسار نیست
در تجزیه پسنگه آن سخت خاک	انگس که است سخت تر از خار و نواز

در هیچ مشتق تو کباب دل	دست به از آن غنیمت تو بخور
دانت ال غنیمت تو جمع برآورد	دفع غنیمت مستحق مکن از دست
شد هر طلب کار بر او طلب	آخر خبری از دل آواره ندانست
<p>شکران کمال این سرسوزن چه بد است چون او خن حسرت صد باره ندانست</p>	
گفتی از چشم بد که زبان گشتی	قصه گوید تو میرای ناتوان گشتی
مزدان کوی سک از عزت یا خاک	انچنین کریم ای پنهان گشتی
دی شنیدم که از این بدت خودی	این چو غنیمت خاک استان گشتی
سری من تا چند اندر خای پنهان ای	آن پریشان از جمع خود بران گشتی
ای صبارتی که خای بباری	که خای نام از نامزدی گشتی
بهرای ما چو خورای از کت یا کت	پس سر بر این غنیمت ای روان گشتی
<p>که بجان گویند نخوان شد روی جانان سپه بد این حکایت ترک جان گشتی</p>	
گفتی اتان ما است جان از آن	ایجا که که داغ که انجانان گشتی
باری مرا بجز دست و دوسر گشتی	آوردی دای تو دمان جان گشتی

نخ خاک شد بران دور مسو که بگری داد	کیش یکی گفت که این دشمنان گشتی
ترسم بوقت برس ز سالی شستوبی	ای جان ز لب چه می گویان گشتی
گشتم بجان غنیمت تو بخورم خور گشتی	ای غنیمت زان زده منکر زان گشتی
دشنام میی و نیدان این گشتی	کین را ختم کوش رسد کین زان گشتی
هر خط پر بیم که تو زان که کال	آزادی عین قد و شناسی گشتی
<p>کمال ف حسن این آن سرود قد ز دست با صبا ش نیک بزن که که چه ز دست</p>	
ز دای بر سپرم شدم از خود پنهان	داده رفت و رفت که بخش که ز دست
این دل با شستی نه نام و زنده علم	که بخش زان دل ابد ز دست
با چه حکیم دای چار خانه برد	کرد زان ترسن تو لالت از خرد
زاده جواد حیرت و تاباود گشتیم	شکی که ز آب شیشه از حد ز دست
باشد بدو چشم تو از حد بران خطا	دست پاک عقب شر حد ز دست
آن شب که رفت پای کش بر سر زود	تا روز بوسا بخت پای خود ز دست
<p>کل ز پخت بوی شنیدست که بیان از برای آن ده بدست</p>	

بر باد از دهن من گشت	زین لطف خود را من گشت
ندیدمست آن من سیج افرو	بمکرم که از سیج افروست
مهر بر خاک غم سیما	بکران دور ابروی تو دید
هری از دست هر کسی که بخت	ز ملک شمع اوق برنی بخت
ز چنان تیر کا در تر گشت	دل بروج و تیری رسید
کال از خد خود را گشت کری	ایده کشتن از نیست برید
کل شکست و از زنده عشق با باد بی دست	
شاخ کل لب چو باز رنگ بوی است	
سپید ز شمشیر آلوده سر دای	کو بیازدست سر بناده بر زانوئی
چشم ز کس در کمر خمر از او در نو	که خمر از دست از غم جاده
چون نی بیند نظیر روی او کل جزو	بولب جو یک زانوئی جت و جی
ز انظار پای بر لب استاده	چون بدید آن قامت و باله و ان
آید و کان جت سر بر او انداز	که بر او خاک عطبری از نسیم است
پیر آن کو که از انان بدو ملک	ببلان در برستان نان او بر کوئی
کل چون سر و دهر جت	

اگر باشد حسن نازک بدن است	
بیا رنگی بیانش را بن	در آن روی میان باری من است
از آن طوای بسیار ضعیف تر	بخر مرست دهن من نیست
رویا و پر سیج آمد و گشت	بجای که زوت از زمین است
بنا سایه شیده عشق در خاک	کوش کردی ز کویست بر کن
نش دل حسرتیان و در من کم	باو باشد یقین باری بخت
کال آن سنگ مرزایک دریا	کز این از محسرای حسن است
کل بعد لطف بدیدان بر نه داشت	
شکل خود چو عاود روان در بدت	
از ک اندام گویب صبا و بنا	خسرم به کرد بر ک گلش است
ای کل نسیم خاکوش بتم کبر و ام	ایه سپین دین شیش که ز حسن
بکم حسرت خیال قد ز صفت	ببلان زان سن از دست بر و جت
نیت آوازه پسوز دل آلود	بربت از خال لب این او کرد
شکاک کلان آن ترک خاست	بت چش که آوده خیر جت
مکتاب جت از سخنان ز کمال	نمی نیست که گشتی و اگر است

بگن و ترابی طبعی بدن نتران یا	راحت و تری بیخ گیسو ن تران یا
آن خربت خاصی گشتای می جانشنا دار کی سیر و سیر میر از هر چه خوانیست آن بخت که در این دشتش برسد که بر فلک است رسد بر تو کمال است با کرم روی واقف این راه خوش گشت که خلق شتر از کال از دست گشت	بل چاشنی و جید ن تران یا کان و صلیک است برین تران یا بی پیرین سیر و برین تران یا کان پای صیدش و برین تران یا آپسته که برین رو بریدن تران یا زین جنس سما شین ن تران یا
کو خلق بد اند که در این نیست	مستور و مستکار و عا کارن یا
عجب من دجان من و تنفس من من خاک من که سست کی گز از نیم تواخت بر تیر و گری گشته خود را با کرم طبیعت شود شاد و بدم روی من ز نفس من آرد و عجب	خویش من و پر دین و یار من در حضرت او قیامت بتو در من است بهنسره و صید نکش از این نیست و از که در ای دل عا کارن نیست از عفتان ایر و فا و در من نیست

کوتاه کال زنی و حسن کنی جان	نامست ز جانم رقی کارن است
لبش را سر که چون شکر میوه است	بین میدان که حشش بر دین است
ببیند نمی جان کند و آپس ز بزم کمر آبی زین و دریا نخواهم دید من روی مبارک و رسالت را و عالم قیامت آمد بیری حلقه زنجیر شکن	که اصل جانور است و اگر دوست که از خود شبیه ایمین سزید ازین غیرت که در کویت و دین است هنوز از دشتام من مزید است دل دیوانه و زلفت خرد است
از ده خرم تنگ و از اندیشه نامست	و از دست نامدب ناموس و است
کو خلق بد اند که چو پسته خانا سجده نشین طاعت و بیکر عا در آندوی مجلس انانده سرور ساقی سیاه و شیزه اگر رفت سودا زده که گشته بجا و نیست	منج بر رخ جانانه و لب پر لب جان ادام که در بند قبولیست عا چون عروسی سوزد و این طرز کز غنا از لب لعل نکیر و ناماست ای مطرب و در زن در خانه کز

<p>برخواست کمال از درج و کسری</p>		<p>آید که بخانه بر نوزده مقام</p>
<p>محل یافت ز جان نازگرت</p>		
<p>قدت از سر و روان نازگرت</p>		
<p>از نازک مزاج از روی</p>	<p>آن طلب که حسن آن نازگرت</p>	
<p>آدم مردم بنام زور نشست</p>	<p>از نسیم جانان نازگرت</p>	
<p>نازکم کن چشمن لعل جان</p>	<p>خواجه دل که جان نازگرت</p>	
<p>برک کل چند که از ناز</p>	<p>خاطر عیال از نازگرت</p>	
<p>که چو بزرگ گشته کنی کمال</p>	<p>زین حکایت آن زمان نازگرت</p>	
<p>امین ایرت ویم هم از ناز</p>		
<p>دزد و دوانه و تلاش از ناز</p>		
<p>مخت امرو دلت غم جلد</p>	<p>ستی امری غنی نازگرت</p>	
<p>بختی در عالم شبنم ز ناز</p>	<p>نایاب ویم زلف و نام نازگرت</p>	
<p>آب روی ناز از روی</p>	<p>نزد بخانه نشین ز نازگرت</p>	
<p>عش را در سرم کبر و ناز</p>	<p>سای عشق چو پانه نازگرت</p>	
<p>نست از سر و سین و نهای</p>	<p>شیر و سرم ناهل و نازگرت</p>	

<p>زاهدان جای نشست از ناز</p>		<p>عاشقانه ناز و نازگرت</p>
<p>هر چه در چشم نازگرت</p>		<p>هر چه در دست نازگرت</p>
<p>کرچه زود صورت ز ناز</p>		<p>نیک خود آن صورت که نازگرت</p>
<p>ما دل داریم و آن برد بیری</p>		
<p>نفس روی ناز و نازگرت</p>		
<p>هر کسی نیند بهر نسیم</p>	<p>ما که خدمت سین بیری</p>	
<p>که چو دل بر این ناز</p>	<p>ناز از دیگری برد بیری</p>	
<p>باد که نیندیم از روی</p>	<p>چون نسیم راه باری</p>	
<p>بادش آن صید از ناز</p>	<p>ما در آن نازگرت</p>	
<p>نیک از روی کل از ناز</p>	<p>سودت او که بیری</p>	
<p>ده بیان که بیری</p>	<p>از ناز و نازگرت</p>	
<p>ما در پس رخسار تو ناز</p>		
<p>آتش برین بر روی</p>		
<p>عاشق سر و خدمت را ناز</p>	<p>بر درختان صد برگ که نازگرت</p>	
<p>نشر دم اگر ناز</p>	<p>کر که بیری نازگرت</p>	

مردم را چو سزای می پند	که ز کوی تو جزا پس بین خرد
برود یار اگر آفتاب زدن کند آرد	چه کند طالب دیدار که ما بخت
غرض بود بر خط و حکمت صاحب	نزد دلش سزا که کشت و بخت
مکس عدل گرفت بر لب جام کمال	نور کن چون شکران باد که در آید
ای بخت زلف او دایم ای جان در دست بابت جان نیکو عدلیه جان در دست	
که چو خشت که در هم می دلت بکن کجا	قل سوز است عدلی سلطان در دست
عدلیه که در سبب حقیقت الی تو آید	است که تو هم بنم بخت خداوند
بر زلفا چون کشت از لب نیست	و دهان عاشقان کشت اندازد
یار اگر آستین افشان دایه و طبع	کشت بیه خود پوشی بگر پانی در دست
کوچه و محاسن که از سر سرور بر آید	نیست بر او شایان اندک هم کان در دست
یاره سازند اهل سببی با سبب حق	که بجز از دست است ز غفلت از دست
مجلس مطهرت و بان وقت از دست که خال روی آید بگری و آتش است	
بار عشق ناله بلا نیست سینه سپور	سکین الی صیف که دایم با کس است

داری سپهر رخ نه نشین در برای خیم	که ز اسبک سرخ بام و در آتش
کشتی که از اینک کشتی بکشم	این کشتی از کوی بیاران که بر خرد
دار و بختی سر پیکان او مسنود	سیدی که زخم عود آید آن تیر ز کشت
باید که ز بخت چو زشت را	در چرخش او سازند بان بری تیر
دار زلف یار که شب غایتش کمال	میش جراح خزان که سوادش شوس
بر ز چشم تو نمانی نیاز دست نیاز کشتی بر حذرین چنان دست	
زلف او زده خند یار کان در دست	که این چاره سوزان چاره ساز
در کوب چو زلف آید بدستم	که اگر از زلفی بزم شب در دست
بش تو که از دانه هم من	که آید پسینه سوزم جا که از دست
و لم بزدل میستی سوز که از دست	که دل سکین غمت سکین زلف
بر دیش و اعطاسه بجه در دست	سخن که نامه شد وقت نیاز
کمال زلف او بر روی نی	که دست از صبر سر جان احتراز
بر زلف تو نقل و شراب آید دست آفتاب سوال و جواب آید دست	

سیاه صافی می کشیدند	مرا از تو جگر نقاب اندود
اگر آید دیدار برید و است	که نم آید بر آفتاب اندود
بخون کرده قانع نیک جگر	گرفت خردن این کباب اندود
بشی نشان دست زیر سر	مرا خیال تو خواب اندود
جواب من پیش اندود	که روی تمام بی نقاب اندود
پای به هر کس با کمال	کران لب کس خراب اندود
مرا بگردن در این قاتل است	
خودش بماند بر سنان است	
پراغوا هم شب وصل تو باین	که خواب آیدم این اتان است
چراغ ایسم از سالی فصل	نقش لب و خن آدان است
چو برسی زان بیان خواهم گزی	مرا تو از ان ازار جان است
دان مست کتم چون بیان	چو بی باشد دامن کت و بیان است
اگر گرفت جوی قریبان	با جگر نقابت مرغان است
ز چشم کمال از گریه چو نیست	ترا با ادرار از زبان چو نیست
مرا بر سرخ از دود خون اندود	

کراک از چو برین بردن اندود	
بکایسته از یکدن سرنگ	که این میسایس برنگون اند
دل آمد بخورده چستان دن	که زندان طبع جنون اند است
مرفستم خواب حالش بماند	رخ از صدمه خزان اند
کسی بر داند بوی چون مردمند	که آنجا بسوزد درون اند است
دانش با ابرو چشم مفت	چو می که در پیش زین اند است
ز قند سخن ساخت طرا کمال	به بسینه ایران که چون اند است
مرا بی منت اورا می است	
که تا جیتی نباشد مشهول است	
بسی دیدم قسیم داند عالم	از دود دست خوشتر نیست
که بخورم بر تو از کس نیست	که خون یکی زار جوی نیست
کاش میزبانی فرشته	ترا خورده هیچ انسان نیست
بمشتش گر کم از حسن بنایم	خسین این هم اندک غری نیست
من و مهرش که در خیل که این	چون دودش عالی نیست
کمال بخاید و دلش فرو	که شایان از بدین در قفس نیست

مرد عشق تو زخم سم دارد دست	
در دهنش تو بلای دارد دست	
هر که از درد تو در سینه دارد	اشک ارمیخ در رخ تو در دست
ده دندان بدود رخ پاک کند	گفت پاکر رو او پر کرد دست
بجز شیشه آتش خواب است	مرد عشق تو مجروح آتش خود است
مست باد و تو ز سر در آ	عالی ز سر عالم سر است
عشق تیسرے در سری گرم کند	شمع آسوز ندارد در دست
چون براند سخن از درد کمال	هر که در دست بگوید در دست
مردی در دهر داین در دست	
فاصل از ذوق در اگر نیست	
یونان زرد و اشک رخ	دعوی عاشقی بود نیست
روشن و خوش صباح زنده دل	جسور بیداری محو نیست
ساکت پاک و در خواند	آنگاه از آسوی شتر نیست
آتشین کو نیست شمع چو شمع	چون ز دنیا میست کند نیست
خواج تا کی ز درد سستی هم	که شود زیر خاک ناگه نیست

جان برین خاک زده نشا ز کمال	
اگر ز لاف عشق آبی رود	
ایم دول به خون بر خاک سرگوست	
فکین بس روی آلودی او	
توسه و ما چون آب آلود بهیات	این آلوده نشسته بر خاک سرگوست
بایتم پیشانی کر یا سکنه	آسمان را باقی ایم خاکوست
ای جان که ایم قسمت در عالم را	ایشان و جانای جان ایم و علم را
زلف تو رخ آردای جان که میا	ندیر که هم نیست گر گل سوزد و است
که منال خود جویم در گری ز کدای	پسند جانچه بین بر عاشق و محبت
کوید کال این ده تا چند بی راس	است که در پی ایم کجاست
شیر که رانده ز تو آید در گریست	
سحر عیاش که ز جان دو سوزی	
راز دست باز نه آن لب شیرین	کافا غمی نیست که بیا شگری
کنتی زخم بر بکرت نیز جفا	از تیر تو هم که داسم بگری
حال دم از نادک آن فن سپید	از دمه و سستی چو آذ آنجا کدی
چون بآن زنده بر طلب آن کن از	ناخن زنده که است سری

سخن نظر از دلف، وقت نیست بجز	مرجا که برود در مسلسل نظری است
تا چند کمال این سحر اندوه نوزاد	شب که در دوزخ است امید محری
<p>مطلع من در جاست آفتاب روی است من صبح بن که در صبح حدیث روی است</p>	
روی در دوزخ است آفتاب در شان نیست	از زبان به جان شیرین است کوه است
در صبح آن روی دیگر شام آن نیست	این چه سرین صبح و شام این دنیا روی است
دل که چون کوه است در میان غلغل	کوچکان نیست زلفت که سپاه است
آب میگذرد برویت ساقی از سستی	پیش از آن خوارین شهر که این آب روی است
هر جانی بخورد از لب ساقی کمال	ال مجلس بر برست بی ماست
<p>من بطریح فست جان جهان غلام است آن در رخ دیده نام انبار روان غلام است</p>	
بخرم فست آن روی و دلم برود	تا برده باره که باز جان غلام است
شب چرازم بر نیان خود اکسری	بخیال لب آن تنگ آن غلام است
چون رسد باز که جان باز در سرم بر	من زلفت سر جان تر جان غلام است
زلفش آن که برسد از دکان کج	بر روی محبت که من کج از آن غلام است

بیان و سخن تنگ تو ای همزبان	بعد از امروز نظر ای غسان
که چو بسیار در جان ثبت یافت	من ز غفلت که گشت آن جهان
<p>ست آن خیم و خیم و خیم از آن جسم است پیش از این حدیث سر و میگویم است</p>	
ست که آن میفرایم و میگویند	نیت کنند آن از راه و میگویند
که در روز عسر چکانا نشانی است	هر چه گشت آن بر خاک یک بر خاک است
دل شکست از غم که از پرده خشم است	رو در خون شیر از جان آن است
مریبا قیامت دل تیره از آن تنگ	هر جا در دل گشت خور و خواب است
خود را که از راهی گشت از جان	چون قصبه خون من تیری داشت است
شکر گشته از دوزخ از بیم نازاد	یکدش شیر که ز نیکو آن از خیم نازاد
<p>من غلام ز کینه و نجاست من نجاست و من الشن نجاست</p>	
آن خرمین که چه بازی خورد	لب او دید و خورده آب نجاست
نجاست ز ما که بر رسید	فاقر او فیه دفع الدرجات
تا که باره بر شیر سینه	کو زده آورده در دوزخ نجاست

کمال را در کت نیست چاک خوش نیاید بر آید دست چو در کتب از کس کمال	الف قد تو شیرین دهکات ز شوی خوشن جو خازن است ز ب انفس وقت با کمال
کمال حسن ز جوان رخ بود کت برای تو چون شیشه ز کمال عذیب است از پای بوس سپردیم پست باز کرد زاد صحبت تو چو زبان در او شش سوق لبست بیکدیش بر برگشتن نگهدن سار بر رخس تو میل انگ ضایع کن که حیف بود در کمال	خدا جان رخ ز کت و کمال کت چند آن کشیده ناکه که او از او کت هر که گوی بوس پس تمام آید کت آزود ز یاد یافت که بر کت کت هر که که از خود بر کت کت در غشید روی زمین باز کت چشم تو بر کت کت از آن خاک کت
نیست مراد ستر از دوست دوست دوست مراد دوست مراد دوست دوست	
دل ختم بر روی تو را دوست که حبس اند بر خدا ن دوست	صد شیرین بن که در دل دوست این توغ غم بر دوست

<p>دیده لب جوی طلب جوی جو</p> <p>و غنای خلق از آن دوست است</p> <p>دیده لب جوی طلب جوی جو</p> <p>و طلب از شوق تو دور است</p> <p>چون رخ نیکوئی تو دیدم</p>	<p>بگذازم در کف بی از غم مرا</p> <p>هم در رخ دوست ز غایت</p> <p>هر لب جوی مست غمت زبان</p> <p>ناچرخین را که نسیم تو داشت</p> <p>چست ز غم حال ز کشتن کمال</p>
<p>بست مسرور اگر گشتی با هزاران جگر</p> <p>در رت و دل است اگر نه است نهانک</p>	
<p>چون زباغ و مسک کلانی بزاغ مرا</p> <p>آب جوی بدتر که آینه در کف است</p> <p>در میان بدادین نیز تراست</p> <p>در خیمه ی خورشید زباغ جگر است</p> <p>اگر باشد قد صبر شش و شکر</p>	<p>صبر باید که ز غم پاشی رخ و روی</p> <p>سل و شش و شش و شش و شش</p> <p>بگذازم در کف ایستاد ز غم</p> <p>ای که ز کف جگر زده آن کشته ای</p> <p>آن ایستک بگر ز کف کمال</p>
<p>نیست غیر از تو شکری ای دوست</p> <p>است اما و کان بگیر ای دوست</p>	
<p>ز بزرگی و ما شیرای دوست</p>	<p>آغای ترا چو د...</p>

کرد چو غمت خدای پذیر	که تویی یار دلپذیر ای دوست
هنگامی که گویم ترا که ما نشدیم	چون نمی هست نظری دوست
از گریان شود غیر غیبی	و گریه و ناخستیرای دوست
هر دلی را خیر کسب این راه	که تویی واقف غمیرای دوست
و در ملک ایستادگان	اما که دوست وقت نیرای دوست
نیست از بجز از جان و جان در است	
ز آنکه بی او نه جانست و نه جان در است	
خاک آن در علم با نسیم روح	که روح ز درم افست جز آن در است
از فی با پیش از خوبی و زیبای هیچ	این دوست است و میان در است
پیش از غم غم کباب بگرزین	که به یار غم افست چنان در است
چون بدیم رخت غمزه و ابرو شاد	وقت صدمت بود و تیر و کان در است
خوشم آمد که چشمم دید غم خانی	تا که گم فست و بر فشان در است
دانی که بر خط تو دیده گریان کمال	هر کس سبزه و آب روان در است
و وصل تن حانه بر اندام از دوست	که در وقت از دوست
ساقی بیا که زده و سست از هم از دوست	

اینها بیکدیگر محرم هم از هم از دوست	یوسف و زینت محبت زارست و جد
ای طربستان و خوشتر از شادمانی	و شمع بیکدیگر و خوش وقت ساخت
خون و زبان و چشم نظر از هم از دوست	و لب نیز با زبان از گان از دوست
تا در سرای گری تو پروازم از دوست	بر مرغ جان شقایب جانست و جن
با ساریان بگری که شیر از هم از دوست	از بهر پاس خاطر بسیر از گال
هر که در عالم کم از کجاست و در از نایب است	
که در غم ز خاک از خام و بسیار است	
عاشقانه و نغمه گرفت بی و شمس	غلبت از توانست بی کلزار است
که شنیدی بی تو از غم بر نفس خیر	زاده خود بین که غم سهری عاقل و شیار
خیال یار عاشق شب بهر غم	شمع چندی که بر شش ز کباب است
ز بخت عادت بر نفس غم زبانه	گر کسی در آن بخت او را بیاورد
یار قیامت بری وصل خوشدل	بر امید کل جویش میزدان با خوار است
که رایچه سپرد و شاد از سر خاک کمال	سازد چون با خیال آن که در حصار است
هر که ز یافت دولت و جهان یافت	
دولت ازین به یافت مرده که جان یافت	

آزاد بود و دل از داری نیست	کس خبری ندیافت که ز نشان یافت
یافت بدین راهی که گریه کردی	مست جوینده هر دو دست نشان یافت
هم نظر مستی که یابی از آن جو	ز آنکه کسی سر بر یافت جلایان
یافت نه آن چه وجد چه پدید	دولت وقت کسی که دولت آن یافت
که نهان شد که آشکار	که ز نشان باشکار و نهان یافت
تافت اما الحق بزن کال گرفت	سروری تو در نزد دوست یافت
هر که از درد در محرم بود چارست	
و آنکه داغ تو بر سینه او افکارد	
دل از اندک آن حسن سکایت کند	که بدین خسته حق نیست او بیارست
که از ابر غم و ابر چشم نیست	که در بار جدای کلمات بیارست
بر سپهری تو که دوم از محرم نیست	که یک خانه زبون کسیر که از دست
پیش آن صورت مجسم که داد جان	چشم صورت خویشید که به یارست
صبر از آن لب نرمان کرد بدین	موسیقی او توان کرد کارست
هر که در دوست ال از جان	
در خوشی او روی دار نشان یافت	

یار چشم خسته آن غمزه بر زبان	نام سنا بر لب کمر و داریست
بر جان ز غم سنا ای تو پیش از این	آمد صد آسودن که حدی که بخارست
در حید که چشم تو از عطایا	برخی ندیده ام که بدام بخارست
از سادگان آن کسی نیست که شک آید	شاد و پادشاه درونی بر او نیست
از آنکه یابی بر دانه این طلب زود	و آنکس که چشم داشت چون یارست
زین آستان خبر پای کس کمال	دو پیش کسی تو به پادشاه
خداوند که آن چشم بر غمزم گشت	
و کرد حرمت او خواست ز او زارم	
جو داجت به کس تو ام شکر	نزد شکر که حسرت نرود بایم
و عای زده کس که پس از زبان	یست زده کن یمن که بایم
ببیند بیارست کشتن دای	چشم که آن شب با غم گشت
اگر ز دل خبری چون رسم ز غم زب	که بزد بیک بر آن برین غم گشت
نوع و تاب عودای که سید را	درون سر که اندک تا بدام گشت
هیچ غم غم به پیش داشت دریا	
در میان کسی از میانت دنیا	

باده و استاده پانی که در نوبه است	چشم نه بینای چشم از نوبه است
از صاحب فوق و میای که کین تر	لذت بای شیره قیر ز جانت دنیا
در قیج و از دست جوی چند	چون نواج عاشقان جانت دنیا
از توری و دوسینه سر که پیدای	وید بخستی که در کز است دنیا
کس حرم حوت و یافت نوانست	آول در شیش و از خانانست دنیا
نشد لبستان و از خاک سر کایت	دولت برسدن نای کانت دنیا
یاران سینه کینه یاران بجه گرفت	
از ده شیش سینه نکوان بجه گرفت	
وید از عاشقان شش و از کیه کرد	کنستم و از جازه که بادن بجه گرفت
دل اینان که سپیدان بار کند	سودای زلف خالی نکوان بجه گرفت
اشاد و را چه چاره پانند ز دستگیر	بجاء زلف سیم حسد از ده بجه گرفت
کرد ز خاص و عام سر بستن منزل	زاده که طمن با و یک بجه گرفت
هر چه کیس و چواری صفت	سوی کسان چو استینه داران بجه گرفت
باده و یای چشم تر که یار کال	باده باده چار و ان بجه گرفت
یار و نوان عاشق کف خالت	

شوراد و سر و سر و غم و در جانت

که بر آید نیک که در است	و غم از سخن سپرد جنت است
نیت و شیده که چون چشم	اگر چون مدام از نظرم جانت
کنتم از فصل کات من و دین	زیر لب کنت که در دین و دین
از توری و دوسینه سر که پیدای	هم بجان ز کز ان و نیت است
نشد لبستان و از خاک سر کایت	اگر بگردان تو هم خنده دم ویرا
یار و نیک آمد و از خویش از ده است	
بر تو ز غم و غم و غم و غم	
درد ز کفتم تر خاک این و نام و نیت	کنت عشق آید بهم و نیت
خام و نیت از نام کز ان و چشم	اگر چه ز کس است که چون بجه گرفت
عقل کت خان و نیت از ویران	کنستم ای و ان چو ویران از نیت
تا ز دل بر یک باب از ویران	چشم بر سر کرد و غم و غم و غم
ساخت از لب نیت بر نیت	هر چه شربت که از دوش خنده دار
شیر جلی و کوی و ده از دوش	کس نیت من و نیت از ویران
یار و پس چون نیت کف و نیت	
نیک کس نیت نیت و نیت	

زاده کم خوار به پیش و همدم به است	کرال او که کی میرفت و دیگر نیست
زان امان و زان بیان پرسه هم مثل	بی نشان از پشت نشان تیرا بر نیست
چو شیر از بند اخراج لغت گشت	در خام قایم و کسب هم به انداخت
بر بان در بر غم نه دادی سپهر	این سه نصیحت امان آید و اطمینان
کنش گشت با علم و به شمع زان کشت	گفت ز گری عزایان بگشاید و آید
با خاشاک من زادی کال آید گشت	بچو نه ای که ناکون ز لطف و شفقت
گران خسرو خواهد ز تو گمان	
جو زلفت بگردن بهار زبان	
بیاد بود که ز یاد حسن	که زیره بکران ندارد و دواج
مخرج لب تست در گشت	بروای خط خنک که در مخرج
مادی زاده چه سپردای حکم	که خنکیت بنامش و بی مخرج
نه محسوس آن لب ازین ال بد	تو خنک منسروای از دواج
چو برسم شب با صل است	زاده خنکیتی پاکه جواج
بخشم خنکیت بین در کال	که آذاده نامیت ز دواج
اول کشته زان زلف سوادین	

این سه نصیحت از تو بهیونی شد	
ز غراب از دست تو غلبه تراست	بی غراب ز غریب گنج اوج
زلف از امان نشانی خاک	نیت آبی سنگ از چن رود اوج
راز حست چون بهر سازد اطمینان	که شود بهر سبب از زبان و زبان
آن رخ از عیان بر دشت حسی	که چه باشد هر کی ز رخ زواج
خاک پایت بر رسم تاج کیست	این چنین بر که بود عیان تاج
است سلطان بی بود کال	بیت سلطان بهر دشت حسی
زمن که عاشق در دم بهیونی ز به صلاح	
که روز بهر شب هم زوی صبح و روز	
توبه و اخلاص که چه بحر علم	مان حکایت کابیران و کال دواج
ترا که نیست صلاحیت نظر بازی	در آن نظر بود از غایت تا امل
پیر تو رخ ز آفتاب راجه فروغ	علی الخصوص سبب آبی که بر کنی بجواج
پیر شمع ز نظر او که در شمع	گرفت از قاشای روی خوب بجواج
زبان حاد و ساسی بریزی و اطمینان	پیر با دست نه زده از دواج بجواج
کال متب آید بکنک نیز تو تر	ساده بهر راجه که از خود و سلطان

چون رخ دوزخ را دست از بیم جان بریزد و عاصی در کون اعدا است	
زبان پر رخ بخواه وقت صبح	جانت جان ز لب جام دقوت نوح
بگردان غلالت بین که اگر برآورد	بر مسل و غمزه تا نه که از کج
روزه زوشش نیند از جلال نام	که دست خون صراحت زلف مشباح
رخ تویت گشت حسن را بسیر	غم ز غمزن از دشتی زنت ح
حدیث قاست تو که زان شهنواز	بهر غوغاشش خاند به این صبح
یروی صبح جانت کمال دلش را	حدیث زلف و رخ تو و شام و صبح
خفت که بر خدیا قوتی غم ترجیح دشمنه از زین سلب که است هیچ	
برج عارض تران حدیث که کس	کشید ناله قوت که بیا ضعیف
نیکوتر حکایت ز حال و خط بیان	اگر نه غارتست طایفیک و ظلم صبح
خزانه در چشم از توبه که ناز	که در دست به نوبت ز تو است
چگونه دشت تو که یکم غمزه بود	توان کنه و ناله و پارسا بسج
گرفت از کربان غلی تر پس	از دست صحران اعدا و بیان

کمال شش هم غمزه نیاورد چرا که علم پس که اندر چه است	
ان مسجیانچه روی بند با آن کتبخ	
دشت آید بران زلف و نشان کتبخ	
ایستاد حکایت خفت از سر	که در آن روضه کی گشت بستان کتبخ
زلف کج دارد که با روی و پشور	سند و از انتم آن که در کتبخ کتبخ
پارسیان ادب رفته اند از کتبخ	دیدیم بشیر و در انتم کتبخ
بلاغ رخسار جانت بهر غاشات کمال	بهر دست بران سب ز غمزان کتبخ
ان در زبان کوی طاعت بدین به بد مثال بسته دندان بر سن برده	
از دوز که شطرنج بنا کرد از دست	در اول بازی رخ زوشش لایق
میکرد حکایت در زبان لطف بنا کرد	نر جاسنی که شش روی و بدن را
در حرست و دوز بس که بر خوب	داشت چه ناساک روی سپرد و جانی
بنا دوزیم زنت ز کتبخ	لکه شش کتبخ که خوفت بدین به
از کتبخ کمال از تو جبهه سال	اندر کتبخ غمزه یک خمیم بدین به
آنانا کتب چون سکرستان یاب	

از نعل سوار و زان برآید	
از خویشتن نعل یافت و سبزه	آن لطف کرد چو ز نعلان تو یابند
آنکه بخت بر سبزه نعلان داشت	چو در پس یک کس نعلان تو یابند
از خاک شیهان کل جفت گشته	در غلبه کرد سینه ز پیکان تو یابند
بخت طلبای چه بودند در طبع	در قامت چون سوار نعلان تو یابند
زین کوزه کن با نغمه انصاف و شش	که بر پیشانیست که بر این تو یابند
زیر دست خاک شده جان در دست	هر که بر کوه شسته آن تو یابند
که خنجر شایر ز خط آب جابجا	عشق بیات از لب خندان تو یابند
برای لعل عشاق کمال از سخن زد	نعلان نعل فتنه ز دوران تو یابند
آن بکر که شسته ز نعل آبس گشته	
ست شد پیش ازین به بر این گشته	
نعلی که ز نعلت زنده بود دست	هر که این از ستم و آن بنایس گشته
نیشک بل پر خون من از سوز	تخت از نعلی باو مسبارس گشته
دل و دلی تو خالی به ملک این	هر که در آب نشین شده عابرس گشته
که در نعل از آن خنجر به بر جا	این خنجر خنجر که ز زبان برآید گشته

نعلی

بند نعل من حوکه آوری حال	
خط بر دهن آرد آن منج بویس	از هر کوی و بختی سرزنش کال
اهل دل است در دست و دست جان گزیند	
خود بینان دست آید آینه ان گزیند	
تا نال آن چون شکر گشته	از طاف آن غنچه شیرین تر از جان
خاتمه چون است غاری و باروی چو	ده تو در آن گشتند از آن گزیند
دست آن زلف دهان سواد این	یک نام و رسم و شش از حد بران گزیند
در چرخ ریاضت با نغمه و زار و قاتل	آواز آن با لاله شیدا لبان گزیند
گفت بهشت در شوق لب الی الی	هر چه در خان خوشی کان و گزیند
با رضی تو زلف و دم از شک چو زلف	
بر آب حدی که گشت چنین زلف	
با بد و سواد تو و سبزه استین	هر کس که دست دهد تو چو آن استین زلف
بفرمان نعلی که جوی سبزه	با دلب و دست از نعل و عین زلف
بان و دم زلف که غنچه و دگر	یعنی بزن کار و سیر و برین زلف
زلف که با شمع سواد آن	با دلب و شمشیر که در خوش برین زلف

دایست طوطی که سر ابرو دراز	تیرکست چشم تو که در مثل این رود
جان آفرین کن برده چشم تو کمال	تیراز که چشم تو موافقین نزد
پیش روی تو راه راجد وجود	
که رخ گشت اسرار بقصد	
در شب قدر ماه و ان ترا	چو سیراب باران وجود
آمد از زلف او قاف لم	چو سیراب که سر زانک از خود
آن و از را که در جو خسته	که بر سینه نهاده بود
خاک این دلمه هم من باشد	خدا ز من برانجامد
عقد زلفت که نفتم از دست	چند کیم حساب باشد
کنسای ترا جواب کمال	خویش و اندک او را دست
بی باد و عشاق دل شایسته	
دل نه که از او چشم آراست	
ایوانه را که گشت پای بر خیز	که بری سز زلفت تو از با دنیا بند
نرسید که گشت بجز شیرین	خود جگر خسته تو از دنیا بند
اهل نظر از حسن شوخان سیمک	یا بند بر چند سیل و دنیا بند

زلفت تو بر من شود یاد یک است	که سر بر من تیر منشا دنیا بند
انگشتی که در دست شد و افت	اکنون که بدست نیت دنیا بند
حسرت کمال این جهان با و	حسرت جهان به ز تراست دنیا
چهار ترک پس توانست و اگر	
هم در تو خوشتر که علاج دل اگر	
عشق غله و حسرت از عشق	و انکس که نیر و مر که بند خطا کرد
پیر من از عشق شب که گشت بهر	ناکشش بر او از غیب او
داد از پس کین زلفت تو را بود	بازش بهر خوشش خاتم که اگر
خسته ام از این سوز و دل که ز تو	نموده و گوی بخدا کرد
که داشت فباری ز جفا این دوست	کیو نکایه کشش چو ز جفا کرد
من ای کمال آن خدای فاکتد ترا	شب به قریب جوی بر تو ما کرد
چهار عشق جزب او از تو کرد	
این زشتی را روی از تو کرد	
ریشش زلفت بر هم که گفتم	در او که کرد و عدد خلافت ز تو کرد
سکوت قدم ندید و دم بر تو	مجلس حق نظاره چکان و تو کرد

بستی ز دیر جانی سگین کبریا	تا دوز کار خاک و جودش سبزه گز
مکن زینت چشم من آن بجای خون	در پیش من این دهنم بیاگر
بگره زدم خویش و شستم بر این	آزار تنگ من ملک کوی زود گز
درین عشق راست نشد فدا کمال	آردی ال بیاست من بگره افکند
تا دم تقارن آن صورت زیبا گز	
جان سگین از روی علم با گز	
دوران او گشت آید ز این سر گز	تا شنبه آن چو خاک دیگر گز
و غم بگره دو خاک او جفا آوردن	چون نبود اصل این سخن را هر گز
کردی از غلین آن دانا گز دهنم	دیگر آن نسلین را از تنگ من دگر
گرچه زان خط او ابر حاست ازین	دل بروی او بر خاشاکه جدا گز
این کین هم ز بهر دوست غم زان	طالب دامن از جوشش در گز
بر خاکی ب از دوزخ بکمال	تا خیال روی او در دیده دل جا گز
جان دشمن از هیچ اندام ساد	
خاشاک ز قبا چنین بچک ساد	
کرباب او بی نیست بر خال	آب خاکری مست که خیزن گز

پرواز که گوی تو از غمت	تا روز که مرغ دل و جان بکشد
هر چه سنگی که پند زود گز	نایت آتش شمع آتش گز
که از کوه بند دست خلی	زدم که گشت پای تو چشم ساد
از بند سیکه مرده است خود	چون سوختن آزار بر دلب
که گشت بید و دم کمال از سران	کمان زلف و دهن گز
دشمن بی کسوف و زلف با گز	زلف بظلمت نهاد دل دگر
مرد و دگر چه گشت پای نه عشق	آن فتنه ساز من لاف ای گز
کینه ناز پس بر کن مد عشق من	نه پشتم بر روی تو نه انگ ای گز
من و زان با نه داری نه شتم	سراپا فاست و غم از زان گز
روی تو بر او از دم انداخت	تا تو از نسیم مرای نیاز گز
ز غم بر طیب که بر سپهر حاج	چون نادم شمع روان و زان گز
نشست بر و بود ضیف گز	از ناله جگر گز کس احتر از گز

<p>پشتم تو که از نام دل غلج جان بره محراب که از سیر بران نه روان بره</p>	
<p>بای تر اول بجان سپیدی ترا گفتم که ز به نام سوی ترا</p>	<p>امنست خیال که نین است کانا ز غیر زلف نام سوی کسان بر</p>
<p>تا زلف چو چکان تو زان برود لطف قربات کاست کون</p>	<p>نه کمرت کوی طافت زیان آواز چمن و نه اطراف جان</p>
<p>پشتم ز انصاف بر هم نیکه ز حسن قلم ز تم نیکه</p>	
<p>زلف کینه سازد که خود انگشتر بکس روی ز شاد و با</p>	<p>ز قاف بیا بدم نیکه تو قاف فاعله بکم نیکه</p>
<p>جان محب بجهت تو آید ز ما چند که میوان سخن دل بهر</p>	<p>تا زلف چو چمن و نه اطراف جان حاش صورت و دلف نیکه</p>
<p>مردن بد و لعل لب شکا عشق کفری ز ناله غزل کال</p>	<p>کز سپهر ذای خشت مرهم نیکه بکمرت نیست زخم نیکه</p>

<p>دلبست بر جگر نشاندن آب فاند و سوز لبت تو بر شانه جان آب فاند</p>	
<p>تا خیال زلفت اندام عاقل را غلب که در محبت بکلی مرد را</p>	<p>بد پشتم تو که در دیده با غلب فاند که زابردی تو از سر عواجب فاند</p>
<p>بر زلف تو که شست بشی با و ترا در چمن باد میسبایی تو از سر نام</p>	<p>گری باز شد و رونق صباب فاند رنگ و روی کل و نه سیراب فاند</p>
<p>دولت تو شد از سر و نه حشام کور بندید در یسکه به روی کال</p>	<p>که در یسکه نه توان کرد جواب فاند کس و نه روی لبست ذوق لب فاند</p>
<p>بر روی دوست که بدیش خشم من کردید بجا ک با ش گران روی من پرید</p>	
<p>حرام باه شایچه چو بدیش عین گرام که بان بوسید شاد</p>	<p>غم خشت غم ز خشم مرا خندید ز غمت که ای کین او شمرید</p>
<p>بیا که شستن آینه زلفان بی بکوی اک قاف ای شکر گشت</p>	<p>بر چشم نیست شاد چشم من کردید که از کت لب ای زبان طلف چید</p>
<p>بر این بد قسم کن که شست و پر عجب که در کشت و سوز غیر ند</p>	

زعبده که در دست بازیافت کمال اگر بیشتر بچرخد جز خوشن بر آید	
مژده کرد که خداست ال بر آید بسیار کلستان در چرخ پرده بر آید علی الصباح نعل بدی خوب تر آید بر آید دل خدایت هر کس تو عالم زیر حسین تو با خط نیر آید اگر چه مسیح بودیت ز امام زخم کمال مضرش نسا به عارض آید	بنامت زمره که هزار سال بر آید که فرسوده و کل نعلانی بر آید که تا این درق کل مرا چه حال بر آید دو وقت بدو است که خوف ال بر آید خط خدایت چرخ ال بر آید یکی بسته به بخودش بی زوال بر آید اگر بر آید و کاری از آن حال بر آید
انچه تواری پس نام ندارد بامه و جلال تو پادشاه ندارد	
جانب و کلاه در که سلطان عاشق خود که کشته بجز محبت وقت جفا که در محبت موسیقی از روی رقص دارد	کعبه بگیرد اگر سپاه ندارد بیشتر از من پس این کلاه ندارد جام تنگ را ز دل نکاه ندارد آه که سید زردون و آه ندارد

ساک که در روز طبع سائل نیک مغرب روز اواره ندارد	
دست سر چون بره کمال این ده زاکه بختان پناه ندارد	
باز این ال غنیمت دیدم تو در آن بس مرغ مایه که این غنیمت	
سه در بودیادم اگر تیر تر سپید شاید که بروید و در خوان	کز کوی دماغ خدایم در آن زان سایه که از دست تو بر میگردد آن
پرسیدن از آن کن رسم دست این طوطی که از تو بخود نیر غنیمت	چونست که آن رسم بد تو بر آن تا به خبرم در خوشی این خبر آن
طعن کن دیری که در بی دل انداز کنستم جوان که کم از کم نیر	کمان تیر پستین که زوی بر میگردد آن آن کن و غنیمت از خبر آن که کرافت
این کاف زود که کاست بکن بدرستم نشان بر زخم که در آن	
ای پادشاه پس کرامت دس بود دو دولت غم زخمش پادشاه	
در سواد است در سیرین سو پس دو دولت غم زخمش پادشاه	

روی پرستان تو دارم اما می	از پرستان تو این پس
زاده اگرستم ز کز است نه براب	تو یک با بر تبه کز پس
کو قصب زخم نه سان که کز	از پادشاه فارغ شدم از خود چو کسی بود
زیر لب میگوید بوزاندت کال	بشو که قصبی تو بل غش
چو کم شود زوای که برست که افتد	
که با بر دهنم از دست او نایب افتد	
بی که بر سر کویت گنیم اسفند	تقدیر کن که بریا بهتر است سر افتد
دل حدیث بیات شنید است منور	نمک که این کتبت و قیافتد
بدل گوی که رسی کن بجای ضعیفان	و کرد شک به گمان آگین که افتد
ز رخ پرکشش فادک دست خود	کاین خدنگ از دوزخ کاه که افتد
مناد است نوازیم که جان بر دم بساز	بمیرد و آخر کار آن کس که فکرت افتد
در خیال تو خند کال خسته بمل	چو می منزل خاکش غلظت سفر افتد
روی خوشتر جویم اما بشود	
حال الم زلفت تراشته شود	
افضل خرد و دان خرد و بیستی	شکل آنان ان در پیش خیر

شیرین لب تو چه گویم و صفت آن	که بر زبان خاد رو فیکر بشود
مکس حال به قمع ی غلغل کل	خوبست و چون قصب فقه عجز
بر آستان سجده شکر ارم ارم	روزی از ان شکری مراد شد
طهر جان بگفت زلف تو طبع	کز با دست شکری مراد و سر شد
زلف او من پادشاه کال	دست او انش که کز سخن فخر شد
جلسی که زدی تو پادشاه بر کسیر	
چراغ و شمع بر تو حق ز سپهر کیر	
چو در محاوره ایست سخن سیر	لب ۱۰۰ ان تو صد گز بر سر کیر
ز خاک راه ز کوی ایثار	که اهل عشق پسین خاک را بر کیر
بدوستی که اگر پای بر دوی	منوشت اهل ال از دوی و سر کیر
طلار متاع آن بر جان خیر	کنا از مسموم بر چشم کیر
زیاده بر پرستان جنون شود	بیاد روی تو که غشیری اگر کیر
بر آستان تو جانان سوز کال	اگر تاب زخم کیر به کیر
هر کجا زکری از ان ابروی بر خیم میر	
کرده به نماندش او تو کم میر	

کریا بر سیمانه خنجر کوب	کافور کوب استخبر بر لای طاقم میرد
دی جدا از دهان میشد برای شش	جفت ازین مسیری که دیوان هم میرد
تا زینتی میرد از چشم اسیر است آب	بر کبابان میرد از تن دهان هم میرد
درست دردت چو خوش بودی چشم	یک چون در توی بدی چشم
خاکان در دهنش روی طرز کز چشم	کعبه شش چشم قیامت چشم
کر و کر آری چو سیرای دستان	طیب افسان در طرافت عالم میرد
دخی که چشمین که تو داری که نام دارد	
خدا همیشه ز چشم بدست کند دارد	
کبریا اگر کن محبت تست	که بنده از همه بسیار تر کن دارد
قدم آن سک گویم که چون بنیاد	راستان و کمر ز خاک دارد
بچن زلف بر محبت آری	که بر کمال و پسره خوا که دارد
قیامت بخوابی رخت که در می	بجرم زید بری نامه پسره دارد
مبتدیه زلفت زیم عابدی	دوست در من و دیر روی چو دارد
چو کس حسن زدی قبل طاسان	کوتاج و خفت نشان نیست از پناه
کال نهم عن نیست در که احسان	عن در دست و عقل بکوشش

کس رویت من قد ز آب آب از خود رود	کزنشانی زلف شکین سگ آب از خود
از خود چون در بر آید تناب از خود	دو جفت فک کز دست از خود
تا در آید عین خورشید و آفتاب از خود	استین افشان و دگر که بر خوان دید
هر که بیند انجان سستی بخواب از خود	من نه تبار فدا ام مرست ان چشم
بر شال قطره خون کز کباب از خود	سینه بر آس کباب است و ز سر ز او دم
هر که از سپر بود چن شرب از خود	با خیال آن دل لب در دم دود از خود
چشم ز نام بنشیند ز غوغا از یک	
این غوغا بر که کربا یک	
کرم کشند از همه مایه شین	کرم که گویم این که مراد یک
آن فکات چو سر دود و داری چن	چو پسته یکشد ولی و سوار یکشد
در انتظار کشن خود باکی چو شمع	سوزم چو عاقبت کار یکشد
نکته آن او کن اول که این خیال	تن و ذرا یکشد و ذرا یکشد
ای که محبت هم جی زود تر	بنای آن طیب که عیار یکشد
بیار ز دگر و بسش کن کمال	سیار هم کرد که بیار یکشد

دو چشم ز قدردی بران استاده بود اشکم ز دیده بر دست هم دانه بود	
دو پیری صبح در دیده باخار دل برده در بران در کشیده بود	جان بلب از تنه جام شبنم چون شمع جان سوخته و دانه بود
از خال و عارض تو مادم به بند جانم ز زخم عشق و شکر و میکند	برخی که شد بدیم بآب دانه بود از خشکیش سلی به چارخانه بود
چون در سخن نه آن لب شیرین میگفت افکند زین فب از راه دل کال	در کشت از بود که افسانه بود شرح منم ز بود که افسانه بود
دل من صحت و لاله در گری طلبه خاطرم از دگر بار و دگر ی طلبه	
یار به چشم عاشق نسکین بخور چو دهم پس کسی که دهم و دانه بود	تا جرم نرسد و سوز از دگر ی طلبه دوم به دم بزم از دگر ی طلبه
کرنده بار چنان بار براق بر آید شد دل از لب و کنار کز دل	کوی بار است کز آن بار دگر ی طلبه دست ننگ ننگ از دگر ی طلبه
از دست نظره که بر سر و دانه فانست ای که در خانه دگر ی طلبه	

بیت از گل باخار باز در کمال از گل کل یکد و گلزار و دگر ی طلبه	
دل که از درد تو پر شد دانه بود مرسم در آن کجا آن درد از خون کم کند	
از خود شش شکان کز زخمی با شیب آب چشم کم نشد زنده از ترکان دگر ی طلبه	خست ز غم کار و افزای با من کم کشت پروین چیده آب چون کم
با دهم کج کج کز کف کس که دگر ی طلبه کوبن بر وی سیخ کس که دگر ی طلبه	شتری نیز از بای دگر ی طلبه باز کاتی که کای کج قادی کم کند
شکم از دانه ای که دگر ی طلبه کرو شمع خلوت سوز دانه کمال	طبع از دانه چو شمع شکل سوز دانه ناله سوز دانه عاشق به دانه کم کند
دل کجا شد خبر شش غمزه او میداند ست به جا که گایست به دانه	
هر پشان تا شوب که جاز از دانه من از آن پس و دگر دانه نشا دگر ی طلبه	دل ایاز از آن پس و دگر دانه با جان قیمت سولب جو میداند
از دانه چه دانه از لب خویش بر دست طاقت بهاری کس	من جود ام چه دانه است جو میداند نیت حاجت کز دانه کس که میداند

دست است من بر روی کوکب	هر کی صفت خویش گوید از
که چون زلف تبار خیزد داشت	ز آنکه بدست آن عسکر بدو چوید
دل در طلب روی بگری غم آید	
جان بی نیست وخت بکوی عسکر دارد	
ایرانی زلف تو در کوی ترازا	حاجی ز پی طعنه قدم در سرم
عسکر دم زن از در غم که کرد	است عطار بر دهن کرم آورد
روزی که بر وقت منای رکوت	شایسته که در کوی کوی قسم
ترباه من از غمزه رخ تو کرد	آمین خنکاده دهن ادم دوم آورد
نشان دهین شست کال از دهن جان	تا دهن خط و خال جان در قسم آورد
دوستانم یک تو بخواند	
دوستان قدر دوستان دانند	
تیر تراشم محسوس تو دل	کو تسبیح از در توام راند
باری بمانند غوی کوی	که ز کشتن مرز ترساند
از دخت هم حق نظر برساند	که زلف تو حق چویند
بزم دخت کجای ز سر بلند	هر کجای بر تن تو ز زانند

یوسف که از دستان کرم	کرم اسم من یوسف
شد از جان کال بند تو	زیر کان چو خورشید خوانند
دند و است سده زلف تو زانستند	
بهر دند خود آفرید جانستند	
دین زلف تو چون دل و جان	چو برب بود که بدست جانستند
تراست بکوت تو دم زلف تو کلا	بزدنش هم بر روی دهنش
درین پیش کال زلف تو مرز کلا	آب شود یکنی کرد و دانش
بهر کشت تو آن غمزه و دروا	این همه جرم که بر تیره کانش
روانش غم سرخت کباب بجم	کویا بر دل خواند بکانش
زخم بر تیره که از تو بر جان	مر سیح بود که بر تیره کانش
دی خوان بر روی ایرادش	
فتنه او در دهن روی و کاش	
زلف سیکش کراشت به ساق کلا	باز آن از دهن کون صفاش
عشقم دار بر پیکر که از آن بود	عده عاشق در دیش کاش
بر دهن که چو زده که خوشی اید	دیده دای بیخ او من کجایش

در دولت خوبی که این در خور	یعنی کین امروز که منسرد انتران کرد
تو ادوی دران دل دو در	یرون زول و دیر ترا جانتوان کرد
در دوی ز تو بر جان کاست کرد	اتاق رسال تو در اراخوان کرد
صبا ز دوست پای بسوی آورد	
برسان کن دوستی بجا آورد	
پسید باد سیاه دم ای دل	براند پسر که طیب آمد و دل
زای چشم نهیت و گرفت	ز خاک مقدم بحسب تو بیاورد
خیال بیک بر طیب عاقبت آورد	بجان بسته دلاان شهادت آورد
شب زان شد از این باده	و در خیال من آن لعل بیاورد
میت مردم چشم نهیت	ندام این بر بارانی از بکا آورد
کمال داند دل بگور ز سیاه	که نموده بر از بار آتش آورد
عاشقان در دتراد دولت از دل دارند	
محنت و عشق ترا بخت عا یون دارند	
اهل سیاه و عای لب ترا سک	زیر لب چون قطره جام از دل بر غن
جانب عام بر ای نه بر بچه	سردان که خوشی بن لب میون

خنده کینه این حسنه و با چشم تراب	منع ای لب و جد و جویون ترا
من اگر صفت و ابروی تو کج بوسم	در شش آن حرکت همه دوزن ترا
خلق ترا اندر از سادگی این دوی	در سینه پاکه این خضیا چون ترا
کران این حسن زوی من عشق کمال	دتر عشق ترا لب و جویون ترا
عاشقان طالب و صاحب طهران در کمال	
عاشقان بخیر و بخیران شیار	
خنده و مسیح از آن رفت پس بر دوز	کرش با نگاه ازل زنده دوز
سوی اند که بخت از آن گشت و گشت	پنهان اهل نفس مستقر و دوز
ز غائب خفت آنجا که نوزد طبع	کجا بپستفوق نوزد و کی در نوزد
دو سپه ای تو در خاطر استیله	که برین آتش ازین خشت کمان
حکم بر ظاهر و پوشیده و دان	که درین خفته بر صورت و سنی
در خیال رخ زیبای ترا ازال کمال	طوبیانه که از این در کمال
عاشقان به بحر اکه عا یکرسند	
به طبری ترا از دوز و حسیا بچوید	
من سپر میردم و دیر بر راه	ای من دگر از اکه پاشی بر سپید

چست بر گشته دلدار بی گزیده	چو سه سر سپهر روزگار می گوید
انگه را بزن ای ایدو گر این زمین	آه سپهر خاک رستگار از دنیا سپهر
با وجوده بجوی دکل دور و پیش	در چمن سپهر و گل از باد هوا میرود
زلف او کرده راغاب بر این ^{خط}	ناز آهوی چمن رنجنا میس برین
شرف جزو کسینه که محبت ^{کمال}	دوستان غمت شرف چرا یکدیگر
<p>عاشقان دوی ترا در حضور خواست بر او بر که در دوشنتر این بر خوانند</p>	
انگه در آن شبستان زان از سر سوز	عارض و حال ترا شمع منبر خواست
گرگاید رخت از دفر غریب دور	دوق دفتر کلامه ایتر خوانند
کر خیال لب از دانه نماند	بسد مرغاقه سوز که در خوانند
اهل دانشش که رسالت پدید علم	روح شش تو چو اجداد بر خوانند
در سوايت زمره ذوق حسن زلف	که سپهری نام ترا نام چو که در خوانند
باد است سخن قند که در دست	سخن محسن نماید که که در خوانند
مندیان سخن خوش امان در دست	منت قد تو بر شاخ مسند خوانند
تا حدت از دستان سوزان ^{کمال}	لکفته از حدت شمع بر تر خوانند

<p>عید ی آید و مردم در نری طلبند در اطاق خم ابروی او می طلبند</p>	
شب دزدی رسیدی که کم ای خطیر	مرد عسکر آن سلسله سوری طلبند
مرطوب سرو دانه چمن علم فیدان	بهای در چمن که آن سرگرمی طلبند
دوی و قبله جان که در ابرو عراب	ماجت خود را از روی نگر طلبند
ساقیا رطل از دست که سنان ^{امروز}	ی ز قنار غمت بسوی طلبند
ز حوینان می می در طلبه آواز ^{کمال}	مرد چرخا لب تر بد زوی طلبند
در خان زلف چو چکان بر بادش	وقت سر با غمت از تره کوی طلبند
<p>که ای کوی ترا پا د ساه بخوانند چو یافت راه بر آن در راه بخوانند</p>	
که خجسته تو که لبست نماند	زان ملک ترا صاحب جاد بخوانند
خیال دوی ز سر بار که قبله نماند	مجددات اورا گنا بخوانند
کسی که لوح دل از نقش غیر پاک	بخش نامه در پاسبان بخوانند
ولادتی بسیرم وصال جباری	ترا چو بسیرم آن باد کاه بخوانند

هر چه در سر رقص میکند		هر گشتی تو در خانه خواند	
هر گشتی بخیم بر تو میداد		ببارک مرد و دانه کردی آنا	
چنت باشند صیادی هم	کبابی مرغ بسل کرده بشت	چه حاصل آنکه شیرین از لب خوشی	برن بکشتن و در طرای زرا
زادو ششم تو ای شده چرخ	دانه هم کم بکسیر آوردی	نیاید است بفرستم حدت	سیر تو هم که بر تو بکده و آ
شدم خاک و بهر سپهر بزم	یکی که دوست و رفته چنین	کمال از خون دل تو سازا	سلام خشک چون شران و
روی تو خیره آید این که تواند		زلفت تو بخیر شایسته ن که ترا	
بنا که روی آردوی جان سپرد	با اندوی خویش سیدن که ترا	وزیر لب از هم رقیب تو را ند	ما خسته خوانیم دیدن که ترا
شاه ولی داشت چه پادشاهی	دوخته تو جان زلف برین که ترا		

آنا

انجا که خواند لب بند این قمار		اگر سنی است شند که ترا	
از گوی بد مرد و چو دستم خواهم کرد		منبع از هم بچشم او نظر خواهم کرد	
بکند و دریم باز نشستن و ای	باز بفرستم با او سپهر خواهم کرد	کر سپهر افغ شادتری که بر	باز دیگر بکند شمشیر خواهم کرد
اما کافی که تو شریف با کسر سپهر	از جای امکان یک یک دزد خواهم کرد	بر سکه از بهر سنی سر باد و دزد	از خاک استانش بر دور خواهم کرد
شنوای قاتل حکایتی و دیوانگان	دور از خود ترا دور از تر خواهم کرد	در با سر راه خواهی شد زنه کبد	ز آنکه از مترل پستی که خواهم کرد
باید بکنایه ایست از غی خواهم کرد		خود و بهانه و من نقل می خواهم کرد	
ز بهار است و جوانی و جان فانی	گر گزین بکنیم ترک ز به که خواهم کرد	کر زاده سنی و زنی بکرم فانی	بدانین این کار اندیش می خواهم کرد
ز بهر زنی سپهر این نام قاتل و دانه	دست پادشاه بکند از بچشم کرد	ی چو بلی که بکشد را شود و شراب	بهر مخزن جنت و بهریش بی می خواهم کرد

همیشه ایگی که اورد مرد با لب و لعل	نام آن یک بهار یک بهار
چون به من نام ماه و دست نه	آن در آن که آن نام علی و اسم
ای اکل از روی تو چیدن که اواز	
خیزن به خیالست که این که اواز	
صد شربت شیرین ز لب خفته لاله	تر یک لب آید و بشین که اواز
نغمه شش شش شش شش شش	آن تر شش شش شش شش شش
زلف تو چو لعل که شش شش	سود و شش شش شش شش
بخشای بران رخ که خوشی که لعل	بر خاک برین و جیه که اواز
دل شد ز تو صیقلی که اواز	مسره زان و جیه که اواز
در لطف که شش شش شش	
لبش شش شش شش شش	
رخ ماه را انداز آن رخ که	که شش شش شش شش شش
خش که اواز لی خانه شش	برای کل از روی که اواز
جهان به آواز نه شش	که شش شش شش شش
مردم تر شش شش شش	که شش شش شش شش

از آن استن در جانت به لب	که قصید خود که و یکا
چو که جنت شش شش	که شش شش شش شش
روی چون ماه و سر که که شش شش	
طهر است از آن ماه که شش شش	
از به غیر به بند و وقت و شش	که در شش شش شش شش
که به خاطر نه شش شش	طهر آن کوی ز شش شش
برین لطف شش شش شش	آپستین تو به شش شش
از و شش شش شش شش	بخش شش شش شش شش
برای تو بر شش شش شش	بافان که شش شش شش
خیز شش شش شش شش	که شش شش شش شش
ز آن شش شش شش شش	
خش شش شش شش شش	
از شش شش شش شش	بر شش شش شش شش
و شش شش شش شش شش	او خود جو شش شش
یوسف بهین شش شش شش	آن شش شش شش شش

باید تیغ و نیزش بجز بپوشم	درد از تو من چو بکن رسیده بود
کوی که بود بکسین شاگوش یار تو	بر برکت کحل که خطمه بود چون
خاست کن سانی و غنای کال	دردید بر جایت سخن در جوی
من بر پسران که بچه کارم می دانند	
دردید بر سوس روی تو دارم می دانند	
دانی جو سپهرم از دور کوی که بکن	تاشتر ناین که درم می دانند
کوه آنان سپهرم از دور که بکن	مرغان چن ناله دارم می دانند
کیرم که بکن زخم تو چشمم می دانند	از آن دول و جان نگارم می دانند
کیرم ز زرد سی که بکن تو بکن	من کیستم و در چه شمایم می دانند
بدان اگر است جان سر از دست	من تیر بباران تو دارم می دانند
کرمن خاسته کال این سخن	چون می بینی ز درد ظلم دارم می دانند
دردید بر جان من و ناله دارم می دانند	
براهل ان میسر ظلم و استکبار می دانند	
جود دارم دل بدست او بپای نشاند	جود استم من بد دل که دارم می دانند
تو یک طبع احوال در دهر می دانند	ولی او چاره این نوع چاره می دانند

پرسه از زار و زوری بر تو دارم می دانند	که سعاد من بکن از زاری
باز و نظر اشک می اندازد جیب	تا نسل بکن ز انسان که نده اری
ب و دندان چون ای بکام من می دانند	که کشته می شود از طوطی شکر خوار می دانند
کال از خلق تو رفت و رسیدن نظر	که او دست و چون ز آه طاری
می بر دانه تو جانی سپهر و سانی	
چند روزی بخت خرد سلطان چند	
بیت دهن طراز و جان کیر است	پاره کیزی کل و پسته کیر بانی
کند حسن بانی که بریشان سوز	که غم و اندک حال پرشانی چند
دند چکان تو در سینه و خون اندک	خود چه آید ز دل و دیده کرانی چند
اینخ آوینت هر طرفی زلف غم	آبیری کویا ل حسن بیکانی چند
زاهدان فایده عشق ندانند که	نکند فایده این نکته بنادانی چند
بکشدی ز بکتر سیر تو کبر و زکا	بافت بدانشن دل از کجانی چند
نخل در سینه تو برآورد	
سپیدی رطب شکر برآورد	
آه چینی اگر بپوشد	محشش طبعی اگر برآورد

ساقی بیکت جام با سینه	زان جام لطیف تر بر آرد
از دود آفتاب تری	در خانه برفت و در بر آرد
در جلد برفت پند	دریا خوشش کمر بر آرد
روی بزم دوم زد و نغم	از خاک غنچه سپهر بر آرد
از خاک کال از انباش	کر از ملک و لشکر بر آرد
<p>«وق روی ترعشت قی گوی خولند چون رسد کار برفت بر روی باشد»</p>	
صورت صاحب سنی ز ملک بر آرد	لیکن اهل طهر آن بهترین مید آرد
نقش و نشانی است چو لکب با	همین ذرات شری سر و دهم می آرد
ساده است توام بهیم نایب	نشسته دین بر آفتاب چو می آرد
کر دلم پیش و بیان جدت	آیت بر و چشم منت بیا آرد
لکب یا خاک در دست سایل خا	مگر که بد و اندر درگاه خدیش خا آرد
خند پیش ز کسان باز دل و دیده کل	لیکن او چون امری است که چنان آرد
<p>مگر که بنیاد دولت خندان در آید کز هر طرف زاده شش روی زنده آید</p>	

مگر

مگر که چشم او بخا زنده آید	کمان و ده را چشم حاذم و خاک آید
روی فاخر که خم طره چمن است	پشتی فاخر که خم ابرو تا کمر آید
یار کرد و دود و پست و جان شد	چار عشق را کس ازین با و آید
خوایم که کفست بزم و قیام کرد	مگر که سرب بر و ذاتم بر آید
منت پذیران لب لعل که شمس خال	خط را بسوی جایی بر پشته آید
آخاک ایستان تو آرد و دود	چشم کال از روی تو تیار آید
<p>مگر که بر آید آن لب مجلس بخت ی پرستان می بخت از هر طرف در خند</p>	
ای کای بر جهان اندامه و دانست	سایان در با و آید کوی آید
اموان بر کوشه کلان و دیدن آید	هر یکی زان غیر عشق و جانی کمر آید
نازکی و لطافت و یازگار شش	خود طاه و آب و آید کس آید
در بر آید و بر سر شش جان	از تو در خانه و صورتی آید
آینه در دم زوایه عینت کردم آید	کر پس از شش پستان خاک آید
مدی که کال از عشق رویت شد	خند که چون مراد بر تو زینا آید

<p>یا در صدم زین پسته چو میر عبد بر که نیک شد و باز را خبر بد</p>	
<p>کفتم آن غنای چایکند آمد در هم زدن نیست بجام ز سواداری</p>	<p>بگر پیشش که عاشق بجا میرد که چو بر که کل آسب صبا میرد</p>
<p>ز میان پر که ازین خشم نکم ناله گر قیسی بن آرد خبرش که خشم</p>	<p>که دل از کشتش از او سوا میرد از سگشش می میگن بخت میرد</p>
<p>که از آن غسره جو یک نرسد تیر نست عاشق تین آن دل بر کال</p>	<p>دل فدیه جدا دیده جدا میرد که ز شوق پستگر بجا میرد</p>
<p>صوفی از دزدان چو شدی که در خلوت بوند شد کن با لایح خرواش تا کی بوند</p>	
<p>دلی و سجاد عشق ایم بدم در راه من از شران بگر خان نام ناز جو در راه</p>	<p>باز در بازار دهری با سبایا فرو شد که به خارش دل خراشید میل از سستی خرد</p>
<p>بر دست چون دیده بنام سرنگ آمد خون صاف خوش نیاید خورده نشانی با</p>	<p>آید که سینه نامی تشنه آن بخت چون یک طبیعت یار و دل در بخت</p>
<p>و در آن لب بر روی از سنگ سبایان خد</p>	<p>که شیر نیست ایجا این سرور از خد</p>

<p>حت و جوی آن ان یکن کال استکان که خاتم جهر بکشت آرد سر که در بستن کمر</p>		
<p>بار خد که جاجت و دل ازاری کرد عاشق خسته و جوی و دل ازاری کرد</p>	<td></td>	
<p>شدم که گسست تیر غم از سینه دی و آمد زدم تا که از غلبت آن</p>	<p>سر دی ز که بان در شب زاری کرد آفتاب از دره و زن پس واری کرد</p>	
<p>که ز عاشق پر داز صفت شمی دل میرد از برم آن طرد و از من تیر</p>	<p>بر که در عشق تو شب غمزه و بداری کرد با سر زیر بری من که در طاری کرد</p>	
<p>این سرور و جواز از آن آید کال</p>	<p>که ز خان طمع سرور و دنا کرد</p>	
<p>هر دل دست زلف و افغان کشید بود چون گمن بناد که گرام که بیج بود</p>		
<p>خمش غم که خند دل چستان عاشق ز چشم شمع و چشم و کانداز</p>	<p>از غسره تو دید که در خواب دیده بوش طمع زلف تو آن سرور دیده</p>	
<p>ببخت غلت ز شایه قوت خد که از یافت و از خال تو مرغ جان</p>	<p>آن خال قطره که در قلم و بکیده عشقه لب که چشم شلم بر دیده بود</p>	
<p>ایم بزم از آن رخ و دنیا علی صباح</p>	<p>امروز بسج و چه بار که دیده بود</p>	

کوه از قفس جان سرور میکش	کمان شوخ را بداند کمان دلکش
که ام ناز و سهم بدوق آن برسد	
که بری یار بیارن مهران برسد	
دل که بی در صدفش جان غریب	ایه دار چنانم که بر کمان برسد
زین غنچه زانی دوق مجری	کاز تو مرزا وصلی کجوش جان بر
قدم بکوب در خجک شش ای	کزان شرف سرعاش پاهان بر
ز دولت تو بمن آب دوست	که جبریم از ان خاک گستان بر
سوز مهر سگانت ز دل برنم	اگر ز جسم تو دم متخوان بر
کال روز غمات و مسکن	چو بلبست که از گلستان بر
یار اسر و بندست کجوش	
ست کفن سخن از بیم قریب	
دانش یار بدست افتد از ان جلف	نشان ده گرفت باوی میکش کینه
تیرای تو کش بر دل کزای حبیب	اگر خاکست بر این خانی
دل صاف به رسم شو و جاده	جام از که چو شکستند کیر و پیر
بعد از ان کاشش دل سپردانه	شوخی بکاش بگری خواب

کاز کار دست بسته آن زلف	کار دست این همه بود لبت لاد
که بگوید بجهت یقین یا بند کال	بیس روی تو خوش الکاح چشای
ان سر داز رفت بکلیس نظر کشید	
و باغ گل بر آمد و سوسن نظر کشید	
کله از شوق گفت آن چهره بر	صد و پنج خون کوشه دامن
ایه یار است روشن اگر بر رخ	ای عاشقان بهر روشن نظر کشید
با چشم برین نظر سیری بر	که رنگت کیر سوزن
که بر شایسته جانت بس	از هر من عافیت آن تن نظر کشید
آنگاه میگفت بسش آرزو کال	کودر عبادت سخن نظر کشید
ان شوخ با جگر سر به اذ دارد	
با و عدد دل غمزد و شاد دارد	
کرا از من دل خسته آن چه میکن	زان کوه فرا سو شش کس اذ دارد
بر عهد ز کتب نه توان کرد و غایب	کین بهر دنیا نیست کینیا اذ دارد
یک پس کی نو شد نظر از کشته ان	مرغیت که اندیشه ز صبا اذ
بیل و نرسته سوی گل نخل که دارد	بهاره بجز ناله و فریاد اذ دارد

تو رنگ یار و زده آن گستره گران	ده شین کرد حاجت استند ازاد
بر حال کالانگی رحم غیب نیست	شیرین ز غل و سپر و راه انداز
از که بر زبان منست دوی آورد	
در سر عن ز غم آورد اما گورود	
تا به جان سوخت غم و من گشت	ای پری بخت نه مردم بید بود
که خیال عارض او که در غم	آن طاعت آب دلست عاشق
خشین پر خالی برب شیرینای	ترسمه لطف پای ترا بخازد رود
عری بیاد دارد مان پاکویش	بجزن جاب و در جام و سپرد
کمل اجرام و نظیر افتد از او	در چشم ده نشان اکران خاک گرد
بیل رنگ بر کوبت کالان	مر بادد که ای تو باب رود
حلقه پیش از طره آن درو گشت	
آفتاب و کر از جانب من شد	
کریان محروم زاده جز از لب	که جبهه رنگ و که بسمن حلو
که سر لب او برده بخویش از خا	خار ای که بر آمد یکی خست
کودنه چون بر خنم خاک درت دیده	زینارفت بختش زنده بایستد

کر

گشت شیدای خدمت زاهد این نیست	با کمال باشی و پرست اله سید
جان نبرده نه زیست ب رنگ اله	میشتر مردم غم سر زده این شد
بافت از ترخنده آگهی غیب کال	ایمان و امن تنک ترا جویا شد
روی خوش است چو مردم باد کج شود	
حال و لم ز زلفت ترا شست تر شود	
عسل زده و از نبرد و پی	شکل که از او ان خویش خبر بود
بهری لب ز چه که کم که و منبت	کر بر زبان خاد رود و شکر شود
عکس حال در قوح و یکن	خوبست و چون دلب و او خبر
بزیانت بجه و شکر آدم را	دو ز ازان مست م بجای که شود
جسم چنان بکست زلف نموده	ز بهاد شکری مراد و سر شود
از زلف او سخن بر رازی کشد	وصف و انس کن که برین غم شود
بانت لطف پرستم بود	
تنک چمنی ترا گرم نبود	
بخت از غنای پایشان نیست	مرحت سر جشم نم شود

چو ز پستیم بر تو جان نرانا	پیش تو این ستاع کم نبود
بابت شد اگر چه شیرین	آفتابان حق شود هم نبود
کنش سوز دست بر آن ستم	که غم روی تست غم نبود
و دعا پای انداخته رجا	تا بر او خرد دست دم نبود
نویید فرشته بر کم کال	بر سپیدان مستم نبود
<p>بشتم سوخت دل عاشق بر پیش میگرد چو صیبه که میل مقبوس میگرد</p>	
دل از آن سوز نهاله که فرای رود	راه بر قافله از بانک بر پیش میگرد
در یقین طاعت است یک مرتبه	چو عجب آتش اگر جانب خرم میگرد
بر تو روی تنه اندر ازین سوخت	آتش شوق جان در سوخت میگرد
نیست که در لب سخن شکر گاو	جام می هم ببامد و یک پیش میگرد
مجدد هم بنزد ام ای ز تو او شسته ازین	چو کمر زده و دم و راه پیش میگرد
<p>پیش شوق گشتن این جان که زدا تو کر بطرب ندی جا پیش میگرد</p>	

باز در کشید بر سپید	شوی بر سپیدم از سپید
در ساقیت ایما اشان	تو بر بکشید بر سپید
در عشق کردن انصاف	زادان سپید و دو سپید
بر کشته مرغ نواز چو دوا	بر کشته زین شسته بر سپید
ای طبع بیان به روغن حبیب	نرسد از غم بر سپید
درم جان کستان و صیه را	تا زده و سپید چون بر سپید
در ساقی کفیت شرکال	سویان در یک نازی
<p>ای گل ز تو تمام بری کسی بیاید در دلم تازه چشم روی کسی بیاید</p>	
بر روی رود لب جوی پوی افتد	یادم از قناعت بری کسی بیاید
رفت طاعت چو طریقه کم در عرا	پیش چشم غم بری کسی بیاید
برای ناله چمن در سپید خرد	گفت خایه از روی کسی بیاید
بهره با دال و آه و آه شش	اگر از خاک سپید روی کسی بیاید
پای دل رفت بر غیر که پیش کال	خبر از طاعت اکیس روی کسی بیاید

پری و لهری چنین باشد کعبه ای بر روی آیین باشد	
در میان حسن اگر باشد وفا به هم دل بست جان ز کز خوش	تر آن باشد که آیین باشد که خسرو باشد و شیرین باشد
آن جهان ترا سر تران نیاید خواب خوش و آید	دل از چنین بکین باشد بی گمان آستان باین باشد
ز کجای تخت خواست گشت رفت از پسر جان گشت	مرا خود و دلی به زمین باشد دل از غایتی نکلن باشد
دل تو مرا از ذریه که رنیا نیست در دست تو سگوار رنیا	
تا رنیا می چو آمد بخادم آندی زلف بفرایم بستم	هیچ مرادیم در کار رنیا خاطر من بر پسر قرار رنیا
که یک صوفی از امانت چشم عیادت از کراست گرا	در آن مرزین حدیث طایفه خاک شوم بر پسر قرار رنیا
کس نخواهد گرفت از این زلف	آبرو و بای دار رنیا آبرو و بای دار رنیا

فتنه دو عالم نه کمال که اینجا جان کرانیه در شمار نیاید	
از یاد سر زلفت کبر و ز پریشان جان سحر کینان در پای تریزان	از یاد سر زلفت کبر و ز پریشان جان سحر کینان در پای تریزان
مال دل خود گشتم با چاره کردی چشم که رسید با این دل خرم	چاره به دره دل نیست زیاده کز آدک مرگانی آفریده بجان
دل بخواست شدن سوی جان تیران باشد عکای دان بر چشم بکران	تا ز نظر فرستی هم این شده و هم آن مرغان که از باران در کوی قدیران
آن که کشی آیدی در حسن تمام اودا از شرم جمال تو ایست که بنان	از شرم جمال تو ایست که بنان از شرم جمال تو ایست که بنان
میگفت کمال از سده و دهم حسن چون دید رخ ساقی از توبه پشیمان شد	
است بآن بر آن که فردی آید بنمرد دل سوخت بر آتش حق	که جهان من آید چه نکوی آید که بدافتم که پوی دار پوی آید
طلقه طلقه دل جاب بسم برده آنکه در صورت میرفتد ابروی و منو	کز نیست گران سید بری اندک بکده اینک بسوی آید
زیر لب هر صراحتی بنده در دل از کج او جلد فردی آید	در دل از کج او جلد فردی آید در دل از کج او جلد فردی آید

تجربا و سیران قلم مست کمال		که سوی سینه کان جبهه جوی ابر	
بخایا که چو تو سلطان سیر و آید		مای سر و بآن شیان فرومایه	
زی سواد طالع که کسبی چو		بجیب نمن بی خان روان فرومایه	
ز ششکی دل و جان بر چه زخم آید		که این ز جابه بر آید که آن فرومایه	
بخشیم ز کس که بر بینه آن ز		بکاسه شش بکل وستان فرومایه	
بر فوج زاده که آید بر او چ غجب فرو		غم دور الکنک است آنچنان فرومایه	
چو انکس راز اویدن بیازد		راکنم که بران آستان فرومایه	
کال سنگ زانک است امده بادن		که گز از دست زمانه آید	
چشمش عقل فربه جان		این فزده سزاوار کاروان زده	
سیر جاکه سوی جان		از سینه کیش پریشان زده	
فانک داد چو دیده و آید		فانک آمد و بسیر آستان زده	
یکه شش طواف آن کری		نمده پسین که بدوق آن زده	
دور زده است بر پس کرم		پستیم گرفت و بره آن زده	

دشمن کمال و زود فانت		لافت ازمن چو در تمان زده	
نارخت و دشمنی آید و نند		آید و ما و دشمنی آید و نند	
در نه چید بد و غم سب و رند		نابرخ زلف ز چید بسند	
دبت زلف بر چید چوب		چشک و به که چید نشد	
رازم از چاک که بر مان شد فاش		که چان و به که پوشیده نشد	
ایکت این ستم این تسکین دل		عاشق ز سنگ تراشید نشد	
خوبت سوزب که در دال من		کود و اغ تو در دین نشد	
نه در خاک رست بر سیدیم		هم کت پای تو بر سپید نشد	
نکران دیده که تو دیده شویدی		هم بر پیش که بر دیده نشد	
کی حوز و بر ز تو آید و کال		غسل آید و نه چید نشد	
از تر چشم چو نخت کی طوت مر باشد		ای خیال تو که در دل من و باشد	
میشد خنده تر از زنه ازین آه کم		بیشتر ناز مرغان کس که باشد	
مشت از ده تاب گران زلف		شب عورت دخیلیم که گناه باشد	

کرفانست گران بل و ان روزی	دوق در پادشاهت که که باشد
قد و نماز گزافست زی سپاس	که عجب بزرگوار کسی بزرگوار باشد
انچه نام ز سپاس وانه سطرخ	انچه نام ز سپاس وانه سطرخ
که بر منی و من تنگ و قد ایر کال	که بر منی و من تنگ و قد ایر کال
ای مراد بحدایت چشم چون برسد	
نزدیشت و شوی شکم حمال در	
از غم آیدست و زودین و دیت و	یکدم چشم سیم است و دی یکدم
دید بیکر و نسیند از اظهار روی	ز انتظار باریک دید بیکر
پس رویت بر دانه آن محال	سندمان بنا کوشش خاد و بر
که بیا ام دیت از احوال و	کان صبه شستن بکرم و آدم
سند دانه زلف و خالت را و کار	را و در دود سید او چو شک
روی چون دنیا رست از شک و سرخ	زانکه باشد کم خیار که که باشد
حاجز بفر و صلیت غم دل می توان کرد	
و زلال نشان صورت زایل می توان کرد	
درال گشت باز زین و سراق کم	آری صناد و سبزم مثل می توان کرد

بر کبر نه دزد بجز از دست و پای غم	که بکسی بختی ماعل می توان کرد
بسیار می کردم کاری نشد	بخت را بگوشتش مثل می توان کرد
خاک و دست بیهوشم چون باد از کرم	کافا ز بیم فرغانه مثل می توان کرد
کشتی کال بیدل صبرست حاد	ای جان من سبزو دی نال می توان کرد
باد کلیر سرد و بر سپر کل نه چکد	
آب در جو و ز سر این جو سبز و آید	
کل زخ پده و میل به کل چشم	سرد شاد و دمرغ چن و آید
نمنا دل که بستان پرتیب و مرغ	بکس مرغ چن و بوی کل تازه شنید
بار روی چن آید که به شرد و کوز	کل بستان بکل بوی و تصور
مر که آید آن قد و حاضر چن آید	اول از جان و سر که ز کل و سر
باز کل از سر و خواست که کمر و جاس	با جان آن درق باد بکل در
در چون دور کل از باد و رفت کال	
و من از دست و بدن کل تصور	
آید و مر که رویت کبر و ز باد	کسر و فطرسینا رو کبر و ز باد
صورت نکار از کز راه جردان	بصورت تو را کبر کبر شنید

از حالت زنی آن بر برگه که چون گل فریده حسن و سست دیده و گشت دارد ز رنگ خونا کبریا چنان آن نظر ای سگت از چشم فرید آنگاه دایم شبها نهد با	پیرن سحر جوی صید جادیده باشد زین شیوه آید و آن دایم برین باشد انگشت حرمت آید ز سایه گردید به شبی که بر گل یک یک چیده که بر آن شبنم صدها هم شبنم باشد
مرا نیست که از آید ابر طبلید بهر شبنم افکار ابر طبلید	
مرا نیست که گریست باشد از ز طوفان بر دره و دیار که باد است بکنج صومعه شیار در طلب دست نخواست خست اعلی و در دریا بسا خار طلب غریب شب و در کن طالب کز خوششند	ز دست خوار ز شیار ابر طبلید که عاشق از دره و دیار ابر طبلید قادر بر درخت ابر طبلید ز یار طالب اید ابر طبلید نشسته بادل می ابر طبلید ز بوستان و نه کلزار ابر طبلید
از لبش چون کاهم عظیم آید سناسم کز غفلت و غرور بازی چرا کام	

ساری سحر که چون آفتاب نیم آید طرف در بای خاک پایش نیست هم روی خفن که نید از عن مشهور عالم کمال	تقصیری که زان طوط آید که چاهم که کفر دیون تا در صبح که زام منی خاصست پس که مرثی قائم
ای خوش اندام که ز تو بری بادل انگار گفت و من سیحاری شیاران	
از صیانت خاندان تو دل محرم است کار دل باشد آن بی سی کار پیش بویت دیده از گریه سیاهم روی کل آید ز کس اینت میل صال از جود دشمنان حال که آید اند دل آید ملک کسیت ز نجاران	هم خصمی یان سپهر خوان با جگر خوان چون ز مطول بر وقت طلبکاران ز جستی بکل نیستیم که از آن خسته با نیا بود دولت به بداران موج به دوست هم به دل آید آن یادست دار باشد هر چه از اید آن
آمین جان مرا که غصه بای می آمین آتیش چون کز آبی می	
چنین جانهای شبنم چون زان یکه شش شبنم برین خواتیر	هر کی را حوا از کز ترش می و چنی باشد کرم هم عذابی می

گرچه می نهد و از اینها برز طیب	حلقه چون نیمه بود جوی می
دست اگر نهد و اگر نهد آن	روشان و خیران بر دکانی می
شب اگر چه چشم از او طبع داده	هر که آبی می بدد بجز نوبانی
دیگر از سادی در جای خواب در چشم	کرشی بخش بران در جای خوابی
یار غموری پس خوش نژاد	
شود دوازده و کرشمه شیش نژاد	
یا که از انعام خاطر بسروح	یا خبری از درون شیش نژاد
ماشق اگر زخم او معاینه بسیند	ایده نژاد که دیده شیش نژاد
گر کند دل نشاء سیر طایر	کافر شش شمر که گیش نژاد
سجت نرسین زبان جلال باش	هر که محل بزخم شیش نژاد
کر که از شش کال قیبت	شش شش و خوش نژاد
باید لب ساقی چون می سیر نژاد	
مکشته بکود از خاک نژاد	
کر ز درخت کلی با این و شینی	مردا که بر خنجر و کلی بر کل نژاد
نما به بختان رخ در پسین کین	آزاد تر از هر پست و سیاه نژاد

کاپر

کر چشم و کند خنجر و دل کین	بیار ز پر خنجر و دل کین
آن در قیبت از چو ناکش	زین که نه نشاء است این بار که بر خنجر
ناشد بخت سودم جان و خنجر و دل	در سودم ز نژاد آتش در شد چو آتش
از جود ز نژاد نکر خنجر کال	عیار که شش ده نژاد از سلسله نکر نژاد
بنال لب خنجر و قیامت نژاد	
کر عیبر و انجم که ساخت نژاد	لب تو از دم سینه نیای نژاد
شب زرق و تیره دست و من از ان	بلوح محب و بنال کنا نژاد
بر پیلوی دخت انجم نیار و کین	شبی که ماه نژاد معانی نژاد
کین که دید لب بخت از نژاد	و عای مسیح ایستاده نژاد
نشت خوش من و سال بکار نژاد	نخیر و انجم که سینه نژاد
نکال کین تره پذیر ازین	اگر چه بخت اصحاب نژاد
که معنی نماند غرق نژاد	
بارتیر خنجر و بر دل کی رسید	
این نژاد بر که افتد این طایفه کی	
داروی جاننا آت آن این بر طایفه	دست که نژاد خنجر و دم نژاد

کرده از ان لب طمع نشان نه پاک زده زاده پاره بایه کردت پای بر	هرمن که اسب پارسه از حلقه ای رسیده دیده با فدا فتنه خاک آن پالیده
کی رسد کسرم بیالای ز چشم از پیرایه از بس و شام میزای طلب دهنه	کت آن آبست از پستی جا که با که اسرم سلطان بی تنه
آن دن بل سر پسته که بدست آید	سبب شریفیت بی سبب کراک
اگر خطیفه ددت زان زمان زرسد حلاوتی بدل دلتی بجان نرسد	
ز هر طرف گشتی بزم زدنگ آغا راکش که ز بس و غم می خیم	پرسشوم که بهر سینه ذوق ان تر که دوی تنه و ناکه با پستخوان زرسد
کما رسد به آن زلف کز زلف داشت خنین که نسبت دوی تو یکت مایه	خدا دیم بجای که در میان تر سپید چگونه نادر سپهر آسمان تر
بر ریت که بر خاک پاشش خاستم کمال انوری سیج کوار از حد	بستان خود او از خرابان زیان تر که زحمت تو بدان خاک آستان
با سر و دانه و مال میرود اشکم چرود نرسد بستان محبت این بود و دود	

عاشق زاده محاسن را سازد سر بسند سطر زاده محاسن را سبب روا شد	
از دور دور دیده با باد بر باران خاک شده کاه از از کاه می بخور	بهر شکم جلد و چون او یار داشت آب و آتش ترا خود و زده کرد و سپید
هر کجا سبیل که آید اید از از دور باز نماند لب و لب چون فتنه کنی	شوق بالایی ز غم از چشم با بر خاک کسرم از سبب سر قندی زاده
میش عشق باشی کاه و پای نسوزد	کز کبریا چت و چاک سبب سبب کمال
از لب او غنی چون بزبان می آید که می آید حیات و ان سبب آید	
در دل خسته مرا تیر جان می آید هر که دست از از روی بجان می	زاده آمد ز شستیر با بر جان بر در او ز ستم آمد جان برکت
از کل افتاد حب از ان بستان می	چون نیاید بچشم من سر زان میل
بر کبوتر اگر این ابرو کران می آید هر چه از تیرم از زبان می آید	صدای جوانیت درین نامه روا ذاتش شوق و خستگی می آید
آتش هست که او از سران می آید	از علم سر غنی نیست و درین سبب

از اول از پا و نه تم کف دست و		از اول از پا و نه تم کف دست و	
زاده ز شری که دست ز فرما و		زاده ز شری که دست ز فرما و	
هر خانه که کوی طرب ساخت بر دیم		هر خانه که کوی طرب ساخت بر دیم	
که برین شبان که ز دوشش کشیدیش		که برین شبان که ز دوشش کشیدیش	
چون چو کنه گشش از بانیست		چون چو کنه گشش از بانیست	
نم کشید از لب شیرین که با خرم		نم کشید از لب شیرین که با خرم	
ز از این شک نیست و نه عزم		ز از این شک نیست و نه عزم	
خبرست بخوانم کال این		خبرست بخوانم کال این	
باز کل دامن بدست حاشان خودنا		باز کل دامن بدست حاشان خودنا	
بغوب کشود بسیل و باغ اواز		بغوب کشود بسیل و باغ اواز	
بر دای من شش کل اسیر سید		بر دای من شش کل اسیر سید	
سردار کرد که سپرد من بوستان		سردار کرد که سپرد من بوستان	
کل حکایت کرد و سپرد از نازکی لطف		کل حکایت کرد و سپرد از نازکی لطف	
در پشت باغ خوشا سیدی چون بسیل		در پشت باغ خوشا سیدی چون بسیل	
هر بار دای ناکه مست ای ل ل ل ل ل		هر بار دای ناکه مست ای ل ل ل ل ل	
باز دای من شش کل اسیر سید		باز دای من شش کل اسیر سید	
سردار کرد که سپرد من بوستان		سردار کرد که سپرد من بوستان	
کل حکایت کرد و سپرد از نازکی لطف		کل حکایت کرد و سپرد از نازکی لطف	
در پشت باغ خوشا سیدی چون بسیل		در پشت باغ خوشا سیدی چون بسیل	
هر بار دای ناکه مست ای ل ل ل ل ل		هر بار دای ناکه مست ای ل ل ل ل ل	

از اول از پا و نه تم کف دست و		از اول از پا و نه تم کف دست و	
زاده ز شری که دست ز فرما و		زاده ز شری که دست ز فرما و	
هر خانه که کوی طرب ساخت بر دیم		هر خانه که کوی طرب ساخت بر دیم	
که برین شبان که ز دوشش کشیدیش		که برین شبان که ز دوشش کشیدیش	
چون چو کنه گشش از بانیست		چون چو کنه گشش از بانیست	
نم کشید از لب شیرین که با خرم		نم کشید از لب شیرین که با خرم	
ز از این شک نیست و نه عزم		ز از این شک نیست و نه عزم	
خبرست بخوانم کال این		خبرست بخوانم کال این	
باز کل دامن بدست حاشان خودنا		باز کل دامن بدست حاشان خودنا	
بغوب کشود بسیل و باغ اواز		بغوب کشود بسیل و باغ اواز	
بر دای من شش کل اسیر سید		بر دای من شش کل اسیر سید	
سردار کرد که سپرد من بوستان		سردار کرد که سپرد من بوستان	
کل حکایت کرد و سپرد از نازکی لطف		کل حکایت کرد و سپرد از نازکی لطف	
در پشت باغ خوشا سیدی چون بسیل		در پشت باغ خوشا سیدی چون بسیل	
هر بار دای ناکه مست ای ل ل ل ل ل		هر بار دای ناکه مست ای ل ل ل ل ل	
باز دای من شش کل اسیر سید		باز دای من شش کل اسیر سید	
سردار کرد که سپرد من بوستان		سردار کرد که سپرد من بوستان	
کل حکایت کرد و سپرد از نازکی لطف		کل حکایت کرد و سپرد از نازکی لطف	
در پشت باغ خوشا سیدی چون بسیل		در پشت باغ خوشا سیدی چون بسیل	
هر بار دای ناکه مست ای ل ل ل ل ل		هر بار دای ناکه مست ای ل ل ل ل ل	

شاید که بعد از مدتی در روزان
گفتیم و او این که کم از گذشته
این را فتنه خود را گشت لیکن
توان سایه که از دست خود که در آن
بخواند و غمناک و غیر از دیگران
دارم بستم و نشان بزمه که در آن

بر غزلان حسن و سوغ تو خدای سگینه
غن تو خدای دولت تو کبری میکند

در خاک عاشق چاره چشمم از لطف تو
 که ناپید خویش بودم و در آن صدد
 عاشق ایثار راه دارد و در هر پیش
 خاک را هم من بین کمر بگری آن لطف
 چون ز چشمم سیروی جان سپارم من آن
 که در بره اول در آن خیسر گزین
 این کیان سیروی آن سیروی
 در آن سیروی سیروی
 خدایان شوق کل سیروی
 ابرار در خاک لطف خویش جاری میکند
 هر که در خدای سیروی جان سپارد
 بآن که در یاری شمسیرای میکند

جلد دیگر زلفت صبا خیر سیر
خیر زبان دل مستی از سر پر

برم از لطف تو بوی جوی خوشنمایان
گر تیر زنی خوشی سوز دل

سازم بوی خوشی ز ناز و محبت
به ناز و به بیکان گریه ز تیر

بنگر ای لب شیرین جان صفت هم
 چو نشت که ز دل بدست پر هم
 بدو در صفت آن فزونی که پیش
 که دل برده جان میر سیر جازا
 که کبر هم کم پیش و پس او پر میر
 که چشم و صد ازین را که نظر میر
 آن سرست که با خاک چشم تیر
 که که گفت بر آن در حسن میر میر

پس مرغ تو دیدم بری را که گوئی
نه از فرشته و این خلق و غریبه

رویت ز دیده عاشق در نیایان گشت
 صوفی یافت بهر زوایات صبح و کام
 در بنگرست روی تو سگر خدا که هیچ
 ز کس نشان چشم تو در خواب تمام داد
 چشم دید گشت که نه نشان
 روانه روی جان کال آن روانه
 چاره بی یافتن گشت او ز دیده
 بوی حجاب تابش آن رویه سوخیده
 تا به روزگار تو روی نکرده
 نه که نکرده بر لب جوهر فرو ز دیده
 کحل اجاسری به ازان خاک کزیده
 کین جان رسید بر لب آن اورده

با وی که نیست از سر کوی زلفت او
درست نیست مهر بوی زلفت او

هست و مبارزستی و است

هر کس که یافند روی تو آنکه به شوق آن	چون باو نیست و کج و دوری دوست
کوثر خراب خانه چشمت سبک	چشمت که اندر روز و شب
ز قلم جانغ سینت تو در گنج باغبان	هر کجاست بر لب روی دوست
تو بر روی بسکه مایه زنده بود	زاده که شک ز بسوی نیست
هر که دیدم کال من حاجت سی نخو	هر که دیدم قیاس از روی نیست
بر دل از عمره حدی که آن هم کرده	
چون کشت از سر سینه ز جان کم	
ز کج روی که سر در جوشن بخاری	بجز تبه که بخت نظر نیست زان هم کرده
که سنده اهل طهر بر سر شام	انواریم که شمشیر زان هم کرده
که در کرم از بار جهان	که رنگ ز تو آه و تان هم کرده
بس سنده توبه الی اسپر که گوید	
میسنی بی خردستان از آنکه گوید	
پرخان و روی باو شیخ توبه	طالب بکار دست این مرد با گوید
زاده ستر شاد عیب قد اشکان	لعل عیب از آن خرابه که گوید
که نیک میشتند پایت بر خا	سوی شیرین خانه از آنکه گوید

هر که بداشت ششام ۱۰۰۰	دل رحمت کسی با چیدن که گوید
کوئی قسبا مستم سک	این نام آویسته را زید ترا که گوید
از روی و زندی کردی کمال تر	بجز آنکه ز قلم ترک خانه که گوید
بید از تر از فریاد و تر شادین	شیر از جگر قلم که گوید
ترا جی جان جهان اگر باشد عجب باشد	
سلمان بزرگستان اگر باشد عجب باشد	
خیم توبه فرای هر سستی از تو	ابر حیل چنین نامان اگر باشد عجب باشد
برده جسد جرم تو که این حکیم	شبانان در تان اگر باشد عجب باشد
رخ دین زشتی خشنو شده ال	خات از آن سوزان که باشد عجب باشد
که از خاک آمد به جای خشنو	از آن نادر که بجز چکانا که باشد عجب باشد
شنای جان شش نیست لا سرت در	طیبا از این روان اگر باشد عجب باشد
کال احنت که روی بشیر ز کار میانه	چنین طوطی بندستان که باشد عجب باشد
خط تر کرد لب مداجا باشد	
چهره روی مست بی طوطی باشد	
کسی نیست که نیست بزرگ	که پیشش دیده بنام باشد

که نیست که هست بزرگس	که چشش دین دنیا باشد
بخوبی که به به نالین است	بیالای و دشمن ده باشد
تسینم که زن دشمن که از دست	سینم قطع باشد
خیالش جز چشم من بخونید	که این نه ده سه دریا باشد
کافشته را مرد دریا	که صبرش از تو آفرینا باشد
<p>که ترا از سپتم و جو خدا تو به حد</p> <p>زاد بخشش ز مرا تو به حد</p>	
پادشاه از پادشاهان آید	دیگر یاری و فصل چرا تو به حد
زاد آن نیست که از دست که از دست	که شش است دهان زریا تو به حد
بخشش بر پنهان بیکه شرب جو	که صراحتی و دشمن مرا تو به حد
که از چشم قیسبان زبان تو به حد	که پس شش تو به حد
که تو از دست نه کری تو به حد	غره را چشم تو به حد
بسن که از دست چشم تو به حد	که چاد از دست تو به حد
<p>ادب فراق که خوابت ببرد</p> <p>خواب را از گریه آ آب ببرد</p>	

۱۱۸

داروی جان باز بشن ساز طبع	نعمت پر از دست مناسب ببرد
خوشی با غزل لب علاج نیست	از سر خارشش مناسب ببرد
سریند صبد قخم ابروی ترا	سر پاد ساک بجه و خواب ببرد
شش از قیب پو شان بقت	که از باغ سیر و لذت مناسب ببرد
کرتب دیو سپیدی ز آرد کا ریا	خاناک شش که در سیرت ببرد
نیز از که سو شش کنه او را بدین مقام	سیلاب اشک است بر زبان
<p>به این معنی تو خود را بدی که سنا به</p> <p>این نام حسن بدی بر شش سنا به</p>	
ای کل و یک شش من این	که از دست شش و جو دنیا چ یک
در شش گوئی خود را سرم غم سنا	کنی نشاید اما این غل سنا
دل فال ز بد زنی هم قیست ببرد	که از صواب باشد طرافت ببرد
زین ز بد بستر بر خود من دست ستم از	که کی که خام نهدی زین شش سنا به
نوق سماع و ادب یک طرب خاطر	که کی زیند بر چنگ تاندر پسر
<p>جمع کمال زبان لب جایت بر لقا</p> <p>خوابه شش گویند او را زرو سنا به</p>	

<p>نیزه و در دانه بر کشتن زاده نفس پاره بود بر روی بکشی لب چنان و شش بکشد زانسان که سوزی خوش شد سوز و در دانه بر کشتن</p>	<p>مردم کان کشند و مردان کان کشند زانت که در معرفت آن میان کشند نقش رخ تو این باب و روان تاخت خود بخانه ز شش بکشد خط زده اتنای دل چنان شبها کان کشند که بزم کان</p>
---	--

<p>آن یار که پیوسته بادل کند از بارید و در کزانش برود دی روز بران بود که بازم بخواند او شش بکشد که در دانه بکشد ششکی ز شش و باری شش آن روز که رفته که در سایه شش</p>	<p>سفر اول با بود و در اول از دگر آید که شش صحت وقت دران امروز بران نیست که دی روز درم که شش شش شش است که ان کیمی که در دانه و در دانه او قاتل شش شش بکشد که ان</p>
---	--

<p>بیرفت کمال ناله و در وقت دل داد با این غم این چهره است غم ان بود</p>	
--	--

<p>مردم بر دهم بکار و دی توام ادبیاد دانه شش شش شش شش شش وصف افکار و سلسل جوامع با ای که در دانه و در دانه جوش شش شش که در دانه یکسو دهم بکار و دی توام ادبیاد</p>	<p>مرد دل شش شش شش شش شش شش شش شش شش شش شش بجز فغان که شش شش شش از میان سر که شش شش شش اعدال و دلی شش شش شش دی جان می آمد و دی توام ادبیاد</p>
---	---

<p>از نای اسل طر طر طر شش شش شش شش شش رفته از شش ای دل تو بر افکندن و در دانه بخت او صبر کند ای دل دانه</p>	<p>از کشتن آن رخ از دهم خانه بر دانه و در دانه دانه شش شش شش شش که در دانه و در دانه که ازین خانه و در دانه</p>
---	---

<p>از شش خانه و در دانه در دانه و در دانه</p>	<p>از شش خانه و در دانه در دانه و در دانه</p>
--	--

<p>از شش خانه و در دانه در دانه و در دانه</p>	<p>از شش خانه و در دانه در دانه و در دانه</p>
--	--

سینه

که کرد دولت سودای تو شد آن سپهر	دفع از غمت و آسودن دل از غم باشد
نسبت بدو کردند آن نژاد گزیده	که بخش اندوخ زیبای تو بزم
خندان جان شد و شمعش سوخت	هر دم آن دل چنانی تو حسرتم باشد
منقلب پس کی می نماید به خرابات	دولت جام به از ملک چشم
که دست ملت دهد روی تو درین کار	حاصل ز غم که غایب مادم باشد
اگر بوسه بون پای بر سزدت کمال او بدین پایه به عشاق مستم باشد	
چشم مست که حال ز کس بر لب داد	طلاق ابرویت بخت کز غم بر باد
که خدایت بگزین تو بر سر می رود	عاقبت شمشیر تو خشم من آید
گشت بر روی او اخلاص از غم تو	که سخته گشتی چون خدایان قضا
دوست داشت شب با کوی آن دریا	پان از روز روی خویش آفتاب
بوسه چشمم بهیر که بهار آن خویش	از چشمم بگریزد بثریت غاب
با خست آن که در دهان در دهان یک بیک در مینه سوز شایگان آید	
بشمارت صفت و حسن فرزان کرد	نسبت تو بفرزان کرد

با وجود رخ و زین جبر من است	خست به که کل و غیرت تو
بهر نیست قنای تو در خاطر	که به صد سالش ازین خانه بگذرد
کنم از خشمم بهصال تو که بزم	پیش شمشیر قضا هیچ بهر نژاد
که به چشم دخت از طره بسکین و غمت	دست تو به خود شد غمت سر نژاد
که دست از بر عالم من است	بخت که کردی وصال تو که در نژاد
نژاد که کمال از تو کرد و بخت بختی بختی بهر قسم که نژاد کرد	
بدری دوست که درین چشم من کرد	بختی بختی بختی بختی بختی
با که شمشیر از آن نشان می بخت	چو خشم نیست شمشیر خشم من کرد
درم بهدش با چه میز و کس	غم نیست غم او غم مرا بود
سین گزافم که این او کند	بخت کندی کسین و غم
به کوی با که ن بخت کفر	که بخت استرخ ابرایان طر
بدری بهر چشم من که بخت کنت	بخت که چشم کشت و شمشیر
زهد کرد دوست از یافت کمال اگر بخت بخت به دور	

بگوشت آینه ای کشید کج و مجرب که بی عجب توان یافت گوشت مسموم	آینه ای کشید کج و مجرب که بی عجب توان یافت گوشت مسموم
آینه ای کشید کج و مجرب که بی عجب توان یافت گوشت مسموم	آینه ای کشید کج و مجرب که بی عجب توان یافت گوشت مسموم
آینه ای کشید کج و مجرب که بی عجب توان یافت گوشت مسموم	آینه ای کشید کج و مجرب که بی عجب توان یافت گوشت مسموم
آینه ای کشید کج و مجرب که بی عجب توان یافت گوشت مسموم	آینه ای کشید کج و مجرب که بی عجب توان یافت گوشت مسموم
آینه ای کشید کج و مجرب که بی عجب توان یافت گوشت مسموم	آینه ای کشید کج و مجرب که بی عجب توان یافت گوشت مسموم

زبان قالی در دهنش نهاده و در دهنش نهاده قالی	زبان قالی در دهنش نهاده و در دهنش نهاده قالی
---	---

فرط خون که از شش برود از غنای شش زده بکشد عری	فرط خون که از شش برود از غنای شش زده بکشد عری
اندم که تنگ فرقت او سازد هم جدا زده سازد زده ریخت عجب جدا	اندم که تنگ فرقت او سازد هم جدا زده سازد زده ریخت عجب جدا
کزیر پادشاه بکشد چنان خوش سرش در دهنش آب چکان از برای	کزیر پادشاه بکشد چنان خوش سرش در دهنش آب چکان از برای

ابر جاست بر سر کوه کال باران خشی که تاب بر باد	ابر جاست بر سر کوه کال باران خشی که تاب بر باد
---	---

هرگز زلف بزان بری و مانده شستنی ای برسم زان برسم نیاید	هرگز زلف بزان بری و مانده شستنی ای برسم زان برسم نیاید
ای که زده آمد بر سر بری پس زده است آمد زده نیاید	ای که زده آمد بر سر بری پس زده است آمد زده نیاید
روزیم و شادان از غم شرم عاشق غم استانی از دهنش	روزیم و شادان از غم شرم عاشق غم استانی از دهنش
نعل کال خورشید از دهنش کزیر پادشاه بکشد چنان خوش	نعل کال خورشید از دهنش کزیر پادشاه بکشد چنان خوش

فرقت دل از حیدر است در قیام خون بر شش زان چشم جدا	فرقت دل از حیدر است در قیام خون بر شش زان چشم جدا
زخمل خند کان خنده شری سرود بسمه قاتل برکن با آن حرم	زخمل خند کان خنده شری سرود بسمه قاتل برکن با آن حرم
کال این در دهنش آب چکان کزیر پادشاه بکشد چنان خوش	کال این در دهنش آب چکان کزیر پادشاه بکشد چنان خوش

آن مرد خردگر که چو آواز میسرود
از آن ملک یمن که در دلتا میروید
مردی سرخاست بگری دور
بر بامست فکیر کردن زبید و دل
اسک از شش دید ز سودای مصر
نیاید جان که داشت نیاز ز سر دل
بر جان به بیان چشمکس ز ابرین
عمر عزیز گزینی مهرت با بیان
مهر و دلم رب شیرین نهاد به

آوان پری پام کالای نسیم سج

اعلام و امور مستعمرات

چو از رستن اهل درو پند و
حکایت دل بیاورش نهاد
بدیست سرخکان زود زود
ز قصه کشته فین زبرد و دوا
بکاک رسد از رسد آن کند زلف

چو بایستل من خسته تیغ زبرد
که آسایند او با چه چشم نهش
نسر و نیام از کباب خون
روح نواید و از آن عذت بر کرد
چو من فروزم از خاک من پنهان

میان بزمه حسن محمد است که ایستاده
 جان کور سر کوه است گفت ایستاده

بیا که ایستاده در خوار ایستاده
 نقان کن که ایستاده در خوار

اسکول و مغل اکثر مالداروں

مکرماتہ لذت بکلیں ہو

در کم شود تو ای پیرست که یافت
 خرد حدیث بیات شریف و او
 دل بسکوی کردی کن بجای کن
 بر تن برکش و تا که برت عشق
 من از لب نه توانم که دل برم بستان
 که تا بروی غم از دست آفتاب
 نه گفت که این نقطه اقیانوس
 در کز شک بدکان آینه گرانند
 که این حدیث از و برت گرانند
 میر آن کس آخر که او شکر است

میں خیال زندگان خستہ بہ مہل

چو ی سحرل خاکش غیب سزا آید

هر چه حسن تو چو گل دفتر در سر بی
 نکرده آنه ان دب زندستان میان
 بمان لب سپ تیا کوی پر پر استی
 دلشبان
 رشک راه چون دهرم درون چشم

ازان عارضه خنجره دران در
 چو ناله صحت تنگ است سرچ در
 که میبای بسوز از دوق در
 که در دامن دستان در

پنهان کردیم از خلق جلیقه بان مرگانه
تسای تو می کند درون سینۀ دانا

کمال از سر که را که قدم زد در حرم او
که از بسیاری جانها در آن در سر

چرا نسیم حسب با خالهای سپرد
ز ساق کس آن فرخ چه برید از جان
چو پیرا چه شکستی و لم برید ز جان
بغضت کشت خیال بران سر کس
ز غمت آرد و سیاهی بر کل
کفستی ز غمت چه از کشت

اگر برب غمخساری زب لایب کال
نزارند کسی یز تک حکم جود

چرخ روی تو بر آفتاب بی چرخ
کشیدم آن سر زلف دراز با قطر
پس بر ز کس و با ادم ز کس
لبت زلف چو طوایب بی چرخ
ز شک و غایب هیچ و تاب چرخ
اگر ز کس بسیار خواب چرخ

1

این زیاب مطلق در بخشیم ای قیام
 بیز نشسته که پروانه از نقش شمع
 آلم از قفس سوزان غمت موازنه

چه دوست که در غن زیاب سپرد
 چو سپو خنده رکبان شده اسب مجرب
 بسوزد که در کوزه زان قفس کباب محسوس

سنگ چرخان رسید کمال
که از سران رخ چون آفتاب

سرگرم دوزی ندان طرفه بیدار
 لغزای حسن و لبت با لای
 زادم از خون جگر تا کی کنی در جگرش
 دل که آتشین در عشق تریاب
 چون ز گلزارخت باه صبا را نسیم
 بر سر کی تو هر شبنم خم ز یاد آید

خسته سید زان دانه دم
 دوز اولاده فطرت سزاوار
 بس بر دوز درین در عشق باور زار
 چنان که بنود خاک ز فتنه پیست
 هر زان که دودلم زان قد حن
 بر که از آید دست زین ناله و سوز

کوشش میکنی که از وطن جانان
ز آنکه من نشینم کجاست بکسی راداد

خبری از هیچ ناصب بدایر من نیامد
ز آنکه رفت صفت غم و سادای بر

چو سیاه نامه یکی که زای من نیامد
غم بد خضر صفت دل زای من نیامد

_____

سود و بوی خوش از کوزه جود و در فلکان	گوش از آری که خطبه بکار من مایه
بهار زن گنیمت و لب و دور که کم	حکم که عده زن بهار من غایه
نظم صدزان چن پوشند فلکان	که چاکشبه دشتی به کار من نمایه
غیر سگان رحمت برم از فتنه گایه	که در حبیب گشت و به غلام من نمایه
چو لب کالان که جان پاد آید	چو لب از دم جان فکایه
خوشا غنی که به او دیم ز روی او آید	
که هر چه آید از آن در است گزیده	
پژوهی آمدن دنا شکست این دلا	کون زرت و شکلی که بر سپه بویه
بدین خیال که به مینه رخ تو گل آید	روان زاده که بر کنار جو آید
بیا کون کند نه شاست آوین	که شب به حله آن زن شکبر آید
چه جای خیر حیران که به حیران است	اگر دان تو مینه به جبهه جو آید
سرای ملک که راند به حرف گلگون	چو خاک پای تو مینه روان فروید
کمال دست بیاس که کند بنویسد	
که این سخن به زبان شلم چو آید	
در محبت دوست جان گنجه	شای غم جان گنجه

دعوت قرب و خانه انیس	لبیر و انیا بدین نه گنجه
خانه خراب که دکان	دعوت غم خان روان
ایست خواب تو مرا تو افرو	رخت تو درین دکان بگنجه
پرسد و در بام آید از	غسیار و دران بیان بگنجه
نزد چهل که در حریش	سزیز بهستان بگنجه
یا دوست که زن کال جان	
بگنجه و در میان بگنجه	
در عشق تو که سر به باشد	از دوست غم تر چه باشد
ای مردم چشم او شین من	فکری نکلند چه باشد
کینستی بکنی اگر کسرم تیغ	بسم الله که در چه باشد
چون کشتن بند بر تو سست	بسته کنی آن قدر چه باشد
بسر خدکم است اول وصل	خوشش نه کیمت چه باشد
کرنید کمال و در دست	
اندیشه او که در چه باشد	
دل فرخست که نواز از رخ و بکشد	و در بیره از غمش زنده کی از سر کرد

مست شمع بر روانه دل بکشت	کینه حسرت که با سر فلکان در کمر
نمی آید فکر کند در ورق رخسارش	بسی خمار و ترک خود و فتر کیم
سایه باد بر کردار آن که دلیم ز غولش	تا ز سینه زیان ستی ابر کمر
آب زن کوه بخانه کز دایم صم	آستان بر سر زبان طلع آفتاب
که از لب عجب چاشنی زاهد	دخوابه نهان آید و سپهر کیم
بهر تر نظری بیسته سپهر ساز کمال	که به هر زخم تو آید زلفت ایگر کیم
خانه آید ز دیار تو و نسیم	
بست لعل آن من از روی تو گشت	
پیر و چند از سر او بر و دستار	پس پای بلند تو ز تر باسد
آن سر او که گزاید دوت بر خاست	از این سوخت خورشید
بهرم باقیات بر زبان نام بست	اگر خاک سر کوی تو سکن باشد
طرح عاشق خاک کیم که ندیدان	مردانند که حق بر طربش
که تو زن عازم داری که شت و آدم	بعد از خیمه خیم از طبعش باشد
طرح حسرت دل خیزد از کمال	
که داشت سر کوی تو نشین باشد	

خدا و سزای و بیای فلکان که بود	ای پادشاه محفل و تپه روان که بود
که تار سبکی شب عرشه حیران که بود	چون خورشید ز نظر غایب و معلوم
باز پرسید که او شیشه بدندان	آن لب لعل کرد و اندامان مراد
تا چون شمع سرای که در بستان	بر آید و در دم او شب اتم سج
که شب آن شمع سحر لب بستان که	سرختم از غم و دیش نشد این نکته
غشس را پرس که آن زخم زنگار	انزال خسته چه پرس که که آرزو ترا
کنند در غم عسیرم کند تا که گران	
بر سر کوی تو دوش من بر افش	
عالم در وقتان از استم	دل غمین شکایت ز جسم او کند
اگر نسیم بر آید و دستم او کند	بکشت ای پسر که رسد دیت
ناپایست که سحر غم او	بر که خورشید باشد به بنامی حب
تا چو آید به خاک قدم او کند	دشمن زاهد نشوای که ز خواهی خوش
اگر که بکشد چو ابر کرم او کند	پایست زلفی که کند بر عذاب
تا به کرد و در حرف کنانست کمال	
سوس کیم و باید حرم او کند	

دولت برسدن پایی نیاید کمال	با چنین رزاد دستی مر جبار اید
دل که هم از تو بر آتش غم سوخته	آتش عشق تو بر جان من آتش سوخته
چون دستی با لایق تو آموخته	مسمی آن کس یک تیر بر گرفته
یک بیک در نظر افتاده اند خسته	ز بهر رخشم و در دهان جانم ز کمال
دلمه زرد خط میخ و دستان شید	خسب خان لطیف نامی توان
دو تا دمه دمی به من میگردد	یاروی زرد خاطر و سبکد
چو بر مردم بکشد حواس بکشد	چشم کس غم معانی خیال تو بچسب
تا جز با دامن زلفت و دانه بکشد	بست سوزن دکان سر بر از غصه
تدی چشم ندارد که با بکشد	بر سر کی تو باید بسوزد چشم کشته
آه این عمر که بر او سراسیمه بکشد	بفت آرد و معانی تو بر او بکشد
که به یک چشم زدن از دمه بکشد	بزرگان ترا هیچ سراسیمه نیست

دفع جود دست به او بکشد	دل من به جای تو بخت بکشد
که چو زلفت به ده صای تو سراسیمه	جان بکشد با سر شسته و تفت
که گاه از تو آید شش	خوش بود تیر تو که سینه دل آن خوش
که ز خود سید رفتی با بر سر بکشد	ز سر بر تو چادر و بر که شام
که درین دانه خود را بکشد	این سر به جا دشمن از آن کرد قبول
است قدرت که از آن صورت ز	قلم مسخ کند و قصه سر اندازد
بیکش ناله و آه از دل فم دین بکشد	مسک که شد عاشق روی تو از این
شربت حاصی از آن در آستانه دارد	دلی ز دارد و خانه دردت شده دارد
شیرین عشق ز شربت جلا دارد	مسک کسی دارد از آن حضرت نایب
این ستم دارد تو رخ روان جلا دارد	جان و دل از دق آن جود ستم بکشد
بزدکی پس که از تو خون جگر دارد	کشت شیرین غم منی شید عشق
این که انگار که وصل و پاشا دارد	داده آید کی تو با بر بساط قرب
همان از خاک پاست و تیا	بر سر راه طلب شد خاک چشم

نزد و بکس لب لعل تو از سرمه گال	
دزد چای مست ی از سینه گال	
هر چه زود خط به رخ و پستان کشید	خون چنان لطیف می توان کشید
ناش منیع حوت خوب و نیک	چون شش به خط و ست در و
سوی که در سر قلم نشیند بود	شش دان تنگ تو که ی بران
چست چه خوش کشید پا به دوگان	یار بود طرغ چگونه گان کشید
ربانی از کت زرم سایه قند	بحسب روح شد که با کرافتی خان
خوام نمست بر سر زلف فشا دجا	دانه جو از زلف ترا ز ایگان کشید
شبا کشیده آه و فغان بر دست گال	
دو شش هر چه داشته بران آستان	
دشمن به محی زلف تو افشاید	دل غمگین شد و راسد به جای
یافت چون تو چون زلف کرد بدید	آنکه در مجلس پس با هم می کرد
و خط و عیسی هیچ نمی کرد	دشمن تو زده ای و را کرد
از لبه افرو پستان پر شش سانی	باز بر سوخت یک یک می کشید
دود از خط و خال تو ز سر بر خاک	بر تو روی تو با بکر اسوزا کشید

روی جان میدد از خاک سینه ان	
این ز خاک است که با خاک تران	
غره را چو کنی رگ به چو از گال	
که به صد تنغ خواهد دل تو بر جانید	
دشمن دل از غم تو آتش می کشید	از دین و خیال بآب می کشید
زان لب می شنید صد شی دل بکشد	می سوخت چون ننگ به خوات می کشید
در پیشش نیکند سر خود خیل کشید	از شرم این گنا بکران تیغ می کشید
بکره به سر خم سر زلفت بکاشید	مال است زلف تو تران ستم کشید
پس خود ز دست چه برسم نام با	چون محسوس کردی که تران بر تو کشید
کرم که با بر تو بر خاک می کشید	از بهانه زده بگستر تران کشید
چشم گال روی تو دید و هر یک	
چشم دین چون تو را قیاس ندید	
دشمن از دکل به نشین برید	عشقم خازد و بس از غلذ برید
سم دولت سخطا یسینه و هم پاید	دیار که غمگین تلمیث کین برید
حاجت بهی و نسل نه عیب ترا	کاز لب به شکر تنه مان بود
از گوشه خاطر ز ناطق نظر او	از پیشه برون آمد و غم نسران

دلایف به حسن و بخت هر که آن داند	کز خال سوسن ایندیش جان بود
معتد به جان آن روی بر اندام	عسیری که باین حکمت بود
من به کمال از اجل از به شاد	کز دزد کیش بخت شمس من بود
دشمن خیال روی تو در سر خاوه بود	
کویت به دست بر دم کشاوه بود	
تا تو در روی و مجلس می فروغ	شب به در شمع بپای است
سپاسی به روی تو ام هر صبح	آب حیات بود که حوض دم نهاد
جام از لب تو خواست که شستن بناید	آن صاف دل بسین که به شاد
در خواب دیدن که به من دست بید	دولت گمر که مرا کوشش است
سرشته که برودان من تو	جلالت بدست کرد و در کن شاد
دوچار چه کم نبود ز سر سر کال	
دشمن ز خیال روی تو شری ز	
درین خیانت بر لب بر نفس بود	تا در ز دوست من دهان زان بود
جلسه خوش دل جمع و بخت مرابا	از عیش با تو چه بگویم که چاره
در کمال مانت مسرور و شاد	فدایت نه خسر بود خاتم که کال

نه در عجب آن خطه ز سر به خیانت	کان پای نه در خود و شمشیر
کر که در وصل تو خودم به میدان	آن هم سپهر کیری تا نیمه مبار
از به خون به ختم ز دشمن آن جسم	بر غم جانگاری داین عین دغا
کر داشت کال از ترشان سوز تو عجب	
بر سوز شمشیر زده که بود	
دشمن شرم ز ناز تو به خون رسید	آه من بی سرویت به فلک رسید
اسک می آمد روی شست به ششم	به دگر نقش تو در دین صورت
به بگری تو به چاره غوا بهین	چو به شینه روی تو بر آید
مرکز از لب شیرین بخنی بی کرم	غن قد گفتم که کمر رسید
قد و مسل تو دل امرو ز کوی د	اگر آن اولشش این به رسید
به نسی که شب از زن تو در مجلس	یکه است از دم مسج به رسید
اگر دتی گران بر روی تو کال	کرمی به کوش گران تو رسید
صفت عارض چون آب تر در اثر عجب	
بیشتر زان تو شستم که درون تو میشد	
دشمن از خانه ما زده داد	خانه کوشش شده به بیم مو آمد

تا به بنیم حلقه بیرون نه نشین	فستق داشت بر لبم و گزاف
با خیال لب آن غار من تا یک در چشم	آید دولت رو با بند بجز آفتاب
ای سید از دم نیکن صبا بری	روی پر دیم بر دوزان سر که آفتاب
هر که دیدیم و چشم در زلفش انجمن	ست داشت آن سید پر
آفتاب از آن شب و راه روشن	که چو آیم به دل روی بروی
دل دوزخ خاسته چون کال	دل پری روی ملک غوی این
<p>رخ تو زود به ماه تمام میست</p> <p>چو غلغلی که شمع خام میست</p>	
مادر گشته جرم زلبه پیام رسان	که باز عمر زم آن پیام میست
یار صیب افق کرده نثر خام است	که بنگران به که در چو خام میست
هر که کوی شو و کجاست نری به صفاست	رضای عجب آن تمام میست
بیاد زلف در رخ تو به مجلس	ام و قفس که به بهج و خام میست
بریده باد و زو شمع که شمع خام است	بر که زو می خواست تمام میست
<p>کال بر سر دهم کت با و یا نام</p> <p>به دوزخ تسلیم زدم که نام میست</p>	

بختی چنین که زو روی که نام دارد	حد آید ز چشم بدست که دارد
بکش خفت را گر که بخت	که بین از رویا ترک
غلامان سنگ که میم که چون شافت	براستان تو که ز خاک مر دارد
قیامت بخوبی رفت که روی	بهرم زیر پری ماه شب دارد
چو کس حسن روی طلب عاقلان	که فوج دخت سان زینت از شب دارد
چون زن ریخت تا روی خن است	که بر کلا بکل به ز کلبه که دارد
نیش به زلف به بهم جان	دو دست و کس و دین سوری
<p>کال اسم معنی نیست که کلا جان</p> <p>معنی دست و قفل کوبش سر دارد</p>	
زلف بکشد خود روی نماید	حد از زو شستی روی نماید
ز غریبه که دست از دوزخ	دانت که سپهر روی نماید
خیال و رفت در چشم کران	چو لب چو در جوین نماید
زخ غریبه کل و تاب گشت	اگر کرم خط او سیست نماید
برای دست و دست تو	چو کرم از آن روی نماید

که از دهنش آب به چهره بپاشد	بزرگش نیکو سیاه
چو سطرلاب در آسمان تو خواند	که این کوته بخشش گوی
<p>رخ تو دیدم در آینه بخت تو اندام</p> <p>مراد است که عاصی نیست تو اندام</p>	
در صومعه خلوت نشین گمازید	مرا که بی یی و شاد نیست تو اندام
بگردان تو خوانم که جیم آن سیخ	که زنده شکل تنه نیست تو اندام
کس که گوشه محراب ابدی است	در کسین چه نیست تو اندام
ز غش تو قفسی ز کبک نشین بود	در ای عاشق غمزه نیست تو اندام
روان گشته بسا در انگ زان	چو سواد در دهان نیست تو اندام
<p>دیدم شش چو شاد در دهن بی و کال</p> <p>که بید لالت مرستد نیست تو اندام</p>	
روی تو دیدم مخم رویی	زان شب طوطی بزین در خانه
صوفییم و منتهی سکون	یکست چون صوفی نیک
خانه خیر که خیالت دوست	حسب تو تماشای تو روشن ساز
زادنت رفت خبر در جان	سرور روان حبت و به است

ای که ز خوشی بیخ وقت	وقت نشد کاروی از بنده باد				
هر که شادی که حسن کج	روی تو آید آن مرد از ستر				
<p>در کشته اند بار بر بندید</p> <p>خویشش زیر پای پسندید</p>					
برک دیزان حسرت شد تو یک	خیزه خیز و کل سیخ خیز				
شوخ سیند یو که ز طوط	پیریدش یو و پو خیز				
و غایان عشق آینه اند	پیش آن دم نسزد و نید				
تا فایده رخ شش به شا	که کس طوطی در کفید				
بنگ بهر شاست کال	که جهان زیر پای است کفید				
<p>زاده اندوی تو را چنده مراد تو</p> <p>کشت بر جد سبب کن نازین نادر</p>					
عاشق روی تو زین در بر دین کار	یا قیس که از عشق تو آید تو <tr> <td>نیخ در لب است او کسی تو ندان</td><td>شوخ کن که از دهان تو آید <tr> <td>دایگان دل بر آندی و زین بر</td><td>که رفتند بهمانه که تو آید </td></tr></td></tr>	نیخ در لب است او کسی تو ندان	شوخ کن که از دهان تو آید <tr> <td>دایگان دل بر آندی و زین بر</td><td>که رفتند بهمانه که تو آید </td></tr>	دایگان دل بر آندی و زین بر	که رفتند بهمانه که تو آید
نیخ در لب است او کسی تو ندان	شوخ کن که از دهان تو آید <tr> <td>دایگان دل بر آندی و زین بر</td><td>که رفتند بهمانه که تو آید </td></tr>	دایگان دل بر آندی و زین بر	که رفتند بهمانه که تو آید		
دایگان دل بر آندی و زین بر	که رفتند بهمانه که تو آید				

مہندستان میں کراچی، دہلی، بنگال

هستند آنکه از تو به ترسند

از این بار یک جنین بهای بار یک نوزاد
از ده خلعت ریاضت که بی سالی

خواجه المصمم بابک بن ابراهیم در روی
شعر بیت مستور در میانها

مردی است که در آن کتب در دسترس
چهار ساله که آن مردی است که از

آباد الکریم عاقی کیر و زمین می
چو حشمت پس خواند محراب آباد

آنان از اخذ خود از مکان در پیش و
است آن که در حین از خانه در

چون شک کرم و بسیار یابیاد
ای، سوی صوفیان بر همان خواهد شد

باد و صدفان کرامت کز نفس می کمال

پارسه و شمس خروا صد با نیز می

زبان سان یہ کہ برنسان پند

این خبر هم در آن زمان است

کریسٹا زائدت، زیر قیاد

غزو نهی در میان باشد

دوران کو بشر کوستان

چرخشی از سر زبان باشد

و ان سیدان از فرست

ہر کس زمین از مردان باشد

کرم و جان و جاذبه و یکباره

که جزو زنجاری جان باشد

عزیزان و محسنان

آن قد واپس ویت غلام

این جای نامت کما

الف و نون برای این باشد

زبان شمس کے جان در میں فیضانِ برد

مکس شیخ الازہرہ دہلی

اب عدم دمع و انما شئ جبار

بروم و دل نشیناں تو مایاں!

نکات کا کتب خانہ

پیرم کا زکوی خیرچہ بن بڑ

مکتبہ کبیری قوسور میں دہلا

بر حال که در کعبه پر خفا نه مان بود

میکشود از دل جان برسد

تیمس عاشق نیم ترسان بود

طوب : بلور و ماخذ آن نفت

نسخه‌ای که در دسترس است

وزیر خان و دار کمال و زحان

المستتر في قوله تعالى "وَيَوْمَ يُنْفَخُ الرُّجُومُ" أي يوم تخرج الرُّجُومُ من الرُّجُومِ.

کتابخانه

نفس دوست از آن دفعه بر کما می

شکریہ

میں نے اسے دیکھا ہے

فون غزوان عشره المئه

چند روزی که در این شهر بودی

نیم آن رخ و از غم سهم بران چه	جوان میر و انجا و پسری آید
بیان است زندان که آن خطه منور	بیان این سخن سر پ نظر می آید
یکی که بایر بر در قدرت کی آید	فست بلف چو پیش از جری آید
کال دیده نخواهد ز دیدت برود	
اگر معاینه جید که تیسری آید	
ز خوان وصل تو با من که آید	بجز حکم که این سین نه آید
بست که بزرگ است آن بیکس تر	از امان که ز محبت کم در آید
مزد تشنه ز آب ولی و نظر آید	بیان آن مرد از قطن با چه رسد
تو کیستی و من ای دل که جود من	چند چو هم زبید خود من دست
چنین که بر سپهر کی ترغیبی آید	بجز با سر عاشق از خواب رسد
ز بازی شرکان شمع جفا هم	شان سپند از سوز آید رسد
کال چون زسد بخواب اصل وفا	
تا پس کن که ز خوان بر فنا	
ز سوز جان من آن چو فنا چه غم دارد	اگر پس باغ میر و صبا چه غم دارد
یکی که بزرگد سوز خواب حساس	ز آنکه ناله شبای با چه غم دارد

باز جیش و طرب پا و ساهنت آید	ز پستان زنیار که چه غم دارد
اگر ما زید و درستان شتر آید	ولی که شد سر دور از با چه غم دارد
بجوی او ز روی زاده و سر که	ز کرمش ز بسجنی با چه غم دارد
مرا م تر طاست به عاشق آید	ز سهم شکر این پا و شه چه غم دارد
رقیب که شترانچه از او تو خوات کال	
که ای کز یک شترانچه غم دارد	
بغیر ای تو خدان که ناز می	مژده مرده اسک نیاز می
سرنگ از تو باران زبهار است	که خطه خطه از دست دانا می
برخت یک محو و چشم او در خاک	منو ز خون به زرق اباز می
ناروی سر روی تو چشم بدیدم	پستار باه شبان دراز می
ز خست را به نگی قشغم بیک	طاعت از لب آن ابنا می
به دوری از رخ ابدی صبا می	که از حسین ز کز غازی آید
ایل سر خنک است گریه ای کال	
که اسک شمع ز سوز که از می آید	
ز آفتاب جوت ز آفتاب می آید	چه جای باغ سخن هم آن تاب رود

زنانی که ز شش نظر اگر بردی	مراد دیدن کردن در خواب
کن بخون دل چشم سرخ از آن کسی	طبع بکود بختی که در خواب
کشیدم از تو چای جان که سید	که برین از کج دست این غایت
بجودت در سر او سر تو هم بردی جان	که با تو بر بنای کز آن عذاب
کمان چشم تو گری پیوسته بمران	خیال خواب چنانش برین که خواب
زیستی چشم تو مرکز بحال من نیفتد	به حالی نیست دست و او قطعا
بکوت زده ای کس سپهر پر بر آید	چه میاید سرست اندر بجز کز پانی
بردی صبر تری اندازی و کرد کم	بی آن ددل را جو که دیگر جانیت
زده هست که تران وین پر بنای	بی سیم چشم بر دهانی
پر خوش افتاده است آن در کینا برنگ	بکاک است در شمار تنهانی
نخستین ده اندر بران پاست	که بر کل طقس ایمان حسن
شی کان به چشم سنج یار کال جانکن	که صورتی در چنین رخی بدو رانای
سرایک به خوشی به پای تو رسد	که رسد وین بران پای برای تو رسد

بر دل و جان جو غم و دور و دور	بکس سوخته را داغ و بجای تو رسد
بر صده سال خاک که من از یار جدا	که کند عسر و غبار که دغای تو
زاده از بیم طبا سر بد کار و سرور	عاشقان روی بیابا که بجای تو رسد
از دوازده مرهم و درمان حکیم	که رسد از دار شنای تو رسد
بر دست منخ ز دور و زو رقیب	سک نخواهد که نفسی بکدای
عاجت ملکه زدن نیست وین باب	این دست بر کس کاین کوشش عای
چون دانست کجاست میگویم	چون دانم کجاست میگوید
خبری از زمین چو بی پرسم	عالم است خداست بگوید
بیکند دل حدیث بر سر دگر	دل من در حشر خوارت بگوید
چشم جنت که بفری عشق	نسل عاشق دوست
از کس که کار نیست	کج نیست و راست بگوید
آن رخ آورده خد بخون کمال	خال بر خط کز دست میگوید

زلف سیخو هم کرد دست حسابا قد	کران جاشا و در راه و در میان
رقیب از حد برون ای از حد خوا	بها و امن دولت که دست کرد
چون زلفت از گنیم حدیث مشک	پیشانی کردی که در غنای خطا شد
فلک را که شش سال دما بجا	چنین ای نه چندانم که اندر
بال گنیم روز افتاد از انکرون اول	گفت از این که در این صورت تا حد
میزانم که چون شش وانی جان	اول این که شکلی که میل او در اند

چو پری از کال خمر که در اند روی من بر لب
 جوا شد حال آن میل که در گشتن جبهه

سرو کار ز قد نماز به بالاست	پایه که که چوب که تو بخت
سوی و سایه تو سید رحمت بهر ز	سایه رحمت تو از سپرد او رسا
راست که نید مرامت ز تو بر کرد	که خند به تیسین صبح از غمی از
مرد آمدنت بود که کز راسد	جست به او رسد و در یکجا است
بر روی گشت که پیش قد تو سر بند	و ادب را به سر و این جو پس از سر تن
تا مدت دید که بر روی نشاندیم	بمبانی سر و سی را بچن آید
میکنند از ستم و دندان زده کال	میل از اندرون و سر و برادر

روسی در برستان حد و گنه بالا	پس قد و با ای از سر گشت
از دستنا از یک شد خاطر به باغ دور	هر جا که باشد روی تو بار اول غا
پیش تو یک شد خطا از دمای	پندین نمران و اند را سوری
نوت کس در کس باه تر از اوت	بالای اوت از خطی سنگ
این صبح اشک لب بگری که دست	و اسب نه زن نه آه ما سر بر
شش و نیم تا صبح شش که در	مهم ز دست خود امید به هم زوت
زان غمزه سر نری که اند دل جیت	سکین کال از دست دل به ام

شی که روی تو را به باغ بحس
 بسو ختن دل بر دانه اشش مرس

دو خیمت از دل و دین هر چه دانستم	تا بگری که به مجلس سلس
یکباری نظر چون تو خاک دند	شای که که در وجود ما شد
اگر رای نیات ز یکسی در طلال	چشم ز من و با ما به دور و سر
نوت مطرب و ساقی ای بگری	دین شاد که در تو قیبت ما
کسی عامل و شیدا میری و بر	چو دید شکل تو از محوش رفت
پیش آمدی تویت در سرانه حسن	کلاست صنع در از طاعت

زینا بدور روی تو سیزانه از ما بود	دین جریه سبب را ده سوک پس بد
کمال نشو زدی سینه میانه کن	که در آفتاب علم غمخواران
نشسته به طور حسن دل هم خان با حایت	
اگر چه در صفت سلطان بار انوار	
بسی گزانش عجب ز جام سوختن کمر	چرخ او تمام آن شب در آلودن کمر
چو زلفش آید زلفها ندرشته افروز	کراش چاک کراش با ناله نغمی در خون کمر
زینای بر جسم مردم جو کندم بر سر	کمان علفانه مردم چو مردان در خون کمر
بیب با یکس بگرفت شیرین زلفش	چو بپای تو در حق شکر فروز کمر
زیاده میکنی سوز دل از شکر خشنی	نگد بر ریشاک زدی برات سوز کمر
ز راه مردم گشت آلود زدم آن	ببین از آن شود از ذکران سوز کمر
کمال این گفته که مری برادر پرند سان	
باید طری داد زبون آسوخ کسیر	
شب که در خلوتم از شمع شکر لب است	خوام از بخت که در دم مکی شب است
اگر که از حسرت آن لب کو برسم لبم	جام از خون دل این جان لب است
کرش خا بر دانه لب لب لب	مرن که بر دانه خن که در لب است

در رخ چاره اول لب خط ابر	از داغ دگر ی سسل لب است
ز قیام چو غریب زده است توام	که چو خوش نیست سوز که در خون
سوز لب تو به آید هم در زخم ورا	در شب تیز که آید شد کرب است
چو عجب که نظر لطف تو باشد کجای	
روح را نیز گاهی سوزی غالب است	
سوزی از جسم او عجب بزر	مردم است به لب بزر
بیش روی و دوزخ طرد	زنگه یک روز را در شب بزر
درین زلف ترکند دل من	عاشقی را این سبب بزر
بر آن توام ز جسم قریب	یستخچه جز بر لب بزر
در جی نیست عسرم دل	خادم که بر لب بزر
از راه طاعت زاهد خجسته	زوت آتشین جز مطب
شب بجران سوز جان کال	
مهره درون غدا شب است	
عاشقان قصای روشنید	که ساقی عاشقان زید
از جدایم سد زید زوی	مردم آید از نسیم زید

با خیال آن دل بزم هم در دوازده گال
گرنه کزین سینه عیال بشوید

خدیجه میزد بر کل زوی شش از لب نیلی و عجزن گشته و آید	بری آید شش از شای وزن عین کل برای شش
حائب میانه عجزان جام شش را کوساده نواز از قفسان	میزد هم بر لب صدای شش زان شود شب باری صدای شش
زیت قهر گدشت قان سلف کار آمدند وقت آمد کند آید	زیت شای زایوان گدی شش وقت باشد لب بر جای شش

از خدا در عیال بزم گال
گرنه کزین سینه عیال بشوید

خار خاک قدوش چو خیال آید کلی که در چن اردن سیم چش	بنور چشم خود آن زینیا میاز آید چو در دامن کلن دست کرد
کز خیال شش نیست و در دانه اگر چو شست سار در حد آن سز	ز زک مرده مستحکم گریه خون بدل کسی رخ او کم جلف شای

با کپاش خندش کینه چشم	سین که ریزد ز شش خاک سپار
باز پسنگه لای درستان دردم	مهر بخت ای جو خرد پسند آید

ز راه دیده دول میرسد سرک گال	
مسافر بر و بحر هفت خورشید دارد	

فرج بسینه بر غصه بی تو چون آید گدشت از غم فرا و سالها و سنون	اگر که بر که به چشم غمت زدن آید صدای آوازش که بستیون آید
اگر روزی دل شش من بگوید بین خنات راه ای قیده کم و داغ	بسوزد آبرو ز دانه گرن آید تر از دستی و بار ز دیده خون آید
ز چشم پلید بر این حکایت ما مین که نقش و انش هم بند چشم	حکایت است که از بستی و سز آید خیال بروی او شش من چون آید

عجب در که روزی بآب چشم گال
تا پستان او شود کل بدون آید

تیر ز مدد لب پر ز خون دل و دا	عش بیاد کن میان وی بدست آید
لب بجزر و جد آب و غم غم زک	که خواجه آن در دوا ز جان که میگ
بان زده و دندان زاده و دیا	دوان دوان سری مادران گای

مهر بر رخ نازم چه حاجت ز دست	ز چهره محب چه سر که بی بار
بدان نیست از ازل لب به رخ این سر	که با او بر لب و در یک جام نیکار
نصیا سخنان کال بر یکست	
بخوان نمک که با یک فم و دانه	
مهر صحنه شوق از هزار بار زبید	نزارد ز قفسیر به کمان زبید
علاج دل طلبیدم نه رخ که خطم	کی که گوت ازین دور را چنان زبید
نقد زبنت خانه بگریه گاه و گاه	بنامه در و ناسخم که شکاک زبید
تخت پریشان نام من به در	تجستی که بر خوانده و خوانده زبید
چو کارین به آن دیوان دست چو غم	گرم زبشته افال صبح کار زبید
گزن جان به تو غم سازد بستان	حسنیاج حسن در خسته و دوست زبید
کال نشش تو در دل نکات دست و قلم	
گزن خطی به سر لوح پاره و زبید	
که در آواز حبیب باشد	در دست از حبیب باشد
ما را چه غریب شد خواند	عاشق به باغ و حبیب باشد
آسم شکر کل بر میان	از آواز غلب باشد

بیب که در آن دور از که دایان	من با سم و یارب باشد
نایب پسته کوش و ادب ما	آواز خوشش خطیب باشد
کوید تو یارب با ششم دور	خواهم سیم که غن قریه باشد
بیار سیم کال روزی	از غمت اگر نصیب باشد
که در من بزمین باشد آن زهره بین باشد	
دوری طلبد از آمدن و غن باشد	
نزاران طلب بر پی کرد از لب خد	حلو از آن حزون سر که نیکن باشد
نار که نه از یاد و نشی دل	تاده غم بر پیش دل که سیه باشد
خط کرد بگرد لب لطیف و نسی	اکست تا خاتم از نشن کن باشد
این که گشت است از دانه بدین	کز لب به حد بر حال تو برین باشد
کنا ر کال از دهم بیت بد بران	
یک که ازین دفتر گشتم و من	
که در سر و چمن از آب روانی دارد	توان گفت که جانی دارد
بب نشه نشان به چهار آب	خاکه رای که ز پای ترسان دارد
عاشق از قدر تو خواند بجان سر	عاشق پاک نظر است کافی دارد

آن میان نیست منافی نیست بدان نسب کرد دل آن بری و بیاز آن این که گشتی ز پیشش در آن است	سخن بجاست کسی ماکه وانی که شست خیالی که بیانی بکسی که کرد دست فانی	خارا زده غم آید و یک روح مادول و دمع کران مست گرافی دارد
کریم ز غم دل دوی و سرم آیدم از دوی منه جانی می کند م ز غم آن بدین می باشد بیا که گشتم این همه سپن از کجا آورد کفن سر کوی من مرده جان دارا جا و صیحت از او کم ز غم عشق چون زبک و دوی که حشمت او زنده گشتگان در شستن ده در حشمت سیه از دودل غرابا کرید کمال سخت جان است از سگان کوی	عاشق بخورده زده سیکه بیهوش فرا و نیزه تیشا بر یک شیرین سری کفی که خاک کیدار آید و دم بر روی آید که نم ششناختی خد بر کوی دوی آید و زنده کرد از زکات و کوی که خد رحمت بیای با غمزه جاوری کراد دست ناید ز من بگو غم پروری بکست با تان سنگدل خد بکاست	کر به شک ستم عشق تو ندان شکند دل زیبای تو ندان طمع بزد کند
پنهان ساد و رخ داری و کر باوی چون با زون نظر وصل جان کنی زاد اگر کرد که زداخت صیقلی ز لب نکتم از کس خالی تو بر کز سبب منزل ز او برفت از لب شیرین و	ز نشیند کسی افت و پاشش نکند بسته ز نال صبر من و روی بکند عاشق روی تو بجاده و آتش نکند بکسرت آید و به خاک زارم نکند بکسرت بلبش و حیران نکند	چون گم گشته ایدم بگویدش را جوید نمیشد صد و یک که دیگر زینا جوید کرایان بسیار گشتن کسی فانی مزدل خواهد آن آشوب و جان ستم بدر شب پراخی چون طلب دارد و ستم هلاک جان خود خواهد چو زب و ستم دل در آینه دوست اند مردم صفا ولی از پیر صفا پرسد زمانی از قبا جوید
زان مرد زکات حسن سکین تنگ بدو پوایه سیح و شستن کرد خاک پای او نمایند مرغ و بیا شتر خواهد یافت بیدم زلف ترا شوبه است و لب بلای جان چو پرده لاله حال شمع از شمع بدین شتر و نام جوی وصل و که ددش بزرگی خفت خواهد که بکینزه و جفا رفت از سر روش جانی که چون کبر رفت و در بیابان		

دل بجا کرده سیکرد که پیش من چو نوری	دل بجا کرده سیکرد که پیش من چو نوری
که آن دولت بر او دان خود را	که آن دولت بر او دان خود را
توی مملوک شتاقان تران	توی مملوک شتاقان تران
بنودت یاد نداری که صاحب آید	بنودت یاد نداری که صاحب آید

کردم دلف بهمان کرده پیدا شود	سگ نمازت دامن می آید
ماحق اشدت زلفت در کف شرفی	چون بدست مانید حق بدست
ای مسبار که بی شب از زبان	موسیقی برده انداز باش
کرم شد باز اوس از آتش دغارت	وقت آن آمد که زلفت بر سر
تاک آن در تخریب لب زان	بشم اینچا که از تیرت
آن لب قدان جویند و حدیث	میل خاموش بر کل بشکند
شوق بالای بلندت آن کو سر	جان طوی را به ای سالم

کسی که در تو خواهد دلش داجند	رسمی بسیند که در بخود شد
اگر نظر دیکار دباشق	غایت در کرم خویش پادشاه

کرفتیم آن سر زلف از دستم	شب در سال جوانه بدست ما بکند
ترا به چوم که خود میرود دل از دستم	دل که خود در دوازده دست در بر کند
بر بدشت به چند جمال	بجوید که دیگر کسی ترا کند
نیال حاضرت نیست در دل عاشق	پیش لطف جان جای نیست
دعای جان تو گشت ابروت بود	نیازند بر آب بر د عا بکند

کری گادی مرا کریز کرمان	شب جوان در دیوارم از یاران
خط لبش که دارد دخال آن تران	کای سیکه در جاده آن در شرف
زنت تو جوکان زنده آن تو گویی	کوی دولت بره امکس گفت این
بوس غمز پیش خوش نیاید	را که بود کار که تری کن کلان
او لبها چون ستایم از لب با	بود دانش اگر در بای او
کری شاد نسیم دوست بکویان	باقی رخس بر کس بر بستان
بریش آمد در حق زده ای کمال	کری درخت خویش رخ بر پاشاد

کری دلقی و کس بوسینه کند	لیل برستان من او سینه کند
--------------------------	---------------------------

دوید باز مانت خیال هست	دل بست و جوی سردی بودی
شیرین لب جوید دماں جوید تو	دصف و آن تو سوی ساز
باغستان رقیب دل از کت ترا	بیس کند میزد و یکو نه کند
اکھا ز روی مادر نسیم باری	این کار جز رقیب سر زدی
کا و طلب ز پیش زخمی بستن	ساکت بر اقیاس خود اگر کنی
وام حش روی میگری کردی	اندیش از حکایت بر گویی

کیرم که از تو بر کس بخارود	سلطان روی کیست ز نظم بخارود
پیش تو چون سلام و کرامت	سراسر است که از دما
جند آن دخی جان تو گفتم	میوانت بر زبان و دشتنام
زنت سوی کل سحری بوی برین	کز رشک آن جو غنچه زرباز
ای دل ز بیل جو که شد از چشم	شادی کس که بر تو حسن با حارود
چون زلف او بکوشن نارنجی	پیش تو که حکایت آن خاک گریه
رفت از رفت ز آتش آن سرکال	من بعد از آب دیده بر تو با حارود

ب اوانیت و کنار این شکر آبی	اگر خورشید ز شام این قمار آبی
بند کشت شناسی قفل شام	و جوی بر میان او کس بر لبی
اگر کل پیش ز کنی درویش لاف	بجشم مت توانی بر بر لبی
گر تم خود آن شکر ده و بنام	بر آری شب بجران عوایدی
گر تم کان درخت کل نه زنده داد	که از دور آن کس ز روی ترا می
بلا از گشت خوابم کرد از عاشق گشتی	رقیب شوم با ما این سبر می
عد و گشتی تیر و شمشیر آن کال	بر این نشاند سر آن این عد و باری

لبش جان عاشق موسس کند	شکر آرد روی کس می کند
دعاگوی و سیری ز دشت نام	ز طوای مدشش کس می
درد دل ده ان زلف زربانی	جوش زرد که خور از عس می
نیکس را بران ده که انداز	نه او انشای کس می
بیت تر تو و ادم غنچه زرا که	دوانست و دبا زین می
در سوزم دخت دست سکارم	بر آتش که گری غنچه می
بکزار آن یازماند کال	جو بیسل که بکند از غنچه می

مادر او که بران در جواب بستان	بایس در دهنده ان بستان
چشم تارده کرد شبا خواست	کر آه و مال مارا بر آستان
پیش تو برادر و صوفی عزرا	شکر از دار جانش مادر بستان
من چون جهان دلی را بملوی نشاند	کراد کی بعد جابردنی نشان
دل از تو گرفتیم بر دگر نشاند	در عسل این کج و بد خلا
چشم تو دوست دارم و آن تر غزل	ازاد و دست نام بردل کران
و اری کمال جان بر عاشقان نشان	عاشق حوی نیز و کر جان نشان

مارا موسی بجد و کاد بستان	مستی مست مردم ازاد بستان
از ساده و بی پر طایع	میل و سیمین و رخ ساد
صوفی صبح کر شده است	عاریف بنود سالک و بر
نبت شوان کرد و ساج	پنیه کراناکاه بر سینه زان
در خانه و دیش کر ابابستان	خود دست فضا تو آباد بستان
زنهار کمال از سر زدنش نکند	آرد قدم او سرست افاده بستان

دارایای و کرد دست دین	در دولت هم تو میس این
در معای تن مرا برین	باقی مرا دوست مواد
بوسی راستان تو دارم اله	مادر بوس در ازو میس
بی زخمی دق و بی شک	کردت پیده مگری بی کس بود
زاده کتم اگر زکرات نشد	تو دیک باغ تر بگر زخم بود
کو محبت ز شمع ترسان مرا کن	از باد شاه فارغ او خود کن
بی زیر لب بیکه بیو ادت کمال	بشنو که مبتلی ز قبول

راز خاک ده آن میس	پس شایه که دارا که مست
ز کیمای حیوتم شان ده ای	کر چشم از زنی خاک آن
بیاد روی تو بایس که دارم	نزار بار از ان جام که دارم
دمان شک تو مرا به نام	خسته که زخم روی و زخم
ز حیرت خط تو چون قلم کند	ز شکر که باکست تمام دارم
کمال از سر کویت برادر زده	جو اموی حیرت از کیم

مرا از محبت یاران بکار گشت سایه	که کارم از کن زلف یار گشت
جو طبعش باز کند بر تو اور در دلف	ز بند غصه دل تو را بکشت
مصارع و محب که گشتی گشت	یک تو کف تو صد صفا بکشت
اگر چه باد بهش کار دوس داشت	من را کار چو پندش نیک بکشت
جو بر گرفت ز عارضه زلف کالی	که روش که بشای تار بکشت
خود بروی تو بندد امیدند کمال	که مر و بسته بود استوار بکشت

مراست تو اسودد کاسی	دیو رحمت لاله کالی
چنان تو باشد مراد دل در	شمای جا و جلا بی نیاید
من و آب جمنی اسود ای	چونست بود اگر کاسی
زنده دل و جان با شید	دو نیت یک رنگ کالی
بکار آید این زای شمع	جرا عاشق و بالای کالی
کمال او بر ندان صاحب نامی	ترا معجب صاحب کالی

مراست تو از دین حق	ز دل تو بر سر کون بی
دل من در آن کو ز بیم بلا	نیرفت دقش کون بی
جو آموست جنت که پیش	اگر شیر باشد زون بی
نه از زیر که دل در آن	که در سلسله از خون بی
مرد خست خشم کردم رخ	از آن اسک مال کون
دو چشم تو از در ز قلم	بچند کس خواب
بود شش جنت بخون کمال	بچاه ذوق سحر کون

مرا از پیش راندی خاموش	نسایت ستم ای نه دامن
چرا بچشم شکر کردم وصال	که اشام نمای سزا می باشد
می کند دل از خبر سوره توی	علوی جنت شتی که امین
نمی زیم نفس خرمیاد آن	شادناز که طبع همین
راستان و مردن سادیت فطم	رحمت خوش عادت همین
کمال اگر ز کده ایمان حضرت	مقام ملطت بادشامین

کس که شمشیر رقیب را برانداخت بر از جانمات و امنای زلف نه نشاند	من از گشتن بترسم و مانکن با بران از شوق مرا ز خاک طاش جانان
مدت لطف و کثارت کرازد کرمی منست میکنی را بخود خود را بیکورین	که از از ان لب انخت تخم در دوان که از تو تا بر فراق از دینش آید
سیانت کس که از کم شدش بام جوی نخوان عاشق در ویش اگر کمال	تباکت و کل بر سر کرم در میان بجای از دل بکرازدین شری
کمال از دین برود ترک کردیم بایه تحک آن که در بایه برودن	

من بدرد دل خوشم جانم را محتاج بود از زود و قد لب و روی	نوش آن لب در خورت آن شد سایه طول و آب کوثر و جود
از تو سازد در آن وقت و باز جان بی کم در دو بلار ابر دل و جان	که نباشد از تو از از از زود چون مرا این بود از خوان کرم
که به معرفت مت در طلق و سراج هر نزاری در خود نمیشد کمال	اخری چون نیست در طلق و سراج روی کرد آلوده سودی برده

رویی تو نه در جود من کس بود بر نماید بخواهی دل شورین خوش	ببند بند جوشد بر خدا و نهان بود در نه فرماده مرد موسی شری
مگر که آن روی مگو در دل بس که چشم ز فراق رخ تو آید	نه دل داشت نه پیش فری از دین در شب جو فراغش نه بوی
غاب در دین این سخت که سخت و شاد ان بر جانشنی از دوق و کال	قد آن شب که مرا خاک دوش مال بود در نه اول غل اوزه عینش

من عید شد مبارک با عیدی و عید و نام و ج	عیدی عاشقانی بنامی عید استلوح تو عید نیاد
که بر رسم از تو عید کرد جانم از غم رسم را در غم	آه کین و درد رسم عید عید زنده اینان کنسید از او
عید شد بگذر از و عید کمال در طلمت ترا بجای غلام	عید سازند خاطر مستشاد در طلمت غل غل غلام

در آرزوی روی تو گشت روزگار	از جزیره برافروزد جانی که شام
زلف جفا کشید و نشد که آن چشم	میاد خواب داشت که غمش ندانم
بز خاک در طلال کن غل غل	میید کسو تر آن حرم چون شام
صوفی نشد بدربست عالی در	نماک وجودش از بهر اوج عالم
زاده شدت و طبع بادش	شمار خدشش که طبع تر عام
دگر چه حاصل از لب زان کمال	ما سو کس جوخت و نیت و نیت

نام به بردم شبی روی تو عالم	دگر شب کردم دل زنده با سر عالم
دیدم چون نقش منبر بر باد عالم	قدت آمد پیش چشم و در آبر عالم
کز نایب باد و دل از زلف جگر	مرکبا در عشق نعلوبیت یابد از تور عالم
و در باد از دل زلف دست بهر عالم	تا کسی بکشد بر حرف تو شود عالم
گشت بودی چون کینه یادم بود	تا چش کردم که گفستی آن یادش عالم
تا بدزد با خیالت دین کرا کمال	یک سیک سوزنهای مرکان عالم

تو بگو کس با آن شکر بمنتش باشد	دلی مرا که نرسد غوغای کس باشد
--------------------------------	-------------------------------

طلب احوال من بر کینه زلف	که اهل حکمت ادرامی یک حرف
ز آن لب بگویم او بوسه می پیش	بکشت این شبنمی که ملو ابرام
شیدم آن حسم راست با عاشق و سرور	ولی زان نوع و سوزی که آتش باغش
فلک و نقاب و در سازه باید قدم	کرم با خاک بای او خورشیدش
کمال از لطف طبع اما سیر عشق و بیان	جو میل کز خوشش تو ازی که شامش

دارد آن دامن گنشم نشان کما خال	ولی اراسانی ست و آن نم نشان
زم خال تو آسان نیست بر جان من	که در عینک آرا کس با کراش
نباشد رزیم روی جو تو و آسمان	که او من پس سنی زین آسمان
عمل زان باغ رخا و کله یان کینه	که پیش آن دقن شد مرغ و پستان
عجب سرویت آن قات قمر آید عالم	طاف حادث این اتم ساده و آن عالم
بجای از شایست بر زن آن خبار	کسی راز پید آن افسر که خاک شتاب
زان وصل من یان کمال اتم غمیب	که خوش شیت سلطان اگر خود کزبان

نقطه دایره لطف دامن تو	آیت من خط مشک نشان تو
------------------------	-----------------------

انجمن وادخت داد کوی زین	ما بکلر ک طری جامه دان
مر به پاری باریک نما و آخر کار	مر کر آ آرد وی سوی میان تو را
نایمت درویش و سوزانی	سوی قد جوی سرور و دان
ی کل لاکو روی تو سر لاکو	بردش داغ تو بر سینه اش
دم آخر که یوشم ز جهان دیشم	انجمن کوشش چشم کمران تو را
ملک دلا تو آباد بود که خراب	حاجه ملکی که سرابی از آن تو را
کر صورت او نظر منیت کمال	خود هیانت به حاجت پان تو را

نور چشمی بر صاحب طریقی	شش متوب ز یوسف خبری
کر دین دین ما خبری یار سوز	کر دین دین که ایک شکر
هر یکی را از طرب بای نور رفت کج	کر دست من شش کوی ی آید
ی نشیند ز خند بر دل من کجا	مر خدی که از دیر حبس کوی
او کردی که ز خاک ریش او چشم	چشم داری که کل جسمی
چون ستاره بدر آید بستانش	کرده دوری از سوزی
کر دو جان تو از من بندش کمال	مر دو جان و زبان دو ستری

نور چشمی ز تو ما را طریقی	کر رصد نظر از تو دگرایی
باز بهار ز پیا جویدی سوز	منتظر شد شب تیره محری
بیادست سخن کوی که به خزان را	ز شفا خانه آن لب شکری
تو یار شوانم که به چشم در چشم	ز چشم من از خاک دگرایی
دل عشقش آن کوی سوز	بجسم بر زده ملک بری
بکس تر ز دستم که بود نامشوق	که مرا سوی تو بایستی دوری
به نهایت سخنان دلا و ز کمال	لایق کوشش تو به ز کوی

ز بهار آن ز کلم سوی تو خوشی	سر رانج و مراد وی تو خوشی
بجز کس کم چشم سر و لب جوی	کر اناست دلی تو خوشی
زان سر طر که شاد فزاید بر	بنده را حسرت کسری تو خوشی
روی کل از خوش آید مراد	نخست خاک سر کوی تو خوشی
خ بسل سخن مسج نمی آید خوش	شش روی تو خشم سوی تو خوشی
بوی چشم خور کس بکند شیوه دانه	شیوه از کس جادوی تو خوشی
ز کشته روی کل از آن روی کمال	کر نظر بر کل خود روی تو خوشی

دستی بر بود دل اکنون ملام شد	دستی بر بود دل اکنون ملام شد
ششم بار زوی تماشای دست	ششم بار زوی تماشای دست
بسیار تشنه بود تو تا زدی دست	بسیار تشنه بود تو تا زدی دست
موسیقی ز عشق یاد زدی گریه	موسیقی ز عشق یاد زدی گریه
گر غم بکند از عین دل ضویر	گر غم بکند از عین دل ضویر
براکه کوس حسن را طلاق نیر	براکه کوس حسن را طلاق نیر
مازک مغل برفت بر او شدی کمال	مازک مغل برفت بر او شدی کمال
وصل او اندام بر او دولت دنیا طلبید	وصل او اندام بر او دولت دنیا طلبید
دوستان او را بجز از دولت غم طلبید	دوستان او را بجز از دولت غم طلبید
کنید از سرستی مونس خاک طلبید	کنید از سرستی مونس خاک طلبید
ب او یافت چون خبر کور بود	ب او یافت چون خبر کور بود
در ناپدید گشت مآورد بر او	در ناپدید گشت مآورد بر او
پیش بالاول او حکیمانست	پیش بالاول او حکیمانست

نوش داد دست بکش و نازد در دین	نوش داد دست بکش و نازد در دین
ز دست مجنون جو بود زیر عیس	ز دست مجنون جو بود زیر عیس
اگر از میکرده بر سید خبر ای کمال	اگر از میکرده بر سید خبر ای کمال
خدا شربت ز سنا خاندن بی طلبید	خدا شربت ز سنا خاندن بی طلبید
شکر د خود ز حال دلب بلی طلبید	شکر د خود ز حال دلب بلی طلبید
اگرش بر سر سجاده تری طلبید	اگرش بر سر سجاده تری طلبید
ایده خواندی رحمت بر آتی زید	ایده خواندی رحمت بر آتی زید
ز خوان حکم که بر مثل مکتب تو را	ز خوان حکم که بر مثل مکتب تو را
شده گوش نادیده برب تر دل زین	شده گوش نادیده برب تر دل زین
ترابه سود بر روز جزا دایه و جزا	ترابه سود بر روز جزا دایه و جزا
ببره دین پناه است این راه	ببره دین پناه است این راه
ز ساکنان خبری یا ثم نبات راست	ز ساکنان خبری یا ثم نبات راست
از ان دمان که نه دالیم و خدا و کمال	از ان دمان که نه دالیم و خدا و کمال
خاکشیدی و زان سوختی زید	خاکشیدی و زان سوختی زید
برون ز مثل حدیث بر آتی زید	برون ز مثل حدیث بر آتی زید
این فک بکوش تو آتی زید	این فک بکوش تو آتی زید
که از دقایق خوشش بآتی زید	که از دقایق خوشش بآتی زید
بر کاشانه آدین بآتی زید	بر کاشانه آدین بآتی زید
که یک روز دین به بنای زید	که یک روز دین به بنای زید
بکوش حرف شنو بکاشی زید	بکوش حرف شنو بکاشی زید
هر که در راه تو اول قدم از خویش برد	هر که در راه تو اول قدم از خویش برد
بکس در دنیا و نیست که از خود برد	بکس در دنیا و نیست که از خود برد
بکس خبری هم اثری از تو نیست	بکس خبری هم اثری از تو نیست
هر مایل قدم آنها که مسیحت برد	هر مایل قدم آنها که مسیحت برد
بکس کس در تو نیست که از خود برد	بکس کس در تو نیست که از خود برد
لی طلب تر نشانت زید برد	لی طلب تر نشانت زید برد

سرمه بازار دانه چشپادوست	بر باد حیرت و دره خرد بر دودون
سرکس از صومست در کوی تورخیش	انگوا همسرم در آن کوی بخندد کیش
انگوا آسان شد این عزیزان	دور از آن روی که شربت بر کیش
تا دل ریش بر از دطلب که کمال	یافت سرگز مرادی که از دلی

سرکس در دم قش تو خرم شود	بر بایم چه گاه تو ادم شود
رو تار دی ز او عالم بخدا پی	مصلی در کزین عالم شود
بلورین نیکی سپی در دنا	شکرت که نو ملک مسلم شود
ما شرف شود بنده بر د سلطان	سرگز اندر قطعه طلی مسلم شود
دل عشاق بیازار و کاغذ بوزل	که در ادای چنین ریش بریم شود
که شکست تو کند حامد به خوی کال	دلت از جازد و باید هم
سنگ به کور اگر کار زدی شکند	قیمت سنگ پنداره دزد کم شود

مرکبان گری از آن ابروی برغم برده	که رود آنجا حدیث ماز که بر
کو یا سور سلیمانست خطا کردش	کمانجیان کستانج بر بالائی خاتم

نیجه از مدان میشد برای کش	میفت ازین مری که سینه یاران هم
دولت و بهنجوش بودی بنم کجاست	لیک چون در تویی آید ز دل هم
آبرفتی برود از چشم ما پیوسته	مرکبان سیر و دپی در آن هم
تا که آن در دلم بر دوان طرد کردیم	که پیش چشم و آب از چشم دزم
که بر پیشنی جوهر پای و در آن کال	طیب آناس تو در اطراف عالم

هر کی که ز خاک من برود	عاشق شود آنک آن یوسید
در دامن دوست نخواهد افتد	خاسیه که ز تو تم بودید
شوق شید من خود را	با اسب بشوید به یوسید
تا دمع شود خاک آن پای	عاشق رخ او بدین شویید
خوبان سر و دباب شود	رخداد تو آب را بشوید
عیدم آن ذوق یشت	پیری که نیافت کن بخوید
دصف دست کال و ایم	در قایم نیافت کج

هر شب از تو سوخت آب بر کشد	و آن راه دافعا رخ مایه کشد
----------------------------	----------------------------

زلف توام جو داس و پاکش	کامی پاکش ده کند کام برکت
بارزاق خویش به سبزی بهمن	کس کن دانه بر که پاکه برکت
تاش مسد کی گشت نقش امان	از موقت سلم بازو انگاه برکت
اشاده باش کو سر زلف تو بر تن	و سا که اشد آن رسن از جاکش
طری کشید پیش قدت سر بر جاک	خود اجب بر آفات کو تا برکت
از منزه مادی که زنی بود کال	جوش برکت ز منزه مکر آبرکت

مرحله که گوی تو بسیار	طالی داول شاد زیاده تر
کو زمانه بر گوی تو خاکش	کمر این کار هم از دست صابر
بر تحرم پس ازی از سر کویت بر	مر که د کوی قیامت بر کبر
شاهت از زلف که فدی	تا ازان ترک کان دار جابر
به تود که تن خوش نشینی با	تا یک بار هم از خاطر جابر
توبه نه ادر که چاره کال از	سیلا دور شد و یا ز جابر

نزار باد سوزن ناز او گرم	برم نیاز که یک بار گرم
--------------------------	------------------------

عشرت طری زان دو چشم صام	که باز اکتد و جوش کو زرم
شاه ام لب بر خند و دگر	کو مسجوش رخ دودم
به حاشم کجی تخت جوش	عشرت خطا حال بزم
به مود بر سر خاکم زخت	آرد روی قد جوش سنوبرم
بخون من حسان دست خالی	که کال آن تیغ کز زرم

نزار مرد که دره است ال	بقامت زود که نزار مال بر
شی میان کستان ز جوش بر	کو زود و دود کل باقی
ز من تو انا بخت بر	خط عباد تو جند ان کو کرد خال
اگر به مسج بر دیت زان زود	که متا زه نخر شیدی ز مال
عی الصبیح تنال بر دین خیر	که تا ازان درق کل مرا به خال
برآمد اول خط زلف تا به ادر	بشادست بدولت حرف ال
کال عرض قناب ماه مارض او	که کر بر آید امید سی از ان جال

سر از توین وی دغای	دل دیکور زود صلت بشای
--------------------	-----------------------

پیکس را بوجوی و برای	پس خون نباشد که در ایام قدرت
باید یوسید ز پای زب	نم خوان توام جان بست آورد
سک کوی و بند بر باد کرای	بردست زان سر زیاد که دریم خوش
دست کوتاه من آقا به مای زبید	هر کس یافت خوان کرم است
ساقی نیست که شریف بلی زبید	نایت تلف نیست و کرم که تو مرا
سایا پس که بردست و بجای زبید	سایا دشت ستود بردست کال

این توقع تو از دین چنان	سر کسی را طبعی از تو باشد
نزد است که هست تمام طلاق	و دشمن ترا من کنی و من تو را
خند بر جان و سرمه نت ایسا	تیر و خنجر ز من از دست یارم
آن کرب که از دره دل آید	خاندان است باب از دین
کس ندیدت ازین که میا	یار ماروی جو دارد و بالای
پیش مستان بود و تو حلال	آکی ای محب از حد زدم رسا
بخیال تو پسند که شایان	کریم چون ششم خود افتاد کال

صبح از دمان شری کس	و کوزه بناسین زانت و مان نباشد
کیم که سازم از تو سبزه	ام لب تو بدون خد زبان نباشد
بروج عبود آسم خطا کند بر	زین سان محرران را خط روان نباشد
موزم باه سینه جانان و دشت	تا بر در تو سبزه من کس مان نباشد
از آه من پستان دور از تو	ز غنی گشته بر این برهشیا نباشد
نوان کال بستن طرف از میان	جان و ستری که و ادی مادر نباشد

یار دوزیر رب بوفته کند	هر گز اکت باز زنده کند
شم و خالش جو شستنی بلند	اد اشارت بسوی نیک کند
قرار اکت شده آن دل	نکت بس تخ را بر زنده کند
اکت از دره داکر گلکنت	بدول و آه من دنده کند
دل دمان کوزه بر دیر است	پیشتی کجا بسند کند
افسالی که از زنت کل است	خو پردن شدش غم کند
تا که ای کس تست کال	باد شای زیر پست کند

یار اگر باده که عاشق چاره بشود	کی ازین در سر خود که دوازده شود
آن بگر کوشت سمان شد که در لنگ	گر بشود شکر از شیر بگر خوار شود
دل بعد جرم که مژدنیاید در	جوان که شاد و غم یار سستگار شود
روز و وصل از سوس اگر درین طلب	ایده مارا بج از فرمت تقاضا شود
باز با خاک رست شد مرا عاشق برادر	کوکی میشود ای کالج که سوار شود
جوان کل از شوق تو پیرامن خوین را	بمنده رقیب باں که ص بار شود
کنت یار شوم باده دل عماره کمال	گر بپس شد طردی یار تو چاره شود

یار در پیاده ازین خواش کردی	پیش از دست باید دیوانه شدی
نخستین یی یاقی سرشته گم کرده را	گر زلفش ترانسی برت منی
ایده ز نقش دامن و دمش فرود	بر که او جان ز غریب سر زود
تکیه بر ز شانه ی رخت تو نبار کن	بر به دیار رخت آن زلف تو روانی
دوم چشم خشم بر امید بای بوی	بس که روی خاک آن ره دیده بودی
مرغ خود را داشت از او که درش نرسد	باغبان اگر زبان من بر سوختی
تخت بی شکست از مرد کمال	زود آمد نام و گوشت و روزی

با

یک چشم زان چشم تو بی بازتاب	فرشته در آن سحره غار نباشد
کشی حکم کی سستی باز اگر رفت	برگز کتم آن ستم از باز نباشد
بهر که میسم ز غم و درد ز سستی	فرمان برسان تا بس امان نباشد
بان و سر ز رخت و آن خانه گار	بازم اگر بپشت و در باز نباشد
فاجع شد در دگر غم چشم جوان	پسود و غم کشیم اسرار نباشد
زین خاک دم کی کش دل سوخت	مرغان محروم و سر برد از نباشد
صد خانه را ز داشت کمال از ره او دور	عاشق به ازین خانه برانه از نباشد

ای زلف از شب دمان عاید	غره از تو تو از دست برادر
ایردی و این و چشم و قوه	هر یک از یکدگر خود خوار تو
در مشرب و از دهان شکسته	تو بزمی نیست بزمی کار تو
گرچه باشد یار خوار است سپه	ازین غلغله سپه یار تو
دل خود را ز و قیوم انس کا بد	و این جوبت کرد از آن کار تو
چشم سارست بخون تو به کمال	تأشب جوان بود بدایت تو

ای نظام روی تو هر چه تمام ششم که ساشی بره اشکار گراوه ذمال از تو بر آورده اندام ی در کی منته بر علبستی حرام عربی منطوق تو ندارد زبان عروس خوش خرام واکن جوی مرغ تا کرده تزلزل بران آستان	شری ترا تمام و ترا من تمام دارند زلف و عارض تو صانع از به دوست ویریه کرین تمام کرمیت ساسی حوت و بار خوار با اکوست از سر توین کاسته آن بهر از سبک از آن خوش خرم کس نیست در جهان ز تو عانی تمام
بار روی تو چه جنت حور دار نظری کوست برت بسیای تو که در دم سپرد چشم تو بخون است تشنه بر غنچه منزه کناه تو خم تا یک ترا که سید هم جان	مر حسین که نماید از دور خود حور و در شایسته نظاره از شیه سلبیل و کافور باشد هر وقت تشنه محرو مور بود بهشت معذوم از دیده مرده که میسر و دوز

ایات کمال میت غلبت هر کس که شفا ازین عسل باید نه نهند شاید این شهر	ز که طبعش شیش زبور هر که نشود از عسل و بخور نشان گذارن بیت مهر
بر سر کوی تو که روی مراد با کرد برخ اگر از ادبهای غن سگردد کتاب طالع باید بر او از شش کبری از یاقا غن پیش جیب مال دل از او پرسیدم دارد ایکی پنهان از سرش آن لب من کیم سیم کریا در روی او روشی می رود کمال	گاه میرفتم بدین گاه میرفتم بهر تار و دم شش میزدیم از وی از نعلت بی شوی در دورت جستی دریم خوشی خیز جنت رای کز نیم زن او من ستم داد کره ای سازد از خاک وجودم کاز چون قلع گیری کنی بکن نظر بر راه
سایه بران دیده کوست زار نه رنگ آن در کید آینه نه آن بر که کل از آینه	که محروم اندر دیار یار که از گریه از آیدم در کنار کشم و خشم چون سباد کلاه

بران پای داریم بر که مست	تیمست بسی دولت پادشاه
نجا که ابروم مهر بر روی دوست	براهید غایم پیش در
محب که چه خبر جان بیکر نه	روان بر یکبار و یکبار
کمال این رات در پرست	کوت است جانی بیا و بیا

بر فردا شب بخت غلبه ای	کو کس حور و چراغ اور شک و تر
شد بی آن سان از خاک چشم است	برنی کرد که با خاک چشم فتر
یک چشم جان پر پیش بران درت	خود را از که باشد بخود بران خیر
که نظیر حال من جوی سین و زلف و	من نظیر خود توامم کو ترا بی سر
نیست خالی از خیال زلف چون ال	نیست بیرون از آن تنگ چون بی
تیرا جفاست گفتم بر تو ایست گرفت	زان کان که زلف چو برین میگیر
هر که بر تیر غش می نی دور کال	دست کو هم دست چشمش و خوش

زلف ساختگی ی سوز دلبر	که ایت بآب دیده و در
چون رخسار و بالا باغبان و	نکل برید و بر که از سنج

بر سجد که آوردی ز غامت	ز حیرت که امام الله اکبر
برم شلب دولت تو سجد	چو خوانم آیت دایم و کور
رخساست اگر نیست آن	چشم با یاد ماه و کبر
حیث قد نفتم بالیس	لایم از خشنای کمر
کمال این که ارسه ششتری	زد شش بکار کاه و نه
نه آن افتر که روی طباست	خیانتش زو ششتری

چنان که بریم بر دران سو فاسام	کز آب چشم آورد و روی از بجا
جکی که روی از حسه آن سکان	دوشینه با خاک و رخ کویم با هم
سیکینی و افکار که دیدن زلف خال	هر یک چو باروی نکودار و سروای
ای لوح دیده چه با با انگ که کمر	نفس برنی واری بر کس نه پس نه باز
که بر کوب تر نام سو فم که ای می کند	کود که کمار و دمل بر پر کبر ایجا
در جنگ رفت آن صفت مکن آمد به رخ	او جنگ تیر و کان میگو و حاشا
زینسان که در اینجا سوز مرگان	از کمال آن شرح را آسان هر قطع
رسته و از آن اول به خبری بر زبان	دانه کوی این سخن را زی بیان کرد

تا گشت او بشو آن زان از بهر جا	که دید با او سبک گزارد از بهر به
چون سینه سازد دل سپر از سون	هر کج چو بار روی که دارد سوزان

چو دام دید به چاسل خون را خاک	که بر دلش و شکایت و درد و ناله
یار که نیکو دارد به شاکشستن	خبر عاشقی من بر سینه بسا
این میات که در دوزخیم بطیسم	من ز تو مهر و وفا و تو در من مهر و وفا
آن در سلک عاشقین صابر و ظران	که بروی دل غمی زمین دریا
شده تا خاک دست یستر از ویرانه	در میان مرده و ویرانه قاش
به صیبت و بدنه سیم حستان غم	خام باشد ز تو ای طبع و بس و کلاه
مرد و دوست را به بر و کمال	دو تو در دل من که ز کمره از کلاه

خاک بله تو ام از روز که آمد بسو	خواب در چشم من بسته بناد
زینا رویشی دید ما که داشت چرا	ایزدان خاک قدم در نظر دارد
غم که بجز بدل از شوق و جان مرا	صحب گفت قنات که در آید
چون تن لاغر من تیر تو شد بهر یک	که بگوای خندان بیکدیگر

بسیای مرده بر خاک دست	تا که چشم من از کل مهر فسخ نذر
شنوای بحرین که پریشان کنی	خاطره از ک خود بخور کل آب بحر
طیسم بر خود و خواهم از خضم سید	گرفت و بر او اندک آن بر و بر
ناله خطه رخم از خاک دست ناله تر	ناله تر میشود از خاک بلی که ناله تر
در شکست بهر بر در توبی کمال	کونی گشت چنین توبی گشت بهر

خوس نیست لوی صحت ای	خوس نیست وصل ای
وصل جان خوش است محار	که بنامه رقیب نامور
ای کل از بهر خاطر میل	دامن خود کشیده و از آزار
از که این مستمند غریب	نظم رحمت در رخ دار
تو خداوند کاری بخندم	امره نه کان چندی سکار
کنش زج فاستان جان	را بیکان شمع بی نادر
جای نیست که کمال نسیر	واری از غایت بزم کی نام

هر دم از که در کشنای و صبر	بی حال و دلی ناله نگر
----------------------------	-----------------------

خاک شد و ز خون و دمه خاکه	خشم مستی بر باد افکند
اشک و سرخ و زرد و بدن	سرخ کرد و مهر کاو و سر سوزد
بجو پستی در دکان نشسته	عشق او افتاد و دلهای با
راست فرودست گوی نهاد	من نکسا خوردم از سبکبختی
چون بگو شد باز بر دم دردم	شب زدم سر بر در و درگاه
لازال آفتابش ز آفتاب	که چه بیدارم نشسته از کمال

ساقی بیا که کار وادی شراب دانا	ندد که دست عمر و زخم کجا
آبی بر که پیر روی ای سدا	از چشمه سار جاده و جوانی پیشند
دشمنی بسیار که کردی در راه	ترتیب حسنی و بدیم
از دهم ضعیف قاتل عیب	جشم زد کرد با بر ز گرفتند
کوفت و مصل و موش و صفت	زان دم که صحبت آفرینار
در دکان حسن تو اعم و کجا	پیران کار دمه شناسند قدر
شایسته تو عاشق پاکیزه و کجا	پاکیزه روی چون گل و کبریا
تا خوشایست کنی و از کجا	دول نشان محبت جانسوی

از چشمه سار ویش و دود خمر سدا	کز بکری و دانی کس سخن کمال
آتش زرد و کجا جوانی بروی کجا	خاک بچند را که ز شیر و زخم نمند

ولی دارم ز چشم تا توان تر	دلی از دانه است بی نشان
چو استم و کجا ای خوشبخت	اگر بی شی باری و دوان تر
بیانت که بیا برست غمی	که از راز صغیر آمد نشان تر
یقین بر بنیاد	ولی از بنیاد سران تر
ولی از چشم خوش بروی جان	بر کردی کینه گشت آفتاب
مهدت که نسیم دزد	منور از دمه اید کران تر
میشان از کالی ای برفا	کرد عاشق بیانی جانتان تر

دل رفت و ماند هیچ تدبیر	دل از کفر و هیچ نصیر
آرد بمن نسیم آن رفت	دارد که مرا بنده گیر
بست کوبش بوسش محزون	خندد و صحبت پر
تدبیر قتل عشق تیغ است	باز که بدست است پر

پروین عاشق چشمت لیلیا	بر تبر جوان نشان علم
بر خوان جای دست اف	خونها حوزد ز آیه تبر بکمر
که از کان بخشش لایح	بر غایب گفته اند کبیر

دل در غم دارد جان در	مینید و کین خاطر بران
این در انگشت این برادران	اسکب بیکر باشد واران
این جو خند وین جو خوش سهرین	لب و کر باشد لب تندان
نامم کن بخوان دل من	ای اتحاد خلس بر آان کر
ای خوش آادم که از ششم	کویی دین کویت ای جان کر
ابدل نبه از اذل سستم	عه اند و کردن و کر نوان کر
و خاکم نرازی آن در کمال	این حسن محبوب را کم خوان

زیی چو کعبه ترا صد سزار سرور	دلت بر حرا اسویت در
گفته نام لب ناکت چو جان	زید و لایق خاکدست بکمر
زنان کی خط و سر به بعد از یان	بهری نه تر عار دارد از عرو

بگرد و سرخ بر آید جو بر گل کل	اگر ز چشمت سایه تدویر
نزارد از فردن که خواهر بر آید	نزد از سر و سیل ابر و تیر
بمای برسد که گنشم و میدی بر	دو بار کینش ای سیم و لیکن

که قبول تو خدا ز من بدلی شود	سر و پیش تو ز شمع می آید
شب که صاف من ای من دروین	سازم از مهر تو بران عمر و خان
بر کن ای به صبا این حرکتی خنگ	خند کردی بوی خور از انسوی بکر
آنجان که خیال ز غمی داشت لم	که خستند بخاروب و لعل و کمر
معن فداست کرد و کمر طوطی	بسته کفش بادب که سخن فتنه بر
خامه بلب شیرین تو ای چو	نظمایی که نود و زیلائی
ایریشان تو در دور رخ و کنت کال	فته کرد و مکاشف در و در قمر

مرا کویی بهیر ازین چو شیر	زندان دلمی یک از کم کر
خوشا خلوت که زلفت بکمر	خوش آید خلوت زاهد و کمر
سکم خواندی زک باری چو	کا از وی یادی آید نخبه کمر

<p>بیمت کرد و عظم دل و نور به سوزی که نوازی داشت چشم به سرمه بالبت بر خند ای دل اگر میرد کمال از عشق آن</p>	<p>بر آن نای و مسای جای دیگر من اول چشم میدوزم بدان چو شمع از کیمیم چشمش بر دوح پاک او گویم کیم</p>
<p>کیم تر که بخا و کین چسای دیگر با نوبتی و من از بسته دل سر که داشتم از اضم جای ز کدای از تو من باشد که گویم</p>	<p>که باشد از تو جای اگر بخای دیگر که از تو باز رسد بر سرمه دیگر که میستم سر دیگر برای پای که برده تو در غیر من که ای اگر</p>
<p>دعای مردن من میکنی چه حاجت آن اگر چه نیست رویت بافتاب کینه کمال حسن طبیعت همین بود که هر</p>	<p>بتای حبس تو بودا کمن دعای تو جای دیگر و اقامت جای بدون زودن رویت و نیست نای</p>
<p>من گران حکم زان مرد و ستم کز آن کیس بیاران تو اید تیر</p>	<p>چه کی خبر چه صد چون کشته از سوزی سده شش کیم که ز یاد که</p>

<p>چون ترا دیدم لب کرد و گریه سیر دفع کن حاجت کا که دلم از بغیر بیان نظری کن بر نعم او مست بر تو من امکان خوشای</p>	<p>که چو من بر روی تو ای دل ای صبا و امن آن زلف چه باشد که شدم بر شمع چشم شیدی که بسوخت بر صاحب نظران بای که دارای</p>
<p>یاد بس در دل بی رقم و نای از ای بل زود تو من بر سر او خاک تا به تیرا نکندم غم صبا و تو ناز می تو و ما را بگو که من</p>	<p>که انداخت ز پاهم لب زلف بازی طبل غنا گشت و غم شاد طبل مرغ و دم تو خود را ناید پس کشته چشم که کرد چسار من</p>
<p>بسر او همه شیوه است و کل او عشق بازی نه من امروز بنام بحر نمی که نه جید رخ و کسج مباد</p>	<p>مرد رخس که بر آید سپر کوی بنا در ازل دل تو شطرنج خلقی با دل کرد و بست با و که نظر با خا و</p>
<p>آه زود که نام که چشم ترا کشدم که بشود کاه بنان</p>	

ایزدیم که در دود و دود	بیم از یی صید سزار بیا
کر کسی خان و سرب کبابی	که تخت از ملک کشته افغان
سرمانید پاککن جان	هر چه خستیم رزمین ازان
کنیم از دولت ارجه دوم	باز رفی بنسگر در دود
دو سکره و یک کوزه و شش سال	قد هر یک سخن کمره ساز
تا میاید بکاشنی کمر سپا	شکر از صحر و سدی از شمران

بدعوی دست بر سر ازان	تبر برای خود خواهد زدن بانه
ز سر تا پا کلی ای شاخ نازک	که برکت شیراز و مسودات
چه زده ای به لان صاسیم	چو قلی نیست بایش که اند
ردان ساری خونت از چشم	ز تا خرم بسوزنی جان دود
چو ضایع میکنی آب دانت	ز خاک و بر روی عاشق ازان
کمال این طره بر سندان زدن	که دست جانیست در ایت

عمرت و نشاندن بار بار بسوز	میکنند جویباران و غار بسوز
----------------------------	----------------------------

نی در انجای سخن گفت غلامی سدا	ست مد کوش من آن لذت گذار
طرز کاری که رسید از غم او بکار	کنند زادی مادر دل او کار بسوز
من ازان چشم خورش تا زور شد هم تو بکن	که نبود از یی و از سیکه و آنا بسوز
زادان از یی آن عاشق غبار غوغا	که نمیدانگد ازان قاست و غار
کر چال از در حق عشق ترا ز غوغا	آوردی تو ز رفت از دل بیا
هر کس از بند غمی یافت بجان کمال	میان نیست بخت و کفر قار بسوز

سرم خال پایت بود جان	آورد پای تو خورشیدان
بکوز در جرم از چشم پای	که که اندر سر آستان
کویت ز صبا کس را که	و لیکن غم آید ازان
چه ننگ آن شکری منی دانت	که دهم بجای منی که کان
دل آواره من تا کی شد	کز دایمی بی ایم نشان
توانم بر دل جایی غم تو	چه جای کمال که جان ناتوان
کالی آن شب که در غمتان	ز جان دستی برشان و جان

کشت جسمم زدم بسپرده	نظری سوی شکم آن اذنه
خسکه ز پرستی آید	بید لایزال عسده نوزاد
اشب اکن ز روی خویش	شمع مجلس ز شرمم که کجاده
دل چاره شد ز بحر تو خون	خانه کاراد و مسل سباده
ما کیدیم و منطس تو کرم	ما خیر میم و تو غریب نواز
از سر تو کرم طلب کشته	جان نه بر سر و روان دانه
ماقت زلف او بدست آری	کریا بی کمال عسره دانه

جسمم غرضی شرح مرا بکشد	محنت زده را بیک شکست
دوست صبا سلسله زلف شکن	شوریه و لایزال صبا شکست
شب برده تو با قدم این دان	آن حامد شک را که شکست
کنی بر آیدان بر دم کشتن آری	تا آمدند مجلس اشک شکست
یک نادر که ترکان زن و دانه	با جان دل عسره و شکست
باست کمال آن منزلت اکن	خود را بهین بی سوا شکست

دفع از جورت اید از جانم	که این آن میدادی و اید
تو دشنام می بستی که غیری	بگوید و جسمم گوید و غایب
چه صیدم من که کجایم غری	نی بندی نی سازی را نیز
منو زاندر سرم بهر تو	اگر خاک من روید کجایم
قتل من سوس او را نه غنا	که مست آن آرد و در جان
دراز افتاده است آن زلف	و میدان رسته کیده زنی مرا تر
کمال این خون دیزی را	عوز اذنه که کجاده و ترا نیز

مجلس محضه تو خاست امروز	که کین خاتم او در جانت امروز
از من زلف پریشان تو در حلقه جمع	عقل سوره اذنه ز خیر کتاب
ساقیا با او که گریه و شستن را	رخت خلوت بخوابت
زان و با دوی ز میزه عراب	زاد صومعه کباب سنان امروز
آفتاب از چه بوی دوی بوی	فانیا در من زلف تو خاست امروز
دوش بر خاک بر دشت بر کجای	که بر طراف تن شک و شکست
کریه چیل ترا نهفت که ای	بر جمال تو بید دل نکرانست

کلی خنایا وقت فاس است بنزد	ز کس است ز نظر طراست بنزد
نرسیده رخت از غایت جبرانی کرد	بنمایم روی تو یار است بنزد
نست، ربابیای سر سویت با	درد آن زلف سپهر سویت
کرشمه سیر خنایا دل آری	ز غای ترک جرم از طرف است
سر و آینه ز عوی لطف سکینه	سایه کرم بر آینه آن است
چو اسکنم ز نظر کرمه کانی	بر سر و چشم جهان بین است
ست نظار کی روی را کرد	بی صبر نظر و ده در است بنزد

مهر تیرنا و غمزه تیرا ز تیر	خون عساق بخشی بپستیر
گر کسی بی بانه توان گشت	صد عساق بشود آکنیز
از من آن پای بوس کزیران	چو عساکرین پاکم بر
کر چه سینه حشمت از حرم	نست پانه را به او پر
کر خون سر کردن زلف	کنت کج و از زلف و آینه
با است خشک زلف غم	جون ز تبسم یافت است

زاده تو بست جو که کمال | ایمان کوه خواهد و بسرت

نست از سوی تو دانه کز بر کرد	نزد او ز خجسته تو غیر ستیز
از روی به هم آن روی زنی است	خاطر هم سبک آن تیغ زنی خاطر
کنت زلف بکم و بر دست کردی	از این بخت همان کس که داد
نست شرط آبای کز بران کرد	رخت خود امیرای به از اسود
که خزان این خشم و صفت زنی کرد	بگفت کس از این گفته نازک آفرید
خلع کونیه کرد ز از خشم زلف کرد	دور روشن زمین نه در اسکان
است زده در سن زلف تو داد	یا فانی زده و دستش هم از آفتاب

با برون لب ز خانه مسنوز	ست برادر است بنزد
آن مای که سایه پستیر است	بال کشود از آشیانه مسنوز
رفت بر آسمان دعا کی	حاجت عاشقان روانه مسنوز
پر تو روی تو جانی سرخت	زده آتش زبانه مسنوز
تیران غمزه بردل امر است	راست نکرده برفش بنزد

مست گوی نامت فلانی	غنی میت در میان سمنوز
گوشا بر شد از حدت کمال	نشدن آن در کانه سمنوز
از یار دین و دنیا باشد مراد کس	ی که تیره مرجه گوی من یار خوارم کس
جان دید آن رخ اگر داشت که درون	این نکته جز در آتش روشن گشت کس
کرمی گشت گشای از یک خود را	از پیش او نخواهد رفتن کسی ازین پس
کوی سی آن لب که جان بباید	که جان نشسته از آن آرزو لب
دور از تو تا غریبان کرمی گشته	بون چشم مردم جز باریک ناکر
مکن چاست اندک که گوی دهی	جون بر تو غلی بر وادی مستدر
زید کمال خرد بر قاتی که آید	در چشم مت او کیان یاسن طلسم
تر زاده صفت آن حال میر	لب اوین و از زلالی میر
عقل گشت بر روی او جوین	کنش روی روی من و حال
ای دل احوال در خود طبع	چون نباشد تر حال میر
گفته در ده که رفت	چون شد این قصه ای مال میر

آزادی سون و گشت و کس	که در کمال میر
خیال خال لبش بکینم خواب سوا	اگر چه خواب نیاید چشم کس
برنده داشت نوشتم که خون بند	خطش بود قبل لبش سنا
سری که پیش وادم ترستان میر	منم که در عالم سرتودا هم لب
صدای صوت خوبی زین کس	خط تو سبزی خان طبع خال
در چشم شب سیکر ده بسو سیم	ساز خانه مردم سیه سوزان
کان بروی شوخ از خیال سیم	چو بر واد که در کان و بند بر کس
کمال مست قرین باریک خانه سیاه	چو طوطی که ز افش کشته سیم
ممن من از جهان غم آری من سوا	در خیال روی نگاری من و سوا
از زبان روی بیان سکره دان	روی سیم کینم و کندی من و سوا
سروای هر کسی در دست دان	سروای یار سیم غذای من و سوا
نی در هر چه سیم که یار سیم	عسبری کینم و تزاری من و سوا
زبان کناک راه سیم از کناک	مکن بر خاک راه که روی من و

لنگه بقیه آل چه سیکشی	و چنگل روانه سواد میس بس
نور سکنی بخار چشم کال در	از خاک پفرست بخاری مس و

سالی نوی بر فرد زان شب از آن مجلس	خلوت بیاز خالی از زاده کوشش
زاد زوید از غارت نشین زینگی	پوسته مرد و به هم کوبید و لب و لب
با بر دست فقر دستا تیر بر سر	را بس شد اینجا از تنی و در سر
تا خشک آفرینوزی نمیشد بد لوزی	پروانه سوخت لکنا شمع شد جان
نور یای و مجلس افتاده کسیرا	چون خال کج است از روان مجلس
زنی پرست ادبی باری کبیر عید	آل بری گشت از دست مرشد
چون کوشش مرده از کرای کالی در	از کج که شیه ی سلطان بار از کرای

که مسجد زردم قسودن دوی تو بس	که طاعت من طاق و بار دوی تو بس
عذر خواهی کن آن شبانه زنی	غم دوی تو را سنگی سوی تو بس
روز عیش که بیازد بر دست آویز	من سودا زده راحه کسری تو بس
حرم کنکشت در دزدی مرا	مجلس ادبی ز خاک سر کوی تو بس

در آتش نه سالی رمضان بست	در حبس کس با دوی ترا دوی تر
بخانه زدم و این باغ ترک شد	دیده را به شش از سر و لب جوی تو بس
نست ماحت که کیش تنخ با زار کال	که بخون نغمش غم با دوی تو بس

گشتش نام تو گستا از تپان کسیر	گشتش ام لب کن این حدیث از جان
گشتش روی شلفی زان و آن با من	زیر لب قدان شد رکت از کل قدان
گشتش شاکه ز زده آن مرشد با جاد	خال و خط خورده کن آن خا ازین و آن
گشتش از غارت چشمان طم بر دوی تو	گشت آن خاوی نشان او از تر چشمان
گشتش طم بری بر طغان لم چون کوی	گشت با رگم کوی منی که از جویان کسیر
گشتش پسینه ریشم نه زان و دم	گشت که با غم زانم منی که از چشمان کسیر
گشتش چون برده و بر سر زان کال	گشت با ماسپار و در راه نه نشان کسیر

من و دوست مرا و این بس	از توام شربت شاد این بس
ای که ادبی و دای دود و طم	آن ترا با شش که مرا این بس
بکشی و ریح کینی آزاد	بند و را از تو خور بنای این بس

نظر مست از ساین پس	سینه ریجی از تو خردم
بکند جان من تر این پس	سوخن جان من چه سود چو سیج
کند عیش را جراین پس	به یمن قطع کن چو راندی تیغ
آن مزه بزم صد و خاین پس	گفت بس کرد و دام جای کال

چشم من روشن بودی فکتم و شمش	آنکه بخواند مردم مردم چشم منش
شیره خوشتر غلی از زاس شمش	دل داشت زیک یک شیرای چشم او
ورنی بانه کرد و شیر افکندش	آموزا از دودن شد بکند خون و شمش
کرده اید اباد از مدون و کردش	زن ز کرم می نشیند بر عاشق مهم
غریبای جو که زخم می کزدم و شمش	این زلف کز قلم و قلم آن غمزد شمش
جان زادن شیره آید سر دقت شمش	عکس شیره کز او بس ز کس کال

آن غمزه جاد کسین یا از و صد شمش	خون گشت از دهن او جان اول
ای دل تو غم انگ و ان حوز غم جان	از آه دنی مگر کن ارفه منید پش
خواهم که ز کس ز سرم گشت به تیری	چون کیش ز ادم روم از و جان کس

کیسوی آرام از بس دای تو از پیش	جان بران از آن غمزه جاد کال گشت
گذاشت که رقیب و که کردم بهر پیش	گشت سر کوی تو بهر جاد چشم ما
بر تو بگم نیست که مستم از آن پیش	بگفتی تو بران در بهر آب کی از غما
شادان سپند مستم بدل به پیش	ای کجای این جرم از دل و شمشین

خوشا کزی بر ساقیت ز کس	به جربش به خوش بکشت چکش
به صد قینف آوردم چکش	چو ساغر و قله بر از دست حرا
کوی تو هم بر آید با پسینکس	چو هم از عقب بهم ز شیشه است
بر و زین جنس خوی نیک شمش	ان تنک و چشم تنک دارد
که تنای عود و منید چکش	به دعا کردی و اخط بیک است
نی افتد خط سر کنه شد کمش	کان ابروی آن ترک مرست
که کاه آینه خوان کاه کمش	شد و دزدت کال این کن

ای کبی که او گشتن به من خواش	آنکه زنی که کیش نیست و تنی پیش
عزاز که زنی نیست غم قاش	خط لطفه در ستم غم ازین

کو نزل آمدن سپهر برافشان	تا خنده خاک در سایه مهره کس
قبله قوی به ابر ساجد کسم آند	زانکه مقابل خطایست در انکاش
ای چنین آمد پس زوش و نه	رفت ز روشن عقل از تکیه کاش
جان که همیشه داشتی دوست ترا	دوستی در ترشه و افه افکاش
دید کال در دخت زرد خداسانه	بیخ که نایش کند باشد این کرا

غزبان چشم مگون دیدم کس	منور از اوق نامت و دست
اگر آرد من آن میر غایب	من از شادی کنم خود را زار کس
سرمه می به جانی میفرستند	چنین ایزان که زنده شش که نزد
بست و تو که در لالت می نه	کینت اینک بیدار کن که کس
میکنم بران در دوش فرا	سکی بکمی ز برین که خار کس
دانش یک غصه کرده	آن عیبای جسد من خود کس
کمال از طره او بر خد کس	کوه از است و ایم برینا کس

چکت ابر سیدی باب و جود کس	ز کس پس بزرگ باب و جود کس
---------------------------	---------------------------

معاشران سواد از دهر بر سر دوش	روی عاقبت از زنجیر دست داد
نشسته بود که خنجر دوش دوش	غزبان پنج جرم دید در کس بیستی
برزه در طلب خیر نشاء کوش	بر جرم جام قناعت کن دکنه رواد
جوزا هر که دعب ایام و خوش	بشتم بی میزان با دو سایه و آب
شراب و خنک بی آینه خوش و خوش	لان زبان که بزم خاشا حدیث زود
جواب قل شاست زاده	کال بزخ ساقی زدی کن پر سبزه

رسیده شمره که اوله رسیده حاضر باش	و انیم غایت وزید حاضر باش
بگو که صبح سادات دیزه حاضر	غزبان شب غمت بر نفس نشان
یکام جان تو خواهد رسیده حاضر باش	ز جام وصل ازان قطره که جان آزار
بشای غایب ازین سوز و دله حاضر	بشر عشق تو خنده غمناک و سپوز
بریده و دوشی شده دیده حاضر باش	ز خاک پاش غباری کزان طرد و غنا
تو پیری و بر عالم بریده حاضر باش	بمن خیزم و بریده که شد خدین فسر
کرده از نیست این کلیه حاضر باش	کلیه فصل دل از هر دی مجرای کال

مراست که بگوید

<p>دال سگین گوی پی این سان بی درویش شراب لعل می نوشم من از جام زهر کون بقصد جانم دوست دارم سگایا سیمان که در جوفت و در شکم ز حال رفقایان ما که با ما کوسا جهان با جد فزانش بدو رسل ماند کمال از صفت تن چون شرح فشان جز</p>	<p>بخاک سبک که نه جوان سخن جز که زاده افی وقت سینا دم بر کون فاند محب و انبیا با بر سر کون کون چون جوشد اند خاک و در سر کون که سوزا به از تیغ و آب و در سر کون که سینه شیش بسیار است و از آن نازون میسر کی شود وصل نال این زود و در</p>
--	---

<p>دار و بجه شبها روی بر شیش در حسن و ادواتی و زلف هم که آن لب با سیم چون پاک کردی از دانی چاست مردم خال خلس شبها یکدیگر باز داشت بر لبان کرا بی سبب کجاست چمن کرم و زار خون کال کنی ز زم خاک این در</p>	<p>بنگر که زرقا مست می باد چش خند که باز جوی آن مست و نعل و سگ و غار زبان ز بستی ز خاسته ای جان گشته شمشیر که نشسته او را بر دهن عقل و شیش کرد مست می به بند صورت کزان باد مشت سازد که سگی شمشیر</p>
--	--

<p>دال لک و آن قامت سیم و شش سوزانست که رازینا شرسید با دهن پاکیزه و کل خنجر خیال زبان لب پر سحر لطف می با نوا که سینه غنچه لب لطافت هم ز با تو سر و که از بدو بدو می مایل روی نهاده بهشت کمال</p>	<p>سر سر و آمده و بدان صید جانی آن قبا و دورین چه پر شش پر من نیز نیارست برین پس که پر و دلب آب شمشیر که دال خرد کند باو صبا از دهنش با غنا آن سوزی شش بر در جش که خیالات لطیف و آب شمشیر</p>
--	---

<p>دل که لاری دارد دل نشانه خوار که بر خاک و شش کردن اسک افکار سل باشد که کمار گرفت از کربا سر و میگردید از آن قامت بجزر خند دوی که تا سر شش زیم جان که گوئی پیش لطف و خلعت عودا</p>	<p>یست عاس که دارد در هم جان با جانی مست خوریم از می و در بر کمار آب بر کنگه و آن بخت زاکوی که نید می اندیکجا ماند شش زاکو خلعت ابیازی می توان چه از چون می بخستین ادکی سوزا ز شش</p>
---	--

میس روی دوست از سرخس برسد کمال	زاد آگاهی ز آتش امدم ترساند کمال
رفت یابن و بگذاشت مراد دلش	آشنا شده بیکانه شد از عاشق خورش
زوش تا کرده منور زایی و مهرش جایی	خودم از وقت امانال شیر این
قاصدی که بیا به خبر بیا بدش	تا وستم باد جان و دل زنده ریش
کر که بکنند به من میرسدش	زاکه او خمشست و بکنش
آن کان که شایه و چو پاست ی	جوت برادر و مراد است چو تراند
جایی آفت که از دیده دوری تو این	سر راه و چگون عقل من دودانش
جمع بود از تو پراکنده شد احوال	باز رفتی و پراکنده ملک بر سرش
دنیایم هست ای سرخس جایش	ازید بر روی دنیای دل آیش
در بحر و خندان بریدیم هرگز	خراشک ندیدیم که کاری ازیش
کریم که ادی که سر زلفش درم	چون یلوت زاکه که بگیم سرش
خدا که بکل خاطر میل نکندش	عادم بحال که گزانی من از انش
دی که هم از آن غمزه شکسته لبش	داری هر کسی زوش تران از انش

نکته کنی از پیش از ازل من	ای هر کس که بیا ز دل ریش
ربان کمال این سبب بدادش	شاهان پند نه ستم بر دل آردش
سرد و روان شدت از سرش	میر و دواب که بر خیر شد بر پیش
داشت آن هر چه بگذاشته در پیش	آب شد اینها از شرم و ج ز پیش
پیش من خصم عاشقش بی او گنید	ترسم این شبنوم از دل و دوش
کر زنده پی سوادش سرش	بر ترسم سرب از نو بگم سوادش
زیر پا نشو و خسته زمین خاکش	کر دایم چون شرب بر آید و دوش
دخست از دل است با دوش	که زبان زبانی نیست با بنایش
کتابی بر رخ کار تو صبرت کمال	این نمی آید از دکان کار و دوش
بستم دست او هر کس پایش	سرب رفتند سر من زرد و دوش
داشت از سر دل خوشش از این	خود گزای و به از حال که دوش
شد چنان که درم بخار و خوارش	که پروانه دانه نیست که پروش
جایی آفت که چون سایه زردش	که گویند بیستان صفت بالایش

بج بود از تر پراکنده شد احوال کال | بار زنی و پراکنده و کبر بر سر پیش

دستی ز بزم عتباتی شوخ جاکیش	از دید بر زنی و زنی دل بسش
دو جوخته که بدیدم ز کمر به	خدا شک نمیدم که کاری بود از کمر
کری که ای که سر زلفت تو کردم	چون زلف تو که اگر که گریه می خویش
چند آنکه کل خاطر بس که است	دارم بحال تو زانی من از آن کش
پی که ام از آن فزونی کایت با وکت	واری موس نشتر من زالم میس
تا کی کنی از دست انا و دل من	ای حسسم جاننا و دل دیش میس
بر جان کال این مسدود و ترا چند	تا نیستند مستم بر دل و دیش

حدا و رانه شدت از موس لایس	میر و آب که نه میزند بر پیش
داشت آن مرد چکل خیز و پیش حال	آب شد آینه از شوم و رخ زیباش
پیش من خسته عاقل کسی او کند	ترسم این شوم از دل برود و فاش
که ز عازنی سودا ش من خوشم	روز شوم سربازی از تو کنم نه پیش
زیر پا تا نشسته و من خاک رست	که دام چون نه بر رانده و دیش

دست و دل است با و چنانیست	کز بان ترکی پسته با بنایسش
کنه بی رخ اکار تو صبرست کال	این غمی آید از کادو که ز باسش

نستم دست و سگ تو بچشم باسش	صبرست و ز من خود و سودا پیش
عاشق است و دل خوش نیاید از بان	خود که ای و ملاز حال و دوش سببایش
نه چنان کرم بر خوار خود ان شمع کل	که به پروانه لالان نیست اگر و پیش
بیا آنست که چون سایه در و ده و آفتاب	که بگویند بیست و شصت با لایش
طوطی از گزشت یافتد که کمر چینه	تا بر اندم حدیث از لب مکر غایش
که قدم نه کن آن سر و بر وقت کال	که سری دارد و خواه که نه بر پیش

سرخ که گشت عاشق دیش من ایدش	در خون من از سویی و بزد که ایدش
ز کشته آن تیری که چشم کنه تنی	کوی بر قیامت بر لبه بیایدش
نمی که از و بعد از غنیمت و لای	تن خاک که کینه آنکه در سینک بکا و پیش
دارم موس خاش که کینه بان لب	من خاکم و اده از بان سبب و پیش
احم که ش می باشد به بندیا	برام و چشم من کیم و بر ایدش

تعلیم هم گشت ایام و ماه	سازیم شادمان آواز و نواز
باز کمال آید پیش تو ز خسر گشت	در چشم تب از خسر گشت

کز زلف و راز ایمنی از طرف بنا گشت	بسیار سواد به صای تو از ده گشت
که هر که بوی صفت کج از لب تو افتد	فادام و سر زلفت تو از هر دو طرف گشت
تا زان زبان با تو فی کت جو اند	از دست تو بر خویش می بزم و عمار گشت
چون فاخته بر خوان وصال از لب می	که کز جوی خزان در دگر و دگر گشت
ای عاشق تمام از لب و زلف تو ایام	بای زلف تو گشت که باشد یکی زلف گشت
ی زلف کمال اینده هم می زلف زاده	بر دغم غافل می جوی زلف گشت

که دیده گریه است که گریه گشت	دل خستاد شب و روز ز بزم گشت
روی او ماه تمام بر روی ماه زلفت	ایدی سر او اگر دیده می گشت
چون دوم برادر او می ساید	که تحمل کند با گریان خاک گشت
که با شکم خط ایکنه می گشت	باز روی قیاس طعن کرد آن گشت
دل و اندام بدان چاه زنجیر گشت	بر پسنای بر جبهه که راه گشت

ما ز بخت که نشا خور از ده گشت	دل و اندیشه از بزم گشت
از روی طبعیست بر دور کمال	تا کی این غل غل شام گشت

بیکین چو چشم گشایم برین	خوشر و دیدت ز لب گشت
وزان تم نیم به ایست محراب گشت	بیکین شاخ از زلف تو گشت
چون که با قدرت صفت سر و گشت	بست این غل غل شام گشت
چون صیبه از گشتن از ده گشت	و ام است زلف تو از گشتن گشت
دل و کینه زلف تو که در گشت	صیبا و از مرغ بو خوش طبع گشت
ساکن کن گریه زلف تو کمال	سر بکباب کم زلف از غل غل گشت

ای صای جان فرود شیم قش	دولت نیست که یافتم از گشت
ساجد و شامه که چه لذت	آن عطا است که بخرج رسد از گشت
و بحدوت که چمن بر ما عارض گشت	تا خط جید و از دست چرخ گشت
که آتش از آن سلسله شکیب گشت	کرد از اهل محبت بجزن گشت
ماکت است که مدام آرزو گشت	بهر جاد و عیش بکوی گشت

ما دم که سپیدی منده مرا کمال	کس نخواهد بجان عاشق است
بفرایه آید از آتشهای خوش	پرسیش بکن در بخوران شب پای
لب خندان بی بدن بگردن جگر	که بر رویه کم این سوز پایی دور
مگر که بی نیست تمام پس بجان از خاک	خود سوز و شیا کم گریه غم سوز پای
باز بادهای لذت سر زده آورده ام	سر زده ام دایمی از دست بادهای دور
سر در طرف چمن آبی بجان خوش بود	تا تو سوزی او بر غمی او بر غمت از جای
حسن و بیایی خاک که ترا زنده گوشت	خفت سوزانی زلفت است بادهای
هم خاک است گشتن دیده بستاند	که زوی سوزی او گریه ز خاک پای دور
هر گشت کن چون تو هم مان ایمن	که زنی است تو هم گرفت خود سوز
هر حال در دستم که زنده خون بکشد	دود سوز آینه خون چون من گشت
که بر پیشم نم زینش و نمک	دندان قناره بچهره است فرود دود
درست غمزه و وان تر و دانه کنی	که صبر آن بکشد که بر کنی از کبش
بغضای غمزه می مرا کن کن که گشت	خاک نشو م این باده بیک ایمن

و بیازم و جان پرسم در ویشی	که بی معالده آید مریدان در ویشی
مردم جو بزدل کنم کرد و مسکال	چرا که جو در پشت و بر پیش از پیش
بی میرد از باغ بخت برسدش	پوشیده بخت که غمزه است بکشدش
باز بخت که کام ز لب خم	باز لب بخت استین بختش
از آه لب جام لب آب جانت	در غلت فنا و سکنه طبعش
آن جوهر بازی که زدی بجهان	که شمع باره زبان سپهر برش
طرب که اید که غمزه غمزه	نیزه در مشید و برشم بچرخش
ای غمزه این غمزه در غمزه	زای که بیکو را زین هم بختش
است شگفتی که از سر اخلاص	کاین تو بخت با من نماند بکشدش
سازن شب و روز از سوزن پریشا	ولی در دست لیکد چراغی زده انش
هر آن نمکی که در مجلس نیاید و دما	چو غمزه و دما بینه و وان بر غمزه
دلش از پر ما ز غمزه جان در دما	ندارد بر تو پوشیده بر خای بخت
رقعت سر و دانه ام هر گشت حلا	زادری بر من این سوزی جو میدانی زده خوا

بهرگان مهر نفس صبا یکن کوی بازی	ویل زنا بازی نیست با کوی بازی
برویت عری خوی چو پند کمر شکری	برین تحت قید اود صبا است با کوی بازی
سزایف من ساری تو طاعت نیست	کوی پای بسته به اود در من کشتی
بکوی آن سرود خوش بدو چو من خدی بی	کند تری در شای چو من خدی بی
کال یک من زین سرور خاک مرانی	چو مراد من با کوی بخود شمس

یار خوش سوزن کوی کندم کون سوزن	دند خواهد سوخت خونی که اقلیت
روی کندم کون نرد جان یک چو زلفت	از کوی پنهان کندم مای چو زلفت
شاهان در کوشا کردند کار را	بر حدیث ناکت یک یک چو بنا کرد
سوزن شینه پوشت که به خیمه چمت	زاهای زهرنا کیم کیمیری بی بدش
افشین کان رخ دل برد در آتش نهاد	چون نیایب در وای چشم با جوش
زلف او در دست و یکیش زان هر دو	کز لبش روزه خوش لب جوان کرد
بلبلان بر شاخا که زان با تاش	از در خان جن بر خاست افغان
قصید خواند و شنبه از تو هم حزنی	غذایب از صدمه دق رنگ حال

بختی کبریا در بریم مجد خاص	میشد فایده خوانیم سر اخلاص
دو دو جان و صلی آبت دید خیال	که در محبت نیاید مردم نذر خاص
مرا هر دو جهان با فتم جودت	این که از فتم از محبت و قیام خاص
بست تو گشت در سایه ای هم خیم	بزی زدن جبرای کوی که اوج خاص
زاهان زنده کوی تو ز زبان نهر	بواصن باجه زنده چو من فیر به نواص
سویست سیم خالان کران کران	کز فدا از کمر کوش پارسان صفا
کال شمسو کز فی قصه ای غیب	که عام کوی تو در جهان منی خاص

با کتبه تیغ از تو عاشقان حشر من	ز جمع ایدی بر دانی که به حشر من
بیای که با تو کنم عرض سوز دود دنیا	که از طیب پوشت خوشکان من
بصل و دیکه نیست آن لب و دانا	کسی که لطف خورشید از اعراض
ولا کم و با غیبت بود قوی ترازا	که کز بان شینی بزای بی تراص
سواد چشم من از کوی سه قوی ترازا	که کز بان شینی بزای بی تراص
جروی دوست شنبه هم کوی نیم	که کز بان شینی بزای بی تراص
زبسته فطر شکر کال قابل نقص	که شمع نشود فیض مرکز انصاف

<p>و ایدم سابقا سر عشرت و نشاط میخانه میبازد و بمن وقت عاشقان را چه بود و ز حشر دل و جوی کم کرد عاشقیم و زده بشوق غنای نشاط در شکر کس نماند کسی رقیب ایران لب و رسم مجده جوینام نسیم سرت کمن بومند لب و عاقل کس</p>	<p>برای سلاطین که یادم خواند الصراط خیری که بر این است از حدیث اول ری خوان چنانچه از دل و کشته جان ای شیخ نیک نام با کم کن احاط فرزین شرد پیاده و کرده و می سبا تقل و هست موجب شایسته و اساط کاپیت مراد از ک و طریقه</p>
<p>دل بکنه سیل تسای باغ بهر لب با توجع حاجت سوز خنده جان همه باغ و درو زا هر خود بین که ز کدورت یار کند بار و لا کنت کرد و حشمت ال به اسیر</p>	<p>تا تمام از همه دادم نزارغ چون و نشستی نشین که چرخ جان من باز حشر شان و درو روی تو نشند چرخین و باغ فیس علی المنجد الی باغ سج کرده ام ز شکر کان و باغ</p>

<p>روایت مندوی زلف کمال کتاب لب و لب جوئی و کشته باغ زاحت بخت و چمن نیکی قیام شب و چهار و شبستان باغ و باغ اگر روضه روم اقیس و نسیم دارد و کل از فی قیام و کل باغ چه غم بدین غم باغ و کشته کشته بوسه سب زلف کشته کشته</p>	<p>باز عجب که بشود صید نزارغ نوش با صنی سر و قد سطر نزارغ تراشای ترا و لطیف ساخت و باغ چمن شان و شبستان باغ و باغ شیده باشی و در و در و در و باغ که دارد دارد ازین قدر و در و باغ که داشت تو نزارغ نزارغ و باغ کال کت و اگر ز غم و باغ</p>
<p>بایست بچشم شایه چراغ آفتاب که طالع شد و من باغ خانه زده شای آن چشم چافت باغ چشم دارد و برفست آن روی کز خیر و بد که چون دور شود و باغ</p>	<p>روی از نور عجب و چنانچه باغ بایست این که ز عسایه شایه چراغ که دارد و چشم بایه چراغ بایست که ز پیر و باغ و باغ یکشب از پیش رخ او که رانید چراغ</p>

باز بگویم که این همه از آن کمال است
 شب و روز است عجب که رساند

این خلقت خوب بنامت از که بستاند	خال سگفت لطیف و عارفین زیبا
که در دماغ پریشی دیگر ز سر و دینیا	ز آنکه هم نهان جو جان خویش هم سب
ز لعلش نوا در دل غوازه چشم آرد	نظر بازان بر دشت و دهان
ز لعل سر و پات سوزان خسته دلان	ای تاسه نازکی و بخود دست پا لطیف
روی اگر بانی زاده سر و گرم بار دشت	ز حمت سر اندازد طاق کرالین
در لعل آن او ساهیدی برادر ختم	نیست جان من تن سیمین ز تنایین
که لعل طبع خود را می شرم صاحب کمال	هر که میگرد بر جواب کتبی لطیف

در روزی خیالت جان و لب جان	دارت نگاه دارش از پادشاهان
با این دول ندایم از دود و دلت ناک	شکر کاین و غیره نشسته و مشغول
آب سپیدی که آن که انداخت جان را	را در بنوا دافت کوی ز شرف و تپ
کرد در غم ز سستی و مست که نیم حاصل	بای که نیم تحسین سلی سیر شده
مستور و جام می را که حق غنی شای	در راه حق شای نه سکی نه عارف

ایم لب و دهن بر روی بخندیم
 ای بوی زلفت برادر کان اگر

کرنه با لطیفان بسیار لطیف	خوشی کعبه دارد در طرف کعبه ط
ز می برایت حسن خلعت مایه لطیف	خط تو حجت حسن دل زایت لطیف
غم تو قاصد جان شد دلت گواشت	یکی ز غایت حسن و یکی ز غایت لطف
بسکل خط و دوزق صبح کرد آید	خفت سالت حسن دلت حکایت
و جو من ز خیالت چنان نیست	کتاب بچکان این بر غایت لطف
کمال تو سخن ختم شد بر دوش سپید	که چه حسن مین باشد و نهایت لطف

بکس خلق مستان زان و شان	که چه حسن آمد حسن اخلاق
کل از روی ز کوی نیکو گریست	که چه حسن آمد از کوه گداز و راق
دل از سودای آن ابرو و لب	که نکند سود دارد با بیاطاق
کمال از کس اندل غرق خرم	بیان و امشی دارد ز اغراق

بچه شنه از تو یکایک بجه بلی	که لبر آید ز ابد شش از کف است
-----------------------------	-------------------------------

دو عالم پر مشفق گوید که ما سنان فزون قسمه افیم سو المظلم مرازان	دانی کل مرده عیال است و آنا نیار و روی کسی در کشتن آواز غلبان
خوشامدستی بخون خوشامدستی فیم بی خوری ادبی که شدو شکست	هر بین عشق لایمی بکبر الموت چرازه دست دانی فرستای حیات
من الظلمات بحکم دون الشمس الظلام بوده از آتشی این طبعی فانی	نیم الدو بحکم به حق است حکم دلت گریست با دنیا پرستانای
که نیست در خوریا رخ خدای برافق مهر است بانی آن نیرفتی تخریق	طبیعت عشق بخون که باز سر بکاشان از آن ستار که عاشق بیا در خور است
به موافق غارتگر درای خافق که گشت من پریشان که کرد قیاس	دقیب سی ناید خوشنود و خوشنوم هلم بزلت تو چون بی مهر نیاست
در آدست کردن منرا که در طلاق نه کا زنده درین گشت عاشقا پویان	بزم خیال تجسره روی ز زلف تو مان اگر تو گزیندست نیست و در نیکی
شود بر آینه طوطی مکس پس زند نور	کمال او ی تو دید از شوقی از غن آم

بجز سرت خاک گشت این جان فانی که آسخت این چشم از تو شوخی	بجز لایمی این دنیا برین خاک که آسخت این چشم از تو شوخی
معتاد نه دنیا از سادای مان چو از رخ خوری به اوان پاک ساد	که زده است دلش بکس جان شود پاکیزه تان و امن پاک
ز شب کردی چه ترسم بایه در شک کالی از خس شاد و کمر آن یار	ندادم روز روشن از خس ای کرد دوستی افتاد و غماشای کرد
تاریکی می جنبم در تن چو چک زاده از ذوق از ازل نباده اند	باشکمی می سیای جو ز کف بر کند با جام و در دست ز کف
نیست ما و در میان ال سلسیل و بین و حریف	بانت جان بر آینه نیست چک ساقی کلهر شربت لایر کف
ساقی می ده که شایده رو خود چون دمان و زن او به کسین	مرسم کل شهر چو زای و ز کف منت برستان جان آریک کف
دیشبه آه اوله بر نیم خیز کمال سفری که ایدت روزی می کف	

زور ویم که گیتی میرود و یک لکشت از خون من ناراده	کوی تو چشم که کینه داغ او زخم چه حکمت بر پیشانی آشتی جنگ
اگر بر رسم بخت روان تر سکیم بیه خزان و بخواهم	که در راه با دانش فخر صفتی تنگ یکی باشم که در میان تنگ
ببازی کل زدم که بر دکت بمن به چشم کرد و آید روان	چه بر شاخ نازک بر نیکن باستبنا و نامم در تنگ
کمال از دل نیاری و بسیر که روی است حزن خارج	

ای ذوق کل بخت اندک غل تا گرفته از رخ غنچه صبر صید	لعل لب تر خوراک به چمن شغل به صورت کل هر طرفه زکشته از آب
من برای قامت عمارت با نعم بر دست آتش دلم زلف و برگرفته آن	ز آن نمیشد که در ام کپ سواهی که زود بگردان آب و یخ
چشم تو چون که مر و جلی طلب کنی چون کشید دشتی عمر بد و وصل تو	که کشد او با درم غیت بر دلی نت او چه میخی که اجلس بهم کس
هی بکمال کف دل بر بیا و جان سوی خرم روی غایت و دم جان	

لرزه خواب و خیال و حال دل سپید بلبای بوی جان زلف	آن همه خوابات به چشم خیال مستوع بر بالان و در خیال
جود و حق کل قلم مستوع را جان و دم هر چه بر دم سوری تو	خوشتر ازین مطربیتا و حال پس کجای ز من آه و غل
سوی حکمت و روی آتش غنچه زلف تو خرم تنگ گرفت	دور ز کل و نظریست و سوال که تو بخت نهایی خیال
وزیر کتم غنچه تا مشرد بر کوزه قایم نام کلام	

زلف و حال ز کرم خرم و نعل مستوع من و جان و دست آویز	بشرط آن پستانه خرم ز نعل بدون چو ز پستانه کیستای قلی
تم که اخ بر شمع دلیان غنچه دقیب ساخت چشمم بر غم کرد	که بر پیشانی تو سخن نشسته غنچه و بدو روان چشمم کنونی تنگ
چه انصاف محب به دوستان غم که دل ز روی ترا غیت بر زبان	

بر مسل بخت و سوزن شتاب	حال از زنی که سیر عسل
کمال یافت بتان که خیال بی بخت	بر خوب که بخت و ستان ز بخت
بر می حسن و لذت داشت امر حال	سیر بود در رخ تابی به خست حال
مخاربه و تکه کله پشته این	بست بکوب با هم خیم بکین حال
اگر چه بر روی خوب بهری طاق داشت	بر آقا به حال تو دست بخت حال
مرا به به وصال تو چون باد به است	نشان کردی روی پرسم به نیشمال
خیال وصلی روی در صدمه که بخت	ز نسبت خود بهل می خیال حال
دل از عشق بخت تا بیکه چه عجب	خان آشور سوزان بر آتش حال
رفت جو با تمام است کی بود نقصان	ز زلف اگر بکوب بر روی حال
سودا دل در دست چه حاجت باطل	مردانه که بخشش به بخشش مل
آن خط بند و دل لعل کرد سیری	شهری خان جیلست و نمک آن جیل
می باید رخ از رخ ترا به زلف	چون جانی که در دوزخ سیر جیل
روست از خانه از آب صفا	شمع نشان بخاری در آکن قندیل

خاک پای زمرادیه و شاد از دوسیل	دید و تیرا اگر کوهرت سازد کن
به خاطر و حد از شین و بدیل	نیل صحرای من و تو و سحر
که جلی تو و صبر از تو و صبر بیل	یکبار تو بکجا می میرد به کال
باز تو عاشقم مجده از ازل	که چشم شمع نشت به آتش کسبیل
سینه شد حرا آن غمی بود بیل	دل از کوفت در بخت نیست جایی
نقد لب تو دید و فکده از آن لیل	بام پر بکوب پس بکین ز تو
روی تو قبله دل شد ازین قبل	عشق را چه حسن بتان قبله ال
آری زنده بخانه مردم زغم غل	چشم ز کویه و در خرابی بنا است
در حلقه خود و دست سلسل بود جل	از کفایت و کوی تران و فلف و رخ
لیکن چه حاصل است ز علم باطل	دانه خا و مسر که یار کال
مرد آن مالی نه بی بسین حال نال	کاف زنی زنای زاده بکیر جیل
مردی و خبر بازی و سستی بر سال	ز دستوری و سجاد و طاق سر
عاشق در دعد و از چهر زری ام حال	چشم حق دید بکوب پشته و آب

ماژاشنه نسیم که در آب و گلست	نظر پاک نباشد که تان بر خط خال
هر کس ز دایره وصل خجسته طبع	تا که بخت نشاند بر رخاں جمال
کرد نشان کالانی دشمنی آید	در سایه که بر دوست چه نشان کرد
عادل دوست کرد و دشمن دشمن	بغیر شنیدی سر دودا عین زلال
سز گویند عاشق که در بیدل	چه کار آید مرا بمسئل حاصل
مرا چون دیگران کت و نفهم	که باز نشد و خواهر راه شکل
بخت سگانند به بی بیل	بود و نیست به بی بیل
بدل کنم که پیش آن زنانه	کشاید شکل آن شکل
بگو خوانند ماه آسمانست	ببین بدست آسمان نازل
درباست پراز دهنای نجیبست	تو عیاری بر و غبار پر دل
حیث آب چشم خویش با دوست	نگشتم کان چو بی پروا نازل
کالی اندم که روزی یک دوست	نخواهد بست بر خشت بیل
نیت کس با عین روی و دل	تو آن کت و دست و دل
ان از به دل و دگر گشتم	سخن غصه خوب و بگر گشتم

<p>عالمی که شد از عالم خداوند بگشاید چون در صبح آید و در شب بگشاید دل از میکی آن عالم بی گشاید فکر با نای که بگشاید از هر چه بگشاید دید بر خاک است که بگشاید از هر چه بگشاید باز از بیم دلت صفت است که بگشاید</p>	<p>پیش از آنکه کان تیغ منبر گشاید صفت زن به پیش شب و بیکر گشاید چون زن از ترید آن سخن از هر گشاید ذکر با نای بلند است و بیکر گشاید بازوی که شب و شبی آن بیکر گشاید کرچه که بکن سخن بود و آن بیکر گشاید</p>
<p>دو شش از دوزخ بیکشاید بهر یک بکایت بیکشاید ششم از دلت او چو بود و در آن صفت و نای که بیکشاید در میان پستان از آن غمره اش چو بیکشاید زاتش روی مجلس از دوزخ زلفش چو بیکشاید</p>	<p>عشیرتی باشد بیکشاید بهر آب غدا بیکشاید بیا شش فدا بیکشاید پیش از آنکه بیکشاید پس پیش میانه بیکشاید دل خود از آن بیکشاید شعری که شبانه بیکشاید اصح این است بیکشاید</p>
<p>آب حیات خود و عمر داری آنم دلت ترغیب و محرم از آنم کز سر کوی او سیاهی باری آنم دولت وصل نه از این باری آنم</p>	<p>کریمانه حریفی و شایسته آنم وقت آن که اقامت بگشاید دانش پریشان کرد این باری آنم سازد در خیال ششم باری آنم زاد و صومعه و دهم باری آنم باز که از این باری آنم از کوی که بگشاید و حریف گشاید</p>
<p>آب حیات خود و عمر داری آنم دلت ترغیب و محرم از آنم کز سر کوی او سیاهی باری آنم دولت وصل نه از این باری آنم</p>	<p>آب حیات خود و عمر داری آنم دلت ترغیب و محرم از آنم کز سر کوی او سیاهی باری آنم دولت وصل نه از این باری آنم</p>

کرد در آن با جیب زده	کی رسد آفتابا که با منده دیم
روی با کرد و کوبه کوبه با	تازد با اسب سرخ و چرخ دیم
کردن عسکه اقامه به عهد	ما بر طایفه پستی بنده ایم
در راه او که کال تو شایسته	بر خاک و هیچ چیز نخرایم

باز در آن که کردی ایستم	بر درش از کعبه در ایستم
پیش که این سر کوی دوست	نه در جهان محض سیری ایتم
که نظر مردم به من باست	آن ز قبول نفسری ایتم
ای که گریز دولت از دماغش	رو که ترای جگر ایتم
بچه افتاده دران کوشت دل	این قدر ابدال خبیری ایتم
ولی شد دوبرگشت اندکال	که شبیه کم شد کبری ایتم

باز در دل نشانی ایتم	خبر از دزد خانه یافت ایتم
به بکم شد مرغان بر پشت	بویست چون نشانی ایتم
تا شد کم بوی غمت دوست	دولت جاودانه یافت ایتم

در دل بگین زلف یا زنیتم	چون بخار و آیدم در شکار و بزم
بدشمان پس زنده توانم	نی تو به خند کان خورده هم می کنی
کردار تو اس طلب کردم باز	بر سر کوی و بزم بود کال شد

آب حیات دگری ایتم	از لب او باخبری ایتم
آب او را سیری ایتم	که چه نخستین نبش کس نیام
کینه کوی فتنه کوی ایتم	از پس حنین سکران شون با
نیت نکایت ظمیری ایتم	برال من کربچه از عمر تیسر
دخست تن در دمی ایتم	ده وصل که جانت دوست
بر سر ای کوی سیری ایتم	کر چه که ایم و کم از خاک شد
از طلب خاک دری ایتم	این سده اکسیر سعادت کال

قدح هم در سزم کوی تو ایتم	بازی بی خودی بودی تو عزم
زبنت تن شد که گرا کوی تو ایتم	خاک در دیر و کعبه خد توان بود
آه که هر صبح از تو ایتم	سکر که مسر شام از تو ایتم

برینا هم قبول خیرست تیغ	دست نازد یانه یافته ام
برسم آن لب بلا خرا که باز	سکه صورتیانه یافته ام
سجده نگارده ام سر خود را	تا بران آستانه یافته ام
تا کال از تو نه به عالم منور	در جانفش یگان یافته ام

باز در عشق کی دل بعلای دادم	خواجه که که باید بیارک نام
بند را از توجه جای کله از ادب	نیست وقت که دینی گوی از نام
ز جوشاخ کلی دبی تو مرا رخ شده	نیم تن بزرگ که از شاخ جدا نام
بر خاک دین کوش و یک کرخت	آه اگر در دل شبای سحر نام
ازین عشق ترسان قدی داد مرا	که می طلب بود رفت نام
باز بیا دشم با طلب خایه عشق	طاف ابروی تو که گزینم

الف که خود کند بر درگاه کمال
که بخت الفت دی بودت تمام

بسی و پس گران زده بادم	می کشش ساعتی دیگر بادم
بشعش شب کمرال هم زبانت	کوه سینه زده دمن سیکر بادم
سزانت مرا عمر دراز است	تداوند باده عسر و دردم

اگر کردم نظری بر دیت	بچه که باری پاک بادم
بخشیم ی بره مرغی که تا خوش	بیارونه از سوی تو بادم
کمال شکسته کنی چاکر است	بدین اقبال دایم سرور بادم

من ز بره عسکر گزینم دل میده	اگر دل از تو شکسته دادم بدم
ای بخت شکن دل از دست تان	باین سبکین که دلف عشق حکم بدم
کرمی منم خیالت سافه در پیش	خان دان دیده رلا در کبر بدم
آب چشم می کنه دادم هر لحظه	من دین کوه کاشش خرم بدم
تا دران خدمت غلامی خایه	بدست پرست بخت بدم
من دران خاک دراز شوم بادم	آن سیل نام که دلف بخت دادم

بچه اده که دیگر ابروی در شانم	بویل سبک سستی که باغ در شانم
نشان مرغ خوش الحانم که بدم	باقال بیارمین ز شویش نشانم
کف که گزنی کن نامرانی هم	ز او شمع نشان مرده بر یاد نشانم
شب قدری که بخشیم خواب از بوی	بر آن مویدم دانه وین دادم

مراودا میان ایر برآورد آن در کنار آمد	بیان راحت افتادم در پنج لیکن
زبان وصل کن و یکزدا شده باشد	بر روی درستان من این زبان
کال آن دم که خواجی دید ایران هم خورده	بگوین دولت ازین بر صواب ترا

بخالت نسبت مشک خاک کردم خاک کردم	چون تشبیه نسبت چرا کردم چرا کردم
صبا انداخت در دستم سی و سه و چو	بگویم کان من با و چاکرم چاکرم
چرا دیدم قبله روی تو صد ساله غار خور	بجز آب و دایر ویت قضا کردم قضا
رقیت تربیت زمره و یکباری مینشانی	من از شانی و بار آورده چاکرم چاکرم
دل خود که از دیش کن شد زخسته	بدار و خفته در دست ادا کردم ادا کردم
ز دستم که تو بگویم بخون و غلغله	دو شست با دین منی که او کردم که او
کال از آن که زبان و جباری شسته	چو دیدم روی او با و صفا کردم صفا کردم

بدو تو خاله بمسردم دادم	کسی را دین بود مسردم دادم
بجای جان می کشد عاشق و پس	غش دادم و در جان غش دادم
بهر خست عالی دارم امرو	که یکبار پر دای عالم دادم

من با در دست دور از آن	سلمان و منم که خاتم دادم
اگر راه گویند اندر دست	من این نکته چندین مسلم دادم
غم و خفت و رنج چند بکنه خورده	من باز در دست عشق تو کنم دادم
از آن دم که غایت ز چشم کالی	دل بی غم و چشم بی غم دادم

برادر جانی و متوق آن دادم	برادر وی بسجای دست جانی
که با نام دست خود به او دادم	که از دست تو از من میداد دادم
ز تو پیوستم دی که هم ای دوست	من بگویم و خون سیاه چاکرم
بوده کنایه لری لب خوش	شکری چشتم و در غایت شام
اگر بویست من عالی رسیده	جای پری من عالی رسیده
مرا پری ز عقل و دین جدا دادم	ترا دادم من این دان دادم
کالی در جان پستانه ز غم دادم	جای دخی من خودی سپتام

بسی دزد از غم عشت گفتم	ز بی روی بستر دوی دادم
یکبارک دزد من در آن پیریت	از آن دم که ز تو این شربت جفیم

بیک درواز خزان غم دهم	
پوچیدم غم خشم دور تو دهم	
رسافتم بر خاک بر جادیم	
بود است مرهم در آن کردیم	
بشند بر خشم که این پادشاه	برادر پادشاه توخت سیر خشم دهم
کوی توید که بشکن حرای ما	کوه نیز خاشاکش و جوی سیر خشم
دندسته که نای این اوصیاست	خود از من مایه خشم سیر خشم
ای بار اعلی و احد ز حرمت بر خفته	ای که پس کوی که خاک آن دیم
از این زواید خاطر سپرد خشت	
کز خاک آستان تو صد می بریم	
کر باز طلب کند ز تو جان بیا کال	با جنس عاریت نجه اند بهریم
تراده دل و خا باشد چه دامن	
ز طوبان این کرا باشد چه دامن	
نکته ی وصل خود باره زدیکر	سپس از مردن دوا چه دامن
بشک خشم خاکش رو نیست	چنین گشتن رو دوا چه دامن
کوه کردی قصد دشمنانم	علا پیش از دوا چه دامن
بدین قافله کشتیم ز کشت	قافله در کوه دوا چه دامن

بیک درواز خزان غم دهم	پوچیدم غم خشم دور تو دهم
رسافتم بر خاک بر جادیم	بود است مرهم در آن کردیم
بشند بر خشم که این پادشاه	برادر پادشاه توخت سیر خشم دهم
کوی توید که بشکن حرای ما	کوه نیز خاشاکش و جوی سیر خشم
دندسته که نای این اوصیاست	خود از من مایه خشم سیر خشم
ای بار اعلی و احد ز حرمت بر خفته	ای که پس کوی که خاک آن دیم
از این زواید خاطر سپرد خشت	
کز خاک آستان تو صد می بریم	
کر باز طلب کند ز تو جان بیا کال	با جنس عاریت نجه اند بهریم
تراده دل و خا باشد چه دامن	
ز طوبان این کرا باشد چه دامن	
نکته ی وصل خود باره زدیکر	سپس از مردن دوا چه دامن
بشک خشم خاکش رو نیست	چنین گشتن رو دوا چه دامن
کوه کردی قصد دشمنانم	علا پیش از دوا چه دامن
بدین قافله کشتیم ز کشت	قافله در کوه دوا چه دامن

کال این رئیس نامم مشهور است
دیکن آن ترا باشه چو دایم

خواجه کو که بیا به بیمار که نامم	بازده شش کی ال منبایه ام
ست و ت که دخی که گنی آردم	شبه و از تو چه جای کلا آنا دیاست
نشان برک که از شلخ جدا افتادم	تو بوشاخ کھی بل تو مرین رخ خدا
آه اگر دل شبها شنوی ز بیم	رنگ آه کین شش می بارک است
که یی و خط و لب جوهرت از نامم	از می شش ز صافی قدی می پاد
طاف ابروی تو که بزم کند بنیادم	باز بنیادم بار حرب خانه عشق
که بکب الف و بی برت اسام	الف قد تو از تو برده راه کال

چرا بخندید بر از من کنایه خودی نامم
چگونه یکسانم با ز راه خودی نامم

نزد بچای زلس نیا خودی نامم	اگر قصد که یزاقند مرا از دور چشم دار
چنین فاصد بدون از انگ ماه	بسی و گرم چون آب قاتل فاصد می
مرا این حیدر سیک باشد بیا خودی	برده این کس از دست حیدر شادان
که بز خاکم شش از کلاه خودی	مادر جفت اعلی تراد ال کجا باشد

پری دیوان چه چنده او نور و دین سنی
خود می دوست که حسن ترا که خودی نامم

از تو سخن در حجب یتم
صاحب نظرم ز کت دایم

سوز دل او بر خط براری	مهر دم ناز هسته خوانیم
چون شش و این ترساست	مایه بر بکر آیم
آن آیه قیاس فیشش	چون یا نفس نی تو ایتم
الاسات کشان و کمر آن لب	اینا بکجا کشنده ایتم
زین کوزه سواد می که ایست	اشکی ز پی که یی دایم
که بره کال عاشق و دوز	ما از دل و جان ترا سحر ایتم

میدی آید و دوست که در من گفتم
پرو و بر گیر که از من بوشناق تریم

از جمال تو که حیدر است و به ما	که گایم نظرم بر تو که نظیریم
ستد حیدر که کشش با کبر حیدر	شبه دوی تو چه محتاج بید و کیم
مزدلف شب قدت و غنیت شب	یک شب آن زلف کبریم و شب تریم

ساقی باد... و نقل که شد زبانه آن که اگر روزی خوریم و غم روزی خوریم	طرب طلب کنیم و بزم آوریم خبک دند شرا بخانه بیری و پوچ سپرو
پست شد غفلت بسج و تراویح و روز خوریم و قسم هم بنابر کمال	حق و دین کاران و در باد و سریم که اگر روزی خوریم و غم روزی خوریم
چه روزی از ذکر گشتی بمانم که نماند جز غم و غمش بمانم	ما دین شتر پادم صنی در بندیم که پیش نام از دشا و دشم خستیم
چو کارم خوریم نیت از خویش طبیعت شربت من که بسازی	چو کارم خوریم و جداییم و جداییم از دل سوزنا باد خبر دارد شمع
نابرویت بودی آدم و عباس نظیر کرباخی گفتی جان زلف	یک یک از باد سحر جوی زادت گان شرح آن زلف پراکنده و دانت
کالی از بند کاف است گفتی	کی چو روزیم و نظار بکن عیب کالی
ساقی بیار شیشه می تا بهم خوریم که چرخ شیشه باز بگردون بر ما داریم	صحت عاشق و عیب بهم دلیل کل دان و غلب بهم
کشتیت جامه بود و غم بود غم عرب طلب کنیم و بزم آوریم	کشتی روانه ساد گزین و طبع کج دند شرا بخانه بیری و پوچ سپرو

غم بگرسانت قسمت من دل	مراد خودم آن صیب هم
شمال دزان چستین است	دین ناصح و اویب هم
بیکافد شرف مقصود	غیر و اوقد و طیب هم
نیت فزونی بیان افکند	کر بچی سک و رقیب هم
بوغ و نه زلفش هر دوست	ازین افسون که صیب هم

ایستاد شربت چو جمع کرد کمال
 دل و حسنی و غیب همسر

آنرا از زبان دل نکر گشتم	بغنی غمخیز پوشتگر گشتم
دست داکمه آلود به مشک	پیش سرخسکان سبز گشتم
چو بر صفت رخ تو در شد شب	صفت زلف سیامت شب بگر گشتم
دلای سبک آن زن مدعی گشت	چو بزلت تو سپید این سخن گشتم
ذکر باغی تو گشتم بر با سحر	مراد چون دگر بندست بر این گشتم
دید بر خاک دست کرده بخوابد	اجرای کدشب جو بران ده
باز از بیم طالت من انگ کال	کر چه زکن بخشنی بود روان گشتم

دختر دگر نکر گشتم	دانت دگر گشتم گشتم
دقت داکمه بسیار از تو	چند کوزان سبزه گشتم
دشمنش اداست افکار	بیادان این خبر گشتم
دست کنن بگرید اندرین راه	بیکر بیان دگر گشتم
دلا بربان گشته گشتم	بگشتم این اگر گشتم گشتم
چو شیرین تر از جاسک او	ز جانت او سر گشتم گشتم

چو دخی بگریه کال آن خودت گشت
 فدای این قدر گشتم گشتم

دل گفت از زبان دودیم	دست گویم دودیم
سستم بوی غنچه برین بیان	نیت میار گشتم دودیم
بگشتم زان لب دودان پر	عاشتم نعل باد چویم
آه آن لب چو بی هم زبان	لب آید حیات یسوم
شاید وقت من که در وقت	با غم روی و محنت اویم
باده اگر خاک سیاه بر او	بکشد مدهل جز آن سویم
آب و بادیت بگوی	بنا خسر که ما گان گویم

<p>بیا سپاسی که بخت غم و درد کل اینده سر قمر از آن نیست پر و در و در که از شرق جلال کل گرفت کار باد از رباب و سینه خوشی هم سکا سیم آینه ای و اخلا که آفاق و سما خاک پای عز و چنان به نرست سر مارا</p>	<p>بست گلگون طلب دایم دی و دی سیاهی بر روی برت ایام و دی که آری آن از خفت از آن جزو انداز بشک آرد آن زدی و بخاری و دی کشم او را از عذاب و تر از سیر انداز که بر یکیش از نایت بای و دیگر انداز</p>	<p>کین از عشق آن دینج بزم کاسش با نواز کلمه کسری وینم آن دینج خواب خوشی و دی پس دوار فایم چون زینت نیک سپیدم چو شیر مری و دی درم بران فزون بود و بیان</p>	<p>ای کل دونه دامت کیرم آنگاه ابروی زنده تیرم بخت دور نکوت قیسیرم باید اول نواز و نجیرم دیت غل غنیرست و سیرم در که ارای جوان که من سیرم</p>
<p>کمال از سرچ غم جز نیست کرداب جان خالی بیا تا بر لب در یای اوست که اندازیم</p>			<p>بیش خطوب کس و کنت کال لغت قریب برین و تحسیرم</p>
<p>اودیم طبع شاق محسوسم تا زبنت غلای آن در بار حسود ماعل خبر نیافت که از ادریت در و در خصای و کسان سپیدم از خون پر خنجر کردال اباب در طیب کد است بر سری که حال در و ایکنی با در از کال</p>	<p>با در دیار محبت و با در مدیم در جا که سیر و غم و کمریم دیوانه بی خبر که با در چه عالم فارغ ز شاد و اینی و اسود و از غم پیش و آن و خندان و فریم و که خوش خاطر از آسب بریم از غم سیر کال کن کشت و در از غم</p>	<p>مخاند دل جای عا تر که دیم نوبه بری جو که قیسم بکزن دیویم دل و مثل ز غم و در صدم از یستی و با در کس و در با در بر طعنه جا که م تر که از غم بر نشیند با خنده نه وقت و در بر سر رفت کال از غم و در</p>	<p>در خانه چراغ از رخ زیبای تو دیم آنکه بر سر زلف تو سودای تو دیم آن دور که از دور تماشای تو دیم هر جا که حدیث خدای تو دیم قدر دلش زده و دای تو دیم آنکه با بن سینه تنای تو دیم نفع نظر از دین زیبای تو دیم</p>

پیش چشم نهایی بر خیال روی دست		مگر ز خیمه جیغ و صبا بشن گفتم
سردا پیش نه او بختان که بر کن		من دوم با چشم کران تا بخت گفتم
ز کس او که یار شال غسفره اثر آید		در نظر چشم است نیم ترا بشن
تا حدی اوست تن غلپش نشان		دل یکی کجاست از تنل ترا بشن گفتم
گر ترا سحر غش باد چو یوشد کال		
بشکنم چشمی در کشتن بشن گفتم		
ز ب دندان از نشان چشم و باز فتم		آب حیات عزه ام سیرد ایا فتم
نتر است که آن من دوران سخن		واقف و سر بر احسرم و از فتم
با دوران کینه کوری من سید		کر کر کوری روی جاز فتم
بخت فید ز اند نو خوار		دولت قد وصل من به نیاز فتم
پنیر بیا ده آدم روز سگار و بران		دوم دل پس بگین زان یاز فتم
پسته تو خند کان خود و دستم کن		بدستان من باشن تو از فتم
بر سپر کوی و بیزن بر کال کم		
کرده تر شلب کر دم و باز فتم		
آداب تو با خبری باشتم		آب حیات و کر سیه یا فتم

از آفت که در پای تو ایتم		بمن زان ز بر خاک فرمای گفتم
شونیه روی چکر فتم گفتم		اگر چه سوزنست تو صبا بشن
و چشم ال و قتل ز خود در صبا گفتم		آن روز که از دور تا شای انتم
از دست تو به هر کس فرو برد		بر جا که حدیث از خود بهی فتم
در لحظه با کرم روی تو چشم و فتم		بنا و آفتش ز صبا بشن
با زبران خاک ز مای سایه گفتم		بر غیر ز قدام بر جای تو ایتم
بر صبا که در پای سوزند از صبر		تو سیم که بر شال و باهی تو ایتم
آینه بای به روی و آوازی		چون منم ز دست تایی تو ایتم
صد کوز چو کل روی و پستی باک		در اوج سکر رخ زیبای تو ایتم
باب پر غش است که بخون غش ما		زان ای و با به تاشای تو ایتم
ازاد سر دجان کال از صبا		
آن لحظه که با شادی فمائی تو ایتم		
کند چشم کران و من باشن گفتم		نوسه و داغ عزت تو بشن گفتم
رخ که در کام من چنان طبع		آداب شیرین چون جوان بشن گفتم
میش چشم نهایی بر خیال روی		مگر ز خیمه جیغ و صبا بشن گفتم

کرچه حسن و عشق کس نیافت	آب و آبشک یی یا نسیم
از پر خیز طیب آن شوخ	یک نه روی فتنه بگریه نیم
بر دل که چه زود از غمش تیر	نیت نکایت غمش سریا
جان و سر داده چه دایم دوست	چون ز سر بد سوزی یا نیم
ای که گریز دولت از دم عشق	و که ترا عجب گری یا نیم
بسته خدایا در آن کورت	این قدر از دل خبری یا نیم
دل شده و در بخت آمد کمال	
گر شبه شد گم گری یا نیم	
ز ابروین بیاست کشیم	کون جوی از روی است کشیم
بخت کت از توام جانت در خواست	بر وقت این در خواست کشیم
دانت با دستم کن لکابی	کو پدا هستی پداست کشیم
به تناییه بر من یی بری کت	خالت روز و شب است کشیم
کمال این در دستم مردان	
سینه دانه خدایا است کشیم	
بس در از غم نشسته کشیم	نه سینه یی بر روی زدم

یکایک در دهن دهان چو پرت	انان هم که ز این نترت کشیم
بیم از دهان از حد فصد چشم	بیک در از نتران غم رسیدم
من آن دم غم که دهان جایست	چو بچدم غم دور تو میدم
خان خودی که رفته زین دور	و من زدم بر خاک مر جاسم
طیب حاشا غم نام که ده	چو در دست بر مرده ان گزیم
اوصاف کمال روز و شب	
از ان زدم که هم در فرم	
سنت زلف بخت دست یا نیم	سرتو باشد تا جوی تو بسیار یی کم
ز بزم سبزه چنانی که طیب از تو	در مرده ای تو در دهن غمش رسیدم
کشته عشق تو که گزیند میل جانت	خسته تیغ تو فلک سپرد بر دم
بشمر اینده شان زلفت روی تو روا	از دوا بدخل آن خانه که باشد بر دم
روز کار نیست که خاک نه دم قوت کمال	
بر غایت که گشت دامن ازین خاک نه دم	
بکش ناز مرا ای بنهر زان دم	که من بیا از تو خورده ام ناز و دم

چشم زنده جان دهر بران ده	هر چاره به اختیار بر دیم
جانا کردیم بر پسرین	بر پسرین پادشاه بر دیم
کریم رقیب دانا نه	یک دستم شکستیم
بر دیم بجای محمد آن روی	شبهی بسوی هزار دیم
پسر دانا آهرا	چند ده سوری هزار دیم
گر شد به کال سرگران ای	
در پسرانین هزار دیم	
شیر خورده را پسین چنان دیدیم	آن آخر سعادت برسان دیدیم
از دست شدن من در دوازده	پیشین کمان کربت آن تنوان دیدیم
رفت کردن بر ال کران	من بر دودید آنرا باری کران دیدیم
ای دل بزرگوار استگم و بر کس تو	گر تو ان ندیدی من هم بیان دیدیم
اندوه من در این سیر آن کار	تیرا چرخش شاه در دوازده کان
چند کله خورده غم از دایه خاک	چون یک تیر چرخش سیری دکان
آه خاک کوریش اسکال خندان	
آه سینه بین روانی در بیستان	

چون دست به کعبه زخم و بستیم	نکوه زدی ز جرم یک بر کشید که تم
را که میرسد از جیب صد لایحه شیرین	چو میرسد به مانندی شود غم
بیار جام غدا شکستی جان و تاس	که هر کرامت و سوگندی خودم بر غم
پای پر سپس تو دانم که یافتم بهار	باید بر سرانم نشود از بهار
در آب دین زور زخم و جرم دم آید	نکرد دین من برین خسری غم
کال چشم تو دست شمع ز کبر	
کمن خراب جادوان شکست غم	
باز آید دل نشانیافت ام	خبر از دود خانه یافت ام
هر چه کم شد مرا نطق بر دست	جوین چون جادو یافت ام
تا شد کم که بگریخت او	دولت جادو اند یافت ام
کریا هم قبول ضربت تیغ	زلفت از دانه یافت ام
بما کال از تو شد ز عمام زرا	
در جانشین یک ز یافت ام	
آه دست زلفت یار دیم	صبر از دل شهادت بر دیم

بسیار زنده بودم	کسی به این پیراهن نداشت
بجای جان یکشد جان من	تو آدم و از جان غم نداشت
پدرت عیالی و آدم آمد	که یک نفر پروای عالم
من بود دست و پا از جانش	بسیار تو قسم که غم نداشت
کسرم زنده باز طوطی سخن	من این که از دیو سلم نداشت
غم رفت و دلی چو کنگره بجا	من از دلبسته عشق ز کم نداشت

از آن دم که غایب ز چشم کالی	دل بسته غم و شوم و غم دارم
-----------------------------	----------------------------

ز آنکه شاهد و استیغیر یستم	به دل کشته نیر ز غم سنانم
در قسم فغانم ز غریب ز چشم	ترستی کنی هیچ بفریب و غم
خط و صورت بر آتش نراده غم	دانت ز که این خط که تو قسم
بدو عشق و عشق من بود که مرا	ای پس دل و غم زین دهنم
میستیم که از حبیب عاشق را	امید وصل که باشد از غیب
مراقب بودیم ز غم و غم عشق	کماست تیغ که سانه دق را بدو
کال کیت که او را که ای خود شری	من غیر شکر تو نیست غم

نور از دلقاب حبیب من	نور من شایه ریسمان دلم
ساده بر سر زان عشق او کباب	بیت که خدا آن نصیب من دلم
پروین کشیده نام از جود او	چاکشید بیکل غلب من دلم
منه سخن از کس بیت و خطای	ز غم آن کنی ای ارب من دلم
سپاس چو کشتنید بی من را کن	که خط ساری سم قدر طیب من دلم
دل زلف تو جوفت از آن دلبسته	که شام چون کده بر غیب من دلم
کمال غم منزه و در دل که دلبسته	که این طالع زنده طیب من دلم

دل نیست بهستم به پیر و پیر	دل نیست به پیر و پیر
----------------------------	----------------------

از دیو به خاک و داد بر کس	نور که سانه روان پر ز چشم
کمال طبع به سم تیریزی بر شمشیر	زان غمزه بدل جز نشسته چو چشم
بست من از غم به پست من	جز ناله و زاری بران در چشم
برون ز غم که بر آید محو از چشم	دستم ز غم و غم دیگر چو چشم
چون برده و دلم تو غم که بر رخ	من غم میرم خط کجور چو چشم
نور ب غمزه تو کم که پیر دست	پیش تو غم که چو چشم

زین سان کو کاست ز جویان در کریان	بنا بر دست جز غنچه ز چرخ ششم
دل برت از دست ما تان دل ادا کرد آفراد بند و سل و نوز کار چش شیر که گویم پیش بانده بسیار ی و غایب بن کنه جز پر ششم نیست که بر بانه را بسیار تر از دکان تا غم را زده او غم از در پیش	پسینه از داغ جانی خنده شوم ششم غایب بخت و دولت بیدار هر من بیه دل کبریا یار هم اغیار خاطر یاری که جوید بدین ستار هم ز غم یک دادم منت بسیار تا غم را زده او غم از در پیش
ارغ او هر چنان می دوری کال	اگر کن در کوی شوم و ده بزم
باز که غم و پیش کن تا بر نمایان بشی ی فشان از لب دندان نگ بر ششم ز دست راست آن نظاره هم ششم پرواز و در بر سر زنده ششم در غم و دل نایم نه یک از ششم	باز چشم انداز به ششم ششم چند بان قانع شد که غم و طار ششم حاکم پای و نیر که بزم تو باست ز ششم ششم او را در بان اند کور ششم که بزم از ششم کن که بزم ششم

دلت غلای تیغ که بر جویم می زدم سرخ کوی صدام تر کنی ده پیشم	که نگرد به دست صاحب کال باز عالم با پس و این ده پیشم
ارغ چو شبیه و یک سیه سوزم آتش بنان سیریه سوزم	
خاکه در آب سازم نه چوب باز لب که غم تو را از دست باز بر یکم پیش چرخ رفت جانم از او با ششم از زخم که تو دید و کنت که ز ششم پیش تر ششم کال	آه دل و یاد ده سیه سوزم بغض خاک بر پیش ز سیه که چو از پا تا بر سیه سوزم که یک ناز که سیه سوزم چشم و دم غم زلال و پر سیه سوزم من ششم که بر سیه سوزم
زیر لب تند کمر خست و کنت گو ترا می کنم منت و کنت	
که چو کنت بشی که شکی بغضای یغیم زرقاب یک ز جانت که کنت تو بزرگ کنت	این غم زین شکی شکست و کنت مرغ که دل صافی بدنت و کنت ببا پس که هر منت و کنت

دست داشت بسی در دگر بگفت	هر دای که بجهان وقت را گستر
وقت دیدم و گفتم که تو چو کسی زدی	خود تو آید سبز از دم وقت را گستر
دل بر آید ز کجاست نشان بکمال چشمش کس نادر نکست را گستر	
بر بد تو ام بگر سپردیم	ای من ملک تو من کن این خود پسندیم
کو من دیو چشم تو کس ز غم دست	ز آن نیم که تو بدو رخ هندیم
خوش کن زلف باب شیرین تو بیا	جای تری جوی این افتاده بندیم
کنتی پیشش تو چو بزم حادیم	روی بید برین و بر پستندیم
خیز ای طیب مرسم و دارم زبان	کین در دوست داغ کن بر بندیم
ازین نیست چشم شکام نازد	ارادت کو یاد بین چشم بندیم
در لطف طبع سدی سیر از پی کمال بادرنی کنید که گوی خندیم	
سالم شد که دنگ و پندیم	تر بای عشق چو جوییم
وقت آن شد که از خلیه زد کس	کل در میان دو پستی بزمیم
رست آن که به پیش ابروی تو	کج نشستیم و راست یکویم

شکر بیاست زبان و آن را	از تو بای بیگ سروریم
بر سر و بر او من سر زلفت	مده بده بنگر آن میویم
خون ریز خون ما از رنگ	گر کج بزم کشته اویم
انستی سای دور کن کمال تا بکنستی که ای آن کویم	
مرد و سگی کنان بردت که گریم	ز مال خود ملک کوی ترا خبر کردیم
بیان ما دسکانت خوبی کرد	براستان تو او شین سروریم
شب زان وقت گفت سگایا	آیه سببم زاده عسکر کردیم
اگر به شمع بروی تو خیر کجا کرد	ببین که بر پیش بگونه بر کردیم
رخ کج بود در بار بجا که با را	ز کجای غمت کار او بد کردیم
ز ملک دهر او آید و زلف تو	عجز این که او ای در دهر کردیم
اگر کمال برفت تو که قصه دانا بیا که اید آن و غمش کردیم	
شب که زهرت دخت روی ببار کرد	سوخت او زهر را کسین تو کردیم
در غم رخ دیدم شمشاد تو خوش	از تو با قناب اگر تیرنگا کردیم

گرچه ز خون گسکان کشت رقیب سرخ	باز منش بدو دل روی سپیاه گرام
فرص که به منیم روی خاکسرای باد	پس کوی کز توبه روی برادر گرام
برو حیدر جان من در محفل کز	سیح نیکوئی را من چکنی برادر گرام
خط چو دید بر رخ مهر دلم زاده	نام خلعت به آن نشان مسرور گرام
ای کمال از آن دوزخ کز پان دین	سپل بسین که طکران من به او اکر گرام
صد جان ز لب بزم کسیرم	
تا پیش دم بزم کسیرم	
چند که نویسی کنم نکر	حسنر کز نیت در محفل
ای دوست که خند نویسم دا	خاموش کن دشت بکرم
صد جان و شش اگر پذیرد	کوی سید بار دل پذیرم
ای زلف و لبش زان بر	چون نیت زبان در کزیرم
در غارت غنای شش کرد	ترکان سیاه دل ایرم
نه سحره سری کال و مکتب	
انصاف کف رفت تیرم	
عشق تو دفع بندگی باز کشید برلم	نام و نشان سبلی شد ز غم تو حالم

پیش و دیده من بیک بیان مو	غیر خیال روی و کس نه سابلرم
نیت خدای خواجه نام زوشتیان	از نفسم زبان چو نه خاک کز تو
در دلم ساجت زده کن طیب کو	پر سس ویرای تو به زشتای علم
دل زرق بکند فکر بن خیر کوری	حین که کجده چنین مسهر بیک علم
بر رخ خاک هر سیکس کال براید از مرا	من چو ده هم بدین کسین کال براید از مرا
کنت کال حاجت در منزل باری	
هم برسم بهشت چون هر کشت از مرا	
عزبت که از خلوت در بیک بستیدم	شب است و مسرکان چون چشم ز غم
کری بی پاشید از خرد از زبان	هر که در عید و پشنگ از زاید
ای پرده بکوی تو یافت روی	آه و بر روی تو از دست و از حرم
حیران جال زار سخنان یک	هر که از آن نسیم مشرق آن نورم
ای جان کز غایب تو روی و اسایه	سین ما چو تو زدی ما از تو پرایه
آه و دل کوییم که با تو محال	ز یاد که توان کرد ز یاد که در غم
کرنه کال از حسن نه شهر به کمال	
چون دن کیم با مسر و سونم	

دشمنی خدایه میکنم	غیر لی عاصه میکنم		
بهم برکن حکایت بیه	بیزب مناه میکنم		
منت مانای که در است	پیش دیک میکنم		
در بیان پنداره را	پیش حسن بیان میکنم		
خود اثر را جویند کنند	دل خود را نشان میکنم		
نیش روی مجلس افروش	شع را یک زبان میکنم		
منه شش چشای زده	مسلح او شان میکنم		
کر در یک شتاب او شیم	بکسلی بنام میکنم		
<table border="1"> <tr> <td>آدم مسیح بر کشت کال</td></tr> <tr> <td>بر آن اسناد میکنم</td></tr> </table>		آدم مسیح بر کشت کال	بر آن اسناد میکنم
آدم مسیح بر کشت کال			
بر آن اسناد میکنم			
غم دست من حستم می شمارم	ش چو کشت غم می شمارم		
بسترا که خاطر خاند شمارش	آنان خرد من کرم می شمارم		
قدم تا بناورده در من	زنجی که ست بی قدم می شمارم		
زیرین زین کشش راه است	بکستای او را هم می شمارم		
کرای تراپ و شش می شمارم	قیصر زان می شمارم		

ندای تو را به میزان مسل	اگر به شود نیز کم سی
کلمات ز جان بین به حجابی بین که خود را چنین مسترم می شمارم	
زایه که نام با خود که چون دشمن می شمارم بر کینه چون بین ز دشمن خبر کرای این سو که از باغ وصال او برسم بوی بر جان کرای من نهاده و در جفا بنام کای صبا فکن خوشان غم و در سج و کجا به بهت نمای می شمارم بکر و کز کز نشی کای یک تو خد	بناکای او خود منظم می شمارم دشمن چاره آگای بد می شمارم چو ز نفس کا به دشمن می شمارم چو انباشت پس از بیم ز دشمن می شمارم که تکیه در سکار اندون هم می شمارم که زنده بر نفس من می شمارم بر کج و نه به خود می شمارم
بر که که بناکای دور از حق ایانم چون خسته بی هم به روح و	
غم و خواب آید دل بوی کس بر جان و نام به بهت و خفت کل آن بار به من صوره و یک زست	چون بی خبر و لاج در دنج می شمارم در کرایا شش چون ابر به نامم که در به صدمه ل از باره می شمارم

باشم و شب باز در گشت کنایه که	با حاد و اوه خواجه گشت به دو چاقم
صد سرج زانکه از ذوق کنار او	که سرج بزن دیار باشد به کنایه
باز او اگر زانم ساکن شودم کردیم	
چون شمشیر کالیم با او زار زانم	
کرکادی که با تو در کرم	خاک پایت چمناسپرم
تاییدم پستان ترا	مطالع نشسته کردیم
کودات سانی از اناس	پسر و این شاه و دریم
کز ایک شهم بر رخو پش	هوان کوی جان چگون بریم
اختری چون تو کر با کرده	بر بندگی زانسان کس دیم
کبشت از تیر نه شی دل تو	برای بن که هلد و سپرم
کرچه آتش زوی بجان کال	
در محبت مستند ز تو ایم	
کر جان برین لعل خوی سپاسم	دردیده و دوشن طبعی و نطقم
دانی زده خوشم صد هفت بار	سر کند بیای کوی آن که دیم
کر چشم زاید سبک دوی نو	من تیران شیره چشم تو که دیم

۱۷۹

کر چشم زاید سبک دوی نو	من تیران شیره چشم تو که دیم
کشم به شمشیر کز برای سربا کال	کنا که بی من انم سرج خادیم
ایکت کین ابر غم و ابر و ارم	چون ی کشم از هر دو سود و بادیم
خوشا دور از دستک بیان من دیم	مرا در کرم و کنگ بیای بکنایم
انکه از پیش کال و تخیل	نور کریم و کل مازم قان راه برادیم
گر سینه زیک دودم من بیاند یستم	
از غمزه و خسته و امکار و یستم	
ازین جو نیم ناز و کشتی یخ	چون صید نیم گشته بنا به یستم
ن کر چه روز بجز دوی باز شد ملک	نرند نام ز یاد که بسیار دیم
کز زینک تربت بن کر چکد و است	چون سالما بیاد لب یزدیم
رضوان برونده خنوب جات و است	من با خیال آن لب و رخسار دیم
سرا که کر شد مرا غمزه و ترکشت	از ذوق کشتن تو که با دیم
کنتی کشم ز جلد تو بستر کال	
من جیش برای من کاند یستم	
کر ز غمزه بن سربا و سپاسم	سرج باشد سرج و دیم و غمزه دیم

کنش برادر از خاک در روی خویش	کرد چو دست آن روی آن کرد چشم
کنش از دور شمرده ای زلف من	کرد چو پیکشت و شوارت نهانم
کنش عذار دهم چشم من کدر	چون ز چشم دیگری غم نیست بکارم
کنش سر بایه چشم بخون دل نکار	سازم از کافران قهر آن ناله بکارم
کنش بایم یو پس آنده از مرگان	زدم شمشیر مرا صدم ببارم
کنش از کافران تاب روی نزد کال	خاک کردی زلفت آن روز که دادم
کرد و طبعی ازین جانم بود بازم	
کرد و چون افتاد آن تیر روانم	
ندای ز طغیان کاریت سپید	کاری که خشن شد مردم بر پا خورم
گویم چه هست این روی تو بر رخ	دست بردم ز خشم کان هم مانده ام
کوشش ده تو که ز من از غیرت	باری چو می سوزم که از که بدارم
در صفت چنان گشتم کان خدایم	چون پند در گشت هم بشنوی نامم
زلف تو جهان در مشت کردی	تا زبری این بازی به کز او زبانم
که چشم کال از تو بر جان و جان افتد	
با مردم دیون محبت من خدایم	

که بخانه حریف می دانی	بگو که در سر چه شستم دزدانم
دلت آن شد که افادت بجزاات کنم	تا یکی شکت کوشه بسجده باشم
دامن پریشان کردی این بار	من گریخته در احوال مرشد باشم
سایه بر در خانه شستم باز	که ازین گشت نشنان غلبه پذیرم
روی دوزم و این رندی	رندی آنست که در یکد زانم
یار که را در من بسته کنی اندیشه	قانع از قصه و باز دیشی ماسه باشم
زده سیکه در تئوی شاه و جنات	که کوسه درین حرکت فاسد باشم
کرد و هزار شک است به خورم	
مینه انگ ز فام غم آن سیم بر دارم	
آیست که از سال سکانش دود	وزان شراب حسل که از جام زده ام
روزم ببار خون جگر چون برم بکار	بی روی بار بار و چون سبک خورم
آید خوشم چو بد که بر ز کسی زده	شیتی که از رقیب تو خشم ترا
تیرت بخشم خودم و بری نشد آن	بزست دیگری که بخشم بکارم
عزت یار و خلق جان در دمای	مزد دمای ز شمشیر که از جگر زورم
کنش کال هیچ کوان و من بر	ز طبعم غم منم که از کفر خورم

از شراب و عصاره و تر که دیم	ان تبا کستیم چون بویاز و دیم
ساقی بریزدی بر ما مگر آن پست	تم تشنگان ندیدیم کم تشنگان دیم
ایم کم گشت گریه و دستان و یاد و دستان	این شیر و بر که دیم باخیز بگردیم
آخیز بر تو خرازن طاعت و زهد و نوری	طراوت گشت آفتاب در نور دیم
هر کس جوید از آن که زبانه در فتنه	انگین بران در شسته بگردیم
داریم سن دوی از انگین و زکین	چون شمع اگر بگردان با هر آن دیم
فرس و کال - اشد بدست	از کال این بس که هر کس دیم
<p>می نشست خیال رفت بجای چشم</p> <p>زای از تو پستانیم ماسیانه چشم</p>	
چاق بزرگ چشم	دست این تمان که شش فشانیم
کبه بجا که خان بید و نین و نیت	که اگر تو دای داد و داد چشم
گشت چو انگ نیند که رهاش ترش	چو ز چشم سر دای در میان چشم
بد و دل و چشم از شیر شد سر لب جان	که دشت از دی تو تا غایت
سینه بایستد شان جانک کج نیند	ند خیال است فصل و زمان چشم
<p>کاذب و تیر و مات و زانده کال</p>	

کال

<p>که یکی به نفس وای بران چشم</p>	
زلفت خرم و بیای تو شام	در تو دارم که هیچ در دایم
آهوق روی تو مرا که دیم	هر چه بخورم از تو هر وقت زیاده
فقد روزمان خوشی دیم	مرا دیم چون شمع در میان شام
و بر روی از تو باد صبا	از دل پر خون چو بسوزد بگشام
روی تو دیم ششی در آینه جام	بایم از دست و من ز پای تو دیم
سین تو دیم پاست بوسه و عری	باز به این مراد است دایم
از کال نیکوست جز تو تو دیم	ز انگ مرید تو دیم من تو دیم
<p>من برین دایم تا از تو دایم</p> <p>تا خشم ز تو دایم پند دایم</p>	
کنده و زخم من و دم خون تو	من من از تو دایم از تو دایم
مرا دایم از گریه باخود و تو	مرا دایم گریه و کشت از تو دایم
طالع تو دایم دایم دایم	آفرین بر طالع تو دایم
از دوش من سینه رفت من	ز انگ من دایم تو دایم
چشم من چون بکند حاسه و رنگ	چون من دایم چشم او بکند دایم

بند هاست یی گیری کال | است عجت سرچ کوی بندام

من طاقت داری از رخ ایرت دارم
خبر بان بار غم او کار دارم

صد بار زون چاکر دکه خودم خواهم
آه از تن غمسته کوی سریم خواهم
خواسم که کنم روز سردی تو شبی
باشش با نغمه ترک خاکست
کو مرتبه خدمت در بان تو بایم
باین سر خدمت او بار دارم
تدبیر علاج دل ببار خواهم
ایست کن دولت بید از دارم
یعنی که صحبت افکار دارم
زان سگاست بر دم و جادارم

کو نیک کال از سر کیشی غوی کن
ایستام دوت رفتار دارم

با غم تو خرم داسم و خا طریم
غایب ز چشم جان من چو روز
نظاره کی میرست از صورت تو ما
زانم که نام جام بران لب نهادم
کنتم بدیدد تو رسم یا کجبه کنت
زان لب بکام شکریه بگویم
تر حاضری میشه و با زلفش بگویم
جیران جان بکاری گل محیدم
آنکه نیست مستند باد شکویم
و بدستام که جوید خا طریم

چون دیگر نتوانی آن زلف بی قرار
شده و از کار و پر کنده خا طریم

بیر زلف و کنت بانو سپین کال
کو بری رسم خدمت منفریم

از سگان دست بیشتر و کتریم
حرکت و سوز سگت آن داریم

زنده زنده ایم در شب جیران جویم
کو تو خواجهی چشم در غم آرمیم جان
باده و سرست سرش آن خاک را
باده و سرست سرش آن خاک را
دید که یاقاب فنا یاریم
کو چو دست مراحت بنایت بند
بین که چو جان زنی با تو بری بریم
و در کوی او ان از سر جان بگویم
چونکه بنزل سپیم به فرود آیدیم
چونکه بنزل سپیم به فرود آیدیم
که ترا دیدیم پیش تو شکویم
بر تو چو بایم دست مرگ از آن بگویم

در من عشق است که چونی کال
از قبل و تا ترنگ که هم نوشته بزم

من و لحظه بدو تو و با فقام
مرد و با دو تو زنده جاوید بشد
از غم غم غم غم غم غم غم
از غم غم غم غم غم غم غم

ز قدام بر اثر باد سیرت بر عمر	تا که پای تو نه از باد سوراخته ام
دولت آن نیست که با هم او جهان	دولت نیست و سعادت که ترا
زاهدان بر سر سجاده گریخته اند	بر سر سجاده ترا نه سر جای یافته ام
شکر از دهان او این نه بر عای کمال	بر سر طاعت تراست بر کافران سر یافته ام
ابر قطع نظر از روی گز ترا نیم دل به پیوسته بگری بر بار خا نیم	
موی که بر صاحب فضل از او می	که در دهن و سر چو زکری آنیم
زاده آن به که در او بر خودار	ز آنکه با صفت خود به از او نیم
بیش از آن نیست که او دامن آرد بخت باز پیر شد و هیچ نی پر شا نیم	
اندر اینم که گر خاک شود غالب	که در سواد و تندر دامن جان افتا نیم
خلق گویند که ندیدست قطره از کمال	هر چه گویند بروی تو که صد چندانیم
من در پیش بخورم و پیرانه ام که به سجد کاه در سجانه ام	
آنان جان و جانم آشنایان	هم ز جان هم ز جهان بیکانه ام

نقد آن غمناک حاشی	کنش آن زگر پستانم
آفت بنیاد آری بناد	یافت آری دل و پیرانه ام
کنه و پیرانه اویم بکوی	هرگز این گویم بکس پیرانه ام
سرج از سوزا گشتی کال	شیخ را که این کوشش پیرانه ام
من و در و ترا که یاد هر دم بنامه این قدر در روی مرا هم	
هر نیم از کم و اندون بخوابی	که از خون باد این در و در کم
بخون ریزت اجاره چیست کن	اجازت این که بسم الله میمن ام
نه نیم هرگز آن روزی که بی در	نه نیم پست به غم و به بی نیم
بج غمخواری و ادم که هر کو	غم او بخور و من بخورم غم
کال از خون دل نوشتن نوری	و ساند اینک من و پیرنه هم
که کس یاد مرادی از تو یانی بواسطه این شد کنی دانه اعلم	
بسیاری تو دامن ز جهان نه جیدیم	عشت عشق تو بر دامن جان بزمیم
بیش از آن هم که نبوده از دل و جان	و سیاه دل و جان هر تری و دریم

آب نایب دل ایل جوان ی بود	ده بر دی بر بستیم چو دیت ایدم
ملک و عشق تو بود چو نصیحت با	سرو چو کند شستیم هم ولی نشدیم
خبر پستی داشت با طرقت جان	تا زینجا ز خشت قدی ز شستیم
هزاره دگر از خلعت شای ادا	ولی سروای تو زان روز که در چویم
راه پر و بی و طلب از دست کال	دوست در خانه اگر د جان کریم
نام آن لب بخت سبز باقی دیدم	
کاغذی باقیم و غنچه درو چیدم	
آن حلاوت شوق کشیدم سر کین دریا	روز و شب چو غم که گریه خان سپیدم
ماه ز غمخیز منج شد و نی ...	نفس آن نام پر و دیده دل مایدم
نقطه آن حسن اسکان که میو غم غالی	که چو پر کار کج زو بی که دیدم
راست نکره و پندار است غم نام	نشدند جدا که دم و بر میریدم
دل کینا یک ازان فخر غزل جزو	آن جو جزوی سخن و دزدل شستیم
تا کی بر بنبره از تو دانا کس کال	چون کل دانا برید ز صبار شستیم
یاد هر چند با حق طبع از ادم	
که از تو بشتد هزار زخم ایدم	

الذکر

اگر از لب از عدوت تو غم بکنم	من حدت یاران که با من هم ایدم
با خیالش چو حکایت کنم از چشم پر	گر شش دارد که در سینه بکشد ایدم
دل از آن روی چو روی با بیان	اورده میگو زلفش حسن یارم
بر شد بر لب شیرین تو ادم و مو	از رخ خام طمع بن که چو دوی ادم
نکته در غم ما حال تو چو کال	
بگذاشتند بدل خسته بجان بگذاشتم	
این یار که سیاه طلبه داشتیم	با شش یار که سیاه طلبه داشتیم
عاشق آمد که از یاری و غمخواری	یار غمخوار که سیاه طلبه داشتیم
غمخیز که کان من او یار یار و چشم	چشم غمخیز که سیاه طلبه داشتیم
رخت بر چید ز سواد ای ترخان حسن	نه باز یار که سیاه طلبه داشتیم
نخوتی و پستم قدن امانه در پیش بایست	دختر یار که سیاه طلبه داشتیم
چون بر تنم و گذشت که بوسه آن	قل من یار که سیاه طلبه داشتیم
غده را گفت که کم بود اگر از ارم کال	
بر آل ازار که سیاه طلبه داشتیم	
یا کنت از حیران و پشیمان نظر کنم به چشم	و انکی قد دیده ده مایه نگر کنم به چشم

گفت این بستان پای بار خاک راه	برفشان آغاجا بدستگاه گنم به چشم
گفت که سر در بیان غم غوی نهاد	ششکاز تر از ازایه گنم به چشم
گفت اگر کرد دلت خشک از دم نوزاد	باز نیسانم شش چو شمع اگر گنم به چشم
گفت اگر بستانم آیه غریب روی دوتا	هم تو گمانت بر لب آن خاک که گنم به چشم
گفت اگر کرد دیشی از روی چون ایتم	آه سرکاران ساروی نه گنم به چشم
گفت اگر داری خیال در وصل کمال	قد این دیو به چادر بر گنم به چشم
روشن کن خوابی و غم صراحی گنان	
و او در پنج به یاد لب شهر من امان	
چلب یافت نشان لب شیرین فرا	بسی وصل به روز بخور که گنان
خاکه بدق کانی که زرد و سیم	از بر دند و نخورد و دند سیم
اوس زخم چو زهری بسیل و گل	این کی جامه داند دیدم آن فرود
گنم از صفت گفت که آن قوم که	بیر سپید ز دین ده خیم جلوه
ساز خاک بر سر گنم نوبت است	حال شد و داند بگره نازک بدان
بیل این گفت و در گفت که یز شگل	
ضل کل ریز به سلب که این نغان	

دستان بر قی بر دل بچاره من	که رفت از دین بر سپهر کاه من
دل نهادم نه میکن به پای دل ترش	بچشم ده غم دوست جو این مایه
مای بر جان نه اندیکسی و خیر	کز روی غم که شش محار من
سر پس سلب او بخوابت خان	که اصد بار که دلق جسد پاره من
دارم امروز سر آن که گنم جان باز	تا قدم و بجه کند دوست تقار من
گر نیاید و زبان سوز تو چون شمع کمال	
خود که میستد بر دگر و خواره من	
از دل نهادیم بر چهره پستان	ما را با که ارمه این دهر بمان
از بیم به زبان برون نمی ترانیم	آلا بر به نام شکر امان
بچشم و غم از اقا جان شیرین	بچون بریزانست دلدت ترکان
خال تر خند غم داشت رخ ان	آری حرام خرا به باشند با فغان
چنان گشتن تا چدر خجسته زنی	بخشای تا زانی بر چشم ایران
در زلف تو رسید جانیت بری را	بکه ارفا شد آن زلف جان
بهر چو خط بر آرد ساز و کمال جان	این حرف او دارم از او شسته خا
من بخورم دیده از روی اگر بد است	

سکوت از دیده دوست نظر بر حسن	
چشم داری ای کبریا این چنین نیست	آنکه با غایت نام او به پر پرست
ای عزیزان زلفت کز این از چشم نیست	چون توان ای دیده از خاک تر جان
باز شبها ز فراق کی تواند گرفت	آنکه نوازند ز منت آب محشر برشت
ای کس شیرین لب جان شیرین	آنکه نوازند از لطف آن نگار برشت
بجز بر لب از جان بر گرفتن بگریز	شستن ز سوی بیان بارگر برشت
سر عشق بود چون بنا در پاست کال	
از غایت باز نوازند از برشتن	
آدب تو از بند کتد سخن	شیرین بختی که گوید بکن
عاجت بخت نیست ز چشم دگر	که بکنی بر مهر حاجت نظر سخن
دیوار کوشش او و اختیار نه چشم	با چون کنیم با تو زیاده در چشم
با کیسویت نبی که به لایان برم حد	خویشم گرفت بر زلف ز سر سخن
از باوای چشم منت هم ندی و تو	که اگر بگویشش ز کوهی که سخن
عاشق رخ تو دیدن گفته شد بود	چون نه خام گشت نگو به هر
دست به تمهید کال بخاورد	گفت از سر نگو تو وار کتد سخن

بند

نیه در منت که به زبان لب شیرین	پایه نیک لای می کند صبا بر چهره
چو رفته تو تو نام سوی ریب کز لب	بی قفل شیرین بجای جان بکین
اگر صداوت و دولت او را شکی نیست	چو در رکاب تو باشم کدام بر چه بزم
میست من ز خدا دولت وصال تو نام	دو که دقت اما بکند از رسته
کال چون منت به زخم و دید حسن است	
اگر مدار ازین و از آن توقع حسین	
چو زلف اید ز خود لازم دست شیرین	اگر اختیار کنی خاک پاش بر سید
ولا چو در حرم عشق میروی خود را	بجویند جمع ادب نیست در میان این
بخاک بری پایت هنوز دارم چشم	دوان زبان که میرم خاک پوشید
اگر نه ایچنه در دولت زلف ترا	چو بر جیست بدین بیخ پوشید
بکشت چشمی آن زلف تا به ابد مرا	بخاک دام گشته مرغ را به چدن
بخت کرد تو ز بیم چون کمر کردی	اگر که روی میانه ز خورشید کردی
کال و منت میانشش که گیتی غیر	
تعلیم باید و بار کینه ز ترا نشید	
ایست چون مگر ز تن آن تر جان	دل عاشق ام تو زبان تر جان

زده من است غار و چین تر چین	شریف است آن زبان بر جان
سده افغانیکم چو زان و نسیتی	مردکم رفت چمن تب روان تر نیا
کز چو که خامر و کجورن منت نیا	آسکارا بر لطفی و شان تر نیا
کنه خون تو یک روز بر زخم کین	ده دل بسته مرا زودگان تر نیا
بار نیاست که بی از هم شود کین	مرد چو نیاست دل به شان تر نیا
چشم اگر نیست عابر این دانه و این	
الوای ای زده و توی اوراق ای شکر نیا	
یکش او که زمرگان بر گان ابرمان	که بام کین ای مسلمان که بدین
او شکر که بر فی از او در بر شتی	داشت که آسکان شکر نیا بر چین
که بوی اندر بر دل که باریت و کین	او را دایست دوش بر این آفان
که بر یک دست من با توی با هم مرغ	یا ادب که ای بودی کین این چین
کینه ای جان من کین که خوا بر دست	از سر خلاص می دادم طای کین
بعد این کیم می آید دل و شکر گال	
مرد در دل داشتیم کیم زده ای بدین	
ای خوش با که از کوی تو ای بر من	ست خاک و دست باز بند بر چین

نزد و ششم از مد که فیه بر دوشم	خانه مد شکر کن و چون شمع در اندون
تیر و ششم است دل بر خنده بر دوشم	که بود و یار خانه دوشن تر من
شربت وصل به از لب جاشم	کز جت جو ز کجاست تن لاغرم
با و بین که کسی بر من بیاور	از ضعیفی چو کپس بر من بکرم
بیکس کز من رفت کیم و بزا کیم	آه ز یاد کین کین آخر من
مرد چو بر شرح رفت در قلم و کال	
آب چشم آمد و شست از دهن و فتن	
خاک پایت دست دارد چشم من	بست عیبای ایستان ج افمن
خاک کشیم این سخن خدا ای قریب	در دهن و دوی که خاک و دمن
آه زوی است زان بکینش	در جان یک آه زوی و شکر
کز مد کیم نوزم جان من	جان من و کیم چه باشد در فتن
این قریب از سر چه چشم بر کین	چشم ازو که بر کیم چشم کین
قتل و دل کیم که فزودید از کال	
زیر لب حقان زانم کین	
ترک کین شان و چشم دل به هم فزودم	ترک از دهن و دست و زلف از دل بدن

بر زنده از دود زهر خاقان کشتش	نیست چمن چشم تو سوزی زهر خاقان بکون
عاشق را از ستون خیمه هم دور	ساخت فراوان از دل این عابد خاقان
طالب سرخ با سر و یکا یکت بگری	از زبان مرده خاد عاقلان مبر و مکن
کشت بر روی ترک سر کن از پی پی پای	آنگاه که گرام که ز روی چو بیکوی کزن
سوز از که بر بند چون شمشیر زده	شمع را از باسک آید زدن سوز
در ازان بهای خشان چشم کربان	خواب افتاد بر اندک در در مکن
ای فتنه فتن جان سرخکان	
دفع عشت نشان سرخکان	
کرده عشت از پیکر کباب	ناشد بهمان سرخکان
درد و دهان از دوی اشک	سختی خان و ان سرخکان
بیشتر از کباب کباب	بر دل خون چکان سرخکان
آتش جان و دلا کشت	یکتی خام نان سرخکان
اگر از راز مع پر دانست	ز چو دانی زبان سرخکان
چشم در پند سوز کال	
کوشش بیان سرخکان	

سودای از دلت سیاه زنی آید برون	آمد و رفت دل غمت ای کمدن آید برون
از دل برون آمد مرده لب زده برون	سوزی بشت و عین سوز آید آن دگر
چنان کشت اشک از لب اخگر زنی آید برون	نوع خوشی که شود آید با شک و ادان
بر زده شوم و آید و ان در نی آید برون	ناتوان چمن هر روزی که کینت و جانا
شهر چو که برون از ان سخن چاکر زنی آید برون	کیمی گدایی از دودم بشیر که گدایان
آینه را بست و عینش جوهر است	تا دل زخم از سرشت از دود پند
از اندکی آید شاکر زنی آید برون	تا تو زانی کی و از از کوی تر بهای
خون برون آمد و لی نشتر زنی آید برون	از غم چشم غریب بر ریشمالی زده
چشم کال از زنی برون شود که سر نشان	
باز عین از جوهر کمالی آید برون	
بر زده غلغالی ز کین و لی چو کین	علی باب و دانی شهرن و لی چو شهرن
عاشق کشت شمشیر بلایین و لی چو	خاکت کربت زلف ظالم و لی چو ظالم
از کس آن دین شد ز کین و لی چو کین	از اندک کیم و خیمه و شک و مهم
دلم ز استغنا باین و لی چو باین	بزم شمشیر و خواب و شمشیر کز
از دود ساخت شربت شمع و لی چو	بیار بود عاشق از لب که ز شمشیر

آب آب آن بود آب سنگ اسد		دو بزرگ تر است سنگین ولی چه سنگین	
ای فست آرام جان ما سنان		از ترشای جهان عس سنان	
خال سگفت سواد او بود است	آن بود بر مرغ چاه سنان	بر زبانها گزاف است رفت	این بود و در زبان عس سنان
خدا او بر زبان آورد	کر کس رانی از خزان عس سنان	ما سنان از سر چو رفت و در سنان	پست آید و میان عس سنان
تا زدن از ما سنان با هم	عاسم بر عس سنان عس سنان	کر جهان زندگی با هم کمال	
زندگی با بی جهان عس سنان		زنی بدوش آن پری چون اسباب آمد برون	
در میانم کسم انگ از سرم نزد استین		چشمه جانی که گرام پاک آب آمد برون	
بهر نامم بگردن تا ز دل خون میر		دو اند و زن از غراب بکاب آمد	
کاد کا در خاک کردند در و در لبش		ز آستین صوفیان جام تراب برون آمد	
گزال برون شد و رفت بر خیم کمال		بر کج حسن از کج خوب آمد برون	

بر دست هیاهو شکم بسیار آمدن		بهر این خون خواهد از جسم که آید آمدن	
ای دل آتشک آن در کین چون آید		با پیداز خود شد جدا که بر آید آمدن	
کر صبح ندیم که داند چو آب روان		خواهم از شرق کلی گریان بکند از آن	
چون بدو در پیش ای کل حسن تران		از چمن و از کسان تا کی بر آید آمدن	
زاد ترست نی آید از آن چنان		بش صاحب خرقه نابد شیار	
کر ملی کادم مش قشنام		چون ای تراسم ز آوق آن اگر آید آمدن	
چون طبیب عس سنان رنج بر سر		ست خازن احبابش عس سنان	
ز دست آن دوان بر قصر شرین		که کریشک بر زاده سگین	
بگر خزن کشت سگین آموای سینه		از آه و ناله بجزون سگین	
چون دست لیلی در پر سینه		که پر سه ویر ویر از آید آید	
رقیب ابرو دا محمد		بخوان بر بر لب بخت و آسین	
مرا قسیتی بان که با چکل بود		که آدم بود بن امار و لطین	
چون در باب شش دیده		که شش با خا و صورت چمن	
کمال از سادگی با شش و در		یا راست بخت خوشش چمن	

بدید روی تو حین آیدم که گردن	تشان پای تو از ده نظیر کرد
شاد آیدم هر سوی آستان روی	بزم کعبه باد کعبه بودم کرد
لب ترسم جان چون بریم از دست	ز فلق جان که ترا از تیر که سر کرد
و مای جان تو که بر میسد پس	که یو دما نژان از پا خد کرد
و تیر کن کنی از برای تو رخ	اکست مبرم فزای نیز ترک کرد
نیم اگر در مان مرا هم سکنی	از دوشش ندیم ترا خبر کرد
علاج درد خود از پری طبیب کمال	
لذان تمام زبان ایت بد کرد	
بر ککل خواندش از لبت بر خیزد	که این گشته که کنین پسندید
آن پری چه که در آن تو بزم کرد	چه خطا رفت که چون غت بودید
که یا بر کسی نیست چو کل مراد	در این سخن جو هر دوی بوشید
تا به سر تو بر روی تو بوسه دهم	چون زلف بر شش دیرید
شب بران در زده از شرق خاند روی	که ملک گوی تو در خواب بر سپید
و غایت که من امر در نهایت بخت	از رقب تو که سپید ویر زمین
سایه مشرق پیش او بود کمال	عسر که شدت خطای دین

خبر یاقتم از دیو سپید رخ	نیدرید بر من خبر داد و سپین
خبر داد و سپین دایته منصور	بهر دایت منصور و دعب شکن
خبری یاقتم اسم از کل دانه و مبار	خبر من برسانید بر خان چمن
خبری یاقتم از گشت پیرین دوست	ز پر امید دیو از هر ادریس
خبر وصل چه شد از ادب کمال	
ختم نه قصه آن روی بر می اسپین	
پروسته روی از ترغوشی نیاز کن	ایب ترود و دایان پسندید
ز دل سپید و خالت کنم شیک از آن	ز شکر کباب و از کس احتراز کن
بر سوال بر سر از اچکنی خواب جهان	در نشان نشاید که از سر زدن
روح خوب و دیک که قیامت بی تو	پرو قیامت باید در غلج بگردن
ببر و پیش قدم بنهم خیال دوست	که حضور یار اول پس از آن گذردن
ندد ز عاشقان از هر کجاست دل	چو تو کعبه و آنکه سوس مجاز کن
او که کمال روی که ب و خوب جوی	
بعد کلیم باید سپید از کردن	
حیث از سرین ب بکنج و دهان	که به شمع من که نام او بر آید بر زبان

بهم روزی از پشت بگشاید کمان بی جایی کانه به دور بستان	سوزان مژده دولت زلف از کزین چو دیدم نداده است از دستش
بهم پستی آری سگات نشین غم از آن دارد کمان به به آیدم	بر صد سال اگر یک یک برونه استخوان چو بیکدیگر نیامم ز جان ناتوان
چنین سنج خوش ایامی کن به هم کمان از بسند سدی و بختی زین غول کرد	که خاک از طبع طبع بر دایه بستان کمان از بسند سدی و بختی زین غول کرد
نرا بهم نه جان و سر دایه جان سوزان مژده دولت زلف از کزین	رخاک کوی شمشیر زانک از چشم کمان دخاک هم نوا خیم آن از دامن جان
بهم پستی آری سگات نشین سوی نیامد زانک بر زخم کمان	عادت برده روی خوان بهری پریشان جانای از زیر پا خط و امان
نرا بهم نه جان و سر دایه جان بهم پستی آری سگات نشین	دخاک هم نوا خیم آن از دامن جان دخاک هم نوا خیم آن از دامن جان
بهم پستی آری سگات نشین دخاک هم نوا خیم آن از دامن جان	دخاک هم نوا خیم آن از دامن جان دخاک هم نوا خیم آن از دامن جان
دخاک هم نوا خیم آن از دامن جان دخاک هم نوا خیم آن از دامن جان	دخاک هم نوا خیم آن از دامن جان دخاک هم نوا خیم آن از دامن جان

نواز که اسوی سلطان رسان	نواز که اسوی سلطان رسان
رخاک چنان سپیدان رسان نواز که اسوی سلطان رسان	رخاک چنان سپیدان رسان نواز که اسوی سلطان رسان
نواز که اسوی سلطان رسان نواز که اسوی سلطان رسان	نواز که اسوی سلطان رسان نواز که اسوی سلطان رسان
نواز که اسوی سلطان رسان نواز که اسوی سلطان رسان	نواز که اسوی سلطان رسان نواز که اسوی سلطان رسان
نواز که اسوی سلطان رسان نواز که اسوی سلطان رسان	نواز که اسوی سلطان رسان نواز که اسوی سلطان رسان
نواز که اسوی سلطان رسان نواز که اسوی سلطان رسان	نواز که اسوی سلطان رسان نواز که اسوی سلطان رسان
نواز که اسوی سلطان رسان نواز که اسوی سلطان رسان	نواز که اسوی سلطان رسان نواز که اسوی سلطان رسان
نواز که اسوی سلطان رسان نواز که اسوی سلطان رسان	نواز که اسوی سلطان رسان نواز که اسوی سلطان رسان

نواز که اسوی سلطان رسان

نواز که اسوی سلطان رسان

کشتن مرغی که باشد خایگی	که با هم و پریدن یی توان
بالش و پس و شیرین و حل	که پس و رفتی و سیه ن یی توان
آرد و آتش حشر آینه جفا	که بنا باشد چشیدن یی توان
دل زخمی از تو ترک ناکند	وقت مرسم آمدن یی توان
دیده ملک پس جان و دامن عارض کال	
ملک پس تو دایب و دین میسران	
زیر پادشاه کسان زلف و دایه اوین	بر زمین افتاد و چنین سپریانی توین
جنت اعلی و طوبی نکر و درست و دان	بر کوهستان و دانه دل و پای او پسین
ترتیب و اگر خیال چشم و کز نیست	که چشم بیا و خاک مای او پسین
که بفرزد جنگ و جوی که باغش شیشی	مندان با آن دامن جنگ و منای او
و در پای پای بر پسین و دارد و کجاست	تا چه غایت و دشمن و حاکم رای او
دل سلاک جان و نه خواست بی تو	ما قوت چون سحاب آرد و غای او
دایک کزین مرسم صحبتی دارد و کال	
از جهان مست کتر کردی او پسین	
ز شاخ و عیش و بلب و عیش خدا	نکست آن ز لب کمر آن نه دوزخ

بر از تنگ فرما که ز تو میسر است	بر بخشیدن باز کردی و برین دوزخ
تجرب کرد و در پی تو خلی ز شسته میم	که چمن از او پوی و روی شده و خلی
فلم سوران که سر و خاکیر و دی و	تو بیا و صورت خود با بخشش
تجارت آسین دل فوئی و لا متقابل	که تو آیین واری و نه جریب پسین
بر مجال بر سافت و لب نیاز صوفی	تو آستین زاده من و آستان
تهی کال خرد از سکان آستان	
که با تو هر یک که نمسند خود	
سخت جانم باز آفت و زلفت تو	نشسته با جان سوز آوری و غول عا
ویدتا میم و آن و نونا بر دی تو وید	نشسته آن بستم دل چون بر دهر او
و بلرز از برون چرم باشد خیا	نان بیان او را خیال و درون چرم
که در آید سر و بخت زلف بر رخسار	برق پهلوان شه بکوز و آتش کمر
یکند سر و از خضوی پیش آن گل و لاله	ای صبا خنک پیش بگنی ویران
افتیریم و کدا و انم خدا کوکشت	تا بزراد و نعلناست چون و دهن
نستی و تنگ پستی باشد و ایم کال	
چون خدا و کس که واری هست از آن پسین	

سرمه ای سرمه چنان درون چشم نهاد تا که چشم از انعام بخدوی گشتی باریست	آن چشمی نشان ای منی نشیند بینه و چشمش نم بافتن درویش
اگر هم چاکرندی هم بندد باز خویش فلک اندیشه دست خرم گوی دست	گوزدای عار هم ای منی خرم خویش ناک بر اندیشی عقل در اندیش
کنم از روی نباشد کم زبشانی خربت بر بکون در تراج افتد جان دول هم	اول بروج یکی خست زبشانی کر جان تری رسد از ترک کار خویش
یا جان کردی و در ازل جان کال	یا دوا دی و در اکنه ی پنهان بر سرش
سرمه ای ماند بقدر یاد من	تا که ی سواد آن دست چن
بیکتر از لعل خود با ترحیم	مخبر دوسن زبان بین و دمن
کل ترا و مرا یار عزیز	مجت و مست از صد پر من
زلف تو دایم حسن تا بکند	بگشاید جان از ان چاقون
عقل جان افشان ز لب بر زبان	باز نوی در نکه ان ناکن
تا که ای ز شمس عاشقان	عاشقان را جان بی آید تن
نخواست دل خود دردی اند	جان من دیگر چه غم ای من

سرمه ای ماند بقدر یاد من	سرمه ای ماند بقدر یاد من
بیکتر از لعل خود با ترحیم	بیکتر از لعل خود با ترحیم
کل ترا و مرا یار عزیز	کل ترا و مرا یار عزیز
زلف تو دایم حسن تا بکند	زلف تو دایم حسن تا بکند
عقل جان افشان ز لب بر زبان	عقل جان افشان ز لب بر زبان
تا که ای ز شمس عاشقان	تا که ای ز شمس عاشقان
نخواست دل خود دردی اند	نخواست دل خود دردی اند
سرمه ای ماند بقدر یاد من	سرمه ای ماند بقدر یاد من
بیکتر از لعل خود با ترحیم	بیکتر از لعل خود با ترحیم
کل ترا و مرا یار عزیز	کل ترا و مرا یار عزیز
زلف تو دایم حسن تا بکند	زلف تو دایم حسن تا بکند
عقل جان افشان ز لب بر زبان	عقل جان افشان ز لب بر زبان
تا که ای ز شمس عاشقان	تا که ای ز شمس عاشقان
نخواست دل خود دردی اند	نخواست دل خود دردی اند

بر پری اگر کسی عطر بر آید
سرخست کمال خود جان از سر پس پای

کمال اهل حکمت چه شعر گویند	
ازین غزل ترک سازد بهر کس	
بشیر خواهم چه شش لب گویم	بین تو م زبان با می برین
چو آن لب از خیال آرد و چشم	چو آب زانگی گیر و چکین
نظم سنگ خوین از کس	کدم بدم قفا شش از این
در چشمی گریخت نیم چه باشد	چشمی مروکی نیست این
حدیث حسن کل از کس حدیث	ز بسبب این حسنی شنیدن
اکوای باغبان بهر دستان	کوفیات از چنان سودی برین
کمال آن زن دالست و خیال	
چنان حال بگشتن کشیدن	
زنگش بر از مثل سرش برین	چو آن ترک کا ز کیش فتن میکند
دانه صفت کرسه را ندیده عادت	دیس که کاغذ خراشده اسیر آذنی
چنان گیری بین باشد که چون بر رخ بر آید	رخدای محال کشاید خطا ز کبر
در مظهر قمر و جنگ دیگر باشد	چو نیم نوگان بکان بخون و گری

بکود که کوسن داری کشتن شیرینی	و چشم شد بخون گلزار کوسن
کمال از چندی شد غول بزرگ کشت کمر	نمناهی نه سپی باشد غایب
کمر نیتخ نیز است دارد سر برین	
من باور خواهم دارد کشتیدن	
زادگان کمال به یارب زبان فرخواست	یکه بر رنماز غلامتین رسید
هر کسین فتن بدوی آرام اید و کن	آورد او بیایم تو افتم آرسیدن
کز پادشاه نوازده وزیر با عا	به دشمنای ددم کز کشتش رسیدن
در شبست کز نیم بخور و ترپ	کز لب لیرم تو افتم آن چشیدن
هر فرد شش کی مرهم می کند و من	خسکان کز لیرم نیا از و خردین
کوشش کمال پر شده از راه و ندان	
او دیگر بست تو از نام و دانستیدن	
حدیث مبارک با دای خورشید باور	ز لب طری عیدی او شستین
ملایق را نظر بر راه دارد بر تو خا	برویت عاشق از امید و نوجوان
مسباح و دیگر سوزند خط مجلس	نگر که ز دمه اندک و بیای کن
معه شب قدری که می بیند آن	دل بایست و زن کسب غنیمت

رتیب ای که مرا که گمراه روزی	که نه یی هستی عید یکدم دلی جوان
ناله عید خرم کرد بین سالی بسیار	برای باب دست من باری حق بران
کسانی شاد از مرید دکان از این شطرنج	
مرشتان روی و دارستان در دویا	
نیت بازی در رخ او شش نشان بخت	با چنان رخ غایب از نیست انسان
جانی پس در اخت عاشق تابان رخ	پاک باز دستام از خزان با حسن
آبروی آون به بازی جان و مرا که بود	خواسم این شطرنج با تر با جان
چون لب بازی کنی در عشق چون با هم	این میسر نیست الا با سر و جان
دست بازی همش بود که باز کرد	روز بمان دست کوی وقت و جان
باز دستش بران با حسن کمال	
چون توان کا کشتی در در شتران	
سرای با کرمی باز کن	بسم بر روی جهان از کن
چون نفسی می آید از در	دیگر بر این بنای کن
یکدم که از تر نایب	نیز کن با او که ناز کن
غشخ دیانت بنی ترستان	بر غشخ بنی عشتار

چون کنی ترک بنای سر پس	از پستین بر نه ناز کن
سر عاشق سنگن زیر قدم	باز آن که بر سپردن از کن
کنه رخاک رو است کمال	خاک را این مرا عیش و کن
خواج پرانسته خیز که در خاک	
باد بهبه و شو ز هم به کوهان	
نظر امل به یکنی روزی دل کن پسین	کعبه دست و خشت از سازش خردان
ریخت به آینه کی بر که تو تو خیر	بر سپهر کل میزد کسی دست شرب از خزان
نفس که گوهر کند بر وجه اینکند	خوشتر بکنند خود را از سپردان
روز که رفت پادشاه و در و در خواند	که پسته سر و دزد و ابر و خزان کجوان
چرخ برین است دست از در حسن	اگر غیب آید و از شری تر سر جوان
چت که دم بخت من که که کند	از سر بران که شب از خواب و نایب
راز غشت ز آل و زبان	هر روز به نمنش نثران
کشتی از چشم تو خون باده	سر پی آید از در که ران
دست و دم که کنم بکشت	کشتش بر چرخش نثران
دست بکن از بخت سر و جان	کوشش نیک که زوایک این

و سکه در قدیر دیدم ز کاه
که ام آن کز لطفش آن ندارد

که ام قدالنی بود و دیار
چو طبع راست این روزند گشتی

زلف و بوی و خنده و کلام
 بیکر معجزه و خدایان
 اگر خدایان خدایان
 بود و می بود که از آنجا که
 آید که می شود و می شود
 در دین و دین و دین و دین
 در دین و دین و دین و دین
 در دین و دین و دین و دین
 در دین و دین و دین و دین

غلط بر کی گرافتا و در مقام دلتو

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَذَا وَمَا كُنَّا لِنَكُونَا لَهُ شَاكِرِينَ إِلَّا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ لِهَذَا إِنَّهُ لَكَنُفِرٌ كَذِبٌ

نمودم بخدمت آن خال بناکش	نشسته بر قفا و کن غنم کند
از شرق رخ افروز تا گل و زر کس	آن دیده تر دارد این جامه پاره
هر جا که روی باد بکشد آن سر کوفت	هر آه تو است این دل آواره سار
خبر است فشان جان شده در آن	شب دایه بریدن نثران بر پستان
بر وقت نظرسینه ز کال از غراب	تا دیده باشد نه تران کرد بقا
ای از حدیث زلف ترا هم بر زبان کرده	
بکشی بر رخ اندخ و آن زلف و آن کمر	
چشم کل پیش ز باغ رفت سوز	تا کی زنده و چشم تو بر ابرو آن کرده
زلف و لم است و در او خیمه از جوا	خبر باد بکشد که کشد چنین کرده
ابر و تریش کنی چه بگویم ز بی خال	آید شد بپوشد زنده بر کمان کرده
کربان که از آن کشته است گمان	از سحر و زنده بر آب روان کرده
سوی بیان او به کمر هست خال	چون رفته که باشد شاف بیان کرده
نظم کال بسته بهم دانه دست	
کشت و دیگران سر بر سرمان کن	
آن عارض و رخسار و حسن مست و دانه	که دیده خاسته همان کردت آگاه

کرید

کرید که کرد که از خانه گریخت	در سنگ بر نیم برود کس زور کند
گرفت خدا از جانب او روی مگردان	تا روی تو بینم و بگیرم هم بر دانه
بر شاد که از نبود هیچ خبری	خود است دولت که بگیرد بکار
هر چه که عظم دارد از سر چرخ	حرم از طوفان دست خاتم عالم
جان خواست شدیم لب از خنده جان	این بر دهر خود مر از لطف تو در خانه
بنهاد کال آن پادشاه بر کن و بگفت	
ای پادشاه کنی کال کال کال	
ای باب دکتا تو شیرین	کرده است خال و خط کس
خوش بودت خال شمشیر	عادت خوشتر نباید زین
هر چه با خال و عظم جان سوز	دست میدادم ترا این
ماشان در کتبت با نام	کرده دندان تیرم بر کسین
ساخت زلف بد آن دانه	جان دل بر انداختن اوین
هر زغبان خطا جوئی شست	بجای از دست تان من
بر ورق آمد خوشنمای کال	
بجز است او نه در زمین	

با او درین بوی تو ناکه ناکه	کو که زیکه از کوی تو ناکه ناکه
اندک اندک ز صبا بسته دلم	چون رسم باز کند سوی تو ناکه ناکه
کرده بند دست خود آن زن چو او	سرمه بر سر زانوی تو ناکه ناکه
شرعیه که بیایه نام دانه دست	گر کنم چشم بباروی تو ناکه ناکه
چون ناکه کشیده دل ز بهر کز	کز ناکه ای که بر شش سوی تو ناکه ناکه
مهر ناکه شش شدی مرنی اگر کردی کشت	فدای حلقه کیسری تو ناکه ناکه
بن بست کای از سخن اما کوید	غسری از سوس روی تو ناکه ناکه
<p>باز مرد دل نیا دیدم رخ رنج نیا رود شدن بحسب پیشاه</p>	
در بایل قد ز لطف خداست	ست لطف خدا تو همراه
بنیت دایم و چشمانم	کو نکرده هم سنو ز نیم کف
مگر کنست در رخ تو غنم	با دیشم پرب پر ز کف
خسرق در بای آتش دایم	جان عاشق سیان کرد و آه
آه بر خواه آه از سر خاک	در دند ترا عجب ای کما
عجب زلف زخمش بود کمال	چون که با خاک ریز طاب شکر

بای این تو زاده چو چشم	ترا بگوشه عسراها دعا کرد
نه کند و ناکه غم حضور خواجه	کز غم کرده هم تنخ تر جدا کرد
بر بدن دل دین خال این نشان	بنامت سر دجان زلف ردا
تو که جود و بخا ده اکه داده مرا	و ناکه دگر کرد هم جنب کرد
ز لب قطع رحم کرده با یک کشتی	بر زلفش بران نه جواشتن کرد
نگاه دایم و تاب برای آیدن	بروز وصل تیان دست در جاکر
خیال قد لطیف چو اید سرودن	چو سینه که بران قد در با کرد
<p>بهار سین کمل رویت چو ابرو تیز کال داده بکجاستان و کز چاکر کرد</p>	
آقا این دل عاشق بدست تو	جانب اید و خاوار گداری
با چنین زلف زخمش خال خوش	سر و ندی کسینی و ترک جاکار
کرده این ضیقان کز روی خوی	صحت خویش غواسیم کز یاری
هر سپهر صحت یاری کردی	باریتان غایت کنی یاری
صاحب روی کز رابر حای که مست	در چشم بلوی و امین و خدا دی
بر روی زاده شب خیز چشم کرد	با خیال رخ او خواب ز پیداری

گر که طوطی هست بر من حق کال	
بسوی نام لب باز میگردد گویا	
پراغیت ساقی بستم خسته	بقامت این علم مستند برافراخته
به سوختن زدهم صاف ترین بیدل	چو قند نیست در از چو دو گداخته
سودا دار که جان هر کس در زحمت	اذن نفس که چو خسترم ز خسته
فرخ آن بری ای رفیق و مرا	قاف زنت که سیر که گشت خسته
بگفت از در خواب مراست روی	بهت بباد که خود را گشت خسته
آنان در دهر که گنج از عشق چون نفی	چنین که ازنی دارا بهند خسته
کال خاد لب نظر نری کار روز	
باز میان روان طایفه خسته	
اگر خسته گان داف تو ادریم	هری غش که بسم و نگاریم
ساقی که نظریست به هودانت	برو چشم تو که درین غاریم
دور روی زخم عشق به سخاوت برآر	که طرب تو دست از برادریم
بیل ترکان دهم دیدنای سطلی	هر چه زینا طبعی در نظر آیدیم
منی انهم که دست از دهم هیچ	چون تو ادریم برین سر ادریم

بود عیدی که گفتم دی بی ترنوار	
چنان بر سر آن حد و قراریم	
سر جان خراستی ای جان کرای ز کال	
مست بیابانم	
دلم تر سه درون زنت خستید	هرست آری و سر ای سبزی
اگر کل مندی ببار گشت	چه غلظت این بران امان
برنج آنکه کرد برده ز سیاب	چو برده ای ز دایم و دیر
دل اوین و جای غم خویش	چو نیکو دید و ای نور و دین
رخ زانست است وزن خرن	بخش آتش زانسان سید
کال از حال دل میں دیر	
پریشان شد در قنای برین	
دوی خوب ازین مشتاق بر تازید	تیرست صبح صاحب نظران دانی
که دست به آرد او را کسکین	خاطر عاشق بجان زنجانی
من پروای تو از آدم از شوخی چشم	که به آن ادبی نظری روحانی
میل ساقی بکنه که کدای تو بود	ز آنکه این تیرت از دولت سلاطین
سود را از جان که تا صیبت کران	من سر از ده دارم به ازانی

دل ز باغ دنج او پنبان گویند آرد	که بر بخت رسد میره بسالی
که حسبه جان لایق این جان و جان بیکال	
حالا انچه پست است بر انسانی	
زاده را باستان دیت و او میزند	را تا زین کونست بسیم که او ستر نم
مرد او دوی کنی آه از تریا که ران	نشتره ز دل و کس از کورانی این کور
این نظر میکنم آن دوی را زین به او	سج ندیدم و دلی چندی که یی کس نکام
کر کنه کاری شاد و دایره دوی دوست	پس کونه دوی دوی منم با خندین کنا
او دوشش با یکا یک بن گنیم نیست	از دوی هم آن سخن هم بر بس با یکا
که از شک از چهره شمی چکس افتاده است	لکس شد شش هم در بر به کجا
در میان خون ترکان مابست چشم کال	
خاک شده از انتظار او ستاده راه	
زیر پا از زدن سنگین که می سکنس کما	را برنی از تو سکنان بسی در خاک کور
شرق آن دوی چو آتش گر که کیر نم	من ز آبی تشنه من بشیر دهم کما
برو عارض چون کشید از طره ز خندان	نویان باز که خلی توان کیند در او
ناگز نه زن کو بریدش غلسم و حق	تشنه ام من تشنه تر از من یی در حق

امک یار و روان زان نیز تر آمد تان	بهره کوی خزان ای و دیر اول زاده
چند دیرم از حسرت آن خیم بیدار	دیر بسته از آن کونست اندام سپید
دوستان کونند میکن بر درش امان کال	
چون کنم کونیم حاصه آه نتوان کرد آه	
کروفتی بر دستان من	یسی دلی بفرزن
نیت چه ماری خون خورده	در خزان با دگر گلگون شده
در طلب زرد کنی کج عشق	خواجه که ای تو سر دیون
پشیمان دلشای زده سر	تشنه تر ازیم ترا چون
جای ز یاد دایه دایه دست	زین دو نیست که بیرون شده
در صفت جستن دوری ز من	کم نه از راه کرازدون شده
ای - در خانه ز راه کال	
چون شتری چون که گردان	
کرم جلی بر دست آیم برده	چون شک بر جانب کوی تو دود
بکت یی با بره یی سپید چشم کون	از یاد باد و دود به خواب سپید
ناله چوب بلبس از کام توخ	کایست ز حرای جت غشین

در محبت صاحب نظران بار خداده	صاحب سوس باری است کشید
دیدی رخ برست زچ بر حرف ز	انگشت نمی دم بر ماه است
ز کوشش نهادستی و اوید و بدیدار	از دیده بوی زرق بود آیه شنید
<p>با دیده از سر و کال آن کت پاره</p> <p>خدا کمک شدش زو کت پاره تو دین</p>	
لب یار بر هم چاره ز بسته	پر بوی یکسین زکی یکست
شکر پیش لب او خست شیر	چندین که برن قد بسته
بران آب کار کن خطه زک او	خبا ریت بر خطه بسته
بردم بهر کان همه خاک را کش	کز آیب یام کرد نه بسته
نیسم سر باد و سفس دو پاره	کوزنه دوتای تو کرد بسته
نمهر لب بر لبه او را برد	که چون لاله افیت بر کینه بسته
<p>کالی ارباب سس بر چون بسته</p> <p>کمر با کس این سر گرفته بسته</p>	
مهر کبر جان از دور پسید	دل آه و تنگ بود و خداده
اروی توید هم در جان مهر بریدم	نظاره کی یوست کراست

اینها را از بی نظیر
 که در این جهان است
 از اینها که در این جهان
 از اینها که در این جهان
 از اینها که در این جهان

از رخ آینه چسبی و دخت تر خدای	جدی بکشت آن لب و لعلی بای
کای است مال دیده فردا آغی	اگر این خانه بکشد آب روان خدای
شهر رخا رنگین خانه بسیار خراب	من باز که زمر که بر دم برای
زادش عشق ز چو کی کت	که چو خلیس قایم بروی آن کت پای
کت بودی که نورم داده	چو جان خود و زو بوسن پیش پای
روز بادن سر شکم و از خانه بیخ	که دود پای تو چون سر و روان در کت پای
<p>روستایست سرای از کال آن روی کال</p> <p>به سرای آدی ای بیس خوش که بهر ای</p>	
از دهن خوشش بر جبهه غری بسته	باز کوی به غیر بر سر بسته
از تو هم پیش تو هم برود تو داد ملا	فته گرم تو کوی که چاقه بسته
کرد تیکه و دهنم زور که بهر دستان	هم دقت که در تیکه که در کوی
کعبه دوزخی کعبه کما دیر کی	نیت غیر از تو کسی غیر کرا بسته
کعبه گوشه ز تو هم خالی نیست	کیمی نیت ترا کز سر بیارتری
جوت که بهر کعبه سکه برده	چون که ای تو شدم از تو شد این بسته
رفق آردن که امثال جوج رفت کال	بس بهار که سوزی چو زار و هم سوزی

ای صبا بر خاک گریه بیاخت میردی	شب برافشانان خانه زنت دلت ترس میردی
میردی و باز میگری بختش حال	گرچه میگری پریشان ای صبا خوش میردی
دانش قفسین بود تا کی که خوشا میردی	که زنده ای میردی از دست خوشش
ناگه کش چون میرود در سینه میگوید	که زان تر کایای تیر خوشش
که بیا پرستی بر غنچه در کف هم لاله داد	با که هم خوشتر برای و تا خوشش
بی روی در جان سرتی روی آید خوشم	زنگ را آب جانی آید خوشش
<p>که در دلم سبب به زنی زان بابش کال</p> <p>که کز جانت که بدید خوش شد</p>	
ای الی این صبا کی دست دینا کی	چشم خدای روی دینا در اندی
برال پر خون من کزین شب چشمم	تسج مجلس که این خبر قدی تا کی
از سر راه روی داد تو شیف کرد	ای دینا این چالچی و لوتی تا
بشید از ای سر دینا کی	ده چمن یا پای پرین سر غدی تا کی
با تو زور کردی سگال از یاد	کنت از دوش صبا زور پسدا تا کی
غره جاودیت از چن پر شاخه نظر	عالی کردی سحر چشم بندی تا کی
کوچیم مردم که بر روی سوزن کال	ای سر غدی ازینا با غدی تا کی

بر کجای بود جنت رسیدی	از لای پای از گت انگار رسیدی
که حال دل غمش پی چو کیت	خوش میکنی که پرسش پادشاه میکنی
بندی به به زلف که خوشای بیدان	چندین چرا بگردن خود بار میکنی
با غمز هم کجی که در پیش دردت	خویشم زان که سوز غمی بپا میکنی
کنم کال خویش غایم با در خانه	این خود که اقیقت که اخلاص میکنی
ای طوطی این حدیث سکر برانان داد	با که زنت که تکرار میکنی
<p>سعدی کرد طوطی که یار و کال</p> <p>طوطی خوشتر بود ز کشتار میکنی</p>	
برین سبیل که بود چشم فرود	طفت بیا روی دگرم فرود
ابصاج نظری از سر دیشتم	در چشم من از خاک خام فرود
کنت پیش رقیبان دست صید شام	از سر هم اکار که بچکم فرود
نام سان پیش خادم خان که زاد	چون او دین بزم بچشم فرود
تست من ز سر خوان گرم غصه دلم	کنت بروی که بزایم دهم فرود
<p>دگر از خون دل دیشتم ترایم فرود</p> <p>چون کباب از جگر سوخته ام فرود</p>	

را ندیم از دود و غوغی شد دل شکن کال	از چه آه زدن آسوی جسم فرسود ی
از غنا ز کشتن مرا چست که از کشته	که بدی مرا دست رخ زده ای بسیکن
من چو قیل عشقم در دوز بستم	در مرغ بهشتیان از چه فرازی کنی
از دیکه جان برسم چون ترنج آن	علا بایکین چشم جو باد کین
با رخ دوست ترا داد و چه بده شد ترا	عص نیایدن چرا غم غم غم غم
زای کعبه را که حلقه کعبه ش این دم	اگرش کوی کعبه که تو را که جی زینگی
<p>با شش کال تا به خاک یکستان و سکا</p> <p>بند کیش که کزین کرد چو این یکنی</p>	
از کجاستی از آن زن ای نسیم	دست تارک چون زنی در آن ماه و چرخ
کشتن روح رخسار زنی نیست خط	کست خدایه سنی نیست یمنی کوی
کرد رفت آن عارض جوتاب باز از جوی	چشم آن دادم کتب دزدان آید بجوی
که شوشتم خدایه در خدایه کل	تا بر کشته فرو شد حسن مرا شسته روی
که بجوی در دزد کجاست یکن چو کعبه	چون دل طراز بسکین زرت ادر روی
خزبان زان او شکستم در شش لم	بکند آری یازنی غنیم چو کان دگر
خون آن غنیمتی ری زین دزدان دین	عاشق زان دوشیده بکشد ز رنگ دزد

با شش کال تا به خاک یکستان و سکا	که خدایه مردم بیاوی هم بیاوی
بند کیش که کزین کرد چو این یکنی	عص نیایدن چرا غم غم غم غم
از کجاستی از آن زن ای نسیم	دست تارک چون زنی در آن ماه و چرخ
کشتن روح رخسار زنی نیست خط	کست خدایه سنی نیست یمنی کوی
کرد رفت آن عارض جوتاب باز از جوی	چشم آن دادم کتب دزدان آید بجوی
که شوشتم خدایه در خدایه کل	تا بر کشته فرو شد حسن مرا شسته روی
که بجوی در دزد کجاست یکن چو کعبه	چون دل طراز بسکین زرت ادر روی
خزبان زان او شکستم در شش لم	بکند آری یازنی غنیم چو کان دگر
خون آن غنیمتی ری زین دزدان دین	عاشق زان دوشیده بکشد ز رنگ دزد

کست من شش ز کال نیا رسیدیم

تا کینم از یک دگر نیاور دزداری

بر راجه یافت کیدی کیدی	سینی از اهل بی روی پایی
دی رسید به دم و سسل خدایم کوی	عص کز بر سسل و تو کشت پنداری
دیده دول در حرم اند که دهم دگر	ز خیال رخ او باز نیاید دگری
دل کبروی کدی بکند ادر غیز	نالت آن محبت که بود و بسکیدی
ی غایت پیری دوست خدایم تپی	که بجای زنی جز غنیمت دمی
باب آن جا که جان کم ستاد	که از دزدی یافت کس ناری

با خبریت اندک سحر کس نام کمال	چون در دشت آلوده جان بخیر
پستی که چو آن در نیایم	
به لایسم روی غیب	نیای
طاعت کی کشته زان سر بالا	سه شسته از آفتاب نیایم
ترسیج باد و آوازین سج	نیای سیج آواز نیایم
شریکم زیر پنهان خاک	کران سحر و لایسم نیایم
به دوزان کم نشین کو صفت دون	تمام ترس آواز نیایم
ی... رمی از کال امر و زوی بر	که ترسم جویش نیایم
شکرستان بی آن خاک در باب	
اگر در دم ده نایم	ی...
تو در دوزخ از دوزخ	ای سحر سحر چو نیایم
همه بر آن آه از درد بر آرد	سحر سحر که تو بی در دوزخ
ز خماره بخورن سره بکلام از نعت	که زانک فشان عاتق رخسار نیایم
غیم روی دخت و در دوزخ	بر خاک شیدان عیش مرده بکاری
دیدم که چو فشان تر ابرو دل	ای دوزخ فشان مرده بکاری

چند کبر و کیش این سر کف است	نزد که روی برده کس این قیاس
سر حست کال از تو اگر یی	که راید روشن عید و نظر آرد
	تبه چو از در آرد و به کاز کس
	که چو کل تاب نیارد و کس به
برنج نازک او چو عرق رود است	سر کاست قندازه کلی در حقی
شکرش آرد و با لعل زبان	چشم کسایان از او ی و کس
وین شغل اسارت به سیجا که	کف خدایت چنان است دست چو
از لای رکنان او کار نباشد	یست استاده تر از غمزه او
به خدای تو رنج و تو جان تو باد	سر کاست و ایم تو جانی دنی
صحت جان و نیت چون به عاقل	که امین بزبان آمد از سر دنی
	ترا دیر سر بر دیدی چه بر دی
	که سر بر دولت سر از رخ نوری
چو روی کران لب نمک یفت	ازان سوزش دل از تو دی
نسیم توام کت عود از خلم	چشمین خوشین از چوایی
چو زهرت کستن عود آن	که چون از دیمیم عودیم

نی

شب از دور را دورا کشیدیم	که خواست کمان بر دیت سحرای
ریت سکن با کله بر من نه زد	اگر آب ششهای منی شنوایی
کال از تر جز آه دل بر نیاید چه خواهد بر آید نه خیس غمزدی	
چرا چرخه دهم شمشیر نزاری	بنا زد بشیر نسوزی مراد بکداری
غنای تو ایم و کاد خیمه باشد	تراستیت و توانی که کار سازی
بدست تیغ جراحات ال ریش	تایم باشد غلام که از تر خاری
زیر اسکنه مراد و این جاست	که بشکزد و اندر پائیندازی
تبرادوست نسیم صبا یازی	حرف زیر پرست و نی خردازی
اگر چه مراد زبان سحر زاده	تراد صد لبر سر دهان سحر زاری
کال از گزیدی سحرای قاسم بدست سید که منع بلند پر داری	
چو روشن از دوست نشناختی	مرا سیوختی و یاد سستی
پیرا ختم من و دوسالم بود	تو کیخنده با من نه پردا خستی
چه شکر در لب چون سکر گویت	که چون تو به هم سپیم نوا خستی

ز پناه سرم داشت جان برفت	بر ستم بر سر چه کجا خستی
بشای نشستن به ملک دور	دو لب لم چون کله خستی
نقش ریاضی با رخ اد کال	علم ز دانش دل بر انداختی
رو در ستم من بود صبر و سحر	ز آن و سهارا بر انداختی
چرا دمه از پیشانی می گزیری یست از که دیان چرا می گزیری	
غلی کرای غریب تو کفر	که از عاقل بی تو ای سکر زری
چرا می بر از دو عالم که زبان	بجای بلا از دوس می گزیری
ز آن تا ز بر که کلی کز نفست	تایب و صبا می گزیری
کرادی که یزد از ستم ای پیش	تو بگریه بسیم بجای گزیری
کال از به اوسیه گزیری	ز یک فتنه و صده بجای گزیری
چه لطفت این که با من می نای بب نازک چه بر ستم می نای	
ابت بافت و جانم می نای	خط سبزی که بر لب می نای
خلعت در رخ گوشت خواندم از	نیکو خوانده خط دروشت نای

نه غاسق را با آید زمر سپید	برازین سونیا می چون جاری
چو تاست دانت کردی وقت	تیامت دیدم از دوزخه ای
مردم زانشنهای رقیبان	چه بزدی که نبودی پیشانی
نیز اید کال از آید جزایه	بیا سوزید درویشان کدای
حدیث غریبی پسچ با لکیری	
مکن جز به شمشیر نطقا کمری	
بعل کردست خون خود که سیاری	کشتیش زودم امروزه و زودا کشتی
هران غربت غم که داری پستین	به من ده به شری علی که صفا کمری
چو کری لب از لاله آسمان شد	چو نامم سکرم شریتمو
نمان از چو شد آب حیران کرد	تر با آن و ان نکست با لکیری
بیا اگر باند شش دانت	به هر که اگر این سمت لکیری
کالا نه کوی از ان روی بیا	بروشش که خوب دنیا کوی
خواهم بر تو بودن تر که شد خیالی	
باری بر من نجای چون خستم خیالی	
ای باد که کلمه هست به نیا بال	باری دینا شد دانه تر محبالی

امروز است با هر مله عالی دزدان	کودک بسج دانی دمی بخود مالی
چون زلف و رخ نرودی کرانم سوال بر	دیدم نفس دور آمد مرا سوالی
از زن خویش از زنجیر کن میا	که پرویت نماید ویرانه مالی
نخواست کل که از خود بهان بیا کرد	آن شوخ سین ای بابایت کرمالی
هم که سگات سازی من کرد	که کز به کرب پند از خاک بر نشانی
روید تو بر مناجات از دست سایه هم	دارای سایه خود از نازیکه لای
دارای کالی با خود زن ترا شد	دارای ما و دیان در دهری کالی
دل من بدایغ جاسوس خنی	
مرامند و را چرا سر خستی	
که سوخت شست گاهم زخمت	مرامو سخته مرگ راستی
بسی سوخت و دود بدو خفت	مرامو سخته مرگ راستی
فدای چو آتشش باد ای دل	دران خانه آید چو سر خستی
دل دجان بسم در پر پرستی	چو سر کی را چو سر خستی
کالی از دل رفت بوی نیافت	
خدا ما تداوت کی سوخته	

دل رفته نیار و پندیری
از خست جان جوان بود پیری
کیم سزات و از نس کر سس
صد پین زنده بر آتش از ذوق
دانم که دل منت بدست است
بشنه که زود دیده و آید
کم که کمال دل در آن که

کس را نبود ز جان گزیری
این گفت شنید نام ز پیری
زین که گز است دار و گیر ی
مسیدی که تو افکنی پیری
کز زانک گز زان پیری
لطف بدی ترا نطفی پیری
باز او محو دل قفسیری

سیرین بی سکرستی و قاسمی
که از کفر حدت بخوبی قیاسی

کرمند و آتش هم دل بست
 ای شیخ اگر ی تیان گشت سلیم
 زبان کو سبای چشم منی تو ای سلیم
 دل بست و قتل باد مغرب معدوم
 خونی که چشم مست تو بولی و دانه کرد
 غنچه انگ می کشند ترانه غنچه کمال

کلاذمیان در نوادیل
 با کرد چون تو در ملا
 یضیان که غم بسته بکنج
 ای غم تو خوش نشسته بزم آقا
 بافت پر کن غم ستر بران دلا
 صاف نه ترک صاحب ملا

جیب داستان این بیا که از بیرون
طریق باستان برگیرد و روی در دهن
دست که نه شده زمین و کار خوش
و لا بد از ترکات زلف از پیش
گرفت خفت زار و یارستان هر چه
بر روی نده پناهم بسته خاک گرفت را

چو بچوی ازین زنت ادیای هر که به کردی
که بیند شستی و بید روی باشد سیر
که چون گل سرخ رویاست عاشق دایم
درون ریش و دیشی که به هر چه اندازی
بگیر از سر غارت خود که در ذی حطب کوی
بستی که به پر خندم که از دنیا به آید

غم دانه ده سبب یاری توید و مان نیاید خوش
کمال اینست از نیک که صاحب دودی و فردی

جسم جان تو بر افی که در خان
 و نیز تر اگر چون کلاه سابق تر
 اگر به شیشه بنظر درم زنی زان
 به علم و عقل زود اندی از بر عجب است
 که در افق تو صوفی به بانک چنگ شود
 در بول نبضه ای خیال دوست که با
 هزاره اگر هست مست از دکان غم

زمن آب جانی میل رخ با
 ز قابل ارچو روی او در سر و نا
 یستین شود و سها ز که چند فرا
 که نیل اریا و آب و پا و جون
 که از قع کشیدی فطیم خنک
 دین از پتره زوز بخش برای
 چو دود دست بود قابل نزار

<p>مایس و بیل و لیل و لیل این مرد و دم غری بر سپری</p>	
<p>تو چشم من که عین مردیست این مردمان عفت خود را شعشع پیشش در از روی تو هم پیشانیچ باشد ای موی کل با قیسمان چینی او شیرین قبت هر کس نداند چون گلد</p>	<p>نگردد و حال من تا بگری بر سپرد چشم تو آمد برتری کوزه رخسار من دید و گری کوزه ها که این جویا آوردی چون دگر گشت که انگشتی جان من تو جز برتری او برتری</p>
<p>کل و خوار تو اند به هم یک رنگی بشیرین دهانت به یک نم رنگی</p>	
<p>خامی سیه تو بر خندان کوی به حالت نشاء روح آن حال آپا چشمه زردی تو ام زرد گشت موی آرم بسته دگر کج خند باز ز کین دگر کی جام طلب گری</p>	<p>مفت و لب که در نیم تنگی کمیچه تو ای شست پای از تنگی سما رفت که با تر دکان در ننگه شید تا جو پس نی جینگی دگر از دست که دارد دست یک رنگی</p>

<p>تا گزنت تری در سبست کال</p>	<p>به که از شدد حذر و به صد ز سپری</p>
<p>کوزلن خرد و پشت و شونی را گنی برای سر کشان مرد و وزیر پاسکنی</p>	
<p>کین فایت نوح و کامالت دم شوخا فراغ آتاش تلبه از ان داک من آن نیم که از و کم نام پون قلم بر مانتان جیب لریک جاکند دید ی جای من شش ای دید و گری آن خط همیشه سنگ خداوند کال</p>	<p>لطف این و سر تو اینا گنی هدای تمام سازی و هدایه جا که خواجه بند ز بندم جسد گنی لذت برای دقت کوه صد و نا گنی بصا ز صنا بگری بر ا حبر گنی در یک خطای عجب زو چندین خطا گنی</p>
<p>کوزلن دست به آینه و در خوا گری بر سی است ز حلق چاه بستی</p>	
<p>ننگه و دغا که به پای وقت روز و صبح و شب و هر روزی جان آتش از سپهر که در خورشید خند جان و سر و پای تو از ان سپهرم</p>	<p>شرم و داری که از نا که به لاکری تو شش که به خون جوی تو چند و وقت بگر سر شکان بر کوی که اگر خاک تو به پایت سپری</p>

شده ز خون شسته و پاره و دود خورده	دست باد که این دو جای بخوردی
عجب راز من در خبر دار کنی	که من از وی یکی بستم و تو خبری
هر کسی جان پیر آتش بر دوست گدازد	زیر سر بکنی جان نرانی که بری
گر تو دل سر خنجر از دستش دوری	
بانی تو به دل بر تو نیم بسجوری	
نه چنگ و دراز تو چو نه از تنایم	چون سنگ دل نباشم و دلم
دانه غم خوری از غم به ملاک من و مجرم	هستم بیست شش و یک سوری
آه تو رام اند و خنده بیند لیستم و از تو	هر با تری آن در خنده خلعت و تو
صوبت اگر است روی زبان غمزه	پر پسته به طرالی و در من خنجر
که در صبر دست کال این بستی	از کشتن در دست که میرت خنجر
خوبان که چشم بر محراب نمایند	ایشان بر خنجر که بنده و تو خنجر
چون کم شری از خود خبر آید بیایست	
چون نانی آن کم نه بسیار بیایست	
دست با روی دیدار طلب و در بخت	که هر شوی دولت آید با بیایست
چون سر بر کبریا جان بری و خبر چو	در خنجر که جوی که زار بیایست

۲۱۱

کم شده سر و دست از ترانه دست خیار	کرده بیای دل سر و دست بیای
دل جانب دوزخ خان داد که از دل	هر بار که می برد دوزخ بیای
کر طالب دوری که ز سر و دست	به چپسته علاج دل بیای
از طالب دل سوخته از روزگار	کز کشته او که می عطش بیای
پیرشان روی غم ای شوخ و زبانی	
تو خنجر چشم بر عشاق بکشی	
نتم گیگی فسر و بیم بود	کرم در او که اینها منم بود
دست ای که کبر و نیر آن	که در دست چرخ و رشت بیای
تو بای دید و دل منزل تست	دلت هر جا که بخواد منم بود
دل دیوانه ادای تو کرد	چو در ادای تو ای ما دای
کال آن آستان کردی	بست من بادت مکن بیای
دوم کنستی و سیام من بران	اگر آست و خراسی بیای
مرا زید بچو کان سزانت نظر دنی	
که سر و دست و چون کوی نیکو زنده سر	
نکت بخت و کانت کوی زن نکت	که کس او نیاید که در خراب

پیشترین خداست آن لب بر لبم	و آن تنگ زبون تر چنان که ده بازی
به آن لب که باز و خوش از گشتن خندید	کس که عکس این کردی کمرای با شکر
چه آرزوی جان طره که چون زدن خندم	هر کجی باز دست و رخ دارد کمر او کردی
کمال از عشق بازی و نظر من در رخ او	که در لوح محبت نیست زنی غیر بازی
من آن جبهه که با شمع زده عسای	
کنس کوفت عشق و نیکای	
بدان ساید صفتین شد لاف شکست	که آن از سادگی و است و خفا
فرشتند از ازل بر سر جو عالم	کز آن لب باشد است بستای کاف
هر روز از بدوش خود را زدن	مین باشد نشن نامای
کمال این بخت آن رخ گنج است	که ماند از تو چراغها از خطای
ندامم کی به دامن در دوستی	
چه خوش صیدی چه خوش شای گزینی	
اگر صمد بادم افستی چون لطیف	در آن حکرم که به دیگر افستی
لبش بکودای کتار و در سینه	بکوش این و آن چون کافر افستی
و مردم تو کل سیاه لای اسگ	چو ده روز مردم بر تو آستی

ز شیر پیش تو ای جرم جویم	حایا نود تر و قتی بر آستین
کمال از دیش دل لایقی	نب و سنی که سبب بلرغی
هر خطه در را غیا سبز میکنی	
باز این چه قسست از کز میکنی	
و مایه نخست و تاراج یی بوی	اگر اسمی زلفت و لاد میکنی
کز خون چکانی از دل عاشق گراست عجب	شای به قلب زده و خون دیز میکنی
در پس پرده آب که ایستد زودش	زینان کاشش الایز میکنی
خواب شبان بند به چشم در خیال	چون صدم به آه حسد خیر میکنی
از خون ما چه تریدی چشم مست	از آه و طلال چه بر می میکنی
شهرای بر نالت آشتی شد	وقت اگر غیبت تر میکنی
وصال دست بخت من نه خیمه ای به بدای	
نیالش و قوت ای دل ترای و دل آید	
پستان زلف از آن نظر آید	کود و از زاهد که جوی قتل و سب
درد دیار و ده قصه صوفی	چو بر دیار سپیدی ز آخر قس
پرخس به خاک راه تو جان ایسم قاز	که چون باد صبا ای مرا از خاک بردار

کرمان خندان از دست و پش در میان	اگر ای تو تران به که برین دمی آری
دل من چون دگر رفته ز بار غمت برین	رسد باری طاعت تو اگر دولت آری
بعد جان وصل و خوی کال از سر ز این	بر بخت فست این که هر کس مردم خیر آری
<p>مهر شبای - از وطن جان آید بیا</p> <p>چو نشان بر دست سوی که آید بیا</p>	
سخت فرم از ده حاجت من در دهانه	میکنم خویشم سوخته چون در طایفه
آدم به خنده جان بجز تو گشت شب	ده ده دهم جان من او شمس می آید
از سوزن و گشت یکس نشیند بوی جان	آب بر شکستگان چو مسیحا
ایست برای دیدن آید به بگریه	زاک جان خویشم بخود سزانیاید
جان نسا زده بر در کعبه وصل و بران	طوف کن چو از صدق و صفا
پست کال گشتم این و در دگر تو	دیکجا در دگر چون تو در آید
<p>نشان خاک پای او اگر سیاه یا قلم جایی</p> <p>هرم یکست و ای شمس غنای دیدنی</p>	
نکر دهم با خود که در پایش قدم بخور	کم افتد بر عاشق ازین خوشتر نای
دل پر از کیشش ای سوختن دارد	نیمه نه میارم جمع کوشش و زین را

حالت ما بر از دست تیراز غم و ترکان	را کن تا کند ز کجاست غم و ترکان
بهر تن از خیال است دوست خانه را	زده دیان کز با شمسین بدی و لاری
بهار ز بیکل بدیت برنج دل برین آم	چو کار که بر دنیایم بگریه می آید
خرازدی این مثل جاذبات را بیکان	دین خاستان صد جان اجازت آید
در چشم شبای تو زان در قشایم	دلا بکن قشای چو داری چشم شبای
<p>کال از سر و با لایان چو پی بری نشان کسی</p> <p>می بچرم از سر و بگریه به بالایی</p>	
کازده پنجم بر سیاه تران	اگر گشته خویشم خوانی تو دانی
زک خرافت یا بران	ندانم من اینجاست تو دانی
سوزن شایسته زده جان	زاک استین بر نشانی تو دانی
سوزن و چکان خون عاشق و	زده ای اخون چکانی تو دانی
چو پی چو داغ است این برل تو	تو خود که ده آن نشانی تو دانی
چو کرمی زین جبهت حکمت	طبیعی تو این تا تو از این آید
<p>کال ز دل ریس می آید اسکارا</p> <p>که ده ان در دهنه سینه آید</p>	

سما که بر بزم منت مستانه	انداز شوق ز صدها حکایت باقی
خزانه است هیچ نرود است ز تیری	آیا آن غمزه تو در روزن ساقی
غایت ابرویش از دیده دلا خام	ترست لیکن این شیشه که در میان
این نوا مجلس خالی شد از مجلسیان	ازده از ی قدوی باقی دان لب ساقی
خال بر گوشه ابروی تو بی گری	برو که زینش بچل و زرا سیاه
در باقی بزم این نیست که از خلوت	دست در کردن باری فکری و باقی
فرستاده خالت بدیران کال	بپس امارت مست علی الا در باقی
مژده در دوی باری در میان باستی	
نزاران خم کرده ادم کی غمش زار باقی	
نوی چه به تنه ای ز رخسار خط خندان	ولی این آه آه سین زنگار باقی
چو سود ادم رسم شد خنجر سوی خنجر سوزان	راسم رای آن غمزد شش نقار باقی
ضمیم که رنج زده ای به وقت من دریا	دقیب آن دزد در ازاد و کل غنا
زافستی بت چمن کرده باوه دهری خنجر	ولی اندک شش منم و ز کل چنار باقی
زلب کرد و دمه زردی که برون با تو	چونم خرم چون خادون نه باستی
کال از خنجر شری که غنچه ایر با بیان	ز با بستی جانیت دان سر باقی

ترک من جود به ترکی آبی	غمش بود یکیش پیشتر از آن
دیدم که چون دود بر بام	ترمی سم ز بام دیده برای
خانه بنده بنده خانه قست	خیر نه غم شش آدمی سر با
گریه عاشقان بین زبون	دود باران بخانه درای
اگر دغا میکنی بجای خود	دو ای کن بیار بجای
مکره ویران سرای کاخ کال	حلق ابروی دیران سیرای
ای کل دوی ترا چون من بود سوبلی	
از تو امد این سخن شربت که شری و کلی	
یکند ده در دوت دل بر دخی خدش	وقت کل هر که بنده بلی شش
زن تو بر رخ قشوه شست از آبرها	برو بر برگ کل و ز با بحسره که لبی
قضا داد زده سر جبین میان شرف	اکل در زیر که اند هر یک با کیلی
سجده زان من بشنود کن یک دوزخ	چون ز حلق شیش اند هر بر ایست
که کله بر آسمان اکلن ز شادی داد	هر که کی کسر بیا دگر می بام
بنده که شیش اجات را بی شاید کال	
زاکه عالم بر سر است و حکم می	

دل بکنی جرات در رسم نی دی	عیسای د آب آدم نی دی
داروی جان ز غم نبات	ما جان چسته چاشنی سم نی دی
کوی ترکب دلب آب ز دست	آبی چو آب شسته از منم نی دی
دست رقیب تیران لب نی دی	باری به دیو سگر که خاتم نی دی
نارمان کی بکسیرم تو پنهان	چون ده جان تمام به عسرم
زیب کای ده دلب سر زاکال	کان سلطنت به کک در عالم نی
ای صبا کی به زلف ایر بازی سکنی	
سرهی بر باد چون بسیار بازی سکنی	
از سوگر بر زمین افقی جزل اوروا	بر سپنا چون شبان تبار سکنی
باب افشای باز کدلا غزل طلال	چون بجان غیش کیر بازی سکنی
مرهم رقیبت دایا کنی خاتم سکنی	یاز شونی با منرا مکار بازی سکنی
در دپستان بدین شونی دیک	چون بیاموزی که در کمر بازی سکنی
بار که سته لی خوشی مهر سینی	
کرا بخا سر بر آرد ناز سینی	
برانم من که کرباشد خزان نیست	که جوری ست و فردا پس برنی

نیم دانی که جوشش عین نیست	کرت حاصل بود عین لیسینی
باز لب ملک و لها شد سیر	پسیمان کند دانه با سینی
چو شش رخ خطا دی سوزیم جان	شده این حرفم دست از شش نی
بسترید چشم از غیرت به صاب	چو نیم بودت نشش جبینی
کالی از سینه بکس بجوان سده	نزدید صدر بی با ششینی
با تو سه رانجی به سد و عوی	
شاهد زان دروغ بدین صحنی	
که بدیدی زاده سرود تو	ششینی بسایطو
ماده بریم آن دان حیران	چشم خدا کی چو دیده سی
کنشش به جواب کشتن ما	نی ز شستی بفرز کن کنی
نیت عاشق کشتی روا چه کنم	چشم عشق سیه در بستری
خون بخون سوخت آن لب	که در آه بگردن سینی
ادان دانشی خال کال	
که ز آتشش بزدن تنوی	
ای دان تو که دلب سوری	نزد شش لب تو لیسش شنی

دانش زود روی لب اوست	شکر دور نیست از لای
تیسرانان قد شاه و بکر	تو کز چو سبکی در پای
راز افشش کردن سر	چندین هم خاک بر روی
رسیده جان بفرزد	از آینه و سر کیست تا چند
آفتاب از جال تو بخت است	که از خوار احکام غری
زندگی بافت از لب تر کمال	
و بنیاد کل شیء	
کرمی خون ریزی آن غریب شناسی	از تیغ خنجر و دگشتن نرایی
ای دل بر وقت زاهر به شکایت	مسدود نگردین به تو دستگیری
دینیت از آزار روی تو در حسن	افروخته بینه از آزار و میرود زینا
آینه چه بماند بپای پس آن تن	جانی تو را پای چو مستیج لای
ای که گریست از روی چشم زبانی	یا آه از روی که خوش جای د کاسی
دستی خوان بر کمال از ملک و مهر	
احام که باز بچرخین مهر کاسی	
در خطه نبرد دل رستم چو شمشیر	چشم از خطه سر بر روی و عین اندو

زاده چو بخت آرد این شربت و گل	یکدم که چو بکر و پای شده غای
کس نمک از خدایش آنست	سودمند کند به هم جوای
بخت کمال از بخت قدر کالین	
چون از که وصل سپای د کاسی	
پروان کال اندر بدست	
خیالات طیف و خط و نقش	اگر غوی که در یاسی کاسی
زهر نفس روان که بر جود	بحر نفس زود و چون سیاهی
دست که غنزلت بیت	
که حافظ می نراندش در عوی	بند و روان چو سبب باشد
بر بنیاد دست چون آسمان	گمین جنس جی نداده طاه
طبع تر کمال کیمیت	
دوران ترویگی سیح خوا	دیم که با نفس بر سگر شد

از غایت لطف و اداری	عاصد نخت ششده و تر شد
منت بیت آغش زبانی کال	بخ کج از لطف آن عشر عشر
منتر قیای یاران تیر بسته	میر کی پاک و روان و دل پذیر
لیکن از سر منتهویت شان حکم کرا	چار بیت از اول و سپه از خیر
کمان سوار آراست چرا عجاز	کز تم بهر و میست و انعام
یو خال از خال خاصن شد	خیال است لکه کمر داشت مام
او کال از در جهان شور	یک از انسان کی ز جند
این کی در غول مدیم الش	دان کی در قصید سینه
فاسل بیان این دو کال	نست زنی مکر بوی چند
در طعن خوار آراست ز دست	کرد و ماه با سسکی اورا پر کنه
این زبان غیر زبانی چو زاده و براب	تیز زدن نران رفت به خلین براب

بگویند از این کلام
که از این کلام

این غیر سراق کالاست	مکان ز غلاب او کشته
کرد و اوز صبح آشام	اصحاب کال طه بسته
زیر که در مقام طبیعت	اوتا که در واد نشسته
دست و محنت از صف خوان بن	سوال که بنظر آن صبح بود
نظر به جانب قدر نکند هم در کسم	ان قابل غیبت پند صبح بود
سکهای کز سینه آرمه دیوانه	سج بانا و دج کوشکی در چشم
شده پای در غلاب زوایا نیک	کازنه ان شستم ادم که بود از کوشک
ز قافله پر رخت و غلاب ستر	طباع مردم سنی بنیاست نول
که از کال به پی می گشتد شروع	که با نخت پیر می می کتد نزل
دایه ای ستر من قصید کستم	اگر چه اسفر قطعه کشته است دمول
طعن بر یک مراد	نست بنی کج آج خک

که کشتی با سازه مدلهای حسین دارا	که کشتی شکر تو کس را بجان شکرایی
با سازه بنفشه شکر شام و صبح باشد	که کشتی حینی عشاق را پسند
به زلفت در خانه صوفیایی	که در دزد جوی به بخت مو پس
نیانگشتند در این بنیاد و گشت	که بسته ام در قورق و پس
که اگر حق که در دست از بیداری	مردم مرغ عسکر خیز خف جان و
که تو در آری و فکری شده زبان سان	که گریه نیاید ز من و حال نیست
منم از بخت خاتم خالی و از کز دی	که به اگر تو ام و که به فکر خفت
ای زخم کجاست کجاست	آه و تر باغ سخن و آه
و آه و آه و آه و آه و آه	مردم به دل مردم زلا
و به خط شکر تو کشته سخن	بدول ویران من از آه
که به ایای زلفت زلفش	ی زلف دست تو چون پیر بار سال
تخم نام آه و غمیل زلفت	از تو چو قاف شده ام با خیال

موت تو که چو نیار و اسیر	سرب تمام من سرور و حال
مست ایام که میانه ترا	پسر کل به تمام کمال
و آه ای سبب با بخت و سان	مردار و دود و ی که او را شراست
که به با دود و انگشتش و نیست	کای ساز سببی به طبع و زماست
که نفتم که باشد ترا صد گرفت	به یک غمزل کاغذ ای و آه
به آخر غیب و یار تو اند	ترا با طویان خوش است و راست
نرمه او بخت این بر باغ و	که شرم از آواره شمر است
کن خرابه اصلاح شکر کمال	بول تو از بند و زهر است
که شش من اصلاح می چنین	به کل بیت معمر از ده است
مسا جاشوکت دی ماه بان پاسبان	که زحل گریه نیاید به میز و زلفت
به نقد سبکس ایام قیاسی خبرید	که طبع حشمت خود شید بد و چشم خود
یکند با چشمت حرکتی خف	که این شیر و زرافه ای با شرف

بازم ازوق درون کرم نشد وقت کمال	که در خلوت با هم بدم آتش بزدخت
بر رفته دایم بدعا که بزیست	بازمیرم واکار که آن تیر برفت
قطعه مع نو کرد بر ترک شد کوسب	عزیز از دعا که کفم در پیشید
با در وقت مدد که هم نشد وقت کمال	که در خلوت خود بیت چو چرخ برفت
تورانی سخن من که زور دار در	تا در خلوت خاص تو به رسا در
بر مسیخی حساب ملت و دین	ای شاخ کبر تو عیول
حل به شکلی که در سخن است	که در خاطر تو جد حو ل
از میان خود به نصیری	خاطر باز که بهادر ل
دیده است اگر نفس رفت	تو گری و خدای مستبول
زان نش ز منم به پیش تو	که به مرثیه روا هم مشغول
همان قتل عالم بزدان اهل دین	آینه کی جوات چو پیروز گندم
بزدان تن تو ساخت چو خم بزد	تن بزدان بزدگان که تنم است

چون تو فیه عکس و مسکری خوری	بست تو سینه بر لبه سر غم است
یکی شد سلمان ز من بنده خوا	که در دفترم آن حسن به سج
بد و گنیم آن کتای چو آ	که از اساف روی ده دی به سج
من از بهر تو به یاز ششم ولی	پخش نمای او شش به سج
بیطلبان بحر ده طله کجوش ادر	تسکر که از ادا کی خنده دران سج
باغ اگر مینست مت غل جانیه	غل را بر که در شاخ بزدان و گلست
خانه یکی ز نیست کبریت شمر	یک در قافیت قافیه خود گلست
خواستم از خادم هیچ حساب	بر کاز گشت دور سپه پای سج
گفت بر منم خاکان سوزت	حسوان مسایه سینه پای سج
پیر و کرد حاجی شا گرفت	شیر و از کانه پیر و لیه سج
گفتش و لا بکار دی که نیست	گفت و لا دختر مسایه سج

دی بختیاری بختیاری	که ازین گفته شدستم خاک
کمانک ماندند و خاک خور	مرا آفتاب چو آفتاب خاک
نبدیم یا بکیر و تران	تا که خاک چو سون پاک
کنیم ای بند و بختیاری	هرگز انکشت بوسه ده خاک
چون عین مابست سماج	در حدیث و نزد کشیای
کریا از مرارت انکشت	ایک طریقی بخوشی آید
موری کان ملا دین بکشد	گفته بود بادام کمال
چاره آن ز پرستش	رفت و شرف که ز کرد سوال
پر گفتن کرم تبسم	کز کبیر و طبیعت ترلال
سورسش و آتش دان	بی کلونیک نیست در مال
گفت من موری و کس	بکلر کار کرد ام سال
زنده خرد و عجب را با بازی نوا	که در غل یسرم نامان دلا راما

دین بختیاری بختیاری	مزن بختیاری بختیاری
کدام کل را کی	کدام کل را کی
تا داز سر بختیاری	به جای که هرگز ندید کیا
هر جایی آمد کل از در	جدا افتاد و زلفتان برآمد
در آن بر شای آ	طرباک و خوشش و خندان
چو تا بستان رسید و شد موکرا	که دواست و دوا بنگان برآمد
سوال کرد یکی از ملا دین کل کار	که در غلام نه روی تو سیاه چار
جواب داد که موری که اینم	چو آتش بکشی میل و دوا بختیاری
سیاه روی و طبیعت اصلی	سیاه روی و طبیعت اصلی
بر روی و حرام خدایتی که کرد	نبردست اگر بختیاری و دوا بختیاری
چون شش ز کلا بختیاری	بر مال که شش بختیاری

خواجه احمد که میگردد که در خانه مرا	نیست بر که دشمنانم دانش ازین
کنم ای کل که نمیشد این قدرت	که زیستن بر و پس که خانه گیر
درست چرا میگردد جیم اما	ازین شهر و بران اندر قسرا
یکی خانه او را که پس بود	که در خانه ای سار و اندر سپار
به آن صورتی بسیار بی	بغیر از عجز و سکنی ندارد
نمیاید هم نه بدی بدست	که آن بهادر و دین می ندارد
برای کنت بهر و خوشگویی	که چون نمیخواهید بهر م
چرا که نه چپا سینه زنی	ریش و دست با کلاه بیارم
کنت از صفت پیری و سینه	من سکن سر سینه ندارم
آواز حزین سوز	نی را
شنو که کتوب بسیار	

عز

خسکت همین دین و بداریک	چون سوزن خارهای دیوار
ای حافظ غلبه از شکست	اودا تو رفتیم و پسنگ
که برهنه بر آسمان ز غم مود	سهلست تو بر زمین خنک
لایای صوفی کسوف باطن	که بپای ره از باب و روع بر
بیاطن صورت فسترد عا که	بهین و قطع کن از من طمع را
پیش خنک ال خواست صد نیا از طاعت	فریاد بر وقت نشین و نوا
او شیر و تر اگر ده عیسی آید چنگ	مردم مجلس ترا خوانند و جوانان
حافظ نیک خوان نیک نویس	که حق گوید و شنو غمش
خنک را پیش بر کنار مزن	بهر خوا که بر زمین بر نشین
اگر دره شنبه یی این خنک	ز باغ و بر بط خوابت می داد

دگر بوی نی بر رسم عیش	باختهای تونی بی نوبست
پهلوانی مانی ازا کا	بر ریخ رفت و داد جان پیش
بهر خاک او بگو بهر شش	بر دانه صحنه نو پس
الالب سالی در ساعی زهر	در حبه سالی چونی و پستی
از بس تر افیج او را گر یک آلی	لیکن بر او مردی بزرگ چنی
بمانی تیریزی کی بک	چرا از شوق برادش بی غمت
که چون کل نمانی زار شتاقش	چگونه کی کشی در زرقش
بر دکت ای نفس عکس ام	چرا اینی غیر از کار و دام
جنیز می که پیش روی من است	نی منی که غیب شست من است
خوی که شست من بر کز اسان	ز شست و نج من نبودم اسان
ای من شش فتنه زن باد است	سر سرخ که بر سر دین فتنه مراد

نام تو بدان در سحر و جادو	کین خود شناسی مرد از طبع و راد
هر نفس که در پرده نیستی و از بی خبر	چهره ما زوش ز سر و انگشت نماید
ام سخن بنده بر تو و بگو	کین نام تو باز ز دست تو براد
هر بیت که بانی ده و اندازه بسایم	از در تنه در پای شاد تنه آید
طایس از ی بر دیم از بند	چمن خند از سلیکش کای
رفت در جبه وقت بازی و کت	نفس نه جتی سوری آقامی
طبع من هر چه بسازد ز سر خوان سخن	تست است اگر نیک اگر بد سازد
بنده در سر غلی کوه اترال	تا تصنیف ترا صد خواند
دی من شیرین می گفت این سخن	کو من قیامی و ناکو نیست
حیت ای تو را خن آترال	کنش رویی و ناکو نیست

بگفت پیر چنت آمد به من	یا تم جان زوی زان رایحه
خوانده بروم فاتحه وصل ترا	شد قبول الحمد لله حاجت
ز شعر خویش خدای و کلاهی	که هر یک غایبی دلی بمانید
بدان حضرت در پستانم تخته	اگر چه صدر عالی رانایند
ایم مست که ز لطف زهره	جویا بند اتناقی بر سر آیند
بامعای گنستم از روح مزاج	بر حاصل سیم مزای سبب
درد شربت که دادی نسیم	که ز دوست شود بر رخ نویس
گفت فرما و آغای پیر دلی	که رسید به راه کیم آباد
خوبتر ز این آید و پسند	به سیم از برای آن بنیاد
درد سکینه به شیل که کنی	که ز مردان که دوست زیاد
شکر پادشاه تو قشش	آید و اوقف این نادر داد
لعل شیرین بکام خسرو شد	که به بهره میکند فراد

سیدال اکبر قبول رسول	مست فلش که گویست
ساخت ال مصطفی خود را	که می آید که بدین صفت
جیم افایکت به قهر میر	حافظی باید که با تو نا جیم
حمر عید که این سنی شنید	از میان بر حسب کتا اچیم
ترک دینی و دن کجری کمال	تا جایت مرد دین خوانند
نه که در بندیش استارست	خاص و عاشق هیچ نستانند
چهره کلا از سرش مست به کج	برده ز قماشش بنشانند
کیسه کن پرورد سیم ای میر	کیسه بر آید برین ره کدر
کیسه تی بیس و بیاسکال	هر که تی کیسه ترا سوده تر
خرامه و ناله غلام بهشتی میری	ملا دست منم زوی خوشتن زنا
ز شکم رخ و رخ زرد چون زیم	که میکی به کمر کونه دارد هم ناساد

نشسته بر در حمام دیدم آن مرد را	به در خان اگر کشش نشینم سلام
اگر تراویی آفتاب من است	که دیگران نقشش اند بر در حمام
دشمن دریم خلیل اهل را	تا کی این عیش و تاب عین نشاط
کت شیار و تو خود را با شش	کل ساء بر جفا ست نشاط
نیاید از خود کت نیست	که چشم امرون آید
هر دم کت با شش	بر که ششم تا چه شش رای
کنتم از سر سبانی بر پشم ثواب	یعنی چید که آید بدانت چو کمر
باز بریدم ازین کت که گویی بگویم	شکر از سر بر تبر ز سار بود
در باب کال این سخن نازک با یک	آرزو بکن خاطر از کس سر سویی
بکر تو برابر زین صوفی افزع	یا دست مراد حق اویت گویی
بدخواه تو خود را به بزرگی خود اند	لیکن هست این که خاری و کند

کردم آرسید زاکری سوایی که ترا	نیت جز رای و جاذبه سواد ای که
کت صدر رای کرا بر بکریم فردا	هر شب از شیشه دیگر کنم در رای که
کنتم ای ساد و سود رای کمن تر خان	که نواز دست تو فردا بر دم جای که
وقت که استناد سخن از کرسی	انته از از بر شصت اصفایت براید
کان یک نباشد که ز صندوق خیمه	ند در دو تو این به تر از ز کفر اید
کن نیست که اقبال در آید زدن	کر رای مبارک جفا بیل ناید
شاه از فضل و رتبه پادشاه و جلال	سم جال که بخشد ست و هم ملک جال
وای جان و جلال و کاست و یک	از سلاطین نیت کس اقبال این
چرا بر بدلم اندوهی وقت	ز در و درون صبا حاد و احوال
صلاح کا نعل است و می بیل	نعل است و بر ز قاصد حاد

مرا یازد نگارستان بسکن	یلا امیر بزم بسکن فرستاد
چو افتادند در دوازده دواز	بجسرای عدم رفتند چون یاد
اگر آتوی ترکان کو اهل صبیبه	بقای آسریان چشم او باد
مینر فزینک صاف تر شد خفاف	عاشق از دین باو غنیت
اگر آتش کاشی کشند	کاشی شمع شمع کاشی کشند
ماز شریف میر عبد الله	تیکت اسوده و قوی شدیم
نیت اراز محبتش که	لیکن از کوشش او بزم
از جناب دفع داد دی	که بیست و شش استان بود
بطریق ساده سوری یک	دستی شد که غم زد
بار دیگر ز جامه دال امیر	میوان صوفت و یکدیگر دید

قول و غزل که بر باد میسازد	سینت اصول حبس میسازد
خند و غمک زلف خزان	دانه که سگستش خوش از میر
ای ای لطیف و لسان نازک	قناع و غسل بیابان نازک
قناع و لطف عارض نچون شیر	نمان و غسل از لب و نمان نازک
ای که روی سوار در سر سوری	از دعد اسپ و پیم یخوری
لی نیست آب تنابره	خواهم روانه کرد اسپ و غری
ما کربت من نهاد بیاد سخن	آباد شد از من طرب آباد سخن
مخواست سخن ز دست میانه	دادم پادشاهت خرد و داد سخن
خط تو که خواند خدای نش	سخت کشد سوز خط و پاش
کرد رخ تو گنج بگر و صورت حین	عاشق بگشت که چنانش

باکری سکر بجان گفتم	از انکست سیه شد پست غرام
اینست چنین	
کجا که عشق احمد حافظ هست	براستش دل سرین دارد من
بکند له من	
زلف ترک داشت عادت دل	ای گفت بک از پریشان منی
من با ترجمانی نگار سپی	کجا بظلم که من تمام آید
ای گشته و سرور شرین	در نقل را عیاست بوی منی
بکر را بیت چو بند کرد	کجا بظلم که من تمام آید
ای پند چک تن صوفی	در شان تو آیت یزدی
انگشت بسیار بزمش می ماند	کجا بکستن او شد بخت
مرکز نشینم آن سرزنش به نام	چیز فال به دست دریش
	بتم

باوردی تو خون دهانت به نام است	چشم بخیاں برده باشی پر غم
ای سر تو اگر چه طوفانی جز اینم	از سر گشته بجای خود بنشام
باقامت او چند کی نسبت ترش	ما اصل تو دروغ تر نیکو دانم
دی از سر آب ای فرهادش	کز یک فادی که گریه از من
تو بر که کلی داسب تو ادب است	از با صبا بر که کل افتد به من
که کل غم بخت ز جا برخیزد	بجز دانش او صبا برخیزد
عشق نه تو سر و سی داد باج	جدا بک نشاند بر پا برخیزد
باقامت ای لاریخ سرکش	از پای رود جواب سر و لب می
میش رخ تو ز سبیلی با صبا	کل هم بلبا بچه سنج می
امروز حشر هر که در خط کرد شد	حرفی ز خط بعد غزل زد

دشمنه خط خوب تر نیست	بحون خط خوبان که ز رخ نسیم
آردی تو بنیم نه بنیم باه	آردی تو بنیم نه بنیم باه
رای که رساند تو از شب وصل	آردی تو بنیم نه بنیم باه
کس خیر از تو در جهان ممکن نیست	بس خیر از تو در جهان ممکن نیست
که خیر از تو در جهان ممکن نیست	بس خوب تر از تو در جهان ممکن نیست
آن دلیر در محبت بهر	دارد در عاشق و دانا دل
نام او تا نوشته بر خاندانم	جون نهادم سر قلم بر نام
دست رسایم قیامت دوست	بر سر دست من جور رسیده
تا برسد اسم و کنایه بدو چشم خفا	من نام تو بنویسم کب پندار خفا

باک را مهر سیمانی نیست	تا بود و گزشت همان مجزونی
شبی که ام نیاز زلی بوسه	بخاک پای وی ددم سا
جون برافشا ندان پری طبع	دل بر آرد و از آرد و طبع
عقل را از میان بر با ری	بر سر کسبیل از پی بند ی
عید ی دیدم سر علم افتاده	ز ایام بجای کسب کسب
نک در حسن چارده بود	ای سنیم که بر پرت بسی
کریم تو نام آن مگر لب	شیرین تر از پی جگر باشد
خسره بکنند و افکن از وی	خیری که میان خار باشد

دین آن ترک کان ابرو دگشت	مش خپش بزبان ترکی
که تراکشه ایم آن زند و بین	در میان و دوکان ترکی

فراغ من عمر و روان سحر الاسد ام المرحوم السید کمال
 اخی و آله من اهل ذی طاب ثراه و جعل الجنة کما دانی

والمغنی عن
 وصل الهم علی محمد
 وحب الهمین
 - م

